B.R. [illegible]
R.o.

16217

MVSEI ETRVSCI

VOLVMEN I.

TABVLAS CC. EXHIBENS.

Digitized by the Internet Archive
in 2016

https://archive.org/details/museumetruscumex01gori

MVSEVM

ETRVSCVM

EXHIBENS INSIGNIA

VETERVM ETRVSCORVM

MONVMENTA

AEREIS TABVLIS CC. NVNC PRIMVM

EDITA ET ILLVSTRATA

OBSERVATIONIBVS

ANTONII FRANCISCI GORII

PVBLICI HISTORIARVM PROFESSORIS.

VOLVMEN PRIMVM.

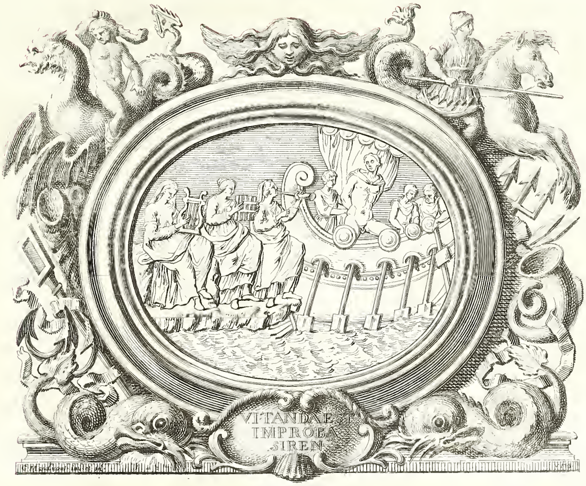

FLORENTIAE. ANNO. CIↃ.IↃ.CC.XXXVII.

IN AEDIBVS AVCTORIS REGIO PERMISSV EXCVDIT

CAIETANVS ALBIZINIVS TYPOGRAPHVS.

Io. Dom. Ferrettj inv. et del. *Carol. Gregorij sculp.*

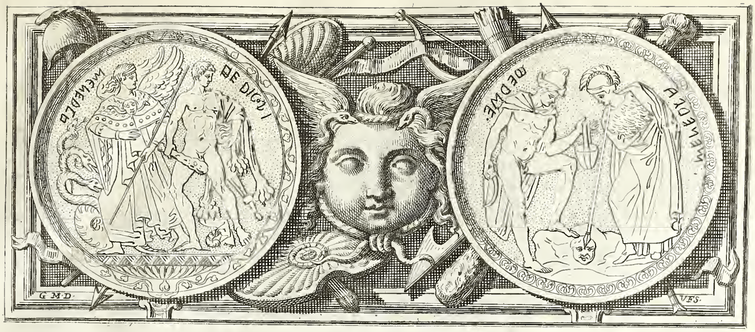

ILLVSTRISSIMO VIRO

IOSEPHO AVERANIO

I. C. FLORENTINO

IN PISANA ACADEMIA ANTECESSORI MERITISSIMO

ANT. FRANCISCVS GORIVS D. D.

VIRVM praestanti litterarum scientia insignem, editis ingenii monimentis toto orbe celeberrimum atque immortalem, quum initio huius operis laudabili consilio deligendum esse intelligerem, qui mihi contra malevolos praesidio, meisque lucubrationibus ornamento quam maximo esset; in te statim,

VIR

VIR SAPIENTISSIME, mentis oculos defixi: teque unum, quem ſemper colui ac vehementer ſuſpexi, flagrantibus votis expetendum, reliquiſque omnibus anteferendum cenſui; cui tamquam ſalutari Genio optimarum artium, & faventi cuidam Deo, hoc meo minuto thure tenuique corona litarem.

Nemo eſt qui neſciat, te aetatem in ſtudiis graviſſimis qua meditando, qua ſcribendo docendoque abſumſiſſe: te iuvenili adhuc aetate, ſenili tamen conſilio exquiſitaque doctrina florentem, quum in celeberrimo Piſano Athenaeo Iuris Civilis interpretandi munus honorificentiſſime conſecutus eſſes, a COSMO III. ſapientiſſimo Etruſcorum Rege, electum Praeceptorem IOANNIS GASTONIS filii ſui, Principis celſiſſimi, & ſingulari ingenio, mirificaque ad virtutes omnes atque doctrinas indole praediti, Iuſtitia & Clementia auſpice nunc feliciter regnantis, quem Iuris Civilis inſtitutiones doceres; quamquam in eo Sapientiae domicilio, Profeſſores, aetate ac doctrina praeſtantes, non deeſſent.

Te vero in illo venerando Muſarum & The-

Themidis ſacrario per tot luſtra docente, quantum litteris utilitatis, quantum tibi gloriae acceſſerit, teſtantur complures viri eruditiſſimi, qui e tua palaeſtra, tamquam ex equo Troiano fortiſſimi illi Graecorum, prodiere. Illud ad memoriam tuae ſapientiae ſempiternam, erit, ut arbitror, dictu gratum ac periucundum, quod te diſſerentem, aemulatus clara veterum Imperatorum exempla, lubenti animo, audire dignatus eſt Potentiſſimus SAXONIAE Princeps, Sacri Romani Imperii Elector, FRIDERICVS AVGVSTVS II. nunc hoc nomine III. POLONIARVM Rex Invictiſſimus: quo praeſente, doctiſſimorum Patrum univerſo coetu tam inuſitati honoris ſignificatione plaudente, ipſiſque adeo ampliſſimi Lycei parietibus inſolito maieſtatis fulgore quodammodo geſtientibus, fere extemporaneam habuiſti diſſertationem de hominum pignerationibus, quas ΑΝΔΡΟΛΗΨΙΑΣ vocant: quam, ut audivit Sereniſſimus ille Princeps, humaniſſime laudavit, tibique peperit decus maximum, atque omni aevo memorandum.

Haud opus eſt, ut tua Reſponſa, aureaſque tuas IVRIS INTERPRETATIONES, mul-

tis

tis praedicem, quae publica iampridem luce fruuntur, & hominum ſtudioſorum manibus teruntur, atque ore omnium celebrantur: quarum alterum volumen duplo auctius, ut publici iuris facias, idque quamprimum, omnes magnopere cupimus. Te eximiis laudibus praedicant clariſſima illa Iuris Civilis lumina, Noodtius, Schultingius, Barbeirachius, Bynckershoëkius, Heineccius, Van-de-Waterus, Brencmannus, omniumque cumulatiſſime in eruditorum actis Ioannes Clericus, & Ioannes Burchardus Menckenius: e noſtris vero Doctoribus Salvinius, Miglioruccius, Bellinius, Grandius, Valſechius, aliique complures, qui te eximium noſtri ſeculi decus & ornamentum, Iuris prudentiae facile principem, & ut omnium elegantiſſimarum diſciplinarum peritiſſimum, ita omnis antiquitatis ſummum Interpretem, diſerte fatentur. Accedit ampliſſimum Romanae Rotae teſtimonium, quae quum ſolemne habeat, nulla Prudentum reſponſa in medium adducere laudatis nominatiſque auctoribus, qui nondum naturae conceſſerint: doctiſſimi tamen hi legum Interpretes non ſo-

lum

lum te nominant; verum tot laudibus exornant, ut viventibus Iurisperitis te anteferendum esse hoc pacto testari videantur.

Quamquam autem sis in tam excelso gloriae fastigio, omnium tum exterorum, tum nostrorum opinione conlocatus, tantaque sapientia floreas: ad haec omnibus aeque sis carus iustitia, beneficentia, probitate, prudentia, morum candore, comitate, ceterisque animi tui praeclaris dotibus; incredibili tamen ac propemodum singulari praeditus es modestia, quae facit, ut haec numquam memores, numquam immortalia tua opera laudes, iactites numquam: quin potius silentio occultes, taceasque ea, quae ex penitioribus Philosophiae, Mathematicae, Naturalisque scientiae & Historiae adytis scriptis tuis eruditissimis consignasti: quae, omnis Graecae litteraturae & eruditionis consultissimus, in veteres auctores es commentatus: quae in interpretando illustrandoque Archimede eiusque interprete Eutocio, elucubrasti supplestique felicissime. Facit etiam eadem naturalis modestia tua, ne digito, ut aliqui faciunt, monstres ac magnifice circumferas

tuas Philoſophicas obſervationes, quae iam editae ſunt in Actis regalis Societatis Londinenſis, & in Veneta litteratorum Italorum Ephemeride; multoque minus, quae habes inedita illuſtria additamenta ad experimenta, a te, uſtorio ſpeculo adhibito, commoda ſuppeditante COSMO III. una cum viris doctis peracta, expenſa & accurate deſcripta: neque etiam memores, quae acerrimo iudicio elucubraſti de luce, ac de deſcenſu gravium: ad haec orationes eloquentiſſimas, quas Piſis habuiſti: lectiones omni fruge Graecae ac Romanae eruditionis refertas, quas ad noſtros Academicos, emendatiſſimi Etruſci ſermonis reſtitutores, maximo cum plauſu perquamfrequenter adhibuiſti.

Quae quum ita ſint, merito te huius operis Vindicem & Patronum efflagito; ſpero enim, te auſpice, viris doctis fore multo gratiſſimum atque acceptiſſimum. Id etiam dum facio, arbitror me, litterario ritu, iuſta quodammodo perſolvere piis Manibus fratrum tuorum BENEDICTI & NICOLAI; nam alterius Florentini Tullii immortalibus ſcriptis, fateor, me ab ineunte

aeta-

aetate ad haec ſtudia omnigenae eruditionis capeſſenda mirifice inflammatum eſſe: alterius vero praeſtantiſſimi Iuriſconſulti, Philoſophi & Aſtronomi, qui in Ptolemaeum egregia commentaria molitus eſt, & de Menſibus Aegyptiorum ſummo labore, certoque iudicio, teſtante doctiſſimo Henrico Noriſio, diſſeruit, illuſtribus exemplis ita excitatus ſum, ut in re antiquaria elucidanda atque amplificanda, labores omnes ac ſumtus ferrem animo pertinaci ac patientiſſimo.

Tibi vero omni ratione ſum devinctiſſimus; quod me litterariae reipublicae boni, patriae honoris & gloriae cupidum, in hac tam incredibili temporum infelicitate, tuo favore ac benevolentia adſidue recreaſti: quod antiquo more, ſingulari tamen exemplo, mihi multis impenſis in id opus gravato, ſaevaque paupertate laboranti, ut quantocius hoc MVSEVM ETRVSCVM abſolverem, pecuniae ſummam & librorum ſupellectilem ultro porrexiſti. Igitur hos qualeſcumque meos labores, ea qua praeſtas, VIR DOCTISSIME, humanitate, accipe. Te favente, clariſſimaque tui no-

nominis luce, quae obſcura ſunt, collu-ſtrante, nulla umquam praeſentium & futurorum temporum iniuria, obtrectatorum invidia nulla abolebit, quae diligenti ſtudio, ſedulaque cura undique conquiſivi, & ab interitu atque ab oblivione vindicavi, VETERVM ETRVSCORVM inſignia monumenta. Interim liberaliſſimarum artium bono, patriae ac civium ornamento, ad quod natus es, VIR PRAESTANTISSIME, vive feliciter; &, quod faxit Deus, qui te poſt incommodam valetudinem, ſpatio novem annorum eximia patientia toleratam, ſervavit, ac nobis incolumem reddidit, vive etiam quam diutiſſime.

DEDICATVM V. IDVS. IVN. A. CIↃ.IↃ.CC.XXXVII.

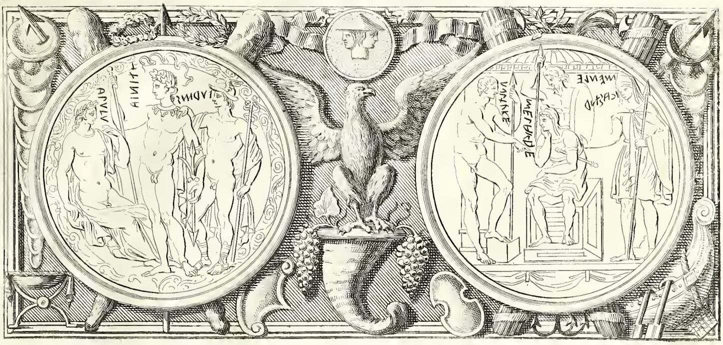

AD LECTOREM

PRAEFATIO

ANT. FRANCISCI GORI.

FFERO tibi, animo lubens, AMICE LECTOR, mea cura ac ſtudio ex multis collectum digeſtumque hoc MVSEVM ETRVSCVM: in quo quadringenta fere inſignia veterum ETRVSCORVM monumenta, quae vel ſub terra vel in forulis per tot ſecula delituere, nunc primum Tabulis ducentis diligenter delineata, meiſque obſervationibus illuſtrata, quod fauſtum, felix fortunatumque ſit, in lucem prodeunt. Id ut facerem, patriae decus Tuſcorumque vetus gloria me vehementer incendit; nam, ut docet Plinius

Cae-

Caecilius (1), ipsaeque etiam leges monent, & prima vitae tempora & media patriae, extrema nobis impertire debemus: dumque suppetit vita, enitendum, ut mors quam paucissima, quae abolere possit, inveniat (2).

Huiusce thesauri, publico bono aperiundi, ansam mihi dedit praeclarum Thomae Dempsteri opus de ETRVRIA REGALI, quod quum nuper forte fortuna nactus esset vir inclutus Thomas COKE Anglus, inter Britannicos Proceres modo M. LOWAL, in hac urbe Etruscarum principe, suis impensis excudendum curavit. Quantum huic viro praestantissimo, veterumque operum & elegantiarum cultori eximio, debeat litteratorum respublica, nemo est qui non videat. Multum quoque debet celeberrimo amplissimoque Senatori Florentino Philippo BONARROTIO: qui, rogante eodem Thoma Coke, curam editionis Dempsteriani operis suscepit, primusque Etruscae antiquitatis interpres, monumenta huius cultissimae nationis undique investigavit, additaque Dempstero, doctissimis explicationibus illustravit. Id opus elegantissimum, incoeptum anno CIↃ.IↃ.CC.XX. plaudente universo litterario orbe, quod ante id tempus vel parum cognita vel neglecta, tanto cum splendore & utilitate tunc primum patuissent veterum Etruscorum erudita monumenta, optatam in lucem prodiit anno CIↃ.IↃ.CC.XXVI.

Post id tempus, nondum elapso quinquennio, fors quaedam, vel, ut ita dicam, Genius ipse Etru-

(1) Lib. IV. Epist. XXIII.

(2) Lib. VI. Epist. V.

Etruſcae antiquitatis tulit, ut Volaterris, Etruſcorum urbe potentiſſima atque opulentiſſima, complura Tuſcorum Sepulcra hypogea invenirentur in praediis Nobilis Viri & I. C. Volaterrani Petri Franceſchinii. Ea facile locupletiorum familiarum fuere; nam urnae marmoreae, anaglypho opere ſculptae, maiori ex parte variis coloribus cum pictae, tum auro fulgenti ſuperfuſae multis in locis, praeſertim in architectonicis ornamentis, adhuc viſebantur.

Id ſtatim ac mihi innotuit, decrevi Volaterras me conferre, quod mox Septembri menſe feci, mirifice excitatus ſingulari humanitate nobiliſſimi Equitis Franciſci Mariae ex Comitibus Guidiis, tunc Canonici Florentini, quem paullo poſt eximia eius virtus primum ad Arretinam Epiſcopalem, mox ad Piſanam Archiepiſcopalem ſedem evexerunt. Cum hoc viro humaniſſimo certarunt, ut me omnibus benevolentiae officiis obſtringerent, ornatiſſimi eius fratres Comites Iacobus, mox Senator Florentinus, & Ioannes, iidem ex Equeſtri Ordine D. Stephani, apud quos Volaterris in patria domo exceptus ſum hoſpitio liberaliſſimo. Id honoris cauſa memorandum cenſui, ut ex ingenua grati animi mei ſignificatione, pateat, quam ſecunda fuerint huius operis auſpicia; nam etiam Thomas Dempſterus, ita laudat Camillum Guidium Equitem Volaterranum, ex eadem gente, ut alterum parentem ſuum nominet, quod ei ſeptimum librum operis de Etruria Regali ſuggeſſerit: & Coſmus II. Magnus Dux Etruriae, magno

pre-

pretio ad eum laborem, quem ei demandaverat, invitarit.

Suſcepti itineris voluptatem incundiorem reddit Octavius Ricciardius, Patricius Florentinus, qui, ut haec inſignia monumenta, erudite, ut ſolet, obſervaret, ſe mihi ſocium adiunxit. Primum perluſtrata urbe procerumque aedibus, praeſertim Maffeiorum & Falconciniorum, quae antiquis Tuſcorum operibus fulgent, obſervatiſque moenibus ex ingentibus quadratis lapidibus, Tuſcanico opere vetuſtiſſimo atque admirando, exſtructis, & porta, quae Herculis nomen praefert; ad viridarium ſuburbanum eiuſdem Franceſchinii, ad ſecundum fere lapidem, me contuli, quod Leccetum vulgus vocitat. Proxima praediis eſt villa: extrinſeci domus parietes, quaſi indices magnae copiae ſepulcrorum in his agris latentium, inſertis marmoreis urnis Etruſcis undique maxima ex parte veſtiuntur: quarum ſculpturas (quod forſitan barbarus ille huius ornamenti inventor non praevidit) iniuria temporum delevit. Poſtmodum obſervatis aliis hypogeis ſepulcris, ingreſſus ſum Etruſcum ſepulcretum, noviſſime in iiſdem praediis defoſſum, cinerariis urnis nobilioribus, ut diximus, refertiſſimum. Sub terra, in tophaceo lapide excavatum, columnaque in medio ſuffultum, ſedilibus undique ornatum, quibus urnae impoſitae erant, latebat fere Romanos pedes viginti. In eo, accenſis facibus, per multas quatuor dierum horas delitui cum Dominico Tempeſtio Pictore Volaterrano, qui me praeſente ac monen-

te,

te, urnas omnes anaglypho opere & perraro emblemate insignes, accuratissime ac patientissime delineavit. Elegantiores, quae etiam typo differebant, ferme quadraginta fuere: quas, ut patriae suae perpetuo essent ornamento, me suadente, idem praeclarus vir Petrus Franceschinius, amplissimo urbis Magistratui donavit, recondiditque in palatio publico, in quo nunc adservantur.

Paullo post discessum meum, aliae urnae Etruscae inventae sunt in iisdem praediis Franceschiniis; aliae etiam non paucae in praediis spectatissimi viri Mathiae Damianii, aliisque in locis agri Volaterrani: quas omni adhibita diligentia delineavit amicus meus suavissimus Hippolytus Cigna Pictor, antiquarum rerum egregius admirator, easque ad me dono misit.

Aucta mirum in modum brevi tempore tam insigni Etruscarum antiquitatum sylloge, Florentiam his cum spoliis venerandae vetustatis reversus, facile iustum volumen parari posse animadverti, quo eruditorum hominum gratiam, si vulgarentur, inire possem; quamobrem statui, id etiam suadente immortali viro Philippo Bonarrotio, totam fere Etruriam actutum perlustrare, & ubique inedita Etruscorum monumenta eruditissima investigare. Omni, quod non credidissem, Maecenatum auxilio praesidioque destitutus (quod est fatum huius temporis valde saevum & lacrimabile) coactus, ut id facerem, genio meo, ac desiderio unice iuvandi bonas artes; meis impensis, nec quidem modicis, iter quam lubentissime adripui:

mecumque duxi Pictorem & Chalcographum meum eximium Vincentium Franceſchinium Romanum, celebris Arnoldi diſcipulum & adfinem: qui coram me, quicquid Etruſcae gentis ubique notatu dignum invenire contigit, diligenti ac perita manu delineavit, ac poſtea aeri incidit.

Primum menſe Maio anni CIↃ.IↃ.CC.XXXIII. profectus ſum Arretium; qua in urbe non ſine ingenti ſtupore obſervavi, monentibus Gregorio Redio Baiulivo, & Laurentio Guazeſio Equite D. Stephani, patriarum antiquitatum conſultiſſimis, magnifica rudera & fornices, qui ſuperſunt, antiquiſſimi Amphitheatri, Etruſco opere exſtructi: auctorque fui Equiti Guazeſio, ut illud, editis obſervationibus ac diligenti deſcriptione, quod fecit, illuſtraret. Perpauca hodie Arretii ſuperſunt Etruſce inſcripta monumenta: quicquid tamen rarum occurrere poteſt, exſtat in locupletiſſimo Muſeo Baccio.

Mox Cortonam perveni. Perhumaniter comitante V. C. Philippo Venuto, Patricio Cortonenſi, nunc Canonico & Seminarii Moderatore egregio, ſumma cum animi voluptate obſervavi celeberrimum Muſeum Academicorum Etruſcorum, quorum in albo & nomen meum deſcriptum iampridem fuerat, antiquis ſignis, vaſculis, lucernis, gemmis, numiſmatis, naturae & artis permultis operibus, lectiſſimorumque librorum ſupellectile probe inſtructum. Inſigne etiam eſt eius urbis ornamentum Muſeum Corazium, rariſſimis monumentis ſigniſque, praeſertim Etruſcis, refertum. Id

in-

inſtruxit, augetque in dies mirum in modum, flos huius ſeculi hominum, Eques Galeottus Corazius, Patricius Cortonenſis: qui licet tunc patria abeſſet, Florentiae degens; tamen in ſuis aedibus me excipi voluit, monuitque, ſe eorum quae vellem delineationem quam diligentiſſime curaturum; quod poſtmodum egregie praeſtitit.

Inde Peruſiam convolans, inſigniores ea in urbe & in agro contemplatus ſum veterum Etruſcorum reliquias: praeſertim, quae exſtant in Muſeis Comitum Anſideorum, Oddiorum, Montemelliniorum, Vincioliorum, Criſpoldiorum, & in ſuburbano Splendidiſſimi Comitis & Equitis S. Georgii, Fabricii ex Eugeniis de Claramonte, cuius in me ſingularem humanitatem & benevolentiam mirifice expertus ſum. Perinſigne Etruſcum aedificium, hypogeum, ut videtur, ſepulcrum, e quadratis lapidibus exſtructum, conſpexi ad S. Mannum, in quo tribus lineis in pariete inciſa eſt Etruſca inſcriptio, quam mox cum interpretatione adferam.

Cortonam reverſus, inde iter inſtituo ad Montem Politianum: mox, ut Cluſium antiquiſſimam Etruſcorum regum ſedem veni, perluſtranti mihi urbem, perpauca antiquae magnificentiae veſtigia praeferentem, in ſuis aedibus hoſpitalem menſam paravit generoſus Eques Claudius de Samuellis, Patricius Cluſinus. Agrum fere totum peragravi, perpaucas ineditas urnas Etruſcas, Deorum vero nulla ſigna inveni; nam ea monumenta elegantiora, quae in agro Cluſino identi-

dem effodiuntur, a quibuſdam circumforaneis emtoribus ad alia Muſea ſtatim tranſvehuntur. Tres urnas marmoreas ineditas reperi apud Nobilem Innocentium Nardium: apud Nobilem Riſtorum Paolozium inveni inſignem quamdam marmoream baſim, ſive columellam, tredecim figuris Etruſco opificio pulcherrimo ſculptam, quam profero in Tab. CLX. in qua Saliorum & Saliarum Virginum choreae in honorem Deorum exhibentur. Vrnae elegantiores, quae in Paolozianis aedibus exſtant, iam apud Dempſterum editae ſunt a Cl. Bonarrotio. Olim, quod memoratu dignum notatur in Codice LH. CX. pag. 163. celeberrimae Bibliothecae Stroziae, inter praeclara atque admiranda Tuſcorum monumenta, Cluſii exſtabant duodecim urnae porphyreticae, altitudinis trium palmorum, atque eiuſdem fere latitudinis, in quibus inſculpti cernebantur viri armati equis inſidentes: in operculis vero praeter varia animalia, ſculptae etiam erant mulieres & viri ſaltantes & ludentes. Singulae urnae inſcriptae Etruſcis litteris, hae tamen non parum detritae; in una vero perſpicue hic titulus legebatur.

𐌄 𐌇 𐌀 𐌊 𐌏 𐌕 𐌖 𐌀

𐌋 𐌀 𐌖 𐌋 𐌀 𐌕 𐌎 𐌍

Hodie forſitan apud aliquem ignarum poſſeſſorem latitant; nam Cluſii non exſtant.

Relicto Cluſio, Montem Politianum civitatem clariſſimam reverſus, Bucellianum Muſeum adivi, compluribus Etruſcis urnis, aliiſque perraris ci-

meliis

meliis locupletiſſimum. Id exquiſito ſtudio inſtruxit vir Ornatiſſimus Petrus Bucellius, e Patricio genere, qui omnes urnas Etruſcas diligenter delineandas curavit in eleganti volumine, quod mecum humaniſſime communicavit, ex quo deſumtas, habes in hoc opere.

Montem Alcinum, & Pientiam poſtmodum perrexi; nihil tamen inveni. Deinde Senas profectus, vidi elegantiſſima Muſea Burgheſiorum & Saniorum, e quibus rariora, mox proferenda, ſelegi. Vidi etiam in aedibus Tommaſiorum, Senenſium Patriciorum, complures urnas cinerarias, cum marmoreas, tum fictiles, in prediis eorumdem inter montem Apertum & Pancollem erutas, anno CIↃ.IↃ.CC.XXVIII. in quodam hypogeo veterum Etruſcorum ſepulcro. Has omnes accurate delineatas mihi dedit Splendidiſſimus Eques Ioannes Antonius Peccius, Patricius Senenſis, qui & alia mecum humaniſſime communicavit. In eodem ſepulcro inventa ſunt complura Baccharum, Faunorum, ceterorumque Liberi Patris famulorum fictilia oſcilla: e quibus ſex elegantiora ſelegi, quae inferius exhibeo in Tabula LXVII. fuerantque auro ſatis craſſo ac fulgenti, egregio artificio intecta. Alia quoque loca Etruriae mox perluſtravi, nimirum Panzanum, Podium Bonizium, rudera Caſtri Pognae, oppidum S. Caſſiani, quibus in locis deſoſſa fuiſſe Etruſca monumenta iam audieram.

Florentiam redux, ſtatim de evulgandis hiſce ETRVSCIS ANTIQVITATIBVS, hortantibus

ami-

amicis, consilium coepi: quapropter brevi octoginta Tabulas, aeri incidit Vincentius Franceschinius. Interim operae pretium me facturum esse existimans, si Florentina quoque Musea perscrutarer, exorsus sum a MEDICEO omnium antiquitatum ditissimo amplissimoque THESAVRO, qui mihi patuit semper, meis votis perhumaniter faventibus eius Custodibus fidelissimis ac meritissimis Sebastiano & Francisco Blanchiis, quibus sum longe devinctissimus. Interim quoque insignia Cimelia Comitum e Gherardesca & Gaddiorum diligenter pervestigavi, quae Etruscis monumentis in Etruria repertis, maxime omnium sunt refertissima. Non pauca etiam & ipse inter haec vetera signa Etrusca undique conquisivi, mihique comparavi. Igitur Etruscorum monumentorum tanta copia brevi potitus sum, ut incoeptum opus, non centum Tabulis, ut antea cogitaveram, sed ducentis ampliari augerique oportuerit; e quibus eas, quae in hoc syntagmate opportuniores visae sunt, delegi, ceteris in aliud tempus reservatis. Omnia quae in Florentinis Museis inveni, fideli manu limatoque iudicio delineavit Iosephus Menabonius Pictor Florentinus peritissimus.

Dum haec aguntur, heu quam celeri fato! fulgidissimum illud antiquitatis, litterarum & patriae sidus PHILIPPVS BONARROTIVS, Senatorii ordinis decus, IV. Idus Decembres, eiusdem anni CIↃ.IↃ.CC.XXXIII. occumbit. Huius viri in re antiquaria praestantissimi, quem nulla aequaverit aetas, consilio iudicioque in hoc opere

illu-

illuſtrando totus, ut aequum erat, pendere volebam. Igitur ingenium meum, exiguum ſane, in omnibus experiri, aleaeque omnium difficillimae exponere opus fuit; nam, ut Plinius initio Naturalis Hiſtoriae teſtatur: *Res ardua vetuſtis novitatem dare, novis auctoritatem, obſoletis nitorem, obſcuris lucem, faſtiditis gratiam, dubiis fidem; omnibus vero naturam, & naturae ſuae omnia*. Quid vero in hac ſparta conatus fuerim, doctiores viri aequi bonique iudicabunt.

Eodem menſe & anno, quo nobis ereptus eſt magnus vir Bonarrotius, ad illuſtrandam interpretandamque linguam Etruſcam ac Pelaſgicam, alterum Palladium ad nos delapſum, alterumque ſidus, emicuit vir doctiſſimus LVDOVICVS BOVRGVETTIVS, apud Helvetios Philoſophiae Profeſſor celeberrimus: qui primus magno litteratorum plauſu ignotum Etruſci ac Pelaſgici ſermonis priſcum iter editis diſſertationibus aperuit. Cum eo ſtatim inita amicitia, datis acceptiſque mutuo epiſtulis, multas inſcriptiones Etruſcas cum eius interpretatione obtinui, quae identidem in hoc opere adferuntur.

Interea Kalendis Maii, anno CIↃ.IↃ.CC.XXXV. in publicum edito Prodromo huiuſce MVSEI ETRVSCI: dataque in eo fide, me intra biennium hunc theſaurum antiquorum monumentorum in lucem emiſſurum (quod, adiuvante Deo, ut in votis fuerat, feliciter praeſtiti) undique litteratiſſimi homines, eximiique antiquitatis cultores certatim ad me mittunt accurate delineatas,

quae

quae in aliis Museis latebant, priscas Etruscorum reliquias. Ex his praecipua laude memorandi, Franciscus Eques Victorius, qui etiam antigrapha omnia Tabularum Eugubinarum mecum communicavit: Alexander Gregorius Marchio Capponius, Hannibal de Abbatibus Oliverius, Ioannes Baptista Passerius I. C. Rodulphinus Venutus, Franciscus Ficoronius, Comes Dominicus Montemellinius, Iacobus del Monaco, Octavius Bucchius, Antonius Gulinius, quorum nomina frequenter in hoc opere laudantur. Symbolam quoque suam mihi dedit vir celeberrimus, litterarum eximium decus, Ludovicus Antonius Muratorius, communicatis Etruscis inscriptionibus, quae in Perusinis monumentis leguntur. Operis decus & raritatem omnium cumulatissime auxit V. C. Ioannes Bottarius, nunc Praesul, a secretiori Pontificio Sacello, qui Vasa omnia Etrusca, quae CLEMENS XII. Pontifex Maximus undique conquisita, in perenne Vaticanae Bibliothecae ornamentum, nuper recondi iussit (adnuitque ut a me illustrarentur) a Bartholomaeo Polio Pictore Romano quam diligentissime delineanda curavit. Pro mantissa, uberrime vota mea supergressus, misit etiam schemata Vasculorum Etruscorum, quae in Barberino Museo & Bibliotheca adservantur. Ex his insigniora selegi, quae nunc primum in lucem prodeunt: cetera, si id opus probari videro, cum aliis rarissimis Etruscis monumentis adhuc ineditis, Deo auspice ac favente, deinceps proferam. Nullis etiam verbis aequare, aut pro dignitate laudare satis pos-

sum

ſum eximiam in me voluntatem humanitatemque Eminentiſſimi Principis, S. R. E. Cardinalis, NEREI CORSINII, qui ut lucem adderet huic operi, marmoreum Etruſcum Solium ſive Cathedram, in Muſeo ſuo ornatiſſimo reconditam, quam profero in Tab. CLXXXI. & ſequentibus, peraccurate delineatam ad me miſit: & pro eo, quo optimas artes & antiquitatis ſtudia complectitur amore, obtinuit a CLEMENTE XII. Pontifice Optimo Maximo, Patruo ſuo, ut omnia Etruſca Vaſa, quae exſtant in Vaticana Bibliotheca, primus in lucem proferrem & illuſtrarem.

Igitur ſtatim ab eo tempore in id opus coepi ſedulo incumbere: ſex menſes, qua expendendis monumentis, in lucem proferendis, qua ex priſcis auctoribus multa adnotando ſeligendoque, qua omnia in ordinem diſponendo, nullis parcens laboribus nec impenſis, quum poſſem pauciora monumenta proferre, & obſervationes ſedulo cohibere intra anguſtiores cancellos, animo lubens impendi. Vniverſam Etruſcarum antiquitatum ſupellectilem, cur in quinque capita ſeu claſſes diſtribuerim, huiuſce conſilii mei rationes adfero in Prooemio, quod tibi, erudite Lector, in altero volumine, ne heic taedio te adficerem, proponendum cenſui.

Menſe Maio huius anni CIↃ.IↃ.CC.XXXVII. quum iam fere ad umbilicum hoc opus perduxiſſem, digeſto in XV. litteras Alphabeto Etruſco, aliquantulum otii nactus, libuit periculum facere, utrum unam ſaltem ex Tabulis Eugubinis Etruſce

D ſcri-

ſcriptam interpretari, auſpice mea Minerva, poſſem. Multo adhibito ſtudio, intra decem dies lux aliqua, ni fallor, mihi adfulſit: expiſcatuſque ſum, idem fere argumentum continere, quod in Pelaſgorum Litaniis, in altera Tabula, interpretata a Doctiſſimo Bourguettio, exaratum eſt. Et hunc igitur qualemcumque meum laborem accipe, candide Lector: ſi probari videro, publicoque favore, aut alicuius incluti Maecenatis liberalitate ac praeſidio, ſponte currenti animum addi mihi ſenſero, reliquas quoque inſignes Tabulas Eugubinas cum meis verſionibus, in medium, quanto citius potero, adferam. Id vero ut accuratius facerem, alphabetico ordine digeſſi vocabula omnia Pelaſgica & Etruſca, quae iam edita in ſcriptis monumentis occurrunt; quare in animo etiam eſt LEXICA duo, PELASGICVM & ETRVSCVM tradere, cum interpretatione, & brevibus notis ad ſingula vocabula. Proferam quoque omnium quotquot exſtant Etruſcarum inſcriptionum, ex archetypis exſcriptarum vel a me vel ab amicis valde peritis, ſyntagma accuratiſſimum: ſinguliſque, ut ſpero, addam verſionem.

Haec ſunt, quae in ipſo veſtibulo huius MVSEI ETRVSCI praefari neceſſe fuit. Quod adtinet ad obſervationes meas, omnes Tabulae, quae additae ſunt Dempſteriano operi, heic rurſum, & quidem frequenter multis in locis fuſius illuſtrantur. Si qui vero ſunt (quod minime crediderim) qui putent, omnia, quae ad Etruſcos pertinent, fere exhauſta eſſe tum a Bonarrotio,

tum

tum a me, & nihil adhuc supereſſe, quod fuſius explanari poſſit, vehementer hallucinantur. Multa adhuc vel intacta vel non bene luculenterque tractata atque enucleata, praeſertim ea, quae ſpectant ad Claſſes III. IIII. & V. ANTIQVITATVM ETRVSCARVM, ſuperſunt: digna profecto, quae in inſignioribus Europae Academiis diſcutienda proponantur hominibus eruditiſſimis: quam ſpartam, ſi hanc unice, uti inſtitutum eſt, amplecti voluerint, egregie aliquando adornabunt, ut ſpero, mei collegae ACADEMICI ETRVSCI.

Iam ex adlatis a me in hoc MVSEO ETRVSCO illuſtribus monumentis, ſatis conſtare arbitror, Tuſcos perſpectam habuiſſe TROIANI BELLI Hiſtoriam: & facile crediderim, Homerum, qui teſte Strabone, ut mox ſuo loco oſtendam, Etruriam peragravit perluſtravitque, multa, quae narrat in Iliade & in Odyſſea, ab Etruſcis didiciſſe. Samuel Bochartus, vir cum paucis comparandus, Lib. I. Cap. XXXIII. Geographiae ſacrae, adfirmat, Homerum Italicas fabulas, quaſcumque habet, non aliunde didiciſſe quam ex relatione Phoenicum, quorum nonnulli naufragum Vlyſſem circa Charybdim, nave ſua exceptum, in Cretam deduxiſſe leguntur: & adfert locum ex Priſco apud Suidam in Κάρυβδις & Dictys Cretenſis Lib. VI. Circa Gades ſive Iberos, ultimum maris & terrae terminum occupantes, ex Phoenicum ſententia, eorumque indicio, Homerum Elyſios campos & beatorum inſulas collocaſſe, oſtendit. Id minime auſim negare; ſed quum alia multa

praeter fabulas, nobis offerant edita Tuſcanica monumenta, quae Iliada & Odyſſeam exornant; haud negandum cenſeo, ex fide etiam Etruſcorum, multa Homerum in ſuis carminibus inſeruiſſe.

In urna Etruſca, quae exhibetur in Tabula CXXXIII. num. II. cuius feralem typum aliae permultae praeferunt (quod mihi ſcribenti memoria excidit pag. 262.) expreſſum arbitror Achillem, qui in aula Lycomedis regis in Scyro, hoſpitii iura violavit; nam, ut cernimus, mentito virginis habitu, ſub Pyrrhae nomine, a Thetide matre comes datus Deidamiae regiae puellae (quod fecit, ut ita eum arceret a bello Troiano, in quo praeviderat omnino moriturum) ad thalamum eiuſdem virginis accedens, fraudulentus eam vitiavit: quo quidem emblemate Etruſci nil aliud, quam inevitabilem eſſe vim Mortis & Fati, ut opinor, in ſepulcrorum ſculpturis declarare voluerunt. Haec ab Apollodoro, Hygino aliiſque Mythologis pervulgata ſunt. Adſimile emblema profert Fabrettus ad Iliacam Tabulam pag. 358. ex antiquo marmore Aracaelitano.

In Tabula LXXXVI. e celeberrimo Muſeo Capponio producitur Etruſca patera inſignis, in qua nomen Minervae Servatricis populorum ita ſcriptum eſt, 𐌀𐌅𐌓𐌍𐌄𐌌. *Menrva:* eius vero Genii Fecialis ita, 𐌖𐌂𐌄𐌅 : 𐌀𐌔𐌀𐌋 : non uti excuſum eſt pag. 201. Id probe mihi compertum eſt ex eodem archetypo ad me tranſmiſſo, poſtquam haec edideram, ut memoro in pag. 247. a Praeſtantiſſimo Alexandro Gregorio Marchione Capponio, Sacri Palatii Apo-

ſto-

ſtolici Forerio Maiore: quam pateram, reiectis iam editis exemplaribus, rurſus emendandam & imprimendam curavi. Duo Deorum ſigna loco ſuo in Tabulis a me editis mota ſunt: duo etiam omiſſa, & unum in proximiores tranſlatum. Id declarandum cenſui in ſequenti Indice Etruſcorum monumentorum; quapropter mihi eodem tempore in multis occupatiſſimo, & hoc, & ſi quid in aliis peccavi, aequi bonique, ut ſpero, conſulent viri eruditione & humanitate praeſtantes.

Hadriani Scrieckii Rodorni verſionem quinque priorum verſuum Tabulae I. Eugubinae, quam edidi in pag. 388. omnino reiiciendam eſſe, hoc loci moneo. Haud ſane eam retuliſſem, ſi paullo ante accuratius Etruſcorum litteras & verborum ſenſa perſcutatus eſſem: quod omni cura ac diligentia facere non potui, niſi poſt duos fere menſes, quum Alphabetum Etruſcum, urgente meo Typographo diligentiſſimo, proponere atque in ordinem digerere neceſſe fuit: quo facto, interpretataque una ex Tabulis Eugubinis, quam mox proponam, intellexi, Scrieckii verſionem haudquaquam convenire: haud tamen nego, in iiſdem Tabulis Eugubinis multos verſus cum rythmo ac metro expreſſos eſſe, eo quod in ſacris canerentur; quod primus omnium Scrieckius obſervavit.

Non vacat ſingula, quae in hoc opere nunc primum optata luce donantur, recenſere: praeſertim quae pertinent ad luſtrationes, aqua, igne ac ſanguine perceptas ab initiatis, & per varios cruciatuum gradus ad ſacra maiora admiſſis, &

quae

quae ſpectant ad SACRA ETRVRIAE, nimirum CABIRIA, MITHRIACA & ACHERONTICA: ad BAPTISMVM pro expiatione mortuorum ſuſceptum: quae omnia monumentorum, ad hoc tempus ineditorum, ampliſſima luce ac teſtimonio illuſtrantur. Ex adlatis antiquiſſimis Etruſcorum & Pelaſgorum monetis erui ignotos antea populos, praeſertim vero *Ilienſes*, *Nucrinos & Hatriates*. In Scarabeis, ſculpturae Etruſcarum gemmarum primordia detexi. His expoſitis Ethnicorum deliramentis, magis magiſque Catholicae Religionis veritas ac puritas elucet: quare agamus CHRISTO DOMINO ac MAGISTRO perennes gratias, qui nos de tenebris vocavit in admirabile lumen ſuum. MEO LABORE VTERE FELIX. OPTIME LECTOR.

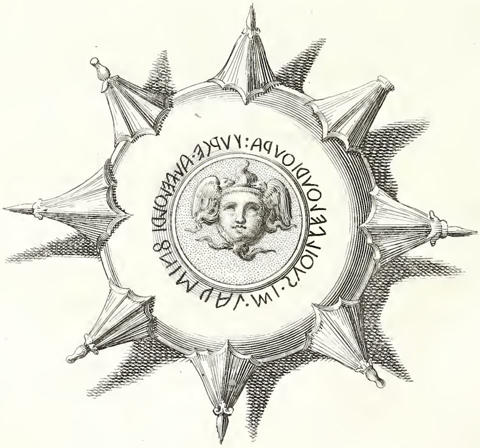

INDEX

MONVMENTORVM ETRVSCORVM

QVAE

E COMPLVRIBVS MVSEIS IN HOC OPERE PROFERVNTVR ET ILLVSTRANTVR.

CLASSIS I.

TAB. I. *IANI* tria ſigna ex aere, eiuſdem magnitudinis, exſtant in Muſeo Mediceo.

TAB. II. *VERTVMNI* ſignum aereum, exſtat apud V. C. Ioſephum Blanchinium Pratenſem, eiuſdem magnitud.

TAB. III. *POMONAE* ſignum aereum, alt. pedum fere II. in Muſeo Mediceo.

TAB. IIII. *NORTIAE* ſignum marmoreum alt. ped. III. unc. XI. Volaterris in aedibus Nobb. Maffeiorum.

TAB. V. *ANCHARIAE* ſignum aereum, eiuſdem magnitudinis, exſtat apud . . . .

TAB. VI. *BELLONA*, ex patera fictili apud D. Devvith. ex Cauſeo Tab. XXIV. Sect. III. Reliqui Dii indicantur pag. 25.

TAB. VII. *VALENTIAE* ſignum aereum eiuſdem fere magn. e Muſeo Mediceo.

TAB. VIII. *VALENTIAE* alterum ſignum aereum, eiuſdem magnit. apud Nobb. Vecchiettios in Muſeo ſuburb.

TAB. VIIII. *VOLTVMNA . VOLVMNA ET VOLVMNVS*. Sign. I. apud me. II. apud Equit. Io. Hieronymum de Pazzis. III. IV. apud P. Petrum Mariam Ferrarium. V. in Muſeo Mediceo: ſingula ex aere, eiuſd. magn.

TAB. X. *PILVMNVS & PICVMNVS*. I. exſtat apud me. II. & III. in Muſeo Montemellinio, ex aere eiuſdem magnitudinis.

TAB. XI. *PILVMNI* ſive *PICVMNI* ſignum aereum eiuſdem magnitudinis, exſtat in Muſeo Corazio.

TAB. XII. *FVRINA* ſive *ANCHARIA*, e patera fictili, ex Muſeo V. C. Io. Baptiſtae Paſſerii Piſaur. I. C. eiuſdem magnitudinis.

TAB. XIII. *FVRINA* ſive *ANCHARIA*, e patera fictili eiuſdem magnitudinis, apud eumdem.

TAB. XIIII. I. *TAGETIS* ſignum aereum, alt. ped. I. apud N. de Grazianis Peruſinos exſtat. II. in Muſeo Comit. e Gherardeſca, eiuſdem magnitudinis. III. in Muſeo Gaddiorum, eiuſdem magnitudinis ex aere.

TAB. XV. *BYGÖE*. Primum ſignum exſtat in Muſeo Gaddio: alterum in Muſeo Burgheſio Senis, ex aere, eiuſdem magnitudinis.

TAB. XVI. *VOLTVRNI* ſignum aereum eiuſdem magnitudinis, exſtat in Muſeo Mediceo.

TAB. XVII. *IVTVRNAE & PORTVMNI* ſigna ex aere eiuſdem magnitudinis, in Muſeo Mediceo.

TAB. XVIII. *VITVMNVS*, errore non in hac Tabula, ſed in Tab. LXIII. editus eſt. Primum ex aere exſtat in Muſeo Montemellinio: alterum fictile apud me, eiuſdem magnitudinis.

TAB. XVIIII. *VACVNA*, I. & II. ſignum fictile eiuſdem magnitudinis, exſtat apud me. III. ex aere in Muſeo Mediceo, IV. fictile eiuſdem magnitudinis, apud me.

TAB.

TAB. XX. *DEVS PATRIVS ETRVSCORVM IGNOTVS*, ex aere eiusdem magnit. exstat in Museo Carpineo. *Vestis inscripta litteris Etruscis; pedes catenati*. Ex autographa delineat. C. V. Senatoris Bonarrotii. Paullo aliter apud Dempsterum Tab. XXIV.

TAB. XXI. *SATVRNI & OPIS* signa aer. eiusdem magn. in Museo Mediceo.

TAB. XXII. *IOVIS* signum aereum eiusdem magnitudinis, exstat in Museo Academicorum Etruscorum, Cortonae.

TAB. XXIII. *IVNONIS* tria signa Etrusca. I. exstat in Museo Gaddio. II. & III. in Museo Mediceo eiusd. magnitudinis, singula ex aere.

TAB. XXIIII. *IVNONIS REGINAE* signum aereum eiusdem magnit. exstat in Museo Comitum e Gherardesca.

TAB. XXV. *IVNONIS SOSPITAE* signum aereum eiusdem magnitudinis, exstat in Museo Mediceo.

TAB. XXVI. *IVNONIS FERONIAE* signum aereum eiusdem magnitudinis, exstat in Museo Mediceo.

TAB. XXVII. *IVNONIS* signum aereum vetustissimum eiusdem magnitudinis, exstat in Museo Corazio.

TAB. XXVIII. *MINERVAE* simulacrum aereum Arretii inventum: alt. circiter ped. V. in Museo Mediceo.

TAB. XXVIIII. *MINERVAE* duo signa aerea eiusd. magnit. I. exstat Pisauri in Museo Ardiziorum. II. in Museo Med.

TAB. XXX. *MINERVAE ARGIVAE* signum aereum eiusdem magnitudinis, exstat in Museo Mediceo.

TAB. XXXI. *MINERVAE VICTRICIS* imago, ex anaglypho fictili, exstat in Museo Ficoronio.

TAB. XXXII. *APOLLINIS* ex aere, *litteris inscriptum* signum, apud C. V. Robertum de Neuvville, Lugd. Bat.

TAB. XXXIII. *APOLLINIS* signa aerea eiusdem magnitudinis. I. in Museo Comit. e Gherardesca. II. in Museo Mediceo.

TAB. XXXIIII. *MITHRAE* signum aereum eiusdem magnitudinis, in Museo Comitum e Gherardesca.

TAB. XXXV. *DIANAE* tria signa aerea eiusdem magnitudinis. I. in Museo Carpineo. II. inter Cimelia Nob. V. Nicol. Panciatichi, Patr. Flor. III. in Museo Mediceo.

TAB. XXXVI. *NEMESIS* signum aereum eiusdem magnitudinis, in Museo Gaddio, & huic aliud simile.

TAB. XXXVII. *APOLLINIS* signum aereum in Museo Mediceo; alterum *AESCVLAPII* olim in Museo Andreinio, eiusdem magnitudinis.

TAB. XXXVIII. *MERCVRII in caelum ferentis PROSERPINAM* signum aereum eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo.

TAB. XXXVIIII. *MERCVRII* signum aereum eiusdem magnitudinis, exstat in Museo Mediceo.

TAB. XL. *MARTIS CAMVLI* signa quatuor ex aere eiusd. magnitudinis. I. in Museo Gaddio. II. & III. in Museo Mediceo. IIII. apud me. V. in Museo Gaddio exstant.

TAB. XLI. *VENVS MVRCIA* ex aere in Museo Corazio. Alterum num. II. in Museo Gaddio eiusdem magnitudinis.

TAB. XLII. *VENERIS ARMATAE* signum aereum eiusdem magnitudinis, exstat in Museo Mediceo.

TAB. XLIII. *VENERIS VICTRICIS* signum aereum eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo.

TAB. XLIIII. *AMOR ETRVSCVS* ex aere eiusdem magnitudinis, in Museo C. V. Annibalis de Abbatibus Oliverii, Patr. Pisaur.

TAB. XLV. *AMOR triplici specie ab Etruscis cultus*. I. & II. exstant in Museo Mediceo. III. in Museo Carpineo. Singula signa ex aere eiusd. magnitudinis.

TAB. XLVI. *VICTORIAE* signum aereum eiusd. magnitudinis, adservatur apud . . . . . .

TAB.

Tab. xlvii. *VESTAE* signum aereum eiusd. magnitudinis, in Museo Mediceo.

Tab. xlviii. *CERERIS* signum aereum eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo.

Tab. xlviiii. *CERERIS* duo signa aerea eiusdem magnitudinis. I. apud me; alterum in Museo Gaddio.

Tab. l. *CERERIS* signum fictile, eiusdem magnitudinis, in Museo Comitum Ansideorum, Perusiae.

Tab. li. *BACCHI* signum aereum eiusd. magnitudinis, in Museo Gaddio.

Tab. lii. *BACCHI*, *muliebri specie efficti*, signa duo ex aere eiusdem magnitudinis. I. in Museo Gaddio. II. apud me.

Tab. liii. *BACCHI Cornigeri* signum ex aere eiusdem magnitudinis, in Museo Corazio.

Tab. liiii. *BACCHI*, *humidae naturae auctoris*, signum aereum, alt. ped. I. unc. v. in Museo Mediceo.

Tab. lv. *BACCHI GENIVS* eiusd. magnitudinis ex aere, in Museo Medic.

Tab. lvi. *DEVS CABIRVS* ex aere eiusd. magnitudinis, in Museo Mediceo.

Tab. lvii. *PRIAPI Saltatriculi* signa duo ex aere eiusdem magnitudinis. I. in Museo Gaddio. II. apud Ioannem Petrum Bellorium.

Tab. lviii. *PRIAPI Multiformis* signa aerea duo eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo.

Tab. lviiii. *PRIAPI* signum I. aereum eiusd. magnit. in Museo Gaddio. II. ibidem. III. in Horto Comitis & Eq. Eugenii, Perusiae, e marmore alt. ped. v. IV. exstat apud Nob. Oddios e marmore alt. ped. III.

Tab. lx. *SILENI* tria signa ex aere eiusdem magnitudinis. I. & II. apud me. III. in Museo Gaddio exstant.

Tab. lxi. *PAN Saltator* ex aere eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo.

Tab. lxii. *PAN Tutulatus*, ex aere eiusdem magnitud. exstat apud heredes Equitis A. F. Marmii.

Tab. lxiii. *PAN Iacens*, ex aere eiusdem magnitudinis, apud me exstat.

Tab. lxiiii. I. *SATYRI* caput aer. eiusdem magnitudinis in Museo Gaddio. II. III. *SATYRA* ex aere eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo.

Tab. lxv. I. II. *PAN ferens capellam*, ex aere eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo. III. *CENTAVRVS* aer. eiusdem magnitudinis, in Museo Montemellinio. IV. *ERATO* ex aere eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo.

Tab. lxvi. *FAVNORVM* signa, ex aere eiusd. magnit. in Museo Gaddio.

Tab. lxvii. *BACCHI ADSECLARVM* capita fictilia inaurata eiusdem magnitudinis, vidi apud Comitem Beringuccium Patr. Sen. V. Vrna marmorea alt. & lat. II. ped. in Villa Comitis & Equitis de Eugeniis, Perus.

Tab. lxviii. *CORONIS Nympha*, ex aere eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo.

Tab. lxviiii. *DRYAS Nympha* ex aere eiusdem magnitudinis apud me. Diadema ex aere eiusdem magnitud. exstat in Museo Mediceo.

Tab. lxx. *CALLIOPE Musarum princeps*, e Vasculo picto Musei Barberini, alt. ped. I.

Tab. lxxi. *HERCVLES Compeditus*, ex aere eiusdem magnitudinis, apud D. Abbatem Recchium.

Tab. lxxii. *HERCVLES Pomarius*, ex aere eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo.

Tab. lxxiii. *HERCVLES leonem suffocans*, ex aere eiusdem magnitudinis apud heredem M. Anton. Sabbatinii Antiquarii Rom.

Tab. lxxiiii. I. *CASTOR* ex aere eiusdem magnitudinis, in Museo Montemellinio. II. *POLLVX* seu *CASTOR* cum equo, ex aere eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo.

Tab. LXXV. *NEPTVNVS* ex aere eiusdem magnitud. in Museo Gaddio. II. *DII MARINI*, vasis manubrium, ex aere eiusdem magnitudinis, ibidem.

Tab. LXXVI. *TETHYS* ex aere eiusdem magnit. in Museo Mediceo. *ARVLA* Etrusca ex aere eiusdem magnitudinis, ibidem.

Tab. LXXVII. I. *TEMPESTATIS DEAE* caput aereum eiusdem magnit. in Museo Gaddio. II. Alterum ex aere in Museo Corazio. III. Vrna marmor. in Museo Baccio, Arretii.

Tab. LXXVIII. *DIS PATER rapiens Proserpinam:* ex anaglypho marmoreo lat. ped. III. alt. I. & dimid. in Villa Nobb. Giacominiorum *ad Bonazam*.

Tab. LXXVIIII. *PROSERPINAE* caput aereum eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo.

Tab. LXXX. *PROSERPINAE* caput alatum aer. eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo.

Tab. LXXXI. I. *HECATES TRIFORMIS* caput marm. eiusd. magn. exstat apud me. II. Patera Etrusca olim edita a F. Ciattio in Memor. Perus. pag. 121.

Tab. LXXXII. I. *LIBITINA* sculpta in patera aerea eiusdem magnitudinis, quae exstat in Museo Gaddio. II. III. Caput fictile alt. ped. I. in Museo Mediceo. IV. Caput *ORCI* eiusd. magn. ex aere, in Museo Montemellinio.

Tab. LXXXIII. *VENVS INFERA* ex aere eiusd. magn. olim Pisis apud Sanctinium, nunc Flor. in Museo Riccardio.

Tab. LXXXIV. *PARCAE. FATA. FVRIAE.* I. Vrna marmorea lat. fere ped. II. alt. ped. I. & dim. apud Nob. Franceschinium Volat. II. fictilis alt. ped. I. apud V. C. Can. Phil. Venutum.

Tab. LXXXV. Patera fictilis eiusdem magnitudinis, e Museo Passerio Pisaur.

Tab. LXXXVI. Patera aerea eiusd. magn. exstat in Museo Capponio, Romae.

Tab. LXXXVII. *GENIVS PVBLICVS*, simulacrum ex aere opus perinsigne, alt. ped. V. unc. IV. exstat in Museo Medic.

Tab. LXXXVIII. *GENIVS DOMESTICVS* ex aer. eiusd. magn. apud me.

Tab. LXXXVIIII. *GENIVS BONVS ET MALVS* sculpti in patera aerea eiusd. magn. in Mus. Comit. e Gherard.

Tab. XC. *NEMESES duae, Bona & Mala;* Symplegma aerea eiusdem magn. in Museo Mediceo.

Tab. XCI. *NEMESES duae, Bona & Mala*, sculptae in patera eiusdem magnitud. in Museo Comit. Ansideorum.

Tab. XCII. *GRATIAE Veneris comites* in parva bulla aerea Musei Ficoronii. Sequens patera aerea paullo maior, exstat in Museo Mediceo.

Tab. XCIII. *VENVS SPONSA* ex aere eiusdem magnitudinis, exstat apud me.

Tab. XCIIII. *VENVS CAELESTIS* ex aere eiusd. magn. exstat apud me.

Tab. XCV. *HYMENAEVS in medio Iunonis & Veneris*, pictus in vase alt. ped. I. quod exstat in Bibliotheca Vaticana.

Tab. XCVI. *GANYMEDES* ex aere eiusdem magn. exstat in Museo Gaddio: alterum *ATTYDIS* ex aere eiusdem magnitudinis, apud me.

Tab. XCVII. *BONVS EVENTVS* ex aere eiusd. magn. in Museo Montemellinio. III. Fortunae signum marmor. Volaterr. IV. inter Cimelia Nob. V. Nic. Panciatichi, ex aere eiusd. magnit.

Tab. XCVIII. *DII IGNOTI Etruscorum*. I. II. in Museo Acad. Etruscor. Cortonae. III. IV. & V. in Museo Corazio. VI. apud me, ex aere eiusdem magnitudinis.

Tab. XCVIIII. I. *ECHO* ex aere eiusd. magn. in Museo Mediceo. II. inter Cimelia Nob. V. Nicol. Panciatichi ex aere eiusd. magn. III. in Museo Corazio, ex aere eiusdem magnitudinis.

Tab. C. *DEVS IGNOTVS Etruscorum cum patera, Etruscis litteris inscriptus;* ex aere, exstat in Museo Bonarrotio.

Tab. CI. *SIGNA III. DEORVM PRAESTITVM Etruscorum*. I. ex aere eiusdem magnitudinis, apud me. II.

II. in Museo Pignorio. III. ex aere eiusdem magnitudinis, apud me.

Tab. cii. *DEVS AVERRVNCVS ETRVSCORVM*, *ornatus torque radiato*, ex aere eiusd. magn. apud me.

Tab. ciii. *DEVS PATRIVS Praeses Etruscorum*, *malum sinistra gerens*, ex aere eiusdem magnitudinis, apud me. Aliud quoque sign. aer. exstat apud me.

Tab. ciiii. *INDIGETVM* signa duo aerea. I. & II. eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo. III. long. ped. circiter II. in Museo Bonarrotio.

Tab. cv. *DEVS PATRIVS Averruncus Etruscorum*, ex aere eiusdem magnitudinis, exstat Florentiae in Monasterio S. Mariae Angelorum.

Tab. cvi. *HEROS Etruscus*, forte *IOLAVS*, signum aereum eiusdem magnitudinis, antiquitus inauratum, exstat in Museo Mediceo.

Tab. cvii. *HEROS Etruscus*, forte *TYRRHENVS Herculis filius*, ex aere eiusd. magn. in Museo C. V. Annibalis de Abbatibus Oliverii, Patr. Pisaurensis.

Tab. cviii. *HEROS Etruscus*, forte *HALESVS*. Signum ex aere, exstat in Museo Corazio, alt. ped. I. unc. vii.

Tab. cviiii. *HEROS Etruscus*, ex aere eiusdem magnitudinis, in Museo Magninio, Romae.

Tab. cx. *HEROS Etruscus*, ex aere eiusdem magnitudinis, ibidem exstat.

Tab. cxi. *HEROS Etruscus*, ex aere eiusdem magnitudinis, in Museo Comitum e Gherardesca.

Tab. cxii. *HEROS Etruscus*, ex aere eiusdem magnit. in Museo Mediceo.

Tab. cxiii. *HEROS Etruscus*, ex aere eiusdem magnitudinis, ibidem.

Tab. cxiiii. *HEROS Etruscus*, ex aere eiusdem magnitudinis, ibidem.

Tab. cxv. *HEROS Etruscus vulneratus*, *in castra deductus*, ex aere eiusdem magn. in Museo heredis M. A. Sabbatinii, Romae.

Tab. cxvi. *HEROS Etruscus*, *elatus ad sepulcrum a militibus*, ex aere eiusdem magnitudinis, in Museo Mediceo.

Tab. cxvii. *HEROS Etruscus*, ex aere eiusd. magnitud. Tuderti inventum anno MDCCXV. apud D. Petrum Alvium.

Tab. cxviii. *HEROS Etruscus*, forte *RHAETVS*, ex aere eiusdem magnitudinis, exstat apud me. Nuper inventum fuit Viterbi: mihi dono dedit V. C. Franciscus de Ficoronibus.

Tab. cxviiii. *HEROS Etruscus*, forsitan *AVNVS*, ex aere eiusdem magnitudinis, exstat Perusiae penes Comitem Ioannem M. de Coppis.

CLASSIS II.

Tab. cxx. *MINERVAE NATIVITAS*, caelata in patera aerea eiusd. magn. exstat Bononiae in Museo Cospio.

Tab. cxxi. *MINERVA cum tribus MVSIS*, caelata in patera ex aere eiusd. magn. in Mus. Capponio, Romae.

Tab. cxxii. *ACTAEONIS NEX*, ex urna marmorea, alt. ped. I. unc. IV. lat. ped. I. unc. VIII. Volaterris, e praediis Franceschiniis. Altera cum pugna *HERCVLIS* cum *ACHELOO*, ibidem, eiusdem fere magnitudinis.

Tab. cxxiii. Vrna marmorea cum *ANDROMEDA*, ibidem, alt. ped. I. unc. III. lat. ped. I. unc. XIV.

Tab. cxxiiii. *NEPTVNVS Laomedontem persequens*, ex aere eiusd. magn. exstat Romae in Museo Capponio.

Tab. cxxv. *Fata CASSANDRAE & POLYNICIS*, ex urna marmorea, alt. ped. I. unc. XIII. lat. ped. II. unc. IV. exstat apud me.

Tab. cxxvi. I. *Apri CALYDONII pugna*, caelata in patera aerea eiusdem magnit. in Museo March. Riccardii. II. *CASTORVM ortus*, e patera aerea eiusd. magn. in Mus. Capponio, Romae.

Tab. cxxvii. *HELENAE & MENELAI Apotheosis*, e patera aerea eiusdem magnitudinis, apud me.

TAB. CXXVIII. *PARIDIS IVDICIVM*, ex patera aerea eiusdem magnit. exstat Romae in Museo Colleg. Rom. Soc. Iesu.

TAB. CXXVIIII. *PARIDIS IVDICIVM*, ex patera aerea eiusdem magnitudinis, exstat Senis in Museo Burghesio.

TAB. CXXX. & CXXXI. *ACHILLIS FATA*, picta in Vasculo Etrusco eiusd. fere magnitudinis, olim apud C. V. Vallettam, nunc in Museo PP. Hieronymorum Neapol. Congreg. Oratorii.

TAB. CXXXII. *PVGNA ad portam SCAEAM*, ex urna marmorea, alt. ped. I. unc. V. lat. ped. II. Volaterris, e praediis Franceschiniis.

TAB. CXXXIII. *PATROCLI FVNVS*, ex urna mormorea alt. ped. I. unc. VII. lat. ped. II. unc. II. ibidem. Altera urna ex lap. toph. alt. ped. I. unc. III. lat. ped. I. unc. XV. in qua *ACHILLES ad Deidamiam accedens*, ibidem.

TAB. CXXXIIII. *PVGNA de PATROCLI cadavere*, ex urna marmor. alt. & lat. ped. circiter tres, Perusiae apud Nobb. Crispoltios. II. Altera urna marmorea similis magnitudinis, ibidem.

TAB. CXXXV. *AMAZONVM CERTAMINA*, ex urna marmorea, quae exstat Tuderti in Xysto Palatii Priorum, alt. & lata ped. III. circ.

TAB. CXXXVI. *AMAZONVM CERTAMINA*, ex urna marmorea, alt. ped. IV. lat. ped. circ. III. Perusiae in Villa Vgoliniorum.

TAB. CXXXVII. I. Vrna marmorea, in qua sculptus *HERCVLES*, alt. & lat. ped. circ. III. exstat Perusiae apud Nobb. Crispoltios: altera vero ibidem apud Nob. Meniconios, eiusdem fere magnitudinis.

TAB. CXXXVIII. *AVGES ET TELEPHI FATVM*, ex urna marmorea, alt. ped. II. lat. ped. fere II. in Villa Nobb. Giacominiorum *ad Bonazam*.

TAB. CXXXVIIII. *AVGES ET TELEPHI FATVM*, ex urna marm. inserta in pariete; exstat Volaterris in domo cuiusdam rustici, eiusdem magnitudinis ut superior.

TAB. CXL. *HECVBAE seu CASSANDRAE fatale connubium*; ex urna marmorea, exstat Volaterr. e praediis Franceschiniis, alt. ped. I. unc. IV. lat. ped. II. unc. V.

TAB. CXLI. *POLYXENAE FATVM*, ex anaglypho marmoreae urnae apud me, alt. ped. I. unc. VII. lat. ped. circ. II. Altera urna fictilis, coloribus variis picta, in qua *HEROVM pugna*, alt. ped. II. unc. IX. lat. ped. II. exstat apud me.

TAB. CXLII. *POLYMESTOR cum filiis ab Hecuba necatus*; ex anaglypho marmoreae urnae, alt. ped. I. unc. VII. lat. ped. II. in Museo Mediceo.

TAB. CXLIII. *VLYSSES apud Circen potus*, ex Vase Biblioth. Vatic. picto, alt. circiter ped. I.

TAB. CXLIV. *CIRCE Vlyssis socium feris obiiciens*; ex parte tripodis aerei, alt. I. ped. in Museo Mediceo.

TAB. CXLV. *PERSEVS Medusam interficiens*; ex aereo, & adsimili pede tripodis, exstat ibidem.

TAB. CXLVI. *ELPENORIS FVNVS*, ex anaglypho marmor. alt. ped. I. unc. III. lat. ped. II. in Museo Gaddio.

TAB. CXLVII. *VLYSSES Sirenes praetervectus*. I. ex urna marmorea, alt. ped. I. & unc. VIII. lat. ped. II. exstat Volaterris apud Nobb. Maffeios. II. ex anaglypho urnae eiusdem magnitudinis, Florentiae apud Bonarrotios.

TAB. CXVIII. *SCYLLA*, ex urna marmorea, alta ped. II. unc. IV. lat. ped. II. Perusiae in suburbana Villa Eugenia. II. *CHARYBDIS*, ibidem, urna marmor. eiusdem fere maguitud.

TAB. CXLVIIII. I. *TELEGONVS imprudens Vlyssem patrem occidens*; ex urna marmorea Perusiae apud Nobb. Crispoltios, alt. ped. II. lat. I. unc. V. II. *BELVS gladii inventor*, ex urna marm. Perusiae in Villa Eugenia, eiusdem magnitudinis ut superior.

TAB. CL. *ORESTIS & PYLADIS expiatio*; ex urna marm. alt. ped. II. unc. IV. lat. fere ped. II. Clusii apud Nob. Innocentium Nardium.

TAB.

Tab. cli. *ORESTES & PYLADES a Furiis agitati ;* ex urna marmorea apud eumdem, alt. ped. iI. unc. xii. lat. ped. iI.

Tab. clii. *HIPPOCENTAVRORVM exitialis pugna ;* ex urna e lap. toph. exſtat in Muſeo Mediceo, alt. ped. i. & unc. vi. lat. ped. iI. Altera urna marmorea, alta ped. iI. lat. ped. iI. unc. vi. exſtat Volaterris, in aedibus Nobb. Maffeiorum.

Tab. cliii. *HIPPOCENTAVRIDIS exitialis pugna ;* ex urna marmorea, alt. ped. i. unc. vi. lat. ped. iI, Volaterris, ex praediis Franceſchinis.

Tab. cliiii. I. *GRYPHVS irruens in milites ;* ex urna marmorea, Volaterris, e praediis Franceſchiniis, alt. ped. i. unc. iI. lat. ped. iI. Altera exſtat in aedibus Paolozianis Cluſii, e marmore, alt. ped. iI. unc. iv. lat. ped. iI.

Tab. clv. *GRYPHVS* ex aere eiuſd. magnitudinis, exſtat Cortonae in Muſeo Corazio. II. *CHIMAERA* ex aere, Arretii effoſſa, opus inſigne; alta ped. iiI. exſtat in Muſeo Mediceo.

Tab. clvi. *DRACO* ex urna e lap. toph. Volaterris, e praediis Franceſchiniis, alt. ped. i. unc. v. lat. ped. i. unc. xiii. Altera marmorea, in qua *LEAENAE*, exſtat ibidem, alt. ped. iiI. unc. iI. lat. ped. iI. unc. viii.

Tab. clvii. Adferuntur V. Vrnulae Etruſcae fictiles, e Muſeo Bucellio Montis Politiani.

Tab. clviii. Adferuntur V. Vrnulae Etruſcae fictiles, ex eodem Muſeo.

Tab. clviiii. *DII animarum ad Elyſios ductores per Oceanum, Genius, Hercules & Mercurius ;* ex pictura inſignis Vaſculi Etruſci; exſtat in Muſeo C. V. Matthaei Aegyptii, Nob. Neap.

CLASSIS III.

Tab. clx. *CHOREAE in honorem Deorum ;* e marmorea columella ſeu hypobaſi, alt. & lat. ped. iI. quae exſtat Cluſii in aedibus Paolozianis.

Tab. clxi. Vaſculum, pictura Aegyptia inſigne, alt. unc. viii. exſtat in Bibliotheca Vaticana.

Tab. clxii. clxiii. clxiiii. Vaſculum Etruſcum elegantiſſimum, alt. ped. iI. unc. iI. exſtat in Bibliotheca Vaticana; in eo pictum *IOVIS feſtum & ſacrum*, triplici ſchemate.

Tab. clxv. Vas *monota* Etruſcum fictile, figuris anaglyphi operis effictum; exſtat Adriae in Muſeo C. V. Octavii de Bucchis, Nob. Adrienſis.

Tab. clxvi. *GENII SACRVM a feminis celebratum ;* pictum in Vaſculo perparvo, quod exſtat in Muſeo C. V. Matthaei Aegyptii, Nob. Neapol.

Tab. clxvii. clxviii. *Veneris, Amoris & Hymenaei ſacrum ;* pictum in Vaſculo Etruſco eiuſdem magnitudinis, exſtat Neapol. in Muſeo Presbyt. Oratorii.

Tab. clxviiii. I. Vrna marmorea, alta ped. i. unc. vi. lat. ped. iI. in qua *MATRES, ſeu FATA Etruſcorum ;* exſtat Volaterris, e praediis Franceſchiniis. II. Vrna marmorea, alta ped. i. unc. vii. lat. ped. iI. unc. v. in qua *SPONSI carpento vecti ad ſacra ;* exſtat Volaterris, in aedibus Nobb. Falconciniorum.

Tab. clxx. Vrnae marmoreae, Volaterris, e praediis Franceſchiniis, exhibent *INITIATOS ad ſacra Etruriae ;* alt. ped. i. unc. iv. lat. ped. i. unc. xii. ambae magnitud. fere ſimiles.

Tab. clxxi. *SACRA CABIRIA*, ſculpta in urnis marmoreis. I. alt. ped. i. unc. iiI. lat. ped. iI. Volaterris, e praediis Franceſchiniis. Altera cum *Pueris initiatis*, ibidem, alt. ped. i. unc. iiI. lat. ped. i. unc. xiii.

Tab. clxxii. Vrna I. marmorea, alt. ped. iI. unc. vii. lat. ped. iiI. exſtat Peruſiae in Muſeo Anſideorum. Vrna II. marmorea, alt. ped. iI. lat. ped. iI. unc. viii. apud Vgolinios; in his *SACRA MITHRIACA ſive ſolemnis BAPTISMVS Etruſcorum.*

Tab. clxxiii. *SACRA MITHRIACA igne peracta ;* picta in Vaſe Etruſco eiuſdem magnitudinis, in Muſeo V. C. Abbatis Ludovici Conſtantii.

Tab.

Tab. clxxiiii. Vrna I. ex lap. toph. Volaterris, e praediis Francefchiniis, alt. ped. i. unc. iiI. lat. ped. i. unc. xiii. Vrna II. marmorea, ibidem, alta ped. i. unc. i. lat. ped. iI. unc. i. in his fculpta *SACRA MITHRIACA fufo fanguine fufcepta*.

Tab. clxxv. *SACRA ACHERONTICA*, fculpta in urna marmorea, alta ped. iiI. lat. ped. iI. unc. viii. exftat Perufiae apud N. Vgolinios.

Tab. clxxvi. *ARVLA TRIPES*, ex aere eiufdem magnitudinis, exftat Cortonae in Mufeo Corazio.

CLASSIS IIII.

Tab. clxxvii. *CASSIS feu GALEA*, *Etrufca infcriptione infignis*, ex aere eiufdem magnitudinis, exftat in Mufeo Mediceo, olim in Andreinio.

Tab. clxxviii. *FOEDVS Etrufcorum*, *iunctis dextris ictum*, fculptum in urna marmorea, alt. ped. i. unc. vii. lat. ped. iI. Volaterris, e praediis Francefchiniis.

Tab. clxxviiii. *TRIVMPHVS & OVATIO Etrufcorum*, fculpta in urna marmorea, alta ped. iiI. lat. ped. circiter iv. exftat in Villa Nobb. Giacominiorum *ad Bonazam*.

Tab. clxxx. *LVDI EQVESTRES*, ex urna marmorea, alta ped. iiI. lat. ped. circ. iI. exftat in Villa Com. & Equitis Fabricii de Eugeniis, Patr. Perufini.

Tab. clxxxi. clxxxii. clxxxiii. clxxxiiii. clxxxv. *THRONVS MITHRIACVS ETRVSCVS* marmor. alt. pal. Rom. iiI. cum iiI. quadr. exftat Romae in Mufeo Eminentifs. Principis S. R. E. Card. corsinii.

Tab. clxxxvi. I. II. *HISTRIONES. MIMI Etrufcae Scenae*, ex aere alt. unc. iI. & amplius, e Mufeo Corazio. III. Patera aerea, alta unc. v. ibidem. IV. Patera aerea, alta unc. iv. in Mufeo Magninio, Romae. V. Patera aerea, alta unc. v. in Mufeo Corazio; excepto tamen in fingulis manubrio.

Tab. clxxxvii. *LVDIONES*, *Deorum perfonam gerentes*, picti in Vafculo Etrufco, alto i. ped. in Mufeo Barberinio.

Tab. clxxxviii. *RETIARII & MYRMILLONIS Etrufci pugna*, picta in Vafculo, alt. unc. xv. lat. unc. xvi. exftat apud N. Franzofo Adriae.

Tab. clxxxviiii. *NVPTIAE ETRVSCORVM*, fculptae in urna I. ex lap. toph. alt. ped. iI. lat. ped. iiI. exftat in Mufeo Mediceo. Altera e marm. eiufdem fere magnitudinis, Volaterris, e praediis Francefchiniis.

Tab. cxc. *TRICLINIA ETRVSCORVM*. I. Vrna fictilis alt. ped. iI. lat. ped. i. unc. vii. in Mufeo Corazio. II. Icon viri cenantis e marmor. alt. ped. i. lat. iI. unc. viii. in Villa Nobb. Giacominiorum *ad Bonazam*. III. Vrna marmor. alta ped. circiter iI. lat. pedes i. unc. viii. Perufiae apud Nobb. Meniconios.

A tab. cxci. ad cxcv. Cineraria tum marmorea, tum fictilia, & opercula Vrnarum, Montis Politiani exftant, in Mufeo Bucellio.

CLASSIS V.

Tab. cxcvi. cxcvii. *MONETAE ETRVSCORVM*. Mufea, in queis exftant, in Obfervationibus, a pag. 419. ad 430. indicantur fuis locis.

Tab. cxcviii. cxcviiii. *GEMMAE ETRVSCORVM*, caelatura in Scarabeis. Suis locis in Obfervationibus indicantur Mufea, in quibus exftant.

Tab. cc. *ARATOR ETRVSCVS*. Symplegma ex aere eiufdem magnitud. exftat Romae, in Collegio Romano Societatis Iefu.

FAV-

FAVTORVM
HVIVS OPERIS NOMINA
QVIBVS TABVLAS AERE INCISAS
D. D.
ANT. FRANCISCVS GORIVS.

D. *Matthaeo* AEGYPTIO *Iuris Consulto, Nob. Viro Neapolitano.* Tabula CXXXVIII.

D. *Abbati March. Laurentio De* ALBIZIS, *Equiti & Patricio Florentino.* Tab. LXXII.

D. *Vincentio* ANTINORIO, *Senatori & Patric. Flor. Priori Equit. D. Stephani.* Tab. XCVII.

D. *Iosepho* AVERANIO *I. C. Flor. & in Pisano Athenaeo Iuris Civilis Professori Ordinario.* Tab. CLXXII.

D. *Horatio ex Comitibus* BARDIIS, *Patric. Florent.* Tab. CLVIIII.

D. *Ferdinando* BARTHOLOMEIO, *March. & Patric. Florent. Magni Ducis Etrur. ad Caesarem Aug. Ablegato.* Tab. XXXVIII.

D. *Donato Mariae* BECATTINIO, *Praepos. Orat. Florentini S. Mariae Bigalli & Misericordiae.* Tab. XLV.

D. *Iosepho* BIANCHINIO *I. V. D. Pratensi.* Tab. CLV.

D. *Ottavio* BOCCHIO, *Nobili Adriensi.* Tab. CLXV.

D. *Hieronymo Comiti* BOLOGNETTIO, *Patricio Bononiensi.* Tab. LX.

D. *Leonardo* BONARROTIO, *Cl. Philippi Senatoris Filio, Patricio Florentino.* Tab. LXXXVIII.

D. *Iosepho Mariae* BONARROTIO, *Patr. Ianuensi.* Tab. CXXVI.

D. *Francisco Mariae* BONDELMONTIO, *Senat. Equiti & Patricio Florentino.* Tab. XLVIII.

D. *Ioanni* BOTTARIO *Praesuli, a Secretiori Sacello Pontificio.* Tab. CLXI.

D. *Carolo* BRINSDEN, *A. B. Colleg. Baliol. Oxon.* Tab. LI.

D. *Iosepho Mariae* BROCCHIO, *S. Th. D. Florentini Seminarii Moderatori.* Tab. XXXVII.

D. *Michaëli* BVONAMICI, *Equiti D. Steph. Patr. Volaterr.* Tab. XVI.

D. *Caspari* BVRMANNO *I. C. Vrbis Traiectinae Senat. &c.* Tab. LXVIIII.

D. *Petro* BVRMANNO *I. C. Histor. Eloq. Graecae Linguae, Poës. & Histor. Prof. &c.* Tab. CXLI.

D.

D. *Fr. Thomae* CANIGIANIO, *Commendatori Hierosolym. Patricio Florentino*. Tab. CXXXIIII.

D. *Henrico* CANNEGIETERO, *Professori Arenacensi*. Tab. CXXIII.

D. *Alexandro Gregorio* CAPPONIO, *Marchioni, Sacri Palatii Pontificii Forerio Maiori*. Tab. LXXXVI.

D. D. *Camillo Comiti & Equiti* CAPPONIO, & *Ferdinando Commend. Ord. Hyerosolimit. Patric. Flor. alumnis meis*. Tab. XL.

D. *Ferranti* CAPPONIO, *Senat. Com. & Eq. Patr. Flor.* Tab. XXXVI.

D. *Ioanni Vincentio* CAPPONIO, *Canonico Florentino*. CLXXIII.

D. *Mariae Septimiae* CAPPONIAE, *Clarissimi Senat. F.* Tab. CXXI.

D. *Roberto* CAPPONIO, *March. Equiti & Patric. Flor.* Tab. LXI.

D. *Io. Baptistae Comiti* CASOTTIO, *Eccl. Imprunet. P. Design.* Tab. LXXI.

D. *Aulo Laurentio* CECINA, *Advocato & Patr. Volaterr.* Tab. XIIII.

D. *Cerchio Dominico De* CERCHIIS, *Senatori, Equiti & Patricio Florent.* Tab. LXIII.

D. *Alexandro Iosepho* CHIAPPINIO, *ex Ord. Canonic. Reg. Abbati S. Augustini Placentiae*. Tab. CXLVII.

D. *Benedicto* COLETTIO, *Nob. Florentino*. Tab. XXXI.

D. *Iacobo De* COMITIBUS, *Patricio Asculano, Magno Etruriae Duci a supplicibus Libellis, & ab intimis Consiliis, &c.* Tab. XXVIIII.

D. *Abb. Mario* COMPAGNONIO, *Patr. Maceratensi*. Tab. CLXXVIII.

D. *Galeotto* CORAZIO, *Equiti & Patric. Cortonensi*. Tab. XLI.

D. *Michaëli Angelo* CORSIO, *Abbati Olivet. Patricio Florentino*. Tab. CXXVII.

NEREO CORSINIO *S. R. E. Diacono Cardinali, Clementis XII. Pont. Max. Fratris Filio*. Tab. I.

D. *Andreae* DANTI, *Praepos. Castri Franchi*. Tab. XXXIIII.

D. *Thomae Dereham De* DEREHAM *Magn. Britan. Baronetto, Reg. Societ. Socio*. Tab. L.

D. *Nereo* DRAGOMANNIO *I. C. Senatori & Patr. Flor.* Tab. LXV.

D. *Francisco Antonio* FERONIO, *Marchioni Bellavistae, Patricio Flor.* Tab. CLXVIII.

D. *Francisco De* FICORONIBUS, *Socio regiae Acad. Paris. Antiquario Romano*. Tab. XCII.

D. *Virgilio L. B. De* FIRMIAN, *Metropol. Salisburg. & Cathedr. Passav. Canonico*. Tab. CLXXV.

D. *Christiano Gabrieli* FISCHER, *Philosopho Regiomontano*. Tab. XCI.

D. *Martino* FOLKES, *Armigero, Anglo Brit. Regalis Societ. Lond. Vice-Praesidi*. Tab. CXXXV.

D.

D. Francisco FRESCOBALDIO, Iosephi F. Patr. Flor. Tab. CXLV.
D. D. Iosepho Alexandro FURIETTIO, Praesuli, utriusque Signaturae Refer. & Auditoris Camerae Locum-tenenti. Tab. VI.

D. Francisco Mariae Nicolao GABBURRIO, Eq. & Patr. Flor. Pictorum Florentinorum Acad. Praesidi. Tab. XLII.
D. Pio Nicolao GARELLIO, Equiti, Archiatro & Bibliothecario Imperatoris Caesaris Aug. Tab. XLVII.
D. Guidoni ex Comitibus e GHERARDESCA, Comiti, Equiti & Patricio Florentino. Tab. XXXIII.
D. Ioanni GIRALDIO, Equiti & Patricio Florentino. Tab. XLVI.
D. D. Mario GUARNACCIO, Praesuli, Clementis XII. P. M. Praelato Domestico utr. Sign. Refer. Basil. Lat. Canonico. Tab. IIII.
D. Laurentio GUAZZESIO, Equiti & Patricio Arretino. Tab. LVI.
D. Abbati Scipioni GUGLIELMIO, Priori insignis Cathedr. Aesinae, Patr. Senen. & Aesino. Tab. LXXXV.

D. Sigiberto HAVERCAMPO, Professori Historiarum &c. in Acad. Lugd. Bat. Tab. XXIII.
D. Balthasari HUIDECOOPER, Praetori in Texeliorum Insula. Tab. CLXVII.

D. Ferdinando INCONTRIO, Marchioni, Equiti & Patricio Florentino. Tab. LXVI.

D. Duci De KENT, in Magna Britannia &c. Tab. LXXXVII.

D. Gregorio LAMBARDIO, Eq. & Patr. Arretino. Tab. CXXXVIIII.
D. Michaëli Theophilo LIEBENTANTZ, Nob. Slesiae. Tab. CL.
D. Ioanni LUCIO, Patr. Florentino, Praeposito Florentinae Basilicae & Oratorii S. Ioannis. Tab. CLXXXI.

D. Mario MAFFEIO, Equiti D. Steph. Patric. Volaterr. Tab. XIII.
D. Marcello MALASPINA, Marchioni, Senatori & Patricio Florent. VIIII. Virûm Magistratus Hypersyndico &c. Tab. CLX.
D. Io. Baptistae MANCINIO, Equiti & Patric. Corton. Tab. XXII.
D. Alexandro Comiti De MARCHMONT, Vicecom. de Blasonberrie, Domino Polvvarth de Polvvarth &c. Tab. XCIIII.
R. R. P. P. Ordinis Praedicatorum Collegii S. MARCI Flor. Tab. CXIII.
R. R. P. P. Ordinis Praedicatorum Coenobii Florentini S. MARIAE NOVELLAE. Tab. CXI.

D. *Antonio Francisco* MARMIO, *Equiti D. Steph. regio Biblioth. Magni Ducis Etruriae, in Flor. Acad. Etruscae Linguae Profess.* Tab. CXX.
D. D. *Iosepho Mariae* MARTELLIO, *Archiepiscopo Florent.* Tab. III.
D. *Nicolao* MARTELLIO, *Equestris Ordinis D. Stephani Baiulivo, Patricio Flor.* Tab. XCIII.
D. *Abbati Dominico* MARTELLIO, *Patricio Florentino.* Tab. CXLIIII.
D. *Christophoro* MARZI-MEDICI, *I. V. D. Senatori & Patricio Flor. Equiti D. Steph.* Tab. XXX.
D. *Vincentio Eq.* MARZI-MEDICI, *Cubicular. Honor. Clem.* XII. *P. M. & D. Ab. Aloysio* MARZI-MEDICI, *Eq. & Patr. Flor.* Tab. LXXV.
D. *Carolo Ottoni* MENCKENIO, *Lipsiensi.* Tab. XII.
P. D. *Ioanni Benedicto* MITERELLIO, *Camaldul. Ord. Monach. Theol. & Philosoph. Professori.* Tab. CLXXX.
D. P. *Iacobo Del* MONACO, *Praeposito Presbyt. Orat. Neapol.* Tab. CXXX.
D. D. *Philippo* MONTIO *Praesuli, Sacrae Congregationis de Propaganda Fide a Secretis.* Tab. V.
D. *Danieli* MOORE, *Anglo.* Tab. LXXVIII.

D. *Abbati Antonio* NICCOLINIO, *e Marchionibus Pontis Sacci, Patricio Florentino.* Tab. CXXXII.
D. *Hadriano Mauritio Duci De* NOAILLES, *Pari & Marescallo Franciae &c.* Tab. VII.

D. *Ioanni Danieli* OLENSCHLAGER, *Patr. Francofurt.* Tab. LXXXIII.
D. *Hannibali de Abbatibus*, OLIVERIO, *Patr. Pisaurensi.* Tab. XLIIII.
D. *Iacobo Philippo D'* ORVILLE *I. C. Historiarum, Eloquentiae & Linguae Graecae in Amstelaed. Athenaeo Professori.* Tab. XXVI.
D. *Petro D'* ORVILLE, *Iurisconsulto Amstelaedamensi.* Tab. LXVIII.
D. *Ottolino* OTTOLINIO, *Comiti & Patric. Veronensi.* Tab. LXXXVIIII.

D. *Camillo* PANDOLFINIO, *Senatori, Eq. & Patr. Flor.* Tab. CXXXVI.
D. *Zenobio* PAOLI, *Florentino.* Tab. CVI.
D. *Bernardo* PAPERINIO, *Typographo Florentino.* Tab. LXXXIIII.
D. *Praeposito* PASINIO, *Patavino, Professori S. Scripturae & Linguae Hebraicae in regia Univers. Aug. Taurin.* Tab. CLXXXV.
D. *Ioanni Hieronymo De* PAZZIS, *Eq. & Patricio Flor.* Tab. CXXXIII.
D. *Bindo Simoni* PERUZZIO, *Patr. Flor. in patrio Lyceo Etrusc. Litter. Professori.* Tab. CLXXXVI.
D. *Ioanni Stephano* PESSAGNIO, *Nob. Ianuensi.* Tab. CXXVIII.
D. *Alexandro Comiti* PETRONIO, *Patricio Romano, Equiti D. Stephani.* Tab. XXV.

D.

D. Cardolo Mariae Marchioni PIANETTIO, Mannellio, Cardolio, Patricio Aesino. Tab. CLXVI.
D. Ioanni POLENO, Marchioni, in Patavina Academia Matheseos Professori. Tab. XXIIII.
D. D. PRAEFECTIS Bibliothecae Roncioniae Pratensi. Tab. CIIII.
D. D. PRAEFECTIS Bibliothecae publicae Eugubii. Tab. XXXV.
D. Angelo Antonio PROCACCELLIO, Nob. Neapolitano. Tab. LXXXII.

D. Gregorio REDIO, Equestris Ordinis S. Stephani Baiulivo, Patricio Arretino. Tab. XXVIII.
D. Bindaccio Baroni De RICASOLIS, Praefecto Regiae Cohortis M. D. Etruriae, Equiti & Patricio Florentino. Tab. CXV.
D. Gabrieli RICCARDIO, Canonico Florentino. Tab. VIII.
D. Vincentio RICCARDIO, Senatori Florentino, Marchioni, Equiti, regiae Gazae Magni Ducis Etruriae Praefecto &c. Tab. LXXIIII.
D. Octavio RICCIARDIO, Patricio Florentino. Tab. CXL.
D. Francisco RICOVERIO, Custodi regiae Villae Castelli & aliarum Magni Ducis Etruriae. Tab. CLXXXVII.
D. Fulco Marchioni RINVCCINIO, Eq. & Patr. Flor. Tab. CXXII.
D. P. ROMA, Gallo, Generali Ord. P.P. Minim. Consiliario Regis Sardiniae, Bibliothecario Universit. Aug. Taurin. Tab. CLXII.
D. Ioanni Andreae, Marci Eq. F. Del ROSSIO, Patr. Florentino, Equiti D. Stephani. Tab. CLII.

D. Ascanio SAMMINIATI, Patricio & Senatori Flor. Tab. LXXIII.
D. Ioanni SANSEDONIO, Equiti & Patricio Senensi. Tab. LXVII.
D. Abbati Ioanni Francisco SARCHIO, I. V. D. Flor. Tab. CXLIII.
D. Liviae Fortunatae Ioannis F. Pieriae, SARCHIAE. Tab. CLXXXIX.
D. Marco Antonio SCALANDRONIO, Eq. Patr. Flor. Tab. CXXVIIII.
D. Ricardo Comiti De SCARBORVGH, Cohortium Praetor. Praef. Praet. &c. Tab. XC.
D. Gabrieli SCARMAGLIA, Decano Monachorum Casinensium Romae. Tab. LXXVII.
D. Antonio SERMOLLIO, Equiti Ord. S. Stephani, Nob. Volaterrano & Florentino. Tab. CXII.
D. Iosepho De SEYTRES, Cavimontis Marchioni, Academiae regalis Inscriptionum & humaniorum Litterarum Academico. Tab. CLXXIIII.
D. D. Nicolao De SIMEONIBVS, Episcopo Marcianensi. Tab. XXXII.
D. Ioanni SMITH, Anglo. Tab. XXXVIIII.
D. Iosepho SMITH, Anglo, Venetiis. Tab. XXI.
D. Hugoni SMITHSON, Anglo, Eq. Baronetto. Tab. XVII.

D. D. Ioanni Francisco STOPPANIO, *Corinthi Archiepiscopo &c. ad Magn. Etruriae Ducem Nuncio Apostolico*. Tab. II.

D. Henrico Iosepho THOMASSIN, *Domino de Mazaugues, in Gallo-Prov. Senatu Praesidi*. Tab. CXXIIII.
D. Iosepho S. R. I. Comiti de THVNN, *Ecclesiae Metropolitanae Salisburgensis & Passaviensis Canonico*. Tab. LIIII.
D. Carolo Marchioni TORRIGIANIO, *Patricio Florentino*. Tab. LXXX.
D. Io. Vincentio March. TORRIGIANIO, *Patr. Flor.* Tab. LXXVIIII.
D. Fr. Lucae TORRIGIANIO, *Equiti Hierosol. Marchioni & Patricio Florentino*. Tab. LXXXI.
D. D. TOVRTON *&* BOVR, *Parisiensibus*. Tab. LXXVI.

D. Ioanni Blaurero a VVARTENSEE, *Bibliothecae Tigurinorum Praesidi, Senatori & Archioeconomo &c.* Tab. XLVIIII.
D. Abbati Ansano VASELLIO, *Senensi, Professori Geometriae in regio Athenaeo Aug. Taurin.* Tab. LV.
D. Carolo VENTVRA, *Nobili Ianuensi*. Tab. XXVII.
D. Andreae a VERRAZZANO, *Equiti Sacri Ord. D. Stephani, Patricio Florentino*. Tab. CLXXI.
D. Abbati Octaviano VGOLINIO, *Equiti D. Stephani, Patricio Florentino*. Tab. CLXVIIII.
D. Alexandro Marchioni VICTORIO, *Equiti D. Stephani, Patricio Florentino & Romano*. Tab. XV.
D. Francisco VICTORIO, *Equiti Sacri Ordinis D. Stephani, Patricio Florentino & Romano*. Tab. CLXX.
D. Paulo VICTORIO, *Equiti D. Stephani, Patricio Flor.* Tab. XCV.
D. Ioseph Comiti Arconati VISCONTI, *Patr. Mediol.* Tab. CLXXVIIII.

D. Antonio Mariae q. Hieronymi, & D. Antonio Mariae d. Alexand. ZANNETTIIS, *eximiis Pictoribus Venetis*. Tab. XLIII.
D. Dominico ZANOBINIO, *Civi Florentino*. Tab. XCVI.
D. Roberto ZEFFERINIO, *Comiti & Patricio Florentino*. Tab. CXXV.
D. Apostolo ZENO, *Nobili Veneto, Poëtae & Historico Caesaris Augusti*. Tab. LXX.

OR-

ORTHIVM
CARMEN LAMENTABILE
ETRVSCORVM ANTIQVORVM

EDITO

ANTIGRAPHO TABVLAE

EVGVBINAE

ETRVSCIS LITTERIS SCRIPTAE

NVNC PRIMVM INTERPRETATVM
NOTISQVE ILLVSTRATVM

LABORE ET STVDIO

ANTONII FRANCISCI GORI

IN FLOR. LYCEO HISTORIARVM PROF.
ET ACADEMICI ETRVSCI.

FLORENTIAE.

ANNO CIↃ.IↃ.CC.XXXVII.

PRAESTANTISSIMO VIRO

ANTONIO NICOLINIO

ABBATI . E MARCHIONIBVS PONTIS SACCI.
PATRICIO FLORENTINO
DIVINI HVMANIQVE IVRIS CONSVLTISSIMO.
FLORENTINAE BOTANICORVM SOCIETATIS
PRAESIDI INCLYTO.
APATHISTARVM ACADEMIAE
IN PERSOLVENDIS EX TEMPORE
DIFFICILLIMIS PROBLEMATIS
INTERPRETI
MVLTIPLICI ERVDITIONE TVM GRAECA
TVM ROMANA OMNISQVE ANTIQVITATIS
COGNITIONE EXCVLTISSIMO.
VTILITATIS ET GLORIAE OPTIMARVM ARTIVM
IVRIS AC NECESSITVDINIS HOSPITII
IN EXTEROS OMNES
FAVTORI ET CVLTORI EXIMIO.
MAGNORVM PRINCIPVM DOCTORVMQVE HOMINVM
OB EGREGIAS ANIMI DOTES
INSIGNEM PATRIAE AMOREM
ET ADSIDVVM BENE DE OMNIBVS MERENDI STVDIVM
AMICITIIS CLARO.
INTERPRETATIONEM HANC

ETRVSCAE TABVLAE EVGVBINAE

NVNC PRIMVM EDITAM NOTISQVE ILLVSTRATAM
PERENNE OBSEQVII SVI MONIMENTVM
ANT. FRANCISCVS GORIVS
A . L . D . D .

PROLEGOMENA

AD INTERPRETATIONEM

ETRUSCAE TABULAE EUGUBINAE.

MONVMENTORVM omnium, quotquot exſtant ad hoc tempus, Aegyptiis exceptis, antiquiſſimae ſunt aheneae TABVLAE EVGVBINAE; dubio etiam procul genuinae ac ſincerae, proindeque toto orbe celeberrimae, quae in publico Eugubinorum Tabulario nunc diligentiſſime adſervantur. Hae ſunt ſeptem: duae Pelaſgicis, quinque Etruſcis litteris ſcriptae, haud quidem unica, ſed diverſa manu, diverſo etiam ſtilo ac forma. His ſi addendam exiſtimes illam, perbrevem quidem, votivam Tabulam, quae incipit LERPIRIOR, editam a Sponio (1), a qua removendae ſunt figurae Apollinis & Clatrae, quae eidem inſcriptioni Pelaſgicae coaevae non ſunt, ſed πάρεργα, ab imperito exſcriptore addita, cenſeri debent, ut nuper erudite obſervavit V. C. Hannibal de Abbatibus Oliverius, Patricius Piſaurenſis, mihi amiciſſimus (2), erunt octo: & haec Tabula non Eugubii, ſed Romae exſtare dicitur: ſi vero addendam cenſes & alteram, a reliquis diverſam, quae incipit CLAVERNIVR, erunt novem: quarum quatuor ad veteres Pelaſgos, quinque ad Etruſcos, id litteris perſpicue indicantibus, indubitanter pertinent.

Eugubii, ſive, ut veteres dixere, Iguvii, Vmbrorum urbe nobiliſſima, anno CIↃ.CCCCXLIV. prope Theatrum, in ſubterranea quadam concameratione, hae Tabulae inſignes inventae ſunt. Statim ac fama huius praeclari inventi increbuit, atque inſcriptiones innotuere, mirum quantum in illuſtranda Etruſcorum priſca lingua deſudarint illuſtres ingenio & linguarum ſcientia viri: quot Alphabeta in lucem prodierint: quot etiam adhuc ubique latitent, praeſertim vero in Florentinis Bibliothecis, quae vidi. Per annos ducentos & octoginta ab eo tempore, quo inventae ſunt hae Tabulae Eugubinae, qua concinnandis Alphabetis, qua oſtendenda Etruſcae linguae origine deſudatum eſt: aliis ex Hebraico & Chaldaico fonte: aliis ex Syriaco, & ut volebant, Aramaeo: aliis ex Hebraico ſive Aſſyrio: aliis ex Phoenicio ſaltem & Punico, ſingulis pro lubi-

(1) Miſcell. erudite Antiquitatis Sect. III. num. XXXIII. pag. 87.

(2) In Explic. edit. vern. ſermone aliquot Monum. Pelaſg. Piſauri MDCCXXXV.

lubito, quod videbatur, vocum Etruſcarum etymon deducentibus ac proponentibus, irrito labore; nam quomodo legendi eſſent characteres & inſcriptiones, quod erat faciendum, nondum nemo monſtraverat. Huius egregii ſtudii immenſique laboris hiſtoriam curatiorem praetermitto, ne taedio lectorem adficiam, praeſertim quum id diligenter praeſtiterit Iuſtus Fontaninius Archiepiſcopus Ancyranus, de Antiquitatibus Hortae diſſerens (1), qui tria diverſa Alphabeta Gabrielii & Baldii, Paulli Merulae & Gruteri, demum noſtri Coſmae de Arena propoſuit.

Hoc noſtro feliciore ſeculo, veritatem primus omnium propius adſpexit ac detexit Ampliſſimus Senator Bonarrotius, qui multo ſtudio, obſervatis paene omnibus Etruſcorum inſcriptis monumentis, Alphabetum meliore iudicio digeſſit, non tamen omnes difficultates ſuperavit: vir plane in re antiquaria peritiſſimus, ſed cautiſſimus. Patefacto a Bonarrotio maxima ex parte caliginoſo itinere, fulgentem facem poſtmodum extulit Ludovicus Bourguettius, vir mea praedicatione maior, qui edito Alphabeto veterum Etruſcorum, una cum Hebraico, Samaritano, Graeco, Arcadico & Pelaſgico, ut ex propoſito ſexplici ſchemate litterarum ſimilitudo & origo obſervari poſſet: interpretatis compluribus Etruſcis inſcriptionibus; edita etiam interpretatione Tabulae Eugubinae, Pelaſgicis litteris, iiſdem prorſus ac Latinis, ſcriptae, quae incipit ESTE. PERSCLO. praeclaro ſane ſtudio ac feliciore cura, rem paene totam reſtituit. Etruſcorum litteras, figura & poteſtate diverſas, XXIIII. eſſe oſtendit: nonnullas quoque duplices poſt editum laterculum indicavit.

Horum Duumvirûm, de Etruſcis ac Pelaſgicis antiquitatibus optime meritorum, veſtigiis inſiſtens, pro ſymbola meam quoque curam & laborem conferre volui. Igitur quum totam fere Etruriam perluſtraſſem, ut accurate id quod mihi propoſueram praeſtarem, inſcriptiones omnes ipſe αὐτόπτης & αὐτόχειρ exſcripſi: quo facto, detectis non paucis erroribus, qui irrepſere, Alphabetum Etruſcum conſtruxi, ſexdecim tantum litteris compoſitum, & quidem veritati propius, ut mihi viſum eſt. Nam quum viderem Etruſcas litteras vel parum vel nihil differre a litteris Phoeniciis ſive Cadmeis, quas ipſi etiam Graeci a Cadmo Phoenice acceperunt: nec differre etiam a primaevo ſcribendi genere tum Orientalium tum Graecorum a dextra ſiniſtrorſum, uti exemplo eſt Sigeus lapis ab eruditiſſimo Edmundo Chishullio editus & illuſtratus (nam ſcribendi βουστροφηδόν (2), ſerius propoſitum

(1) Libro II. Cap. VII.

(2) Bonarrotius ad Dempſterum pag. 91.

tum uſurpatumque videtur, ubi forſitan prima antiquiſſima ſcribendi ratio deſuevit: idcirco quemadmodum ab Etruſcis ſervatas videbam Graecarum litterarum priſcas figuras, quas a Phoenicibus acceptas variataſque in Graeciam intulit Cadmus, & ſiniſtrorſum ſcribendi uſum antiquiſſimum; cenſui etiam ſervatum eumdem litterarum numerum: & primo quidem ſimplicium, quae duodecim ſunt: deinde quatuor duplicium ſive compoſitarum; proindeque nunc ſecundis curis comperi, Etruſcos, Graecorum vetuſtiſſimorum exemplo, has XVI. litteras habuiſſe.

	Etruſcorum antiquorum Litterae.		*Pelaſgorum & Latinorum Litterae.*
I.	A.	A · A · A · A · A · A · A · A · A ·	A.
II.	Ǝ.	Ǝ · Ǝ · Ǝ · Ǝ · ꟽ · ꟽ · Ǝ · Ǝ · ʒ · E · E · Ɛ ·	E.
III.	I.	I · I · I ·	I.
IIII.	ꓘ.	ꓘ · ꓘ · ꓘ · > · Ɔ · K · < · d · ꝗ ·	K.
V.	⅃.	⅃ · ⅃ · ⅃ · ⅄ · ⅃ · ⅃ · ⅃ · λ · L · L · Λ ·	L.
VI.	M.	M · M · M · M · M · M · M ·	M.
VII.	И.	И · И · И · И · И · И ·	N.
VIII.	˥.	˥ · ˥ · ˥ · ˥ · Γ · Γ · Γ ·	P.
VIIII.	ꟼ. Ɑ.	◁ · ▽ · ◁ · ◁ · ꟼ · Ɑ · Ɑ · ▷ · D · P ·	R.
X.	Ƨ.	Ƨ · Ƨ · Ƨ · ʕ · ʕ · S · Ƨ · Ƨ · Ƨ · ʒ · ʒ ·	S.
XI.	✝.	✝ · ✝ · Y · ⊢ · ⊣ · + · † ·	T.
XII.	V. Ⅎ.	V · Y · V · V · Y · ⅃ · Ɔ · Ɔ · ⅃ · ⅃ · ⅃ · ⅄ · ⅃ · ⅃ · d ·	V.
XIII.	⊙.	⊙ · O · ◇ · ◇ · ◇ · ⦶ · ⊖ · ⊖ · *addita duplex.*	TH.
XIIII.	≢.	≢ · *addita, duplex ſeu compoſita, Graecis eſt* Ξ.	XS.
XV.	8.	8 · 8 · 8 · ◇ · 8 · 8 · 8 · Φ · *add. compoſita, Graec.* Φ	PH. F.
XVI.	Ψ.	Ψ · *addita, duplex ſeu compoſita, Graecis eſt* X	CH.
	日.	⊟ · *adſpirata, auxiliaria, ſuperaddita.*	H.

Nec ſolum litteras, verum etiam fabulas cum Graecis communes habuerunt Etruſci, uti ex adlatis in hoc opere monumentis

 con-

constat multas ac praeterea proprias & peculiares. Ab Aegyptiis atque a Phoenicibus multa acceperunt, ac praesertim consuetudinem faciendi alatos Deos, ut infra videbimus.

Primigenio Graecorum Alphabeto, quae litterae additae fuerint, ostendit Plinius Lib. VII. Cap. LVI. quem vide. Igitur posthabito Alphabeto Etrusco, quod primis curis exhibui in Classe V. pag. 417. hoc rursum propono, quod ordini & veritati magis consonum mihi videtur; iudicio tamen virorum doctorum subiicio, ad quos unice adpello.

De figura, potestate & usu singularum litterarum Etruscarum heic nihil moror; quum in Classe V. fusius disseram, & singulas litteras recenseam, & tales esse probem auctoritate nominum & cognominum Deorum, quae Etruscis litteris iuxta eorum imagines in sacrificalibus pateris scriptae sunt. Quum autem constet, vetustissimos Ausones sive Auruncos, Arcades, Pelasgos, Oenotrios & Tyrrhenos, esse Graecorum colonos, ac primos in Italiam venisse, novas sibi sedes quaerentes (1), quod alibi disertius ostendam veterum Scriptorum testimoniis; minime hoc loci vereor adfirmare, Tyrrhenos, quos Latini *Etruscos* dixere, nonnisi a priscis Graecis Phoeniciis litterarum elementa accepisse: proindeque Etruscam linguam ex origine sua esse Graecam, nec ab ea nisi dialecto diversam: cuius dialectus, sicut varietatem habuit apud Atticos, Iones, Dores, Aeoles; ita etiam varia tum dicendi, tum scribendi proprietas apud Etruscos fuit: & quidem alia in interiore, alia in exteriore Etruria, quod etiam magnus Bonarrotius adnotavit (2). Variata etiam est Etruscae linguae dialectus diversis vocum desinentiis, & quadam sensim introducta primigeniarum vocum corruptione aut alteratione: cui varietati caussam, ut reor, dedere saepius ab Etruscis mutatae sedes, quesitaeque per varias orbis nationes, inter quas versati sunt, antequam ad nos venirent: ad haec inita cum multis populis foedera atque commercia. Profecto ope Graecae linguae hanc confeci Etruscae Tabulae interpretationem: agendoque expertus sum, auspice lingua Graeca, multo labore, multaque etiam adhibita diligentia & iudicio, omnes Etruscas Inscriptiones facile ita interpretari posse: quod perlubenter deinceps praestabo, si haec iacta fundamenta, meique ingenii experimenta probari a doctis viris animadvertero. Idem adfirmo de antiquissimis Pelasgorum inscriptis Tabulis. Omnium primi Pelasgi in Latium litteras, ut me-

(1) Vide Theodori Ryckii Dissertationem de primis Italiae Colonis Cap. VI.

(2) Ad Monumenta addita Dempsteriano Operi §. XLVI. pag. 101. & 107.

memorat Plinius (1), & ſcribendi rationem a dextra ſiniſtrorſum invexere. Eorum litteras, haud prorſus a Graecis diverſas, in ſuperiore laterculo recenſui, iiſdemque Latinas omnino ſimiles adiunxi; notandum tamen, & has litteras Pelaſgos habuiſſe, & Latinis tradidiſſe, nimirum B. C. D. G. O. Q. pro Q. His carent Etruſci, ſed earum loco ꓶ. ⋊. ✝. V. hoc eſt P. K. T. V. utuntur, uti ſuo loco in Claſſe V. oſtendimus. His H addatur auxiliaria & adſpirata, in uſu frequentius apud Pelaſgos, minus tamen frequenter apud Etruſcos. Sed de his haec ſatis.

Quemadmodum vero conſtat ex eodem Plinio (2) aliiſque auctoribus, Graecorum vetuſtiſſimo Alphabeto additas poſtmodum fuiſſe aliquot litteras a Palamede & Simonide: ita etiam Etruſcorum Alphabeto primigenio, inſecutis temporibus, additas fuiſſe aliquot litteras duplices & compoſitas, adlatis in medium exemplis, fretus etiam probabili admodum coniectura, ſuſpicor. Plinius id accidiſſe tradit Troiani belli tempore; ſed duabus ferme aetatibus ante Troianum bellum ab Etruſcis uſurpatas indicant Tabulae apud Eugubinos adſervatae, quae ⊙. ✱. & 8. habent: eaedemque ex contextu Dionyſii Halicarnaſſei, ut mox dicam, eo tempore ſcriptae creduntur. In his tamen non occurrit ↓, quae in aliis monumentis haud infrequens eſt.

Hactenus mihi ignotae fuere hae duplices & compoſitae litterae ✱ & ᛘ; ſed paucis ab hinc diebus earum poteſtatem erui ex inſigni gemma, quam inferius profero in Tabula CXCVIII. num. IV. Scriptum in ea eſt circa Heroum imagines, nomen Etruſcis litteris, & quidem Vlyſſis in hunc modum ƎǂVλV, *Vluxxe*: Achillis vero ita ƎᒧƎᛘΛ, hoc eſt *Achele*. Igitur ǂ, licet unica tantum haſta erecta ſcripta ſit, videtur tamen referre duplicem ˣx, nimirum XX, quae poteſtate ac ſono correſpondere videtur Ξ Graecorum, quam Palamedes adiunxit. Eadem littera ǂ aliter etiam ab Etruſcis ſcripta occurrit in gemma edita num. I. in eadem Tabula CXCVIII. & compoſita ex duobus litteris S & C in hunc modum ⸹, ut exprimat CS. nimirum Ξ Graecorum. Altera vero duplex & compoſita littera Etruſca eſt ᛘ, quam Bonarrotius credebat referre Ψ Graecum; ego vero vel duplicem V, vel V & ᒧ, ſcilicet *u* & *l*. ſed ex nomine Achillis ita ſcripto in eadem gemma ƎᒧƎᛘΛ *Achele*, ut dixi, comperi referre Graecorum X litteram, item additam a Palamede: adeoque eſſe CH. quod etiam, diligenter rem expendentibus, liquet; nam littera ᐳ Etruſca, quae eſt K Latinorum, & eadem ac

(1) Nat. Hiſt. Lib. VII. Cap. LVI. (2) Ibidem, ut videre poteris.

ac c, ita si supina scribatur v, & in medio addatur ı in hunc modum ᴪ. erit KI. proindeque eadem ac littera x veterum Graecorum. Has litteras, utpote tam perspicuis exemplis destitutus, cum aliis confudit Bourguettius in suo Alphabeto. Probabile est, inter additas enumerandam etiam esse litteram o ⊙ ⊖, nempe TH: eam Graecorum Alphabeto ab Epicharmo potius, quam a Palamede additam mavult Aristoteles, teste Plinio. Adde etiam 8 vario modo scriptam, ex duplici, ut videtur, v ʌ compositam, quae apud Etruscos est PH, sive F & apud Graecos Φ. de quibus tamen expecto doctorum hominum iudicium. Hae quoque litterae Graecorum Alphabeto a Palamede additae censentur.

Scripta sunt haec monumenta Etruscorum & Pelasgorum in Tabulis aereis, tum maioribus tum minoribus litteris, modo fere uncialibus, modo semiuncialibus. Nunc primum profero antigraphum ex archetypa Tabula desumtum, ut ita qui fuerint Etruscorum characteres (qui tamen e minoribus sunt) observentur. Vsus vero scribendi in laminis aereis vel plumbeis, ut nemo ignorat, est antiquissimus & Mosis tempore, & forsitan etiam paullo ante usurpatus, ut ex Iobi historia exploratum est (1). Tyrrheni e patrio solo in alias sedes amandati, in Thracia fuere, teste Thucydide (2), quae aere multum abundabat (3): e qua arbitror aeris usum in Italiam invexisse, vel etiam ex aliis regionibus: de quo alibi, & de colorum pariter origine & usu, quos adhibuere in picturis, accuratius disseram. Quod vero narrat Tacitus (4), Etruscos Italiam incolentes, ab Corinthio Damarato litteras didicisse, cum veritate non concordat (5); nam longe ante ipsum Damaratum, Cypseli factionem fugientem, & Tarquiniis Etruriae urbe considentem, tribus minimum seculis ante Troianum bellum, Etruscos habuisse litteras, usumque propriae linguae, complura argumenta & rationes, & harum Tabularum auctoritas facile evincit.

Narrat Dionysius Halicarnasseus (6), ex auctoritate Myrsili Lesbii, veteres Pelasgos, ac proinde etiam Etruscos, qui Italiam occuparunt, iunctique & simul intermixti fuere, duabus ferme aetatibus ante Troianum bellum, adverso Numine, sive Deorum ira ita vexatos, ut maximam perpessi sint calamitatem. Exitium intulit terra, penuria imbrium aestuque exhausta, quum nec in arboribus fructus maturescerent, sed crudi caderent ob nimiam sicci-

(1) Cap. XVIIII. vers. 23. 24.
(2) Lib. I. pag. mihi 23.
(3) Auctoris locus mihi excidit.
(4) Annal. Lib. XI. 14.
(5) Bonarr. ad Dempst. Monum. pag. 91.
(6) Ant. Rom. Lib. I. pag. mihi 18.

ſiccitatem : neque ſemina , ſi qua germinaſſent , ſpicae legitimum maturitatis tempus explerent , fontibus , pabulis , paſcuis , foetibus pecorum ubique deſolatis ac paene extinctis ob nimiam ariditatem . Mulieres gravidae aut abortum eiiciebant , aut exſpirabant in partu . Hiſtorici textum non adpono , quum brevitati ſtudeam : quiſque , ſi voluerit , eum conſulet . Id ipſum argumentum continent tum Pelaſgicae Tabulae , tum haec ipſa Etruſca , & , ni fallor , etiam aliae , quae apud Eugubinos exſtant . Quare manifeſtum eſt , duabus ferme aetatibus ante bellum Troianum exaratas eſſe ; adeoque , exceptis , ut diximus , Aegyptiis antiquitatibus , nullum exſtare his Tabulis vetuſtius monumentum .

Huius Tabulae Etruſcae interpretationi titulum feci ORTHIVM CARMEN LAMENTABILE , quia in Tabula Pelaſgica , quam interpretatus eſt V. C. Bourguettius , nuncupatur *Orthium* verſ. 26. 36. 46. quod huius Carminis numeri quam altiſſima & intentiſſima voce ferrentur ; ὄρθιον enim Graeci dicunt , quod arduum eſt , & quam altiſſima voce elevatum : id etiam , adlato Homeri verſu , oſtendit Suidas (1) , de quo plura quoque Gellius (2) . Poſſunt etiam , ut recte fecit Bourguettius , inſcribi *Litaniae* , quia preces ad Iovem cum eiulatu & lamentis altiſſima voce prolatis continent : atque etiam *Threni* dici non male poſſunt ; quia lamentationes , ploratus & ululationes continent Etruriae populorum , qui fame , ſiti , ob nimiam terrae ſiccitatem , omnibus terrae fructibus peſſumdatis , miſere vexati , palantes languebant vel peribant .

Stilus huius Carminis (Carmen voco , quia aliquam metri & rythmi ſpeciem praeferre aurium iudicio videtur , & verſus non ſemper aequales id ſuadent) eſt ſimplex , haud tamen inelegans : vehemens etiam figuris , & dicendi vi crebriſque repetitionibus amplificatum . Numquam *et* , *atque* , *ac* , copulae occurrunt , quod ſane maximae antiquitatis indicium . Hinc diſcimus , Etruſcos ſingularem ac pluralem numerum habuiſſe , tum verba tum nomina inflexiſſe , & cum praepoſitionibus & adverbiis coniunxiſſe : varietatem & copiam in dicendo iam ab eo tempore habuiſſe : Deorum cognomina mira vi & proprietate expreſſiſſe : quae omnia opportuniore in loco alibi accuratius obſervabimus . Ex his Tabulis tum Etruſcis tum Pelaſgicis obſervare etiam non ſine voluptate poſſumus , Latinae linguae incunabula , quae non ſolum Graecae linguae , verum etiam Pelaſgicae & Etruſcae ortum ſuum & augmentum maxime debet , adeo ut horum quoque idiomatum dialectus cenſeri debeat .

Ad

(1) In eadem voce Tom. I I. pag. 713. (2) Noct. Attic. Lib. XVI. Cap. XVIIII.

Ad Etruſcos arbitratus ſum pertinere hanc Tabulam a me interpretatam ; nam characteres Etruſci plane ſunt, a dextra ſiniſtrorſum ſcripti ; quum Pelaſgici, qui iidem prorſus ac Latini ſunt, a ſiniſtra dextrorſum tendant. Iidem etiam Etruſci characteres his omnino inſcriptis monumentis reſpondent, quae in interiore Etruria inventa fuere. Vnicam tantum litteram ɑ in noſtris obſervare nondum licuit, quae in his, in Vmbria repertis, frequens eſt, & ex contextu vocum, eſſe v videtur: & interdum etiam ꓘ, ſi circulus ɑ non claudatur. Facile crediderim, antiquiſſimos Pelaſgos duplicem linguam ſive dialectum habuiſſe: alteram Etruſcis litteris, alteram Pelaſgicis, alio modo inverſis expreſſam pronunciatamque. Neque id caret exemplo ; nam etiam Poeni Punice & Lybice locuti ſunt, ut Bochartus ad Poenulum Plauti oſtendit (1): idque confirmat Virgilius, qui Tyrios bilingues memorat (2). Siciliam quoque, quod nationes diverſi idiomatis eam tenuerint, fuiſſe quadrilinguem accepimus. Ex eo autem, quod Virgilius (3), Mantuam Etruſcorum coloniam laudans, dixerit: *Gentem illi triplicem, populos ſub gente quaternos, ipſamque caput fuiſſe populorum*; coniicit Thomas Dempſterus (4), triplicem fuiſſe veterem Etruriam, unam Tranſpadanam, ubi Mantua ſit & Hadria: alteram inter Macram & Tiberim, nimirum interiorem noſtram: tertiam cis Tiberim in Campania & in Latio, in quibus unius linguae plures dialectus, ut ſuſpicor, in uſu fuere, & adhuc ſunt.

Multa ex hac inſigniſſima Tabula diſcimus, quae ad illuſtrandam Hiſtoriam Etruſcorumque ſacros ritus & caerimonias pertinent, quae in Notis a me indicantur ; quare ea heic, ut nonnulli ad meram pompam lubenter facerent, non vacat congerere. Quia vero in verſ. 2. & 3. urnarum fit mentio, quibus ſuffitus ad placandum Iovem fiebant, quum eaedem impoſitae eſſent menſae ; ſilentio haud praeterire libet argenteum Vaſculum inauratum perinſigne, figuris undique caelatum, cum hac etiam inſcriptione ΜΑΜΜΑΧΙΝΙ, qua *Vas ſuffitus* indicatur, ut explicat V. C. Bourguettius. Eiuſdem Vaſculi, quod nunc exſtat in Mediceo Theſauro, ſchema vide in Dempſteriano Opere Tabula LXXVII. De origine ex Etruſcis Fratrum Arvalium, de cognominibus Deorum Etruſcorum, de oblationibus & votivis epulis, de decimis, quas Iovi, Marti & Diis Cabiris Etruſci ac Pelaſgi voverunt preſſi diuturnae ſiccitatis calamitate, alibi luculenter, Deo dante, diſſeram. Haec pauca in praeſenti cenſui exponenda.

OR-

(1) Geograph. ſacrae Lib. II. Cap. VI.
(2) Aeneid. Lib. I. verſ. 661.
(3) Ibidem Lib. X. verſ. 202.
(4) De Etrur. Reg. Lib. III. Cap. VIII.

Antigraphum Etruſcae Tabulae Eugubinae, ex archetypa deſumtum: nunc primum editum; interpretatione & notis donatum.

[illegible] ſiano Opere Tabula LXXVII. De origine ex Etruſcis Fratrum Arvalium, de cognominibus Deorum Etruſcorum, de oblationibus & votivis epulis, de decimis, quas Iovi, Marti & Diis Cabiris Etruſci ac Pelaſgi voverunt preſſi diuturnae ſiccitatis calamitate, alibi luculenter, Deo dante, differam. Haec pauca in praeſenti cenſui exponenda.

OR-

(1) Geograph. ſacrae Lib. II. Cap. VI.
(2) Aeneid. Lib. I. verſ. 661.
(3) Ibidem Lib. X. verſ. 202.
(4) De Etrur. Reg. Lib. III. Cap. VIII.

O R T H I I
CARMINIS LAMENTABILIS
ETRVSCORVM ANTIQVORVM
INTERPRETATIO
ADIECTIS NOTIS.

1. ESVNV : FVIA : THERTER : SVME :
Estote *filii* *percussi* *simul :*

2. VSTITE : SEST : ENTASIARV :
incendite *nunc* *impositas*

3. VRNASIARV : THVNT . AK : VVKE : PRVMV : PETATV
urnas *odoramentorum.* *remedium* *fuga* *extremi* (*exitii*) *diffusi.*

1. Esvnv : a Graeco εἰμὶ, *sum*. Veteres Latini *essum ;* ἔσο , ἔσοισθε. Dorice ἐσσῦνται , *erunt*. Etrusci carent *o ;* pro quo *u* utuntur : vide Festum in voce *Orcus*. Pelasgi vero & Osci *o* habuerunt : igitur ESVNV contractum videtur ab ἔσοιντο, *sunto*. Latini veteres , Festo teste , usi sunt s pro R , facile ESVNV, quasi *erunu*. *erunt*. In Tabula Pelasgica , saepius in his Notis memoranda , quam primus omnium vertit Cl. Bourguettius , occurrit ESONA. ESONO. ESONIER : *sunt* , *sint* , *erunt*. Facile etiam est , primum versum esse veluti titulum huius *Carminis Orthii* , quo breviter quid a populo simul congregato agendum esset in publicis precibus iubebatur edicebaturque. Nec est sine ratione coniectura ; nam altera ex Tabulis Eugubinis, Pelasgice scripta , incipit ESVC. FRATER. ATIIERIVR. docteque coniicit V. C. Hannibal de Abbatibus Oliverius, significare *Edictum Fratrum Pontificum :* quasi hic sit titulus totius Tabulae. -- Fvia: Gr. υἱὸς, *filius ;* quia cum spiritu aspero pronuntiatur , idcirco Etrusci praeponunt F : vel etiam est φὺς , *filius*. inde ἀπφὺς , *pater :* a verbo φύω *nascor*. Verbum *fio*, dixere *fuo* veteres Latini. Infra linea II. scriptum est VIA , *fia :* nos dicimus *foia*, luxuriam & generandi libidinem. Qui aderant a Pontifice Maximo convocati , *filii* vocantur ; quod etiam frequens in divinis Libris : *filii Israël* , *coetus filiorum Israël*. Levit. I. 2. *Loquere filiis Israël*. -- THERTER: Gr. τερέω , τείρω, *vulnero* , *percutio*. In Tabula Pelasgica apud Dempsterum VI. vers. 45. & 13. scriptum TERTIAME. TERTIV. *vulnerati* , ut corrigit Oliverius pag. 18. Pelasgi & Etrusci, trium annorum spatio , plagas maximas acceperant , teste etiam Dionysio Halicarnasseo Ant. Rom. Lib. I. quae deinceps numerantur. -- SVME. Gr. σύν : *simul ;* commutatur & apud Graecos in compositione ν cum μ. Veteres Latini dixere *simitu* , *simitu* & *simitur* , ut in antiquo lapide Inscript. ant. Etrur. Vrb. Par. I. pag. 420. num. 274. postea *simul*. Plautus frequenter *simitu ;* vide & Nonium Marcellinum.

2. Vstite: *incendite*, quasi *ustitate :* videtur hinc Latinos fecisse *ustulare* , frequentativum ab *uro :* hinc *ustrinum* , de quo vide Festum. Hinc ortum nomen VESTAE , Graecis Ἑστία , *ignis ;* nam in eius honorem ignis perpetuo accensus custodiebatur a Vestalibus. Forsitan etiam a Gr. καίω , *incendo ;* καῦσις , *ustio* , *exustio* , ἐγκαυστική , *genus picturae* , *adhibito igne*. Putabam etiam VSTITE esse a Gr. ἵστημι *adsum* , *adsisto* , *sto* , quod in sacris faciundis solemne; sed potius placuit *incendite* , propter ea , quae sequuntur. -- SEST : a Gr. σεύω , *incitare feror* , *propero*. Galli rustici dicunt *sest* , quod valet, *modo* , *nunc*. -- ENTASIARV : a Gr. ἐντίθημι , *impono*.

3. Vrnasiarv : *urnas :* hinc Latinis *urna* , quod est manifestum. Apud Dempsterum in Etrusca inscriptione Sepulcri Tab. LXVII. num. I. legitur ΜΑΝΜΜ꒡VO ΑV꒡ϮƎ˥. hoc est *thurnnam petrua*. i. e. *urnam petream :* atque ita corrigendae viden-

dentur aliae duae inscriptiones, quae sequuntur in eadem Tabula, quod etiam Bourguettius & Oliverius observarunt; notandum tamen, quod ○ etiam ita scripta, est ⊙ ϴ. TH, non O, quo carent Etrusci. -- THVNT. Gr. θύος, *odoramentum*, *suffitus*, *suffimentum*. Hinc quoque liquet, Etruscos suffitus adolevisse in honorem Deorum, ut eos muneribus & sacris placarent. Servius ad Lib. II. Aeneid. vers. 784. *Tusci a frequentia sacrificii dicti sunt*, hoc est ἀπὸ τοῦ θύειν, *a suffiendo*. Vide Plinium Lib. III. Cap. V. & fusius Dempsterum de Etrur. Reg. Lib. I. Cap. II.-- AK: Gr. ἄκος, *medela*, *sanitas*, *remedium*. Sola munera ac dona Deos placant. -- VVKE: duplex V. asperum sonum ita efficit, ut F exprimat. Gr. φυγή, *fuga*. Etrusci pro G, quam non habebant, ut diximus, ꓘ utebantur: nos hodie dicimus *voga*. *Remedium & fuga*. Numquam tum in his Tabulis Etrusce scriptis, tum in reliquis exaratis litteris Pelasgicis, ET copula adhibita occurrit, vel aliae huiusmodi; quod maximae antiquitatis indicium. -- PRVMV: duae postremae litterae ita inter se cohaerent, ut facile possint etiam referre MNV, id est PRVMNV, Gr. πρυμνὸς, *extremus*, *ultimus*. Maximae calamitates, extremae dicuntur: qua phrasi etiam nos Tusci patrio sermone dicimus, *divenuto all' estremo*. -- PETATV: a Gr. πέλαω, *expando*, *diffundo*, *extendo*: sensus est, suffitus Iovi oblati, unice avertere possunt exitium seu calamitatem hanc extremam, universalem.

4. INVK : VTHTVRV : VRTES : EVNTIS:
Dilatate *guttur* *viri* *adstantes*.

5. FRATER : VSTENTVTA : PVRE:
Frater *ostentato* *igne*

4. INVK: a Gr. ἰνάω, *dilato*, *pando*, *effundo*. -- VTHTVRV: *guttur*, hinc Latinos accepisse perspicuum est. Frequens adspiratae usus apud veteres Tuscos. Ps. CXIII. 7. *non clamabunt in gutture suo*. Osee Cap. VIII. vers. I. *in gutture tuo sit tuba*. Quid simile in divinis Prophetis. Ieremiae Cap. XXV. 34. *Vlulate, pastores, & clamate*. Et Cap. XLVIII. 20. *Confusus est Moab, quoniam victus est: ululate & clamate: annunciate in Arnon, quoniam vastata est Moab*. Ezechielis Cap. XXX. I. *Vlulate, vae, vae diei*. Adsimile quid in hac Tabula; nam frequenter Pontifex universo coetui clamorem, eiulatum & vociferationes indicit. Ita Christianus populus in Litaniis maioribus, ad singulas Sacerdotum vel Praecentorum preces ad Deum, clamat, *Libera nos, Domine*: vel *Te rogamus, audi nos*. Ethnici magnis vocibus ad Deos clamabant: eosque idcirco bene auritos effingebant: quod mox observo ad Tabulam I. huius operis pag. 6. -- VRTES: hinc, ut liquet, Latinis *vir*, *virtus*, cuius nominis causam exponit Isidorus Lib. XI. Cap. XI. *Vir* dictus a *vi*: *vis* a Graeco ἴς, quod idem notat: hoc ab Hebraeo isis, *vir*, issa, *vira*. Ita Latini *virum* a *vi*. Graeci contra *vim* a *viro* dixerunt. Vide Vossii Etymolog. In Tabula Pelasgica scriptum VEIRO. VIRO. *viri*, *virorum*. -- EVNTIS: ab εἶμι, *vos*, *qui adestis*. Id etiam facile dictum, quia gravissimis urgentibus calamitatibus, hortari mos priscus erat, *viri estote*. In Divinis Libris, *Viriliter agite*, *confortetur cor vestrum*. Apud Homerum Ἀνέρες ἔστε φίλοι. EVNTIS igitur vel est ab εἰμὶ, *sum*, vel ab ἵστημι, *adsto*.

5. FRATER: ab Etruscis ac Pelasgis transiit ad Latinos haec vox *Frater*, valde frequens in hisce Tabulis Eugubinis. Est ab Aeolico φράτηρ, pro φράτωρ. De huiusce vocabuli etymo plura notat Vossius. Pontifex maximus suos collegas Sacerdotes adpellat *Fratres*, qui, ut arbitror, fuere *Fratres Aruales*, hac forsitan imminente calamitate instituti ab Etruscis ac Pelasgis. Varro Lib. IV. de Ling. Lat. eos *Fratres* adpellatos ait a *ferendo*, quia sacra faciunt, *ut arva ferant fruges*. Vossius tamen id non probat, quem vide. Veteres primi Christiani propter mutuam caritatem & sacrorum communionem, *fratres* se vocabant, de qua adpellatione Tertullianus Apolog. Cap. XXXIX. -- VSTENTVTA: *ostentato*, vel etiam si hoc non placet, *accenso*, ut arbitror, ex eodem ut supra vers. 2. VSTITE. Vocales saepe commutantur, ut infra ASTINTV. ASTENTV. Melius videtur OSTENTATO; nam *ostentare* vox solemnis in sacra Etruscorum disciplina, teste Macrobio Saturnal. Lib. II. Cap. XVI. & Lib. III. Cap. VII. qui meminit *ostentarii arborei*, & *ostentarii* Tarquitii Etrusci, seu potius Tarquinii. Pro *o*, ab Etruscis *u* adhibitum iam adnotavimus. -- PVRE: *igne*. Gr. πῦρ, πυρὸς, *ignis*. Phryges quoque

ignem

ignem dixere *pyr ;* nam Phrygia lingua eſt Graeca , ſingulari dialecto , & vocum diverſa inflexione ab aliis diſtincta . Plato in Cratylo , loquens de voce πῦρ , quae *ignem* ſignificat , ita de hac re : *Certum eſt , Phryges , ut ſignificent* ignem , aquam , canes , *& res multas alias , uti vocabulis nil abeuntibus a Graecis , quum ignem vocant* pyr , *aquam* hydor , *canes vero* kynus . Ex Clemente Alexandrino Phryges *aquam* βεδύ vocarunt . Eadem voce PVR , uſi Pelaſgi ex Tab. VI. verſ. 16. apud Dempſt.

6. FRATRV : MERSVS : FVST :
Fratribus . diſperſus fuit .

7. KVMNAKLE : INVK : VTHTVR : VAPERE :
Pueri dilatate guttur valide :

8. KVMNAKLE : SISTV : SAKRE : VVEM VTHTVR
Puerae adeſte ſacris . clamate gutture .

6. FRATRV : videtur numeri multitudinis , vel *Fratrum* , vel potius *Fratribus* . Oſtenta dicuntur ; quia oſtendunt , portendunt , monſtrant , praedicunt aliquid aut praeter naturam rerum evenire , aut imminere , ut ex Tullio Lib. I. de Divinat. colligimus . Soli autem Fratres , nimirum ex ſacro collegio homines , ignem ſacrum inſpicere & oſtendere poterant . Seneca in Hippolyto :

Cum monſtra ceſſant , aula cur Fratris vacat ,
Prodigia toties orbis inſueta audiet :
Natura toties legibus cedet ſuis .

Rationem inauſpicati eventus , oſtenſo igne Fratribus , mox ſubiungit . -- MERSVS : FVST : *diviſus fuit* , a Gr. μερίζω , *divido* , *in partes diſcindo* . Ex igne malum omen deſumebant veteres Etruſci , ſi flamma accenſi ignis in varias partes ſcinderetur : bonum vero , ſi in altum uno apice , non vero diſſipato adſurgeret : quod fauſtum omen placatae Numinis irae inter exſilii aerumnas optabat Ovidius de Ponto Lib. IV. Eleg. IX.

Surgat ad hanc vocem plena pius ignis ab ara ;
Detque bonum voto lucidus omen apex :

Igitur Pontifex , ut univerſum coetum filiorum Etruſcorum , qui convenerant , commoveat , & ad fundendas preces Deumque placandum excitet , teſtatur , ignem ſacrum a Fratre Fratribus Arvalibus oſtenſum , in partes diviſum , mala ominatum eſſe . In alia Tabula Eugubina Pelaſgice ſcripta , quam vertit Cl. Bourguettius , verſ. 55. ſcriptum MERSEST . i. e. *diviſus eſt* . -- FVST : *fuit* , ut idem Bourguettius ibidem interpretatus eſt .

7. KVMNAKLE : idem in ſequenti verſu , *pueri* , *nati* . Gr. κῦμα , κύημα , *foetus* , κύω in utero geſto ; ὑὸς , *filius* , quaſi κυὸς , a κυέω , *pario* , ut notat Schrevelius . Hinc forſitan Latinos , haud ſervata ſyncope , feciſſe puto *cunacula* , *cunabula* , aliaque ſimilia *pinnacula* , *miracula* , *obſtacula* . Galli , ut Etruſci , dicunt *miracle* , *oſtacle* . Virgilius dixit *oraclum* , Aeneid. Lib. III. verſ. 143. -- INVK : VTHTVR : ut ſupra verſ. 4. -- VAPERE vel KAPERE , nam prima littera Ͻ , ut in nomine Herculis Tab. II. apud Dempſterum , ſonat K & F , pro varia fortione , quaſi KABERE ; nam pro B , Etruſci P uſurpant . Hinc *Dii Cabiri* , ideſt *Dii potentes* , ut Varro & Tertullianus explicant . Vide S. Bochartum Geograph. Sacr. Lib. I. Cap. XII. qui de his luculenter . Nos *valide* interpretati ſumus , h. e. *potenter : Clamate voce maiore* , ut aiebat Elias , irridens cultores Baal , clamantes de mane uſque ad meridiem , *Baal* , *exaudi nos* . Regum Lib. III. Cap. XVIII. Hortantur etiam divini Prophetae : *Clamate in caelum* , ideſt voce maxima . In alia Tabula Pelaſgice ſcripta frequenter occurrit OCRE FISIV : & OCRIPER FISIV : *clamare* , *perclamate ;* ut id facerent , Pontifex hortabatur . In eadem Tabula verſ. 19. HABITV : redditur *valido* .

8. SISTV : Superius in verſ. 2. SEST : addita in principio per protheſin S. Gr. ἵστημι , *adeſte propere* , vel , ut dixere Latini , *favete ſacris ;* quae vox in ſacris ſolemnis . -- SAKRE . Haec vox Etruſca ad Latinos tranſiit . Gr. ἱερεῖς , *ſacri* , qui ſacris operantur . -- VVEM , *clamate* . Gr. εὐφωνέω , vel φωνέω , *vocifero* . Alterum V poſt V , ita Ͻ ſcriptum ab Etruſcis , cum aſpero ſono ita pronunciabatur , ut F quodammodo exprimeret : quod etiam nunc Germani obſervant in W pronunciatione . -- VTHTVR , ut ſupra verſ. 4. & 7. Ovid. III. Metam. XV.

—— *Plenis tumuerunt guttura venis .*

9. TEITU : PUN : TES : TERKANTUR : INUMEK : SAKRE
Matres *omnes* *ter cantu (maiore)* *ululate* *(in) sacris.*

10. UUEM : URTAS : PUNTES : FRATRUM : UPETUTA :
Clamate *Virae* *omnes* *Fratrum* *inauspicata* .

11. INUMEK : VIA : MERS UUA : ARUAMEN : ETUTA :
Ululate *Filiae* . *dispersa* *clamantes* *arva* . *eversa* .

9. Teitu: *matres*, *nutrices*. Gr. τιθὴ, τιθήνη, *nutrix*; τιτθὸς, *mamma*: nos vernaculo sermone dicimus *tetta*. Th. τίκτω, *pario*, *gigno*, *creo*. Pontifex maximus, gradatim & cum ordine primum compellat viros, deinde pueros, postmodum matres, deinde virgines, puellas. -- PUN: TES: *omnes*, *universae*. Liquet esse a Gr. πᾶς, πᾶσα, πᾶν; πάντες, *a* cum *u* commutata. -- TERKANTUR: *cantu ter maiore*; quia Etrusci ac Pelasgi, per annos tres summas calamitates, rerumque omnium, quae victui necessariae sunt, perpessi fuerant summam caritatem: quod ex Myrsilo Lesbio luculenter testatur Dionysius Halicarnasseus Antiquit. Rom. Lib. I. Huiusmodi voces *ter*, *tris*, *tupler*, *tuplak*, *tripler*, haud raro occurrunt in Tabulis Eugubinis, in usu tum apud Etruscos, tum apud Pelasgos. CANTUR. Saepe Etruscis vocibus in fine additur R, quod & veteres Lacedaemones fecisse exploratum est. Hinc Latinis *cantus*: quam vocem Petrus Nunnesius arbitratur esse ἀπὸ τοῦ χαίνειν, id est *hiare*: hanc vero reiicit Vossius in Etymol. qui potius hanc deducit ex Hebraeorum ac Poenorum lingua. Latini hanc vocem ab Etruscis accepisse videntur. Hinc *Canenae*, postea *Camenae*, *Casmenae*, ex Etruscis cognitae Romanis iam a principio Urbis. In Tabula Pelasgica vers. 14. PROKANURENT. *procanant*, magna cum similitudine. Verti etiam potest *ter peremtae*; a *ter* & καίνω, *perimo*, *occido*: *per annos tres percussae*, *adflictae*. Penes viros doctos iudicium esto. -- INUMEK: Videtur IN adhibitum ab Etruscis ad augendam vocabuli vim, quod etiam nonnumquam Latini fecere: pauca obvia pro exemplis indicare lubet; *infringo*, *infractus*, *invalesco*, *inclaresco*, *inclytus*, *inspector*. Igitur INUMEK, ut puto, est ab οἰμαζω, *eiulo*, *ploro*: οἰμογὴ, *eiulatus*, *ploratus*; quasi *perululate*, *perplorate*. Etruscis V est O, & K est Γ. Nos Etrusci patrio sermone dicimus lamentationes & eiulatus, *omei*; Gr. ὤμοι, *heu mihi*, uti haec Carmina sunt, quae etiam THRENI dici possunt.

10. Uuem: idem significat, ut supra in vers. 8. -- URTAS: *virae*, h. e. *feminae*. Latini veteres, Etruscorum exemplo, feminas, quas nunc ita dicimus, *viras* adpellarunt: neque immerito, ut observat Ios. Scaliger, ad hunc Festi locum: *Querquetulanae virae putantur significari Nymphae praesidentes querqueto virescenti*: & mox: *sed feminas antiqui* .... viras *adpellabant*; *unde adhuc permanet* virgines *&* viragines. Ita & utrumque formant sexum Hebraei: *Is*, vir; *Issa*, vira; hoc est *femina*. Superius in vers. 4. URTES: *viri*; nam ut diximus a viro *virtus*, quasi *viritus*, per syncopen. Vide Vossii Etymol. in v. *Virtus*. -- PUNTES: ut supra in vers. 8. -- UPETUTA: *inauspicata*. Forsitan v in principio vocis, idem valet ac οὐκ, & οὐ, *non*, apud Graecos. PETUTA a πετάω, *volare*. Ex avium volatu (quas, si opportune praevolarent, secunda praesagientes, *praepetes*; si vero adversa, *inhibras* dicebant) Haruspices & Augures bona vel mala praesentiebant. De his Festus in voce *Praepetes*: quae ab Etrusca PETUTA, absque negativa, originem habere videtur. Memorantur in alia Tabula Eugubina, litteris Pelasgicis, iisdem ac Latinis, scripta, quam interpretatus est Cl. Bourguettius, aves male ominosae *coturnix*, *cornix*, *pica* & *picus*, quae fulguritae seu tactae fulmine, vel discissae, Augurum ac Fratrum monitu, siccitatem aliasque calamitates maximas portenderunt: quae calamitates in eadem Tabula, ut in hac, ab universo coetu inclamante deflentur: pro re igitur verti *inauspicata*.

11. Inumek: ut supra vers. 9. -- VIA: Quemadmodum in primo versu FVIA, *filii*; ita heic VIA, *filiae*, ut arbitror significat: v primum quasi F pronuntiatur. Viget adhuc haec vox apud Venetos, qui filium *fio*, filiam *fia*, vocant. -- MERS: ut supra vers. 6. MERSUS, a μερίζω. -- UUA: *clamantes*, participium videtur ex UUEM, ut diximus supra vers. 8. a Gr. εὐφωνέω, φωνέω. -- ARUAMEN: *arva*: quam vocem Latinos ab Etruscis accepisse, non obscure hinc intelligimus. -- ETUTA: *eversa*: forsitan a πίπτω, *cado*, *decido*, quae *pessum iere*: ve a τύπτω, *verbero*, *pulso*: nos dicimus *le campagne abbattute*, *malridotte*, *andate giù*.

12.

12.	ERAK :	PIR :	PERSKLV :	VRETV :	SAKRE :	VVEM :
	desolatum	*far*	(*nimia*) *ariditate*	*uredine*	*sacrum* .	*clamate* .
13.	KLETRA :	FERTVTA :	AITVTA :	ARVEN :	KLETRAM :	
	speciosi	*proventus*	*desiderati*	*in arvis* .	*speciosa*	
14.	AMPARITV :	ERVK :	ESVNV :	FVTV :	KLETRE :	TVPLAK :
	camporum	*vastata*	*sunt* .	*foetus*	*speciosi*	*duplo*

12. ERAK : ab ἐρημόω, *vasto*, *desertum reddo*, *in solitudinem redigo*, p. ἠρήμωκα, *desolatae sunt* : hinc *eremus*, locus desertus, desolatus. -- PIR : diversum a FVRE, ut supra in vers. 5. PIR. Gr. πυρὸς, *triticum*, *frumentum*. -- PERSKLV : compositum vocabulum ex PER, loco adverbii *valde*, *multum*, quod coniunctum auget vim eius rei quae significatur ; adeo ut hinc suspicari possimus, Latinos accepisse ab Etruscis & Pelasgis exempla componendi voces. Igitur SCLV facile est a σκέω, σκέλλω, σκλῆμι, *durus sum prae nimia ariditate*, per syncopen pro σκελέω. Th. σκέλλω, *exsicco*. In primo versu Tabulae Eugubinae, scriptae litteris Pelasgicis, legitur ESTE. PERSCLO. Cl. Bourguettius interpretatur *istud augurium*. Forsitan melius, *istud siccitatis* (subaudi *augurium*, *indicium*) *aves* fulguritae *coturnix*, *cornix*, *pica* &c. -- VRETV : Etrusci, ut diximus, quum D careant, T eius loco utuntur, adeo ut *uretu*, sit *uredu*. Hinc Latinis *uredo*, morbus herbarum, fruticum arborumque. Vide Palladium Cap. XXXVII. Plin. Lib. XVIII. Cap. XXVIII. qui morbus & lues a nobis dicitur *ruggine*. -- SAKRE, ut supra vers. 8. -- VVEM : ita etiam in vers. 10. Quod in luctuosis calamitatibus fiebat apud Etruscos & Pelasgos, clamante & ululante populo, interiectis clamoribus ad singulos clamores & preces, quae ad Deos fundebantur a Pontifice Maximo ; id etiam, si licet divina cum profanis conferre, fiebat & in luctu & in laetitiae canticis & pro gratiarum actione penes Hebraeos. Leguntur Psalmi, a David divino Vate compositi cum intercalaribus, sicuti Psal. CXXXV. *Confitemini Domino*, *quoniam bonus ;* ad singulas intonationes accinente populo ; *quoniam in aeternum misericordia eius*. Item Ieremiae Cap. XLIX. & in Cantico trium Puerorum Daniel. Cap. II. quid simile ; alia tamen de causa.

13. KLETRA : *speciosi*. Gr. κλητὸς, *inclytus*, *illustris*, *speciosus* : ita quoque in divinis Paginis optima quaeque camporum *speciosa* vocantur. Psal. LXIV. 13. *Pinguescent speciosa deserti*. Item Ierem. Cap. XI. vers. 16. KLATRA Isidis, seu Dianae aut Lunae cognomen, cuius templum fuit in VI. Vrbis Regione, teste P. Victore ; quod Dea sit illustris : quae etiam in vetustis aris FRVGIFERA vocatur. -- FERTVTA : *proventus* : quae fert tellus, a φέρω. Nostra usitata vox cum Etrusca bene consonat, *il portato* ; de frugibus *le raccolte*. -- AITVTA : ab αἰτέω, *peto*, *postulo*, *rogo* : quod vero petitur ac postulatur, valde desideratur. -- ARVEN : supra vers. II. ARVAMEN, ut videtur, ex eo contractum, commutata M in N. Videmus, Etruscos ex hoc aliisque exemplis voces contrahere solitos, uti in nominibus Deorum *Minervae & Herculis* dicemus. Id etiam factum a Latinis, Oscorum & Graecorum, adde etiam Etruscorum exemplo, ut notat Tommasinus de Donar. Cap. VII. pag. 66. -- KLETRAM : *speciosa*, ut supra diximus.

14. AMPARITV : Etrusci, ut diximus, P pro B usi sunt ; quasi *ambaritu*, contractum ex *ambarvitu ;* hoc est *per ambitum campi*. *Ambarvale* sacrum non dubito ab Etruscis manasse ad Romanos : in quo *ambarualis* hostia ita dicebatur, quod per ambitum arvorum duceretur in lustratione agrorum, quae quotannis fiebat : ac deinde immolabatur pro annuis frugibus recipiendis. Nos quoque Sacerdotes Domini, statis Rogationum diebus, agros & fruges lustramus. Id apud Etruscos & Romanos faciebant XII Arvales : iidem proculdubio, qui in his Tabulis FRATRES vocantur ; nam Romulus, Etruscorum exemplo, duodecim instituit, teste Plutarcho in eius vita, Gellio Lib. VI. Cap. VII. Macrob. Lib. I. Saturnal. Varrone de Ling. Lat. Lib. IV. Plinio Lib. XVIII. Cap. II. Hoc sacrum Ambarvale eleganter describit Tibullus Lib. II. Eleg. I. atque ita incipit :

Quisquis adest, faveat : fruges lustramus & agros ;
Ritus ut a prisco traditus exstat avo.

-- ERVK : Superius in vers. 12. scriptum ERAK : ut diximus, ab ἐρημόω, *vasto*, *desertum reddo* : vel etiam ab ἐῤῥίγω, *horreo*, *inbor-*

inhorresco ; nam pro Γ, usurpatur K ab Etruscis, a Pelasgis vero G. -- FVTV : unde Latinis *foetus*, infra FEITV. Puto, hanc vocem notare *uberem proventum*, qui non solum ex agris, verum etiam ex armentis eorumque foeturis provenit. De foetu armorum, pecudum, apum &c. sexcenta apud Latinos exempla occurrunt. -- KLETRE : ut supra in vers. 13. -- TVPLAK : pro Δ seu D invaluit T, apud Etruscos, ut supra TVPLAK, a Gr. διπλόος, διπλάσιος, *duplo maior*.

15. PRVMVM : ANTENTV : INVK : VTTHVERA : ENTENTV :
malo exstremo *subversi (sunt)* . *clamate* *gutturibus* . *eversi (sunt)*

16. INVK : KAVI : FERIME : ANTENTV : ISVNT : FERETHTRV :
clamate . *exustione* *optima* *subversa* *sunt* . *proventus*

17. ANTENTV : ISVNT : SV : FERAKLV : ANTENTV : SEPLES :
subversi *sunt* . *arbores* *feraces* *subversae* *sunt plus*

18. ATHESNES : TRIS : KAVI : ASTINTV : FERETHTRV : ETRES : TRIS
annos *tres* . *exustione* *exstincti* *proventus* . *alterati* *tres*

15. PRVMVM : superius in vers. 3. PRVMV. -- ANTENTV ab ἀντλάω, *contra eo*, quae in deterius eunt. -- INVK : VTTHVERA : in vers. 7. INVK : VTHTVR. Studiosissimos variae scripturae & lectionis fuisse Etruscos hinc colligimus : quod elegantiae causa fecisse haud est inverisimile. Id tamen potius factum puto, quia hanc Tabulam suspicor continere CARMEN LAMENTABILE, & metro ac rythmo quodam compositos esse versus ; nam eaedem voces frequenter & protrahuntur, & contrahuntur, quod metri causa fieri solet. Perspicuum etiam est ex hac voce 𐌀𐌓𐌄𐌖𐌈𐌕𐌖. *utthuera*, litteram 𐌖 esse V, quod nunc primum observare contigit ; nam credebam esse q inversum.

16. KAVI : a Gr. καίω, *uro*, *exuro* : καῦσις, *exustio* : καῦμα, *aestus*, *incendium*. Hebraeis כוה *cava* est *exurere*, ut Graecis καύειν, vel καίειν, & כי *ci*, vel כויה *cevija*, *exustio*. Vide Samuelem Bochartum Geograph. Sacr. Lib. I. Cap. XIV. pag. 407. -- FERIME : *optima quaeque ;* id est, quae fert tellus ad alendam vitam bona. Gr. φέριστος, *optimus*, a φέρω. Propheta Aggaeus idem exprimit, describens immissam a Deo sterilitatem in populum Iudaeorum. Cap. I. vers. 10. *Propter hoc super vos prohibiti sunt caeli, ne darent rorem, & terra prohibita est, ne daret germen suum : Et vocavi* SICCITATEM *super terram, & super montes, & super triticum, & super vinum, & super oleum, & quaecumque* PROFERT *humus, & super homines, & super iumenta, & super omnem laborem manuum ;* adeo ut *caelum aheneum* fuisse dicatur. -- ANTENTV : ut supra vers. 15. idem ac ENTENTV. -- ISVNT : interdum etiam ESVNT. ESVNV. ESVNE. Latinorum vetustissimi, ut diximus, fecere verbum *sum*, *essum*, tum ab εἰμὶ Graeco, tum ex Etrusco. -- FERETHTRV : a φέρω, quae fert optima tellus : hoc est *reditus*, *proventus ;* eo quod singulis annis, ferente terra, redeant & proveniant : nos *le raccolte*, *le rendite*. Iuppiter, ut hinc colligitur, Etrusca voce *Feretrius* a Romanis adpellatus est, quod arma & opima spolia hostibus capta, ad eum victores in ferculo ferrent, atque in eius templo suspenderent statuerentque ; quod Romulus fecit, teste Livio.

17. ANTENTV : ISVNT : ut antea exposuimus vers. 15. & 16. -- SV : Gr. ὕλη, *arbores alimentariae*, *ligna fructifera*, Latini ex hac voce Etrusca dixere SVLVA, *Silva*. Vide etiam adnotata in Vol. II. huius operis pag. 314. -- SE, arbitror esse a verbo εἰμί. In vers. 19. infra, pro SE, est SV. -- PLES. Gr. πλεῖον, Poëtice πλέυν. Thema πολὺς ; unde Latini *plus*, Etrusci *ples*.

18. ATHESNES : Addunt vocibus Etrusci in fine, ut in hac NES, in aliis MEN, vel etiam, ut vidimus, in princicipio, ATHES. Gr. ἔτος, *annus*. Circa imaginem mulieris, Herculem apotheosi donantis, ut in patera Etrusca apud Dempsterum Tab. II. scriptum est 2IO∃. *Ethis*. quasi AETAS designetur, sive *Aevum*, *Aeternitas*. -- TRIS : Gr. τρεῖς. Vtrum sit melius scribere ac dicere *tris*, an *tres*, Gellius disquirit, Lib. XIII. Cap. XX. quem vide. Ex Etruscis exemplum veteres Latinos desumsisse videmus, qui scripsere TRIS. -- KAVI : Eadem vox supra in vers. 16. -- ASTINTV : Congruit cum hac vox Latina *exstincti*. Nos quoque Tusci patrio sermone dicimus *estinto*, & *stinto* apud vetustiores Scri-

Scriptores, & maxime Poëtas. Arbitror ASTINTV deduxisse ab ἵϛαμαι, *sto*, ἵϛημι, *statuo*: quae autem *exstant*, eadem etiam vigent, florent, vita motuque vivunt: & praeposuisse, ut supra monebam, negativam A. & ut auribus consulerent, vel elegantiae causa, Ƨ. post A subiecere: & ut infra, etiam aliquando N, ASTINTV. ANSTINTV, ut nostri maiores dixere *acciso*, & *anciso*, pro *ucciso*. Igitur ASTINTV valet, quasi *non stantes*: adeoque *deleti*, *exstincti*, i. e. *proventus*, *reditus*. VИꓕΘƎЯƎ8. FERETHTRV. Idem ac supra vers. 16. -- ƧƎЯVƎ. ETRES. In Tabula Eugubina saepius citata, quae est VI. apud Dempsterum, vers. 38. & 41. scriptum est Pelasgice ETRV. Cl. Bourguettius vertit *alterati*, ut puto, ab ἑτερόω, *altero*: inde ἑτέρωσις, *alteratio*. -- TRIS. Ita etiam, ut supra, in eodem versu.

19. ATHESNES : ASTINTV : SV FERAKLV : TVVES : ATHESNES
annos . exstinctae arbores feraces fumantes . (per) annos

20. ANSTINTV : INENEK : VVKVMEN : ESVNVMEN : ETV : AP
exstinctae . ululatae . fugatae sunt . tempore ab (illo)

21. VVKV : KVKETHES : IEPI : PERSKLVMAR : KARITV : VVKE : PIR
fugerunt fructus annui pingues . persiccata (sunt) dona . fugit far.

22. ASE : ANTENTV : SAKRE : SEVAKNE : VPETV : IVVEPATRE
arae eversae (sunt) sacrae . tua necessaria summe Iovis Pater

19. ATHESNES: ut supra vers. 18. -- ASTINTV: quae vox saepius occurrit. -- SV FERAKLV: ut supra vers. 17. -- : ƧƎƆVꓕ TVVES: quia Ɔ ita efferebant aspero sono, ut F, ut puto, a τύφω, *inflammo*, *eneco*, *fumum edo*. Arbores fructiferae adeo aestu inflammatae erant, ut fumum quodammodo edere viderentur. Potest etiam esse a τύπτω p. τέτυφα, *percutio*, *verbero*, *contundo*. -- ATHESNES, *annos*, indefinite, longum tempus significat. Terentius: *Dum moliuntur*, *dum comuntur*, *annus est*. Etiam nos hodie dicimus, *stanno un anno*.

20. ANSTINTV: ut supra vers. 19. -- : ꓘƎИƎИI-INENEK: hic variat; superius vers. 8. & 11. INVMEK. -- Sequitur. : ИƎMVИVƧƎ : ИƎMVꓘVƆ; hoc est VVKVMEN : ESVNVMEN: *fugatae sunt*: φυγή, *fuga*, ut in 3. versu: MEN, additum in desinentia: nos patrio sermone dicimus *sono sparite via*. -- ETV : AP. hoc est *ab etu*. Gr. ἔτος, *annus*; tempus definitum pro indefinito. Observa etiam hyperbaton, *tempore ab*: forte *ex tempore*, quasi *repente*.

21. VVKV: *fugerunt*, a φεύγω. -- KVK, Gr. κοῦκι, *fructus arboris*, quasi a κίκυς, *robur*, ut observat Schrevelius. Ab Etrusca hac voce, vel etiam a Graeca, originem habere videtur *cuccagna*, ut nos dicimus, pro copia omnium rerum. Hinc etiam nos dicimus *cocco*. -- ETHES: In linea 20. ETV: numeri multitudinis ETHES, *annui*, nos *delle stagioni*. -- IEPI: ut opinor, *pingues*, πίων, *pinguis*. Ex hac voce Etrusca forsitan Latinis *adeps*. -- PERSKLVMAR: In fine additum MAR. idem valet ac superius vers. 12. PERSKLV, a σκλέω, σκέλλω, *induresco prae nimia ariditate*. -- : VꓕIЯAꓘ. KARITV: Gr. χάρισμα, *donum*, quo quis gratificatur. Nos Tusci dicimus *carità*, quod valet donum, & id quod donatur. Quae bona Deus facit, eademque bona, quae in sacris Deo offeruntur, *dona* dicuntur: *de tuis donis ac datis*. *Donum Dei* habes apud Q. Curtium Lib. VII. Cap. X. 14. Plura habes de hac voce apud Iustum Fontaninum Archiep. Ancyr. in Discum Christ. vot. Cap. VIII. VIIII. X. Χαριστήρια, *dona*, *munera*, *vota*. Vide I. Ph. Tomasinum de Donar. Cap. I. Galli *dare* dicunt *doner*. -- VVKE : PIR, ut supra vers. 12.

22. ASE: *Fatum*, *Sors*. Gr. Αἶσα. *Parca*. ita quoque dicta, quia, ut notat Schrevelius, ἀεὶ ἴση *semper aequalis*: eadem ac Mors, quae *aequo pulsat pede pauperum tabernas regumque turres*, ut canit Horatius. ASE, Etrusca vox, potest etiam esse composita ex A negativa, & ἴσος *aequalis* q. *inaequalis*, quod non agat aequo iure *Fatum*, *Sors*, *Fortuna*, quae nonnumquam bonis adversatur, malis favet, ut Ethnici putarunt. Fatum Etrusci post Iovem ponebant. Vide Servium in Virgil. Lib. VIII. vers. 398. AESAR, Etruscorum lingua, ita *Deus* vocabatur. Vide Suetonium in Augusto Cap. XCVII. AESI. Αἴσοι, *Dii*. Hesychius: Αἴσοι, Θεοὶ ὑπὸ Τυῤῥηνῶν. Quia vero veteres, teste Festo, in voce *Arborem*: & Quinctiliano Lib. I. Instit. Cap. XV.

Cap. XV. forſitan Etruſcum ASE valet ARE, hoc eſt *arae*, R in S commutata; ideoque ASE : ANTENTV : SAKRAE : verti poteſt : *arae ſubverſae ſunt ſacrae*; nimirum, deficientibus primitiis frugum, farre exuſto ob nimiam ſiccitatem, Iovi Patri ſacra rite, & conſuetis donis puris ac intaminatis, conſuetiſque oblationibus fieri non poterant : quod dicit Pontifex, ut Iupiter ad miſericordiam magis excitetur. Ex Feſto, Tuſcorum lingua, ARSE, *averte*; VERSE, *ignem* ſignificat : quae hoc loci minime quadrant. Igitur praetulerim *arae everſae ſacrae*, potius quam referamus ad *ſegetes fato everſas ſacro*. SAKRE : an cum ſequenti SEVAKNE cohaeret; forſitan potius cum ASE, atque eodem ſenſu, ut apud Virgilium, alioſque Poëtas paſſim arae *ſacrae* vocantur. -- SEVAKNE: Vox ex duabus compoſita, vel ita diſpeſcenda SEV AKNE. Eſt SEV idem ac σεῦ, Dorice σοῦ, *tui*, a σός, σή, σόν; σά, *tua*. AKNE, Gr. ἀνάγκη, & Dorice ἀνάγκα. Eſt etiam *Neceſſitas* Iovis filia, cuius filiae ſunt Parcae, de qua Plato in X. de Rep. ſed propter ea quae ſequuntur, non puto hanc indicari : neque etiam a Gr. ἀγκή, *brachium*, quaſi Fatum dicatur Iovis brachium, quo omnia temperat & moderatur. *Manus Dei* pro flagellis, plagis & calamitatibus ſaepe numero figurate ponitur in divino Volumine; ſed haec minime ad rem. -- VPETV : Iovis cognomen apud Etruſcos, a Gr. ὕπατος, *ſummus*; contracte ἀπὸ τοῦ ὑμέρταῖος, penes quem ſumma eſt poteſtas : atque ita a Graecis vocati Romanorum Conſules. -- IVVEPATRE. Hinc Latinis IVPITER, hoc eſt IOVIS PATER; ut Dieſpiter, *lucis pater*: Marſpiter, *Mars pater*. Gellius N. A. Lib. V. Cap. XII. Iovem *Latini veteres a iuvando adpellavere : eumdemque, alio vocabulo iuncto*, patrem *dixere; nam quod eſt in eliſis aut immutatis quibuſdam litteris*, IVPITER; *id plenum atque integrum eſt* IOVISPATER. Etruſci nulla cum interpunctione ſcribunt ƎꓤꓕAꓕƎƆVI *Iuvepatre*, hoc eſt *Iovis pater*. Vide etiam Varronem de Ling. Lat. Lib. VII. Gr. Ζεύς, Διός, vocativus ὦ Ζεῦ.

23. PRVMV : AMPENTV : TESTRV : SESEASA : FRATRVSPER
calamitatem *averte* . *dexter* *tua ſerva* *Fratres per*

24. ATITERIES : ATHTISPER : EIKVASATIS : TVTAPE : IIVVINA
Sacerdotes *Patres per* *adparentes* *totam per* *iuventutem*

23. PRVMV : ut ſupra verſ. 3. & verſ. 15. PRVMVM. -- AMPENTV. Per ſyncopen a Gr. ἀποπέμπω. Heſychio ἀποπομπᾶν, procurare ſeu depellere prodigia, aut quicquid nociturum putatur. Erant ἀποπομπαὶ, eodem Heſychio teſte, ſtati dies, quibus ſacrificabatur Diis, qui ἐπιπομπαῖοι vocabantur. Latini hos Deos dixere *Averruncos*, quorum Etruſcas imagines, habitu Propugnatorum & Defenſorum vibrantium haſtas, infra adferimus. Varro de Ling. Lat. VI. 5. *Avertendo averruncare; ut Deus, qui meis rebus praeeſt*, Averruncus. *Itaque ab eo precari ſolent, ut pericula avertat*. Gellius Noct. Attic. Lib. V. Cap. XII. *In iſtis autem Diis, quos placari oportet, uti mala a nobis vel a frugibus natis amoveantur*, Arungus *quoque habetur, &* Robigus. Hercules Ἀπομυιός dictus, quia muſcas arcere credebatur. Vide Clementem in Protreptic. Eodem epitheto inſignitus etiam Iupiter. Vide Pauſaniam in Eliac. prior. Cap. XIIII. Sed, ut arbitror, AMPENTV, facile ut fit, litteris commutatis, eſt idem, ut ſupra pluribus in locis, ANTENTV. -- TESTRV : *dexter*; nam, ut diximus, Etruſci T utuntur pro D. vel etiam *dextera tua*. Dexterae Dei, auxilia & bona tribuuntur in divinis Litteris. Dextra Etruſci paciſcebantur, & feriebant foedera : ita etiam nuptiae celebrabantur : dextris datis iunctiſque hoſpites excipiebantur, quia fidei ſacra dextera habebatur. Dextra Dii Etruſcorum pateras tenent; quia dextra ſalutaris eſt, in auxilium hominum parata; ideoque per dexteram Deos orabant rogabantque. Denique *dexter* idem valet ac *propitius*, *favens*, *beneficus*. Virgil. Aeneid. Lib. VIII. verſ. 61.

Et nos, & tua, dexter adi pede ſacra ſecundo.

-- SE, ut diximus verſ. 22. in SEVAKNE, *tua*. SEASA : a Gr. σάω, σαώζω, σώζω, *ſervo*, *conſervo*, *ſoſpito*, *ſalutem & incolumitatem do*. Iovis cognomen SOSPITATOR : item apud Graecos Σωτήρ, *Servator*, *Conſervator*. -- FRATRVSPER : id eſt *per Fratres*; tranſpoſitum PER elegantiae cauſa, quod tum ab Etruſcis, tum a Pelaſgis frequenter factum obſervare poſſumus.

24. ATITERIES : Gr. ἱερέες. In Tabula Eugubina, Pelaſgice ſcripta, legitur ATI-

ATIIERIVR. Bourguettius interpretatur *Pontificum*, Gr. ἱερέων. Cur vero Etrufci praeponant ATIT, Pelafgi ATI. inveftigandum eft. Etrufci, ut faepe monuimus, T pro D utuntur; igitur ATIT, hoc eft *adid*, *adit*; hinc *aditus*, Gr. ἄδυτον, Latinis *adytum*, locus templi fecretior, ad quem nonnifi Sacerdoti dabatur acceffus: & interdum *penetrale* dicitur. Virgilius Aeneid. Lib. II. verf. 60.

Aeternumque adytis effert penetralibus ignem.

Igitur ATITERIES, *templi Pontifices*, *Sacerdotes* effe videntur. -- ATHTISPER: Si poftremam PER praeponas, erit PERATHTIS. Gr. ἄττα, *pater*; ita feniores a iunioribus vocantur: id eft *per Patres*, qui forfitan Senatum conftituebant. Centum elegit Romulus, forfitan Etrufcorum exemplo, quos Patres vocavit: & hi maiorum & minorum gentium fuere. Igitur duplicem forfitan ordinem memorat, *facrum & politicum*. -- EIKVASATIS: In duo divido, EIK, Gr. ἠκῶς, *aeque*, *aequaliter*: VASATIS, ex Gr. φαίνω, ut mox dicam, *adpareo*. -- TVTAPE: IIVVINA: In Tabula Eugubina Pelafgice fcripta, ut & heic, faepe TOTAPER. IIOVINA, & TOTAPER. IIOVINAM: *per totam iuventutem*, ut & Ludovicus Bourguettius interpretatur. *Iuventus* in vetuftis infcriptionibus faepe nominatur; quae ordinem quemdam habuit poft Patres five Decuriones, & in facris faciendis atque in publicis officiis locum habuit.

25. TREFIPER : IIVVINA : TIVLV : SEVAKNI : TEITV:
alumnam per *Iuventam* . *produc* *tua neceffaria* *alimenta* :

26. INVMEK : VVEM : SEVAKNI : VPETV : PVEMVNE:
Vlulate *clamate* . *tua neceffaria* *fumme* *Paftor*

27. PVPRIKE : APENTV : TIVLV : SEVAKNI : NARATV
publice *depulfor* . *produc* *tuam neceffariam* *nardum*

25. TREFIPER: *Per* praepofitionem non praeponunt, fed poftponunt tum Etrufci tum Pelafgi. TREFIPER, *per alumnam*, a verbo τρέφω, *nutrio*. In Tabulis Eugubinis Pelafgice, hoc eft litteris, quas Latini a Pelafgis accepere, fcriptis, perquamfrequenter occurrit OCRIPER. FISIV. hoc eft *perclamarunt*; ut vertit Cl. Bourguettius. -- IIVVINA: ut fupra in verfu antecedente: hinc Latinis *iuventa*, *iuventus*, *iuvenis*. Nos quoque Itali *gioventù*, *giovine*, *giovane*. Omnes aetatum ordines ita complexus eft etiam regius Pfaltes CXLVIII. *Iuvenes & virgines*, *fenes cum iunioribus laudent nomen Domini*. -- TIVLV: Diximus ad verf. 15. quod d eft v confonans cum afpero fono, quafi F. Gr. τίφη, τίφος, *frumentum*, vel etiam compofita vox ex TI & VLV. Gr. ὕλη non folum *materiam*, *ligna*, *filvam*, fed etiam *alimenta* figificat; fed puto effe verbum, a τηλεθάω, *germino*, *floreo*; θάλλω, vel quid fimile, quod alii melius iudicabunt. -- SEVAKNI, ut fupra verf. 22. SEVAKNE: *tua neceffaria*. -- TEITV: *alimenta*, quae dat terra rerum omnium parens: Gr. τιθὴ, *nutrix*: τιτθὸς, *mamma*, *alimentum*: ita etiam vocatur tellus, quod quafi nutrix homines alat & nutriat.

26. INVMEK: VVEM: SEVAKNI: ut fupra diximus ad fingula. -- VPETV: *fumme*, ut paullo ante in verf. 22. In aris Romanorum perraro occurrit Iupiter cum cognomine SVMMVS: duas adfert Sponius in Mifcell. Sect. III. pag. 71. & 72. Eo utitur Virgilius, Etrufcarum antiquitatum confultiffimus. -- PVEMVNE: Gr. ποιμὴν, *Paftor*; ποίμνη, *grex ovium*. Reges in facris Litteris *Paftores* vocantur. Item apud Homerum Iliad. Lib. I. Ποιμενὴ λαῶν. Deus quoque Paftor. David Pfal. XXII. *Dominus regit me*, *& nihil mihi deerit*: *in loco pafcuae ibi me collocavit*: Gr. textus: Κύριος ποιμαίνει με. *Dominus pafcit me*: quod mihi fuggeffit V. C. Io. Lamius, dum hanc meam interpretationem ei legerem. Pfal. XCIV. *Nos autem populus eius*, *& oves manus* (*pafcuae*) *eius*. In Praefatione divini Sacri: *Vt gregem tuum*, *Paftor aeterne*, *non deferas*. In Tabula Eugubina Pelafgice fcripta, Iupiter GRABOVIE, hoc eft *potentiffimus* cognominatur, eiufque *paftoralis virga* memoratur.

27. PVPRIKE: Ex hac Etrufca voce Latinis *publice*, & *publicus*, *a*, *um*. Prifcam huius vocis pronunciationem adhuc fervant Tufci ruftici, qui dicunt *pupprico*, *puffrico*, & *pubbrico*. Villanius & Boccaccius habent *piuvico*. Aliter vero Graeci, κοινῇ, δημοσίᾳ. -- APENTV: ut puto, voca-

vocativus casus, ut VPETV: originem habet ab ἀποπέμπω, de quo supra ad AMPENTV. verſ. 23. Interpretatus sum DEPVLSOR: quod cognomen Iovi tribuitur, ut in ara votiva penes Gruterum pag. XX. 3. & in nummis PROPVGNATOR. -- SEVAKNI: ut supra verſ. 22. -- NARATV: hoc est *naradu*. Lat. *nardum*. Eadem vox legitur & in votiva Tabula Lerpirii: item in Tabula Eugubina Pelasgice scripta, quas vertit Cl. Bourguettius; & quidem pluribus in locis verſ. 22. 56. 59. Iovi Potentissimo nardus fruticum odorosissima commendatur, quia in sacris adhibebatur offerebaturque in altari cum aliis donis, adipe, tritico, cum placentis frumentaceis frixis, & cum primitiis frugum, uti ex eadem Tabula colligitur. Dubium est, utrum fruticem nardum, de qua Plinius Lib. XII. Cap. XII. & Lib. XVI. Cap. XXXII. an vero unguentum nardinum intelligere debeamus, de quo idem Plinius Lib. XIII. Cap. I. Vnguenta Diis donabantur, iisdemque simulacra eorum inungebantur. De Genio Tibullus Lib. II. Eleg. II. verſ. 7.

Illius puro distillent tempora nardo.

Puto tamen potius indicari nardum herbam, quae siccitate exaruerat; cuius eversio Iovi proponitur, ut facilius ad misericordiam excitetur. Herbae & frutices in Etruscis vasculis circa Deos, & sub pedibus eorum velut enati, saepe picti visuntur.

28. IVKA	MERSVVA :	VVIKVM :	THAFETV :	FRATRVSPE
heu	*dispersum*	*officium*	*vide*	*per Fratres*

29. ATIIERIE :	ATHTISPER :	EIKVASATIS :	TVTAPER
Sacerdotes	*per Patres*	*adparentes*	*totam per*

30. IIVVINA :	TREFIPER :	IIVVINA :	SAKRE :
Iuventam	*alumnam per*	*Iuventam*	*sacram.*

31. VATRA :	FERINE :	FEITV :	ERVKV :	ARVVIA :	FEITV :	VVEM
Vivifica	*armentorum*	*foetus*	*desolatos*	*arvorum*	*foetus*	*. clamate.*

28. IVKA. Gr. ἰοῦ, *hei*, *heu*. ἰϋγὴ, *ululatus*. ἰΰζω, *lamentor*. -- MERSVVA: a μερίζω, *disperdo*, *divido*, *discindo*. -- VVIKVM: Etrusci V pro O utuntur: & Ɔ tamquam F pronuntiabant; quare VVIKVM q. *usikum*, Latini ex Etruscis fecere *officium*: nos *ufficio* & *officio*. In Threnis Ieremiae Cap. IV. 2. *Dispersi sunt lapides Sanctuarii*, hoc est Sacerdotes. *Filii Sion inclyti*, *& amicti auro primo*, *quomodo reputati sunt in vasa testea* &c. -- THAFETV: a Gr. θήπω, *specto*, *admiror cum stupore*. In Threnis Ieremiae: *Vide Domine & considera; intuere & respice*. Item: O *vos omnes*, *qui transitis per viam*, *attendite & videte*. -- FRATRVSPE. Sculptor huius Tabulae spatiis exclusus iniquis, ᗡ i. e. R reliquit, lege ᗡƎ1ƧVᗡYAᗡ8, FRATRVSPER.

29. ATIIERIE: ATHTISPER: ut supra in verſ. 23. & 24. EIKVASATIS. Compositum videtur ex εἴκω, *cedo*, vel ex adverbio εἰκότως, *similiter*, & φαίνω, *adpareo*; quia Sacerdotes templi sacris adparebant in unum, & per suas vices: φάσις, *adparitio*, ut adparitio Lunae: *Phase* Hebraeis est *transitus*.

30. Nil dico ad singulas has voces, quum de iisdem nonnulla superius adnotaverim.

31. VATRA: q. FATRA, compositum ex φάω. φῶς, φότος. *lux*, *lumen*: & τρέφω, *nutrio*, *alo*. Vertendum videtur *vivifica*. Lumen pro vita accipitur. φῶτα non solum *lumen*, sed & *virum* significat. Vide Macrobium Saturnal. Lib. I. Cap. VII. In vetusto lapide a me edito Par. II. Inscr. ant. Etrur. pag. 394. num. *68*. LVMEN. (i. e. *vitam*) QVOD. ACPI: (*accepi*) REDDIDI. -- FERINE: *armenti*: φέρει ὄνησιν, quod *ferat emolumentum*. Virgil. Aeneid. Lib. I. verſ. 215.

Implentur veteris Bacchi, pinguisque ferinae.

Ferae omnes sunt quadrupedes. Vide Servium ibidem. Gr. θήρειον. Lat. *ferina*. -- FEITV: pro terrae, & gregum armentorumque proventu. Hinc Latinis *foetus*. Dicitur, ut etiam ex hac Tabula liquet, universim tum de partu animantium, tum inanimantium. -- ERVKV: Vt supra verſ. 12. ERAK. verſ. 14. ERVK; at hic additur V. -- ARVVIA: Vt supra verſ. 11. -- VVEM: Vt supra: crebra ad clamandum & vociferandum adhortatio. Ieremiae Cap. XXXV. verſ. 24. *Vlulate pastores*, *& clamate*.

32. PE-

32. PERAEM : PELSANV : FEITV : ERERER : TVVA : TEFRA
Adſpira matura foetus conſolida . tuos pauperes

33. SPANTIMAR : PRVSEKATV : EREK : PERVME : PVRTVVITV
penuria laborantes intuere . ſolida profer frumenti copiam .

34. SVRVVLA : AR. VEITV : MVMEK : ETRAMA : SPANTI : TVVA TEFRA
Sirium ſubtrahe ab foetibus . epulas (offeremus) trementes . omnes tuos pauperes

32. PERAEM : Compoſitum ex *per* , ut diximus , pro *valde* , & ἄημι , *flo* , *ſpiro* . Virgilius Aeneid. Lib. IX. verſ. 525.

Vos , ô Calliope , precor adſpirate canenti .

Servius : *adſpirate* , hoc eſt *favete ;* ut , *Adſpirat primo fortuna labori :* metaphora deſumta a proſpere navigantibus , vento favente. -- PELSANV : Forſitan a πέλω , πελάω & πελάζω , *appropinquare facio .* πέλας , *prope : perduc ad finem* , hoc eſt *ad maturitatem fructus* . -- ERERER : ut puto , ab ἐρείδω , *firmiter fulcio* . p. ἤρεικα : ἔρα , *ſtabilimentum* , *fulcimen* , *conſolidatio ;* quia omnes terrae foetus ad optatum finem non perveniebant propter maximam ſiccitatem . -- TVVA : In Tabula Pelaſgice ſcripta , eadem vox TVVA occurrit verſ. 40. PASE . TVVA. hoc eſt *pace tua* , ut explicat Bourguettius . -- TEFRA . Verto *pauperes* . Germani , noſtra Tuſca lingua utentes , pauperes dicunt *pofre ;* pauperculos *pofrette* . In Inſcriptione Pelaſgica Lerpirii apud Oliverium pag. 22. FOVFER . Bourguettius vertit *pauper ;* Etruſci TEFVFERA , per ſyncopen , & variatis litteris , TEFRA . Gr. τέφρα , eſt *cinis* . τεφρύω , *in cinerem redigo ;* ad extremam paupertatem declarandam , qua phraſi divini etiam Vates utuntur . Iob Cap. XXX. verſ. 19. *Aſſimilatus ſum favillae & cineri :* & ad humilitatem declarandam S. Hieronymus Lib. I. Epiſt. IV. *Ego cinis & favilla* .

33. SPANTIMAR : Forte a σπανίζω , *penuria laboro :* σπανία , *penuria :* nos , hominem , penuria rerum laborantem & miſerum , dicimus *ſpiantato ;* metaphora deſumta ex arborum eradicatione , quae terrae carent alimento . -- PRVSEKATV : Gr. προσέχω ; *animum adverto* , ac proinde *inſpicio* , *reſpicio* , *conſidero* . Ita & frequenter Deum precantur divini noſtri Prophetae . Ieremias in Threnodia : *Vide* , *Domine* , *afflictionem meam* , *& conſidera* . -- PERVME : Facile P pro F. ut ſit *ferume* , a φέρω , *profero* , *confero* . Supra in linea 16. FERIME . -- PVRTVVITV . Vox compoſita ex duabus : altera PVR . Gr. πυρός , *frumentum :* ſupra ſcriptum eſt PIR in verſ. 21. quae vocales facile commutantur : altera TVVITV quaſi TVFITV . a τίκτω , *pario* , *gigno* , *creo* . eſt etiam τίφη , ut diximus , *frumentum* . noſtrum belle reſpondet *la portata :* nempe ſegetum & frugum foetus , copiam .

34. SVRVVLA : Vox compoſita ex SVR & VVLA . SVR , ut ex dictis coniicio , ſignificat *Sirium* , ideſt noxium ac peſtilentem aeſtum ; quia Sirius , ſtella in ore canis poſita , quae naſcitur circa VIII. Kalendas Julii , noxia iudicatur , quod exurat omnia & agros ſteriles reddat , atque ita a Virgilio deſcribitur Aeneid. Lib. III. verſ. 137.

——— *Subito cum tabida membris ,*
Corrupto caeli tractu , miſerandaque venit
Arboribuſque ſatiſque lues , & lethifer annus .
Linquebant dulces animas , aut aegra trahebant
Corpora : tum ſteriles exurere SIRIVS *agros :*
Arebant herbae , & victum ſeges aegra negabat .

Etruſci SVR ſcribunt , Graeci Σείριος , Pelaſgi quoque SVRVR , SVRVRO , ut in aliis Tabulis Eugubinis , praeſertim in VI. verſ. 20. 48. Bourguettius vertit *urentem* , *perurentem* . Supereſt VVLA , q. VFLA , ab ὑφαιρέω , *ſubtraho* . ὑφελοῖσα Dorice , pro ὑφελοῦσα , *quae ſubtraxit* . -- V⊣I⊃J . ꟼA . Fabrile erratum ꟼA pro ⅂A , *ap* . Perſpicuum eſt ⊃ ſonare F. ut ſupra verſ. 32. V⊣I⊃8 . -- MVMEK : facile a Gr. μῦμα , *edulium ex carnibus & ſanguine* , videlicet *epulas* . Iovi epulae promittuntur Benefico , Averrunco ſeu Depulſori extremae calamitatis . Hunc morem ſacras dapes & ſolemne convivium Diis exhibendi , in Italiam invexere Pelaſgi & Etruſci ; quod notant Donatus , Servius & Probus in Virgilium Aeneid. Lib. VIII. de epulo Evandri ad aram maximam Herculis . Livius paſſim meminit epuli Iovis . Etruſci ſingulis Idibus , Iovi epulum ponebant . Vide Valerium Max. Lib. II. Cap. I. Lectiſternia ponebantur & ſellae , in quibus ad epulas invitati Dii ſedere & diſcumbere credebantur . Epulones , a Romanis Etruſcorum exemplo inſtituti , ſolemnes indicebant epulas & curabant : Sacerdotes vero , pridie quam epulae celebrarentur , populo denuntiabant . Vide Ciceronem de Haruſp. Reſp.

c. 10. -- ETRAMA : a τρέω, τρέμω, *tremo*. In Tabula Pelasgica vers. 2. TREMNV. *tremenda*. -- SPANTI : ut supra vers. 33. TVVA : TEFRA : ut superius vers. 32.

35. PRVSEKATV : EREK : EREdLVMA : PVEMVNE : PVPRIKE
intuere . *averte* *averte luem* *Pastor* *Publice*.

35. PRVSEKATV : EREK : EREd. τὸ d pro K & V scriptum est, ut diximus : idem significat, ut paullo ante vers. 33. LVMA Gr. λύμη. *lues*, *noxa*, *exitium*, *pernicies*. -- PVEMVNE : PVPRIKE, ut supra vers. 26. & 27. *Pastor Publice*, i. e. *populorum omnium*.

Interpretationis Orthii Carminis lamentabilis Etruscorum antiquorum

COMPLEXIO.

(1) *Estote Filii percussi simul*. -- (2) *Incendite nunc impositas* -- (3) *urnas odoramentorum*, *remedium*, *fuga* exitii *extremi* late *diffusi*. -- (4) *Pandite guttur Viri*, qui *adestis*. -- (5) *A Fratre ostensus ignis* -- (6) *Fratribus*, *sparsus fuit*. -- (7) *Pueri*, *pandite guttur valide*. -- (8) *Puerae*, *adstantes sacris*, *clamate gutture*. -- (9) *Matres omnes*, *ter cantu* maiore *ululate* in *sacris*. -- (10) *Clamate Virae omnes*, *Fratrum inauspicata*. -- (11) *Vlulate Filiae*, *dissipata clamantes arva*, *eversa*. -- (12) *Desolatum far nimia ariditate*, *uredine sacrum*; *clamate*. -- (13) *Speciosi proventus desiderati in arvis* : *speciosa* -- (14) *camporum vastata sunt* : *foetus speciosi duplo*, -- (15) *extremo* exitio *subversi sunt* : *clamate gutturibus*, *eversi* sunt. -- (16) *Clamate*, *aestu optima subversa sunt* : *proventus* -- (17) *subversi sunt* : *arbores feraces subversae sunt plus* -- (18) *annis tribus* : *exustione exstincti proventus*, *alterati* iam *tribus* -- (19) *annis* : *extinctae arbores feraces*, *fumantes*, *per annos* -- (20) *exstinctae* : *ululatae*, *fugatae sunt* : *extemplo* -- (21) *abiere fructus annui pingues* : *persiccata sunt dona*, *fugit far* : -- (22) *ararum eversa* sunt *sacra tua necessaria*, *Summe Iovis Pater*, -- (23) *exitium depelle* : *dexter tua serva* : *per Fratres* -- (24) *Sacerdotes*, *per Patres adparentes* sacris, *totam per Iuventam*, -- (25) *alumnam per Iuventam produc tua necessaria alimenta* : -- (26) *Vlulate*, *clamate*, *tua necessaria*, *summe Pastor* -- (27) *Publice*, *Depulsor* : *produc tuam necessariam nardum*. -- (28) *Heu dispersum officium vide per Fratres* -- (29) *Sacerdotes*, *per Patres adparentes* sacris, *totam per* -- (30) *Iuventam*, *alumnam per Iuventam sacram*. -- (31) *Vivifica armentorum foetus*, *desolatos arvorum foetus* : *clamate*. -- (32) *Adspira*, *matura foetus*, *consolida* : *tuos pauperes* -- (33) *penuria laborantes intuere* : *solida*, *profer frumenti copiam* : -- (34) *Syrium subtrahe a foetibus* : *epulas* offeremus *trementes* : *omnes tuos pauperes* -- (35) *intuere* : *averte*, *averte luem*, *Pastor Publice*.

OR-

ORDO
OMNIVM QVAE CONTINENTVR
IN VOLVMINE I.

I. *Mvsei etrvsci Titulus, Dedicatio & Effigies Clarissimi Maecenatis*, a pag. I. ad XII.
II. *Praefatio ad Lectorem*. Pag. XIII.
III. *Index Monumentorum Etruscorum, quae proferuntur & illustrantur*. Pag. XXXI.
IIII. *Fautorum huius Operis nomina*. Pag. XXXVIIII.
V. *Orthii Carminis lamentabilis Etruscorum antiquorum Dedicatio & Antigraphum Etruscae Tabulae Eugubinae*. Pag. XLV.
VI. *Prolegomena ad Interpretationem eiusdem Tabulae*. Pag. XLVII.
— *Alphabetum Etruscorum accuratius editum curis secundis*. Pag. XLVIIII.
VII. *Orthii Carminis Etruscorum antiquorum Interpretatio, adiectis Notis*. Pag. LV.
VIII. *Interpretationis eiusdem Orthii Carminis Etrusci complexio*. Pag. LXVI.
VIIII. *Adprobationes Operis*. Pag. LXVIII.
X. *Tabulae CC. aeri incisae, post haec adnectendae*.

IN VOLVMINE II.

I. *Mvsei etrvsci Titulus & Prooemium ad Lectorem*, a pag. I. ad VI.
II. *Elenchus Classium*. Pag. VII.
III. *Elenchus Dissertationum*. Pag. VIII.
IIII. *Index Tabularum CC. sive Monumentorum Etruscorum, quae in singulis V. Classibus proferuntur & Observationibus illustrantur*. Pag. VIIII.
V. *Parergorum, quibus haec Volumina exornantur, recensio*. Pag. XXV.
VI. *Observationes in Tabulas CC.* a pag. I. usque ad 439.
VII. *Index Rerum. Numeri Romani Praefationem, Prolegomena, Interpretationem Orthii Carminis, & Prooemium; vulgares indicant Observationes*. Pag. 441.

AD-

ADPROBATIONES
HVIVS OPERIS.

IMPRIMATVR.

IOSEPH MARIA Archiepiscopus Florentinus.

IMPRIMATVR.

PAVLVS ANTONIVS AMBROGI, Inquisitor Generalis Florentiae.

VIDIT.

CAROLVS GINORI Senator, pro R. C. Magni Ducis Etruriae.

FLORENTIAE.
OPVS REGIO PERMISSV IN AEDIBVS AVCTORIS
EIVS SVMTIBVS EXCVSVM.
DIVINA OPE INCOEPTVM
IV. KAL. FEBRVAR. A. CIϽ.IϽ.CC.XXXVI.
ET III. KAL. SEPTEMBR. A. CIϽ.IϽ.CC.XXXVII.
FELICITER ABSOLVTVM.

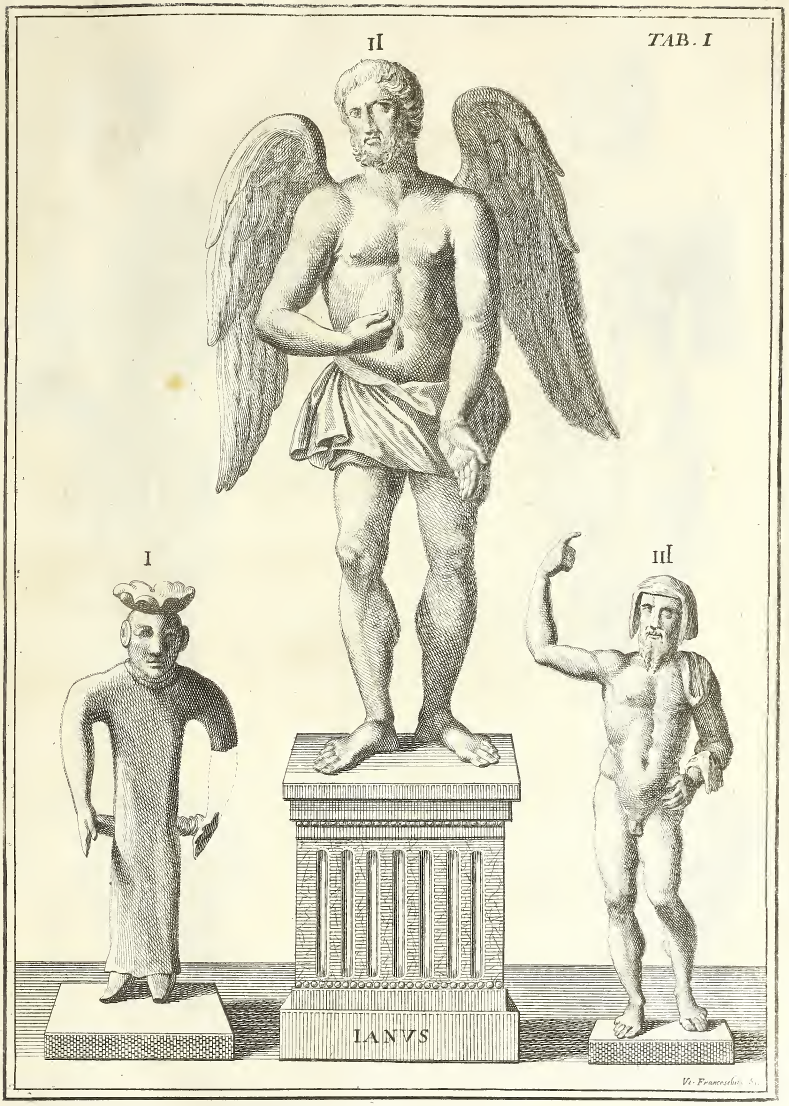

NERIO CORSINIO
S.R.E.
DIACONO CARDINALI
CLEMENTIS XII. PONTIFICIS MAXIMI
FRATRIS FILIO
Ant. Franciscus Gorius D. D.

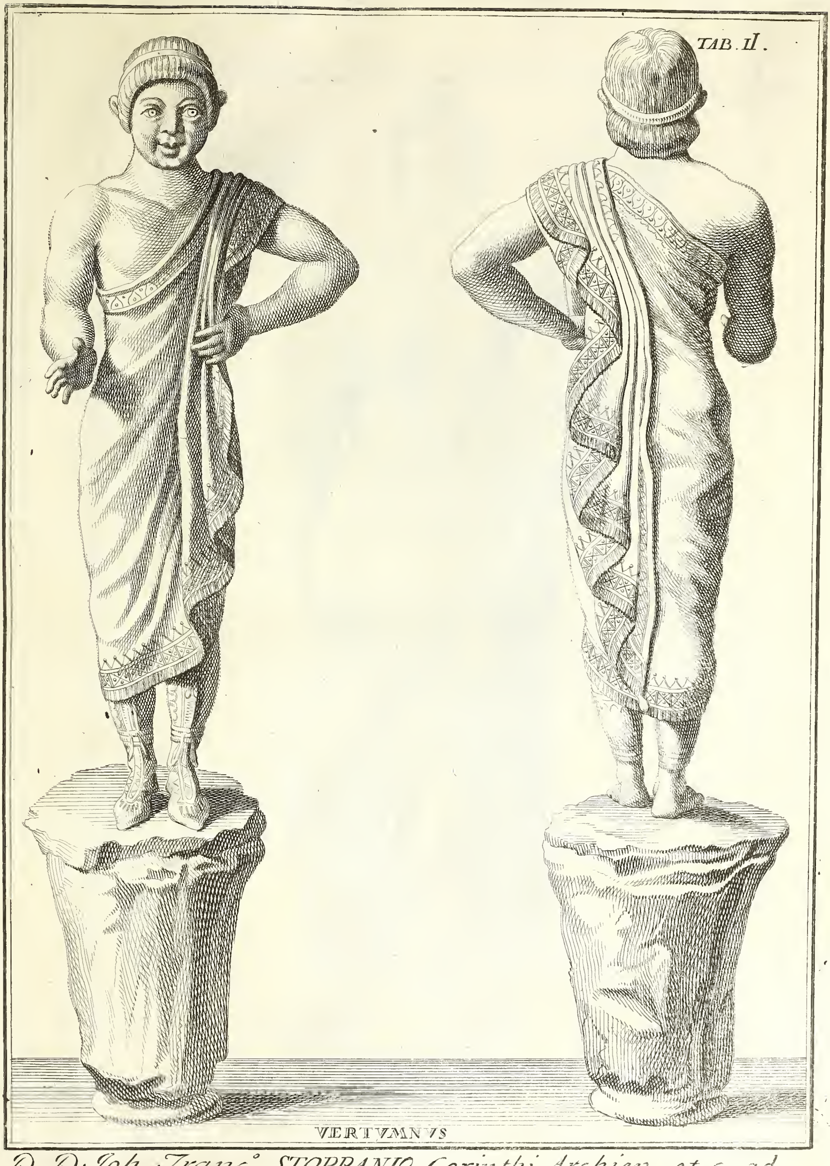

D. D. Ioh. Franc.o STOPPANIO Corinthi Archiep. et c. ad Mag. Etrur. Ducem NVNCIO Apost.

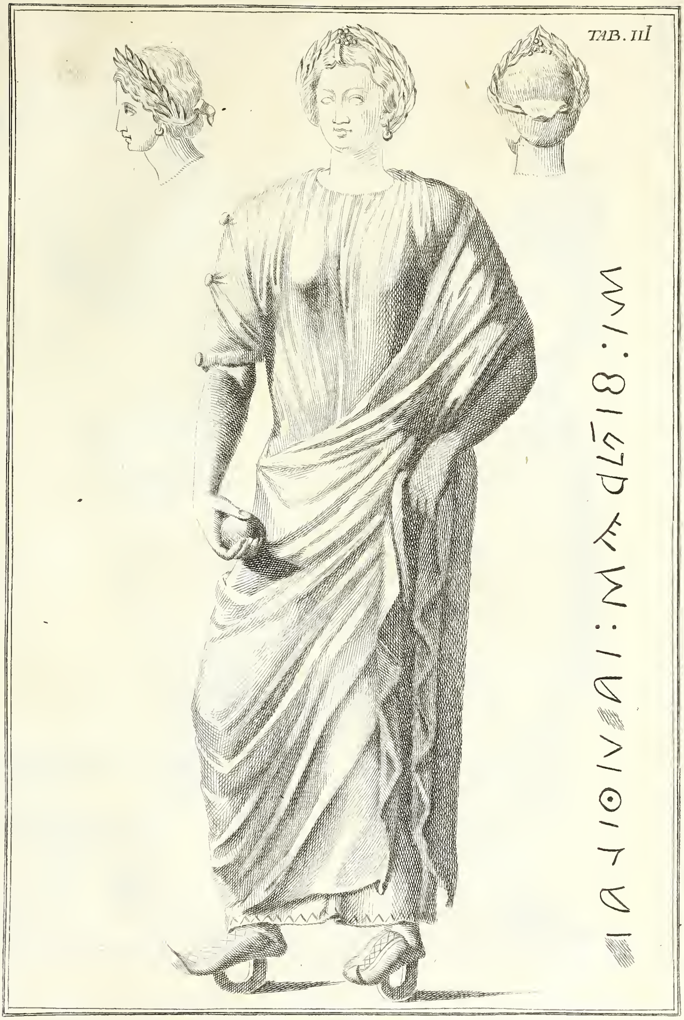

POMONA

D. D. Ioseph M. MARTELLIO Archiep Flor.

Huius ſtatuae Etrusca Inscriptio calcatis formis ectypographica

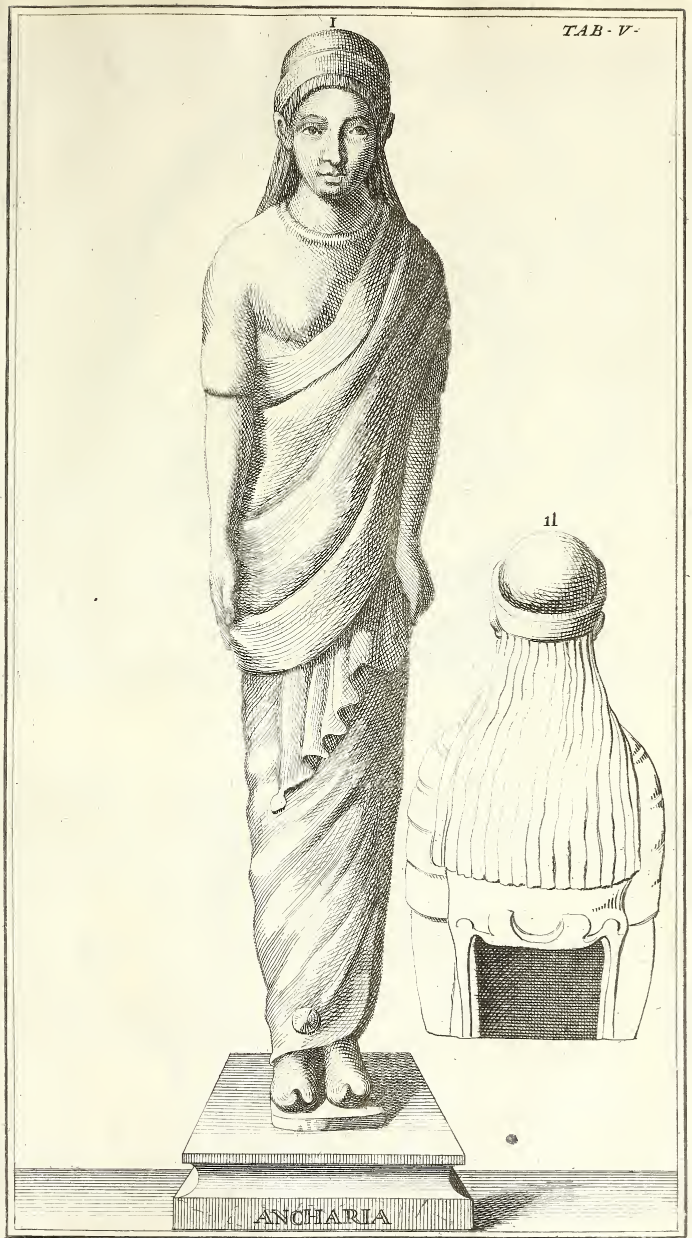

D. Philippo Montio Praesuli Romano

TAB. VI.

I.

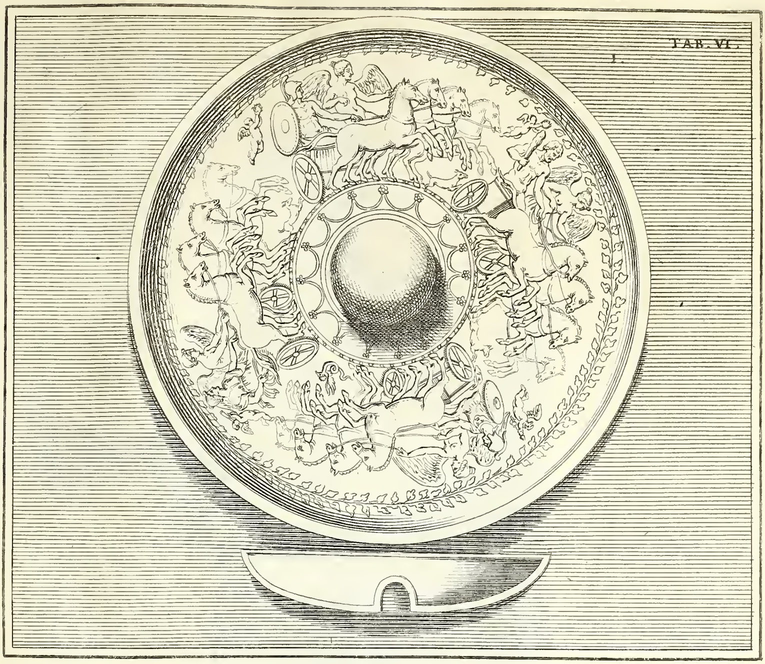

BELLONA TVSCORVM DEA.

III. II. IV.

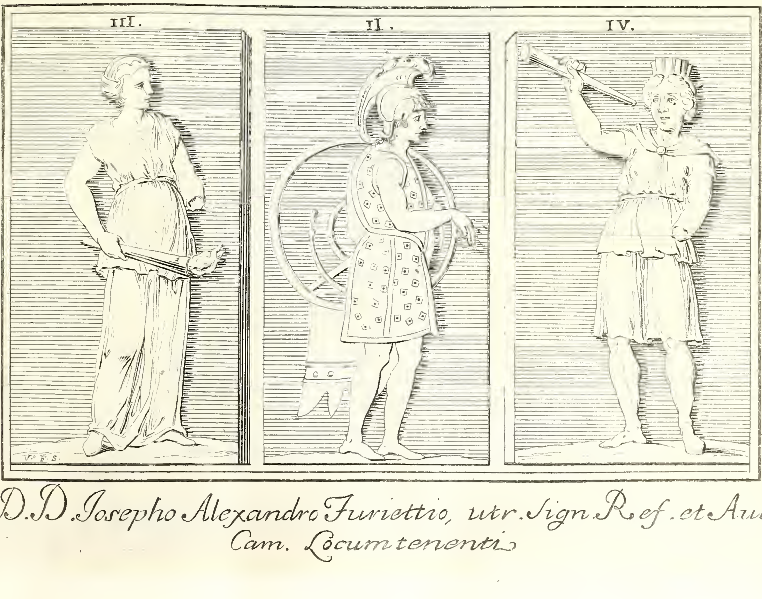

V. F. S.

D. D. Iosepho Alexandro Furiettio, utr. Sign. Ref. et Aud. Cam. Locumtenenti

TAB. VII.

D. Hadriano Mauritio Duci de NOAILLES,
Pari et Marescallo Franciae &c.

Ioseph Menabuoni delin. P. Ant. Pazzi sculp.

TAB. VIII.

Joseph Menabuoni del. P. Pazzi sculp.

D. Gabrieli Riccardio, Canonico Florentino

VOLTVMNA . VOLVMNA . VOLVMNVS . DII PROPRII ETRVSCORVM

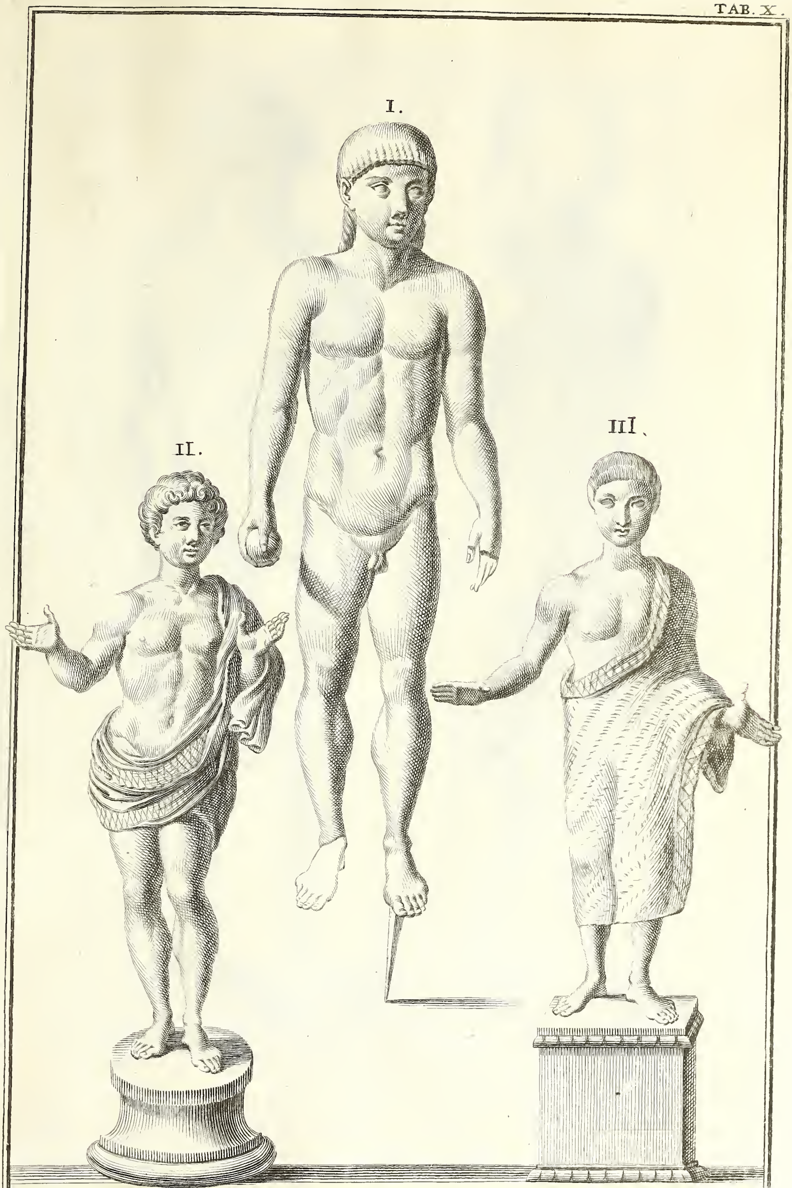

Iof. Menabuonj del. Iof. Papini sculp.

PILVMNVS ET PICVMNVS DII
VETERVM ETRVSCORVM.

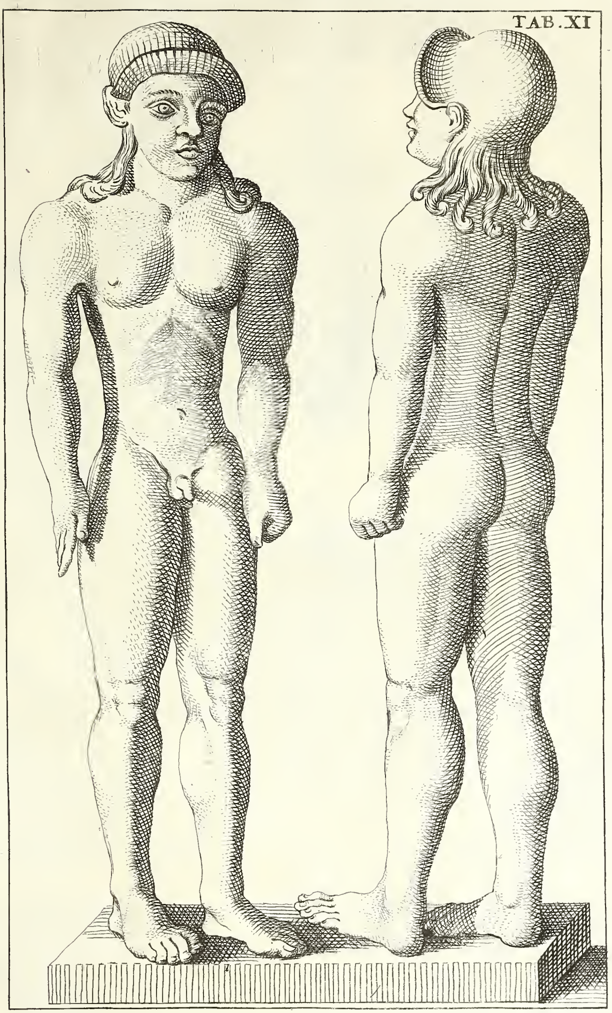

PILVMNVS. SIVE PICVMNVS
ETRVSCORVM DEVS.

TAB. XII.

ANCHARIA DEA SIVE FVRINA

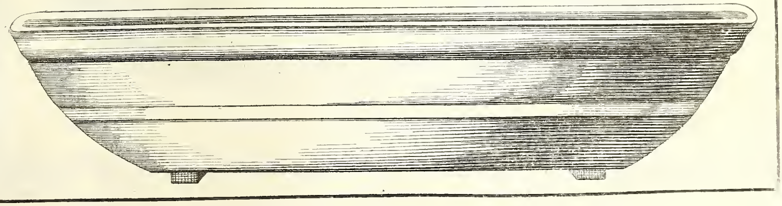

D. Carolo Ottoni Menckenio Lipsiensi

TAB. XIII.

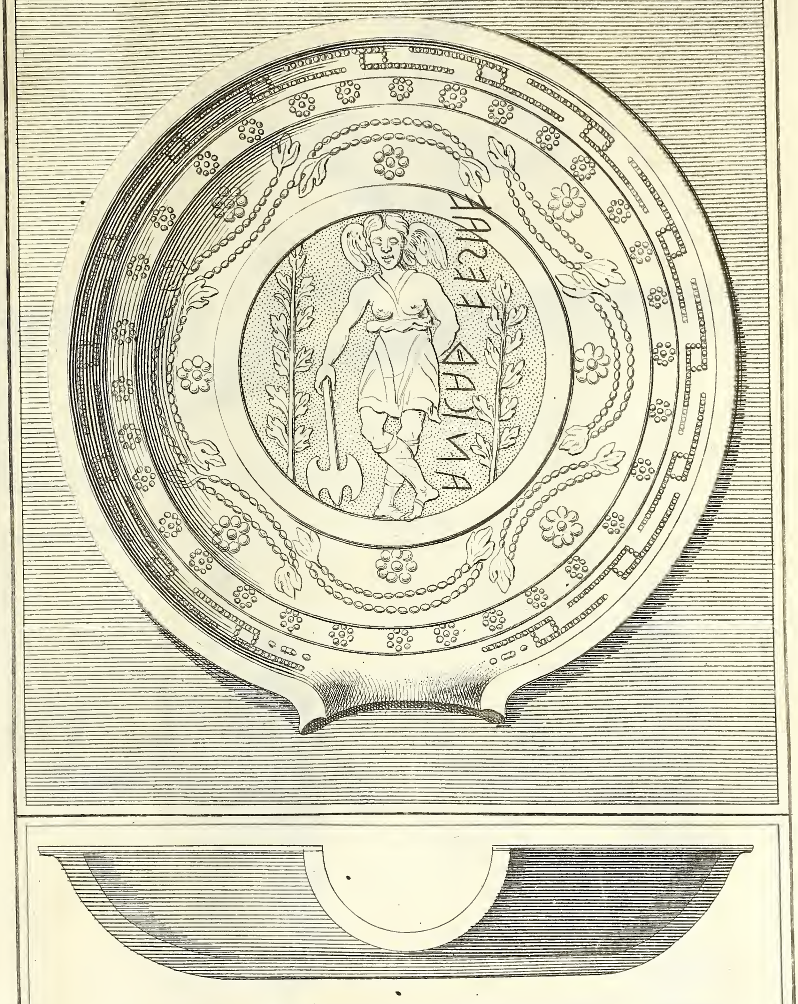

FVRINA SIVE ANCHARIA DEA

D. Mario Maffeio, Equiti D. Steph. Patricio Volaterrano.

TAGES.

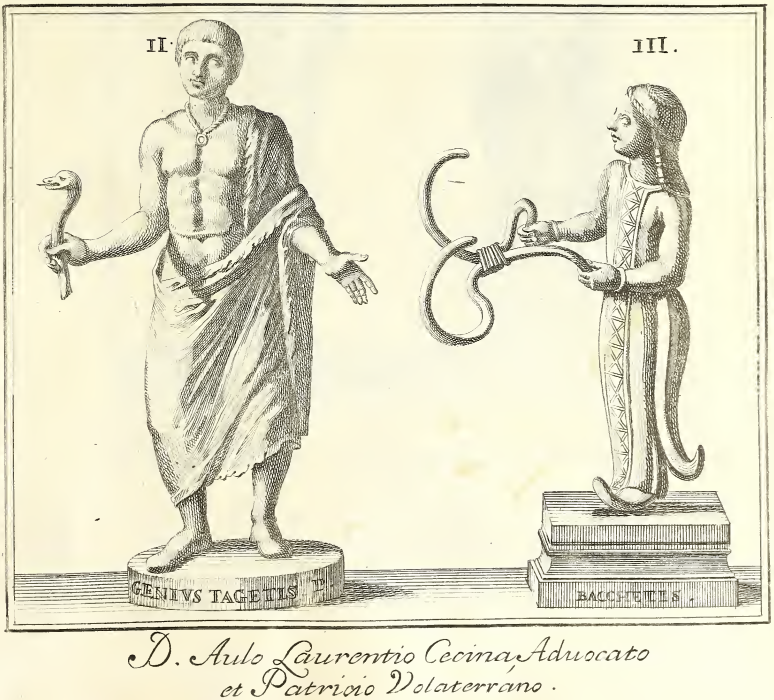

D. Aulo Laurentio Cecina, Aduocato et Patricio Volaterrano.

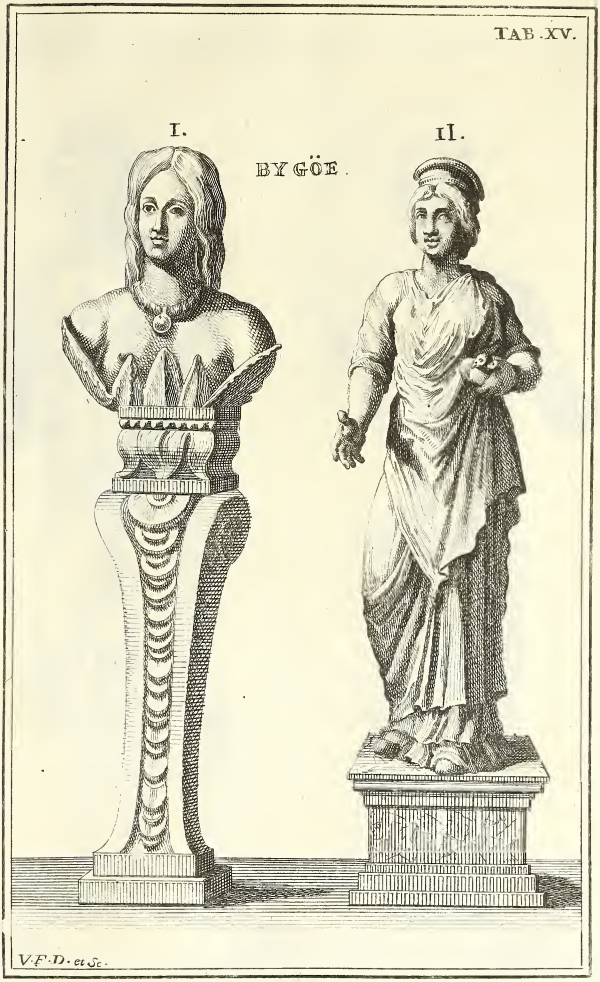

D. Alexandro Marchioni Victorio
Equit. D. Steph. Patricio Flor. et Romano.

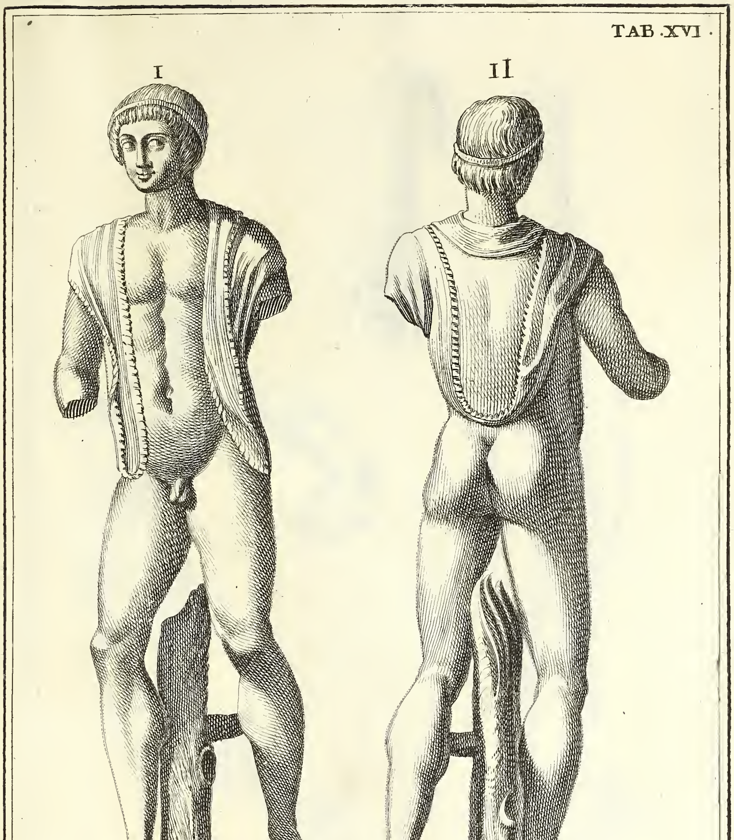

D. Michaeli Buonamici, Equiti D. Steph., Patricio Volaterrano.

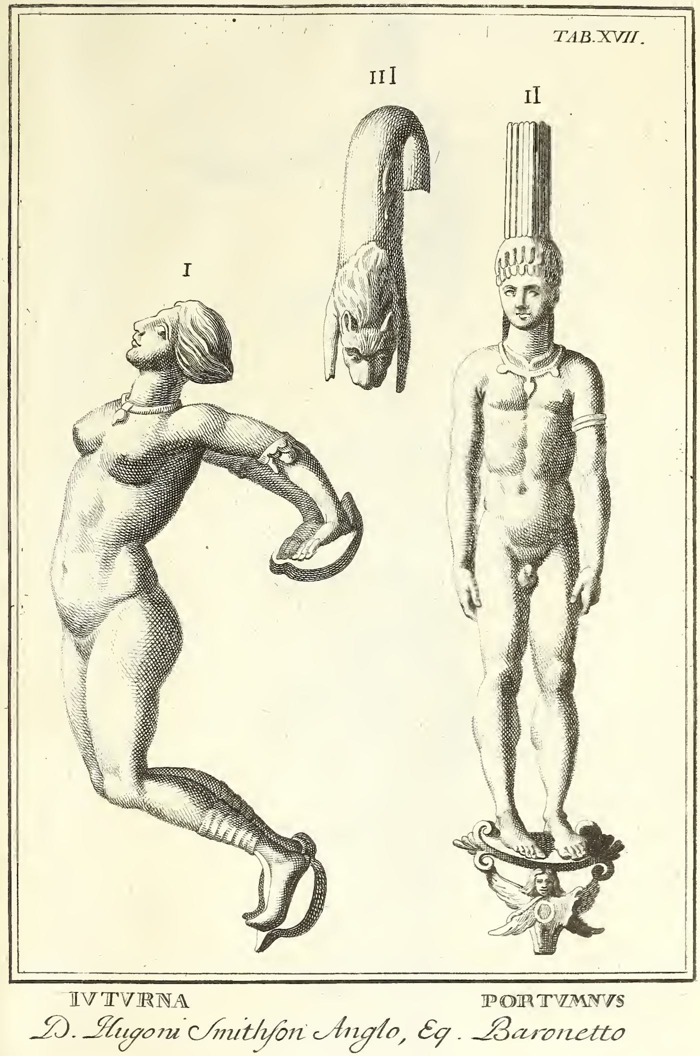

IVTVRNA PORTVMNVS

D. Hugoni Smithson Anglo, Eq. Baronetto

TAB. XVIII.

I.

II.

Iac. Barbie Sculp.

I. VITVMNVS. II. MANTVRNA.

TAB XVIIII.

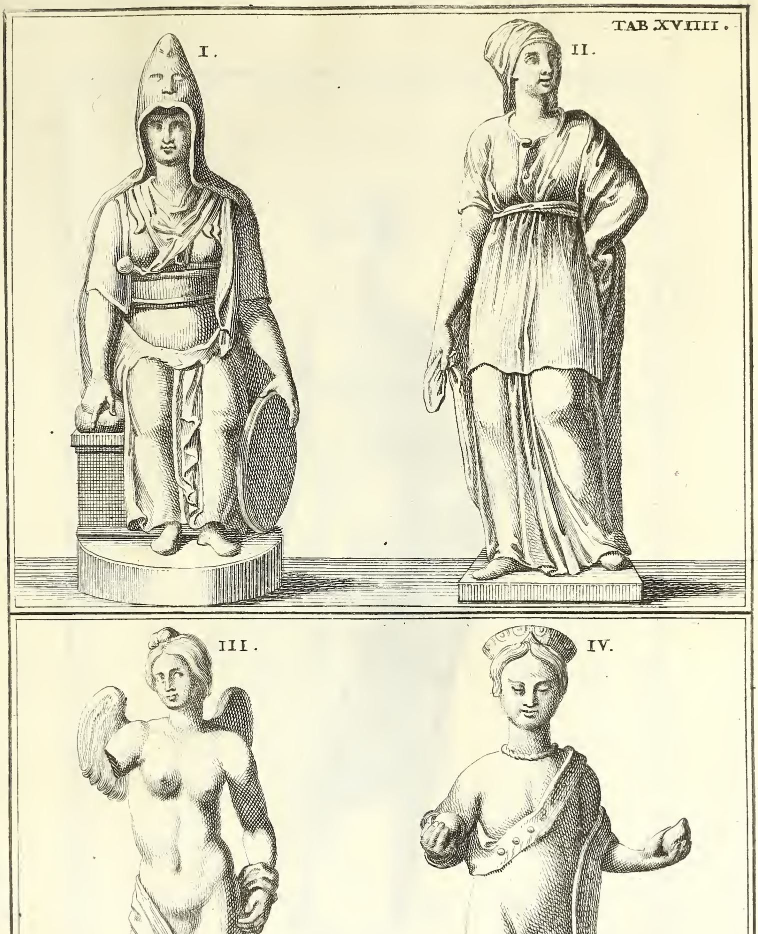

VACVNA DEA MVLTIFORMIS.

VFS

Joseph Menabnonj del. *Joan. Bapt. Lapi f.*

DEUS PATRIUS ETRUSCORUM IGNOTUS

Vestis his litteris Etruscis inscripta

TAB.XXI

SATVRNVS OPIS

D. Joseph Smith Anglo, VENETIIS

TAB. X XII.

IVPPITER
D. Io. Baptistae Mancinio Equiti
et Patric. Corton.

IVNO REGINA

D. Joanni Poleno March. in Patav. Acad Mathes. Professori

TAB. XXV.

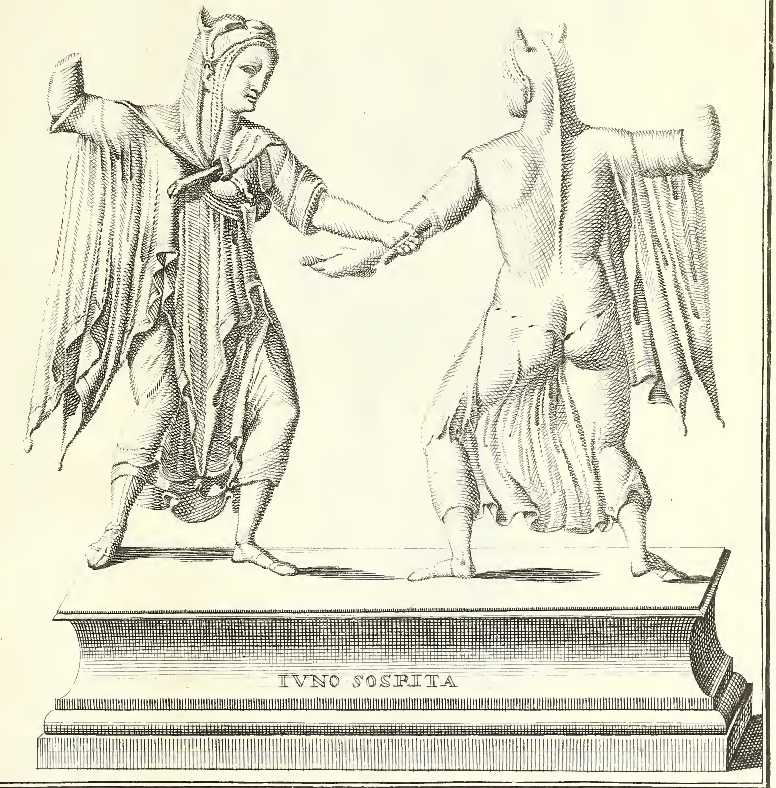

Jos. Menab. Del. Jacobus Barbie Sculp.

D. Alexandro Comiti Petronio, Patricio
Romano, Equiti D. Stephani.

TAB. XXVI.

IVNO FERONIA

Ioseph Menabuoni del. *P. Ant Pazzi sculp.*

D. Iac. Phil. d' Orville IC.to Amstelaed. etc.

TAB. XXVII.

IVNO

D. Carolo Ventura Nob. Ianven.

TAB. XXVIII.

Ioseph Menabuoni del. MINERVA Pet. Pazzi sculp.

D. Gregorio Redio Ord. S. Steph. Baiul. Patric. Arret.

D. Iacobo De Comitibus, Patricio Asculano, Mag. Etruriae Duci a supplicibus Libellis, et ab intimis Consiliis, etc.

MINERVA.

Jacobus Barbié. Sculp.

D. Christophoro Marzi-Medici, I.V.D. Senatori et Patricio Flor Equiti D. Steph.

TAB. XXXI.

MINERVA VICTRIX

D. Benedicto Colettio Florentino

TAB. XXXII.

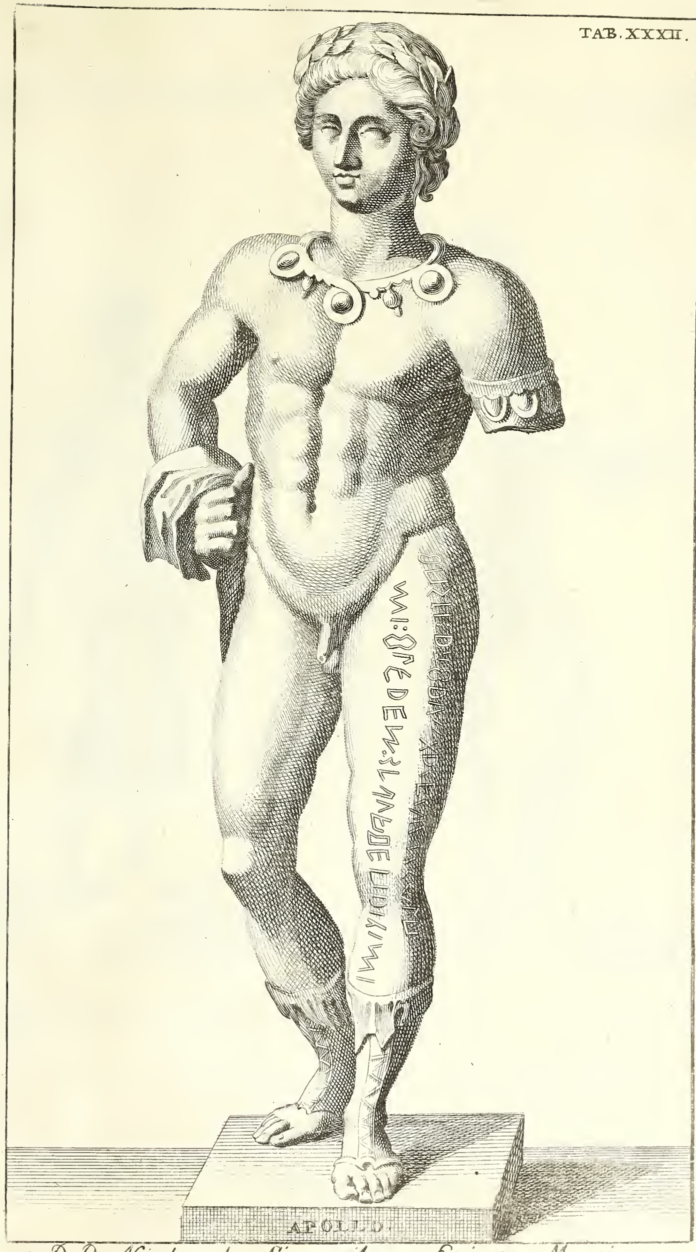

D. D. Nicolao de Simeonibus, Episcopo Marcian.

TAB. XXXIII

APOLLO

D. Guidoni ex Comitibus e Gherardesca, Equiti et Patricio Flor.

TAB. XXXIIII.

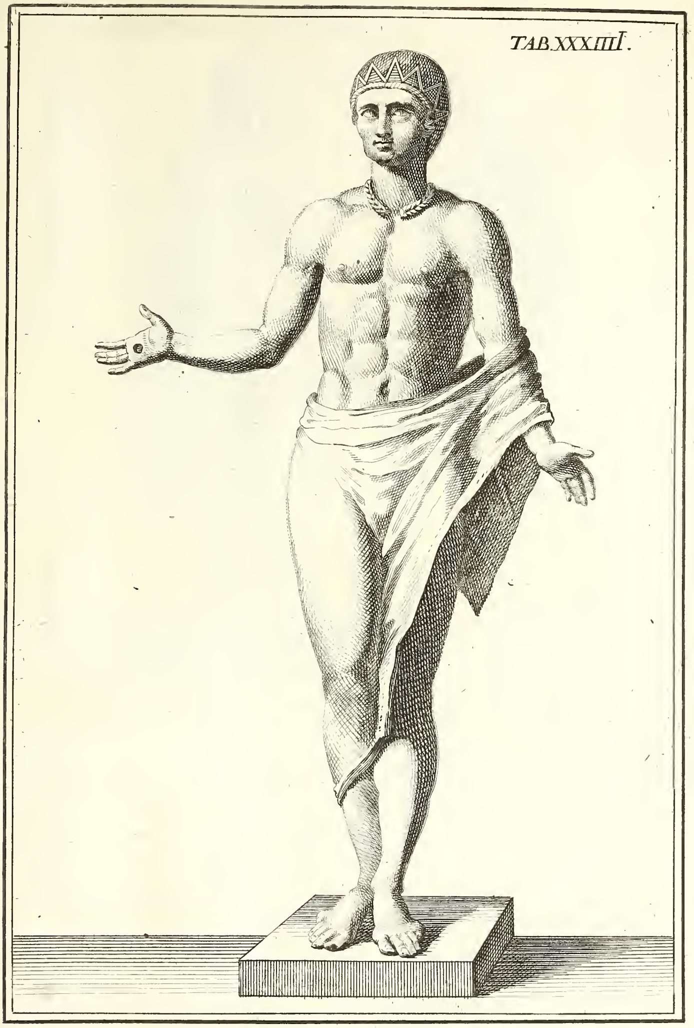

SOL MITHRA

D. Andreae Danti Praepos. Castri Franchi

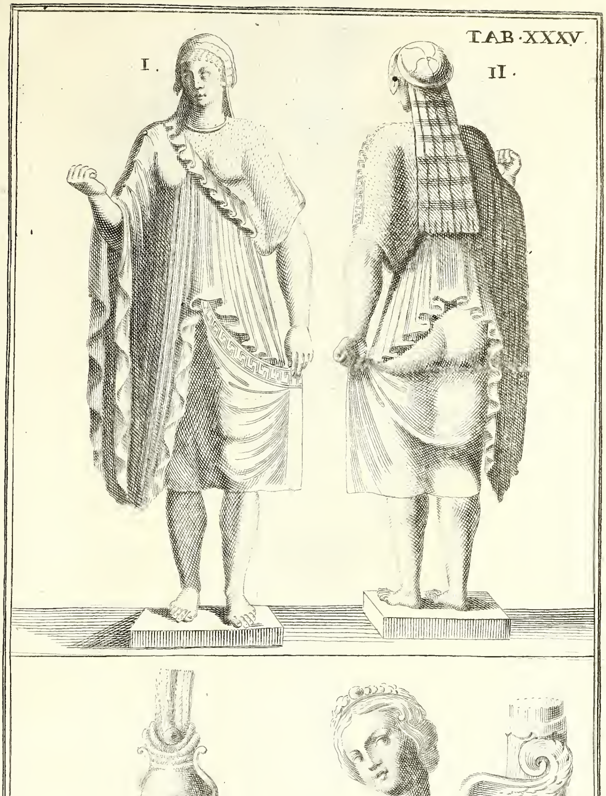

DIANA.

P. Ant. Pazzi sc.

D.D. Praepositus Bibliothecae publicae Eugubii.

TAB. XXXVI.

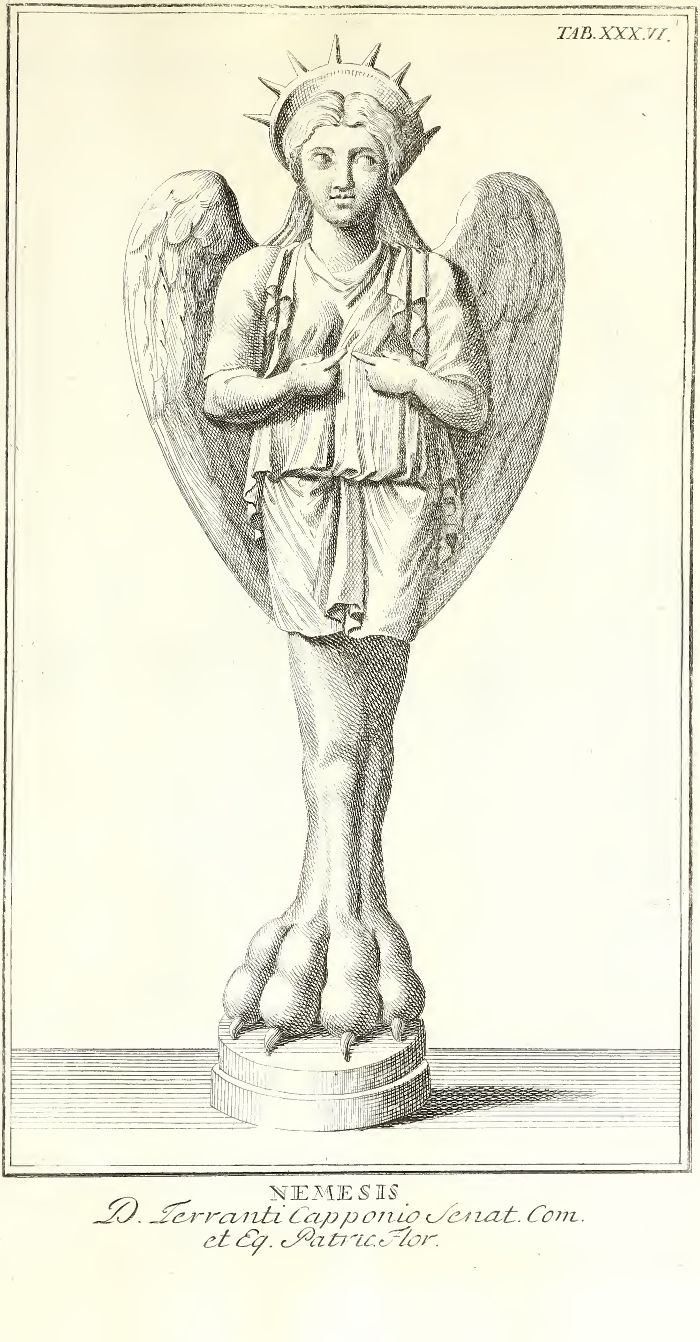

NEMESIS

D. Ferranti Capponio Senat. Com. et Eq. Patric. Flor.

D. Iosepho M. Brocchio S. Th. D. Florentini Seminarii Moderatori

TAB. XXXVIII.

MERCVRIVS

D. Ferdinando Bartholomeio March.
Patric. Flor. Mag Duciſ Etrur. ad
Caeſarem. Aug. Ablegato

TAB. XXXVIIII.

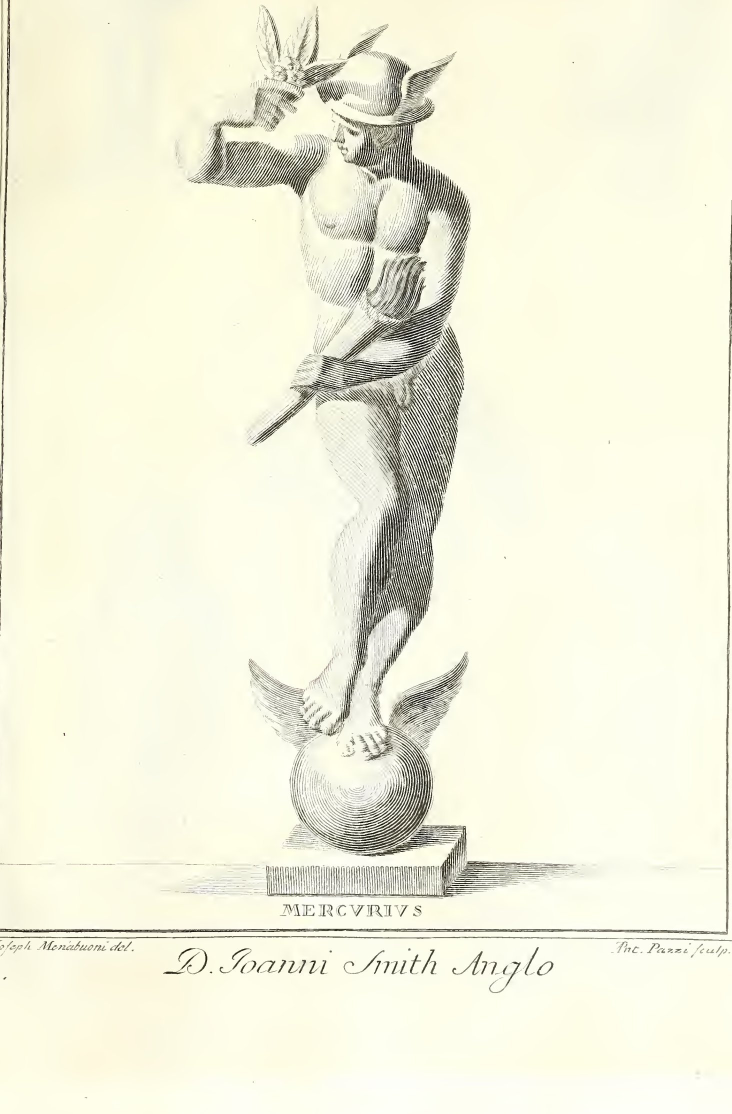

Ioseph Menabuoni del. Ant. Pazzi sculp.

D. Ioanni Smith Anglo

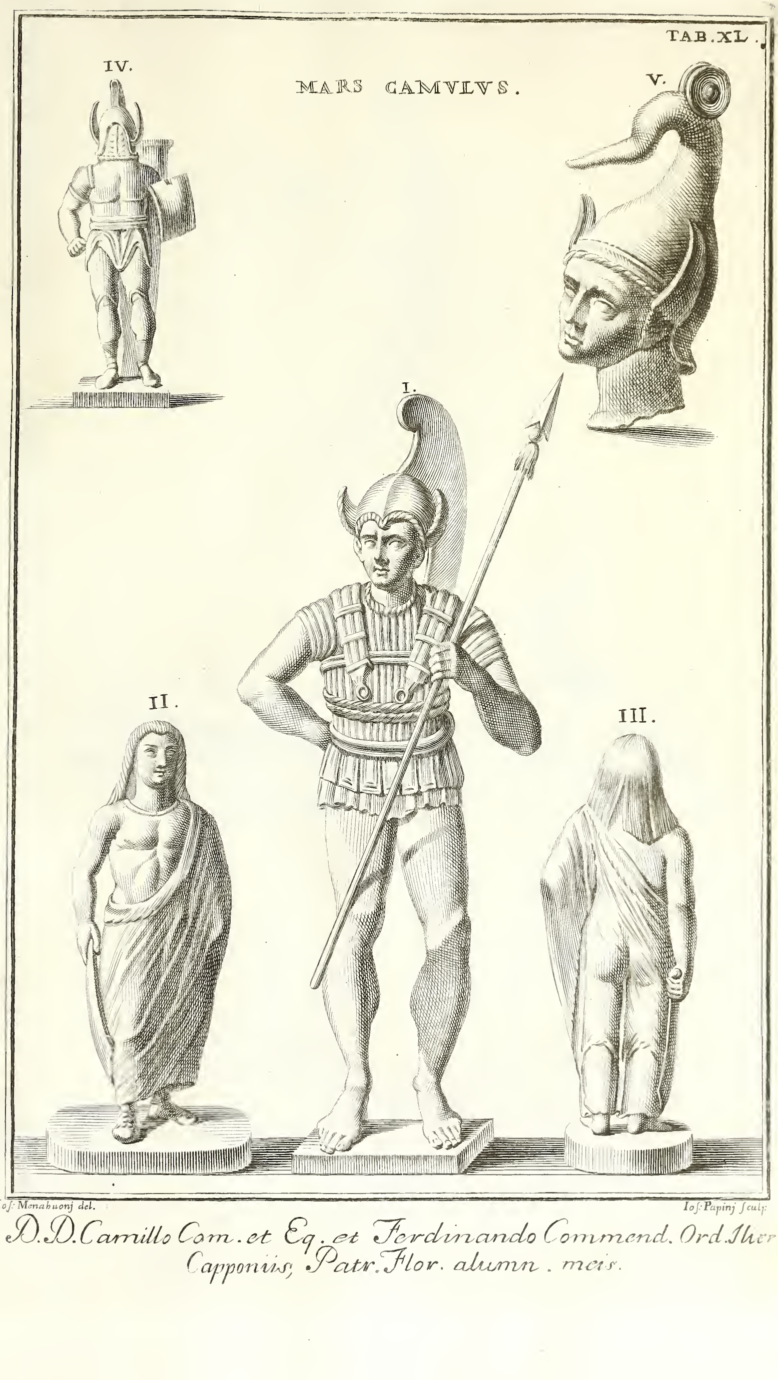

Ios: Menabuonj del. Ios: Papinj sculp.

D.D. Camillo Com. et Eq. et Ferdinando Commend. Ord. Iher.
Capponiis, Patr. Flor. alumn. meis.

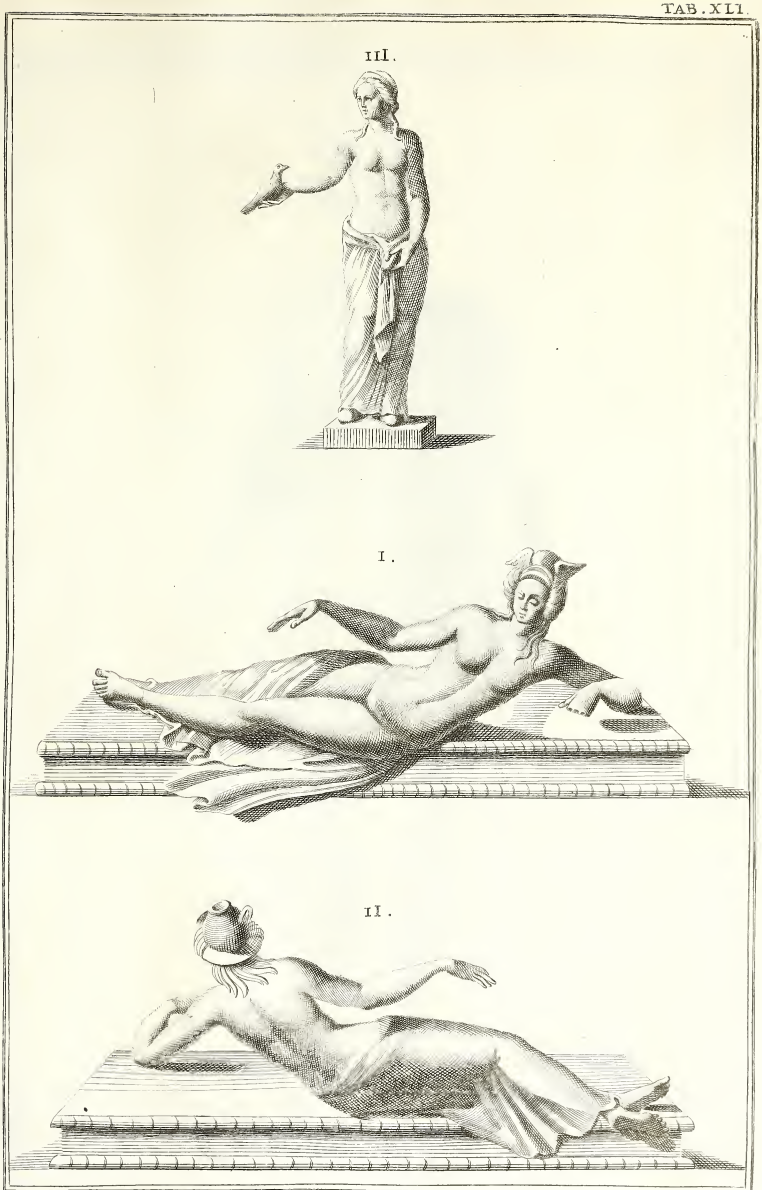

Ios. Menabuoni del. P. Ant. Pazzi sc.

VENVS MVRCIA

D. Galeotto Corazio, Eq. et Patric. Cortonensi.

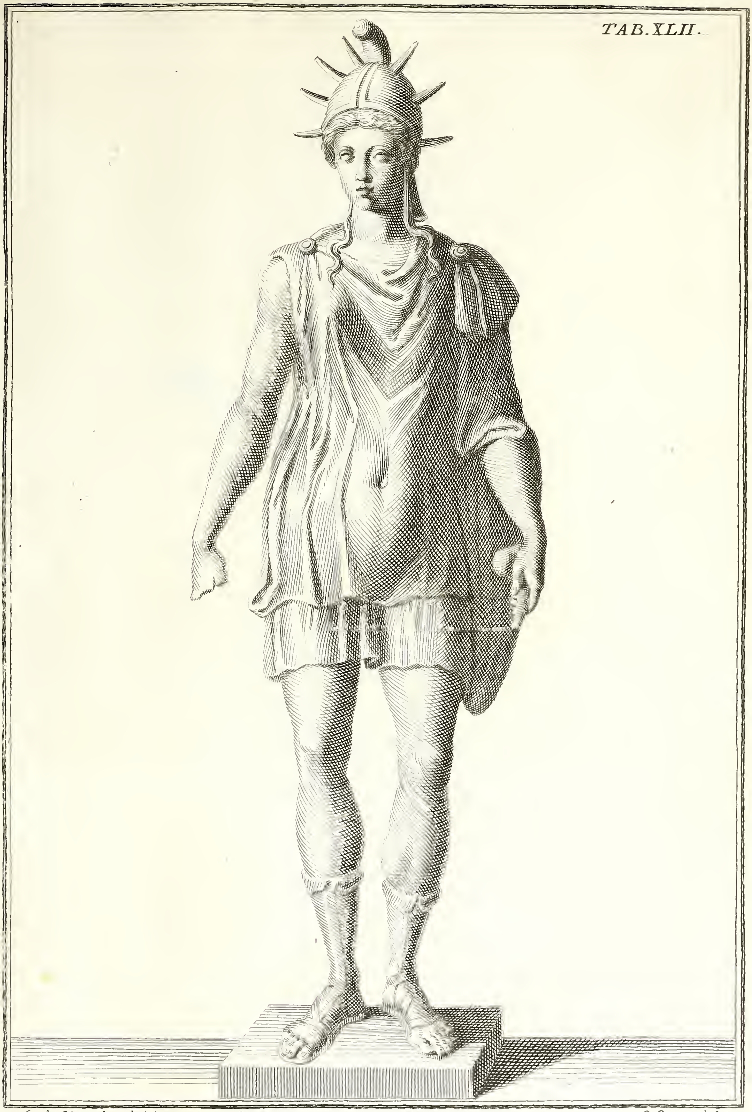

Ioseph Menabuoni del. C. Gregori sc.

VENUS ARMATA

D. Franc.o M. Nicolao Gabburrio Eq. et Patr. Flor.
Pictorum Flor. Acad. Presidi

Ios. Menabuoni del. *C. Gregorj sculp.*

VENVS VICTRIX

D. Antonio M. q. Hieronymi et D. Antonio M. d. Alex.
Zannettiis eximiis Pictoribus Venet.

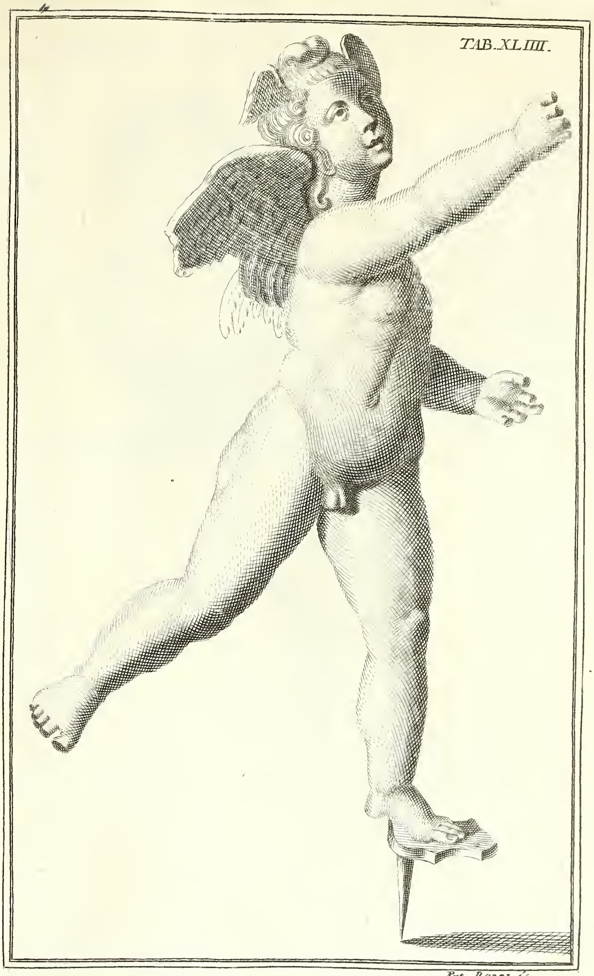

Ant. Pazzi sc.

AMOR

D. Annibali de Abatibus, Oliverio, Patric. Pisaurensi.

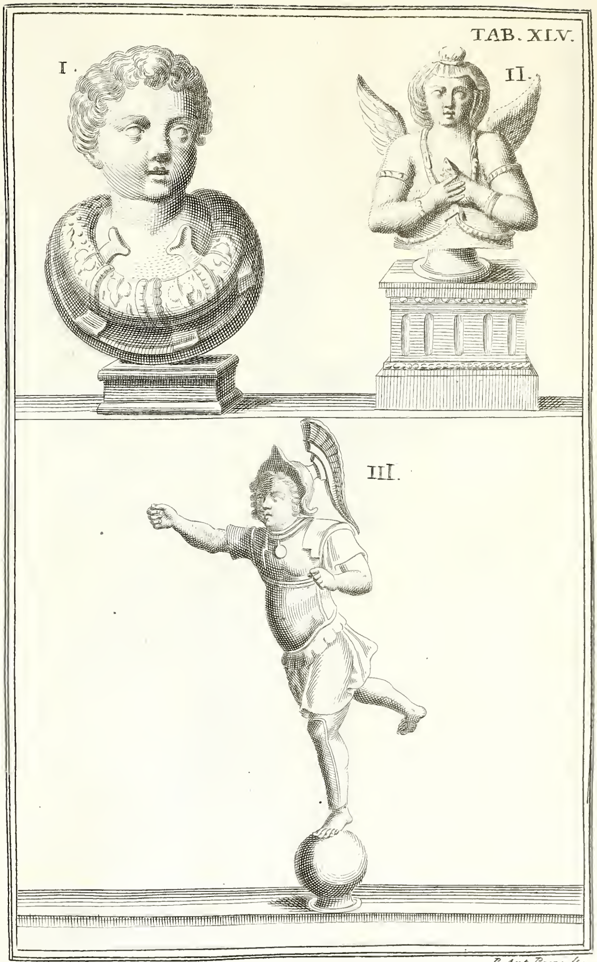

Ios. Menabuoni del. *P. Ant. Pazzi sc.*

AMOR ETRVSCVS.

D. Donato M. Becattinio, Praep. Orat. Flor. S. Mariae Big. et M.

TAB. XLVI.

VICTORIA

D. Ioanni Giraldio Equit. et Patric. Flor.

TAB. XLVII.

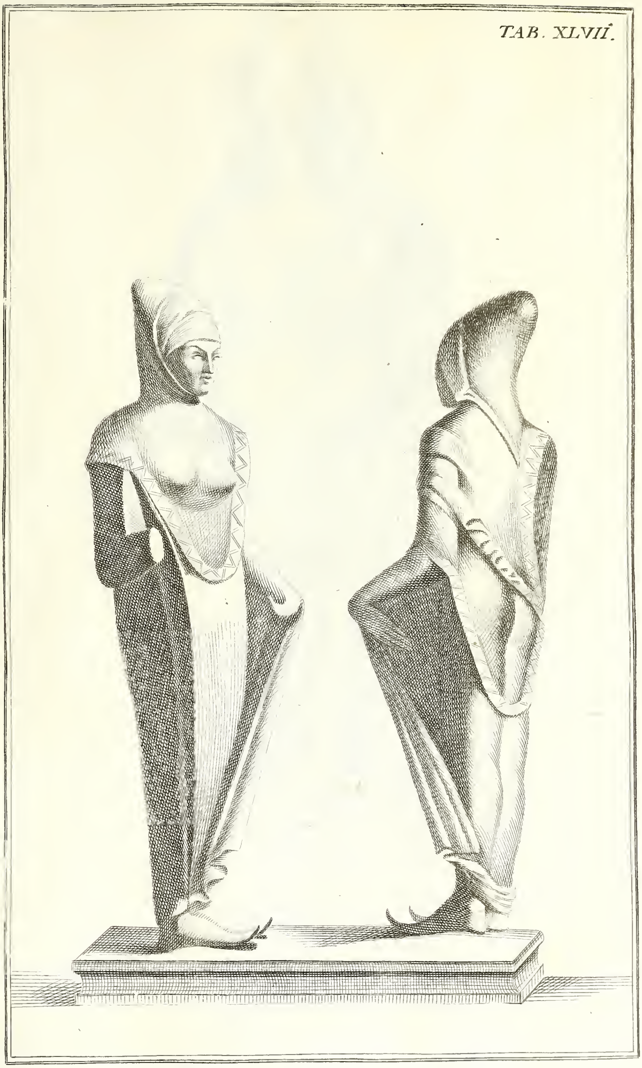

VESTA

D. Pio Nicolao Garellio Equit.

Archiatro et Bibliothec. Imperatoris Caes. Aug.

TAB. XLVIII.

D. Francisco M. Bondelmontio Sen. Eq. et Patr. Flor.

D. Joanni Blaurero a Wartensee, Biblioth. Tigurinorum Praesidi, Senatori et Archiacon. et c.

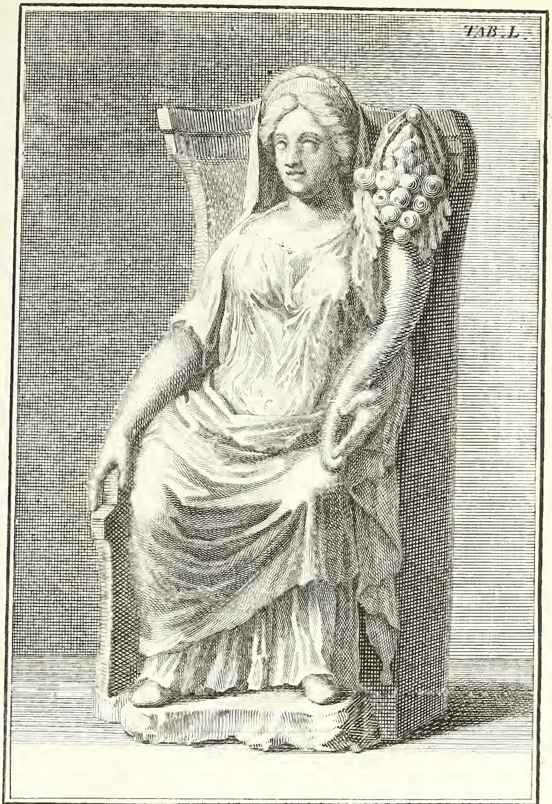

CERES

D. Thomæ Dereham de Dereham
Mag. Brit. Bar. Reg. Societ. Socio.

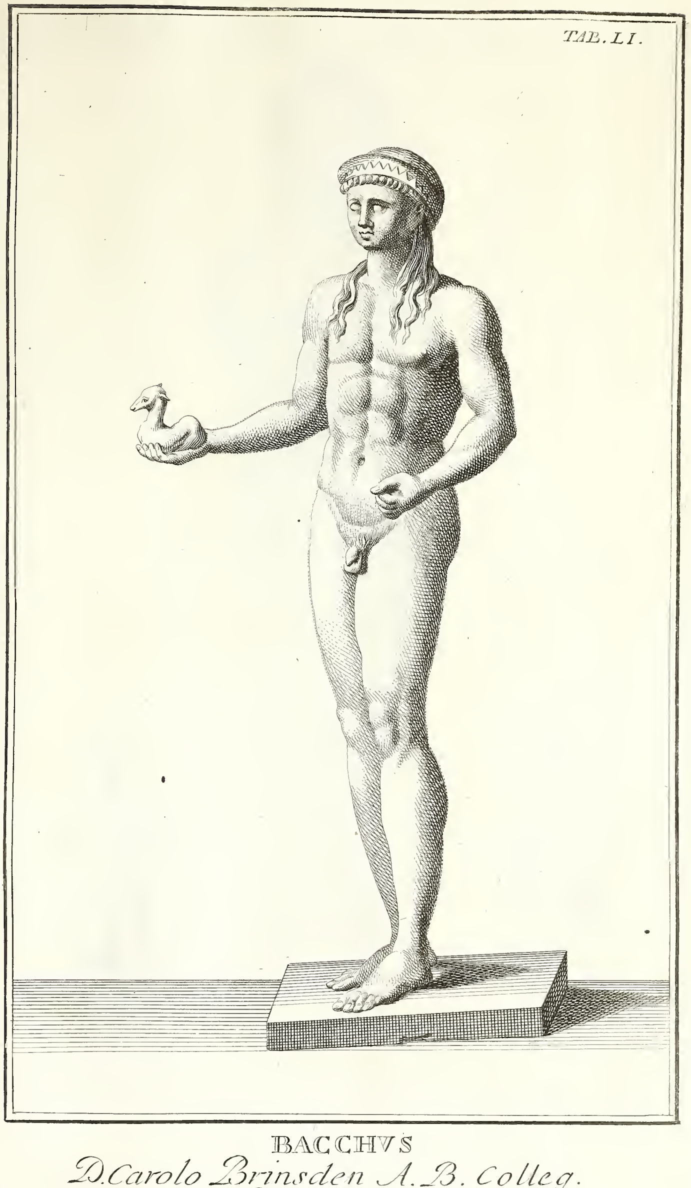

TAB. LI.

BACCHVS

D. Carolo Brinsden A. B. Colleg. Baliol. Oxon.

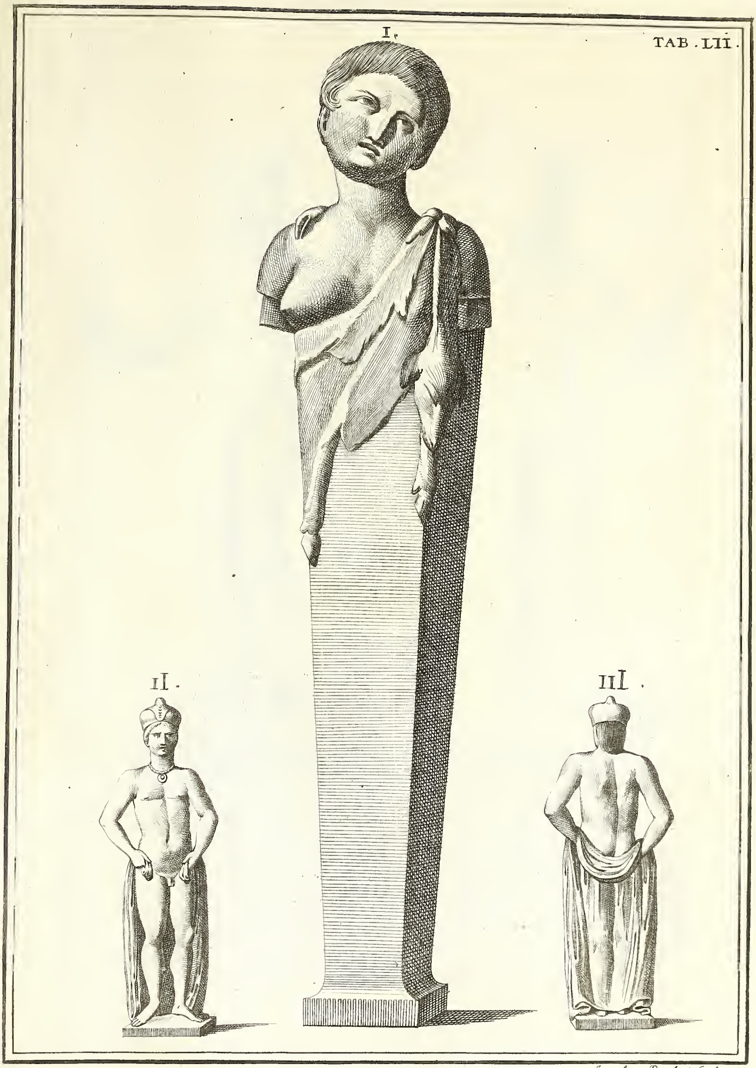

Jacobus Barbié Sculpsit.

BACCHI MULIEBRI SPECIE EFFICTI
SIGNA EX AERE.

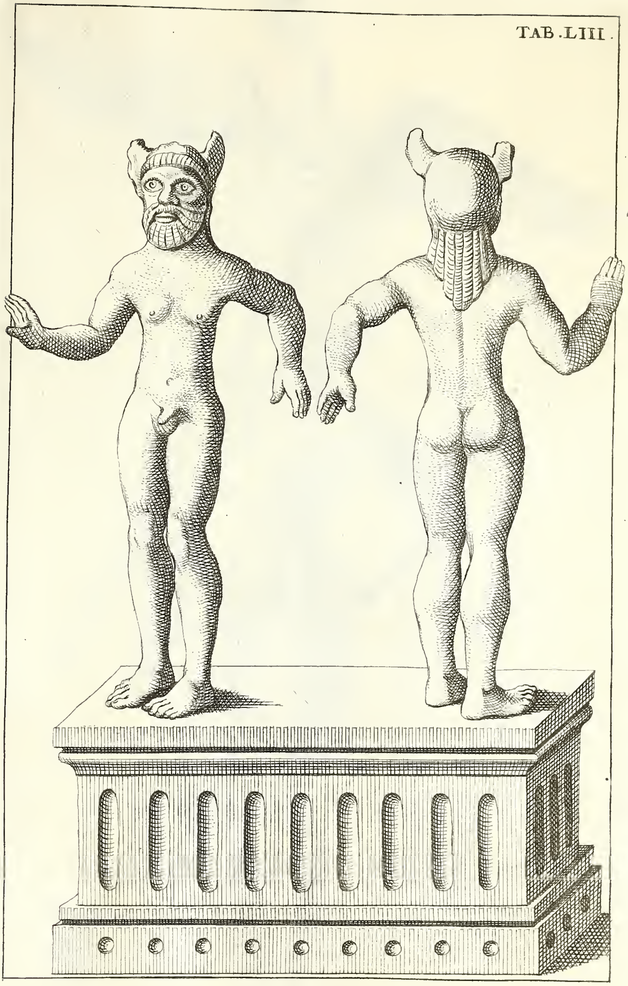

HEBON. BACCHVS CORNIGER.

D. Iosepho S. R. I. Comiti de Thunn. Ecclesiae Metropolitanae Salisburgensis et Passav. Canonico.

Ios. Menabuoni del.

BACCHI GENIVS

D. Abbati Ansano, Vasellio, Senensi, Professori Geometriae in regio Athen. Aug. Taurin.

TAB. LVI.

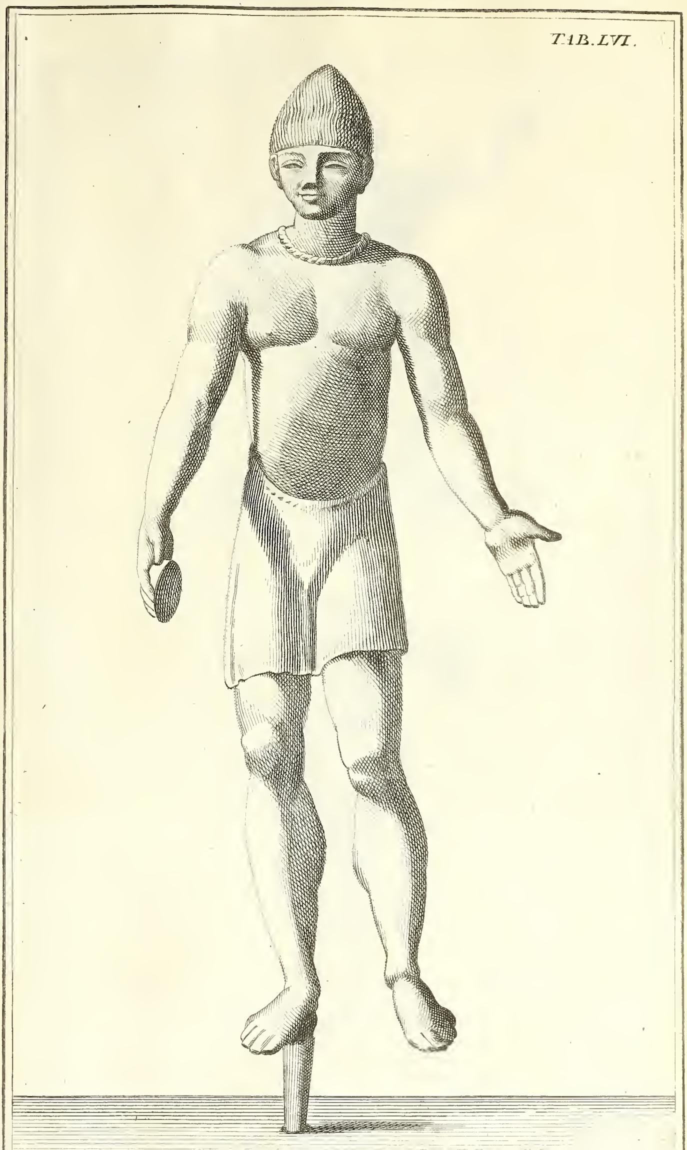

DEVS CABIRVS
D. Laurentio Guazesio Equiti, et Patric. Arret.

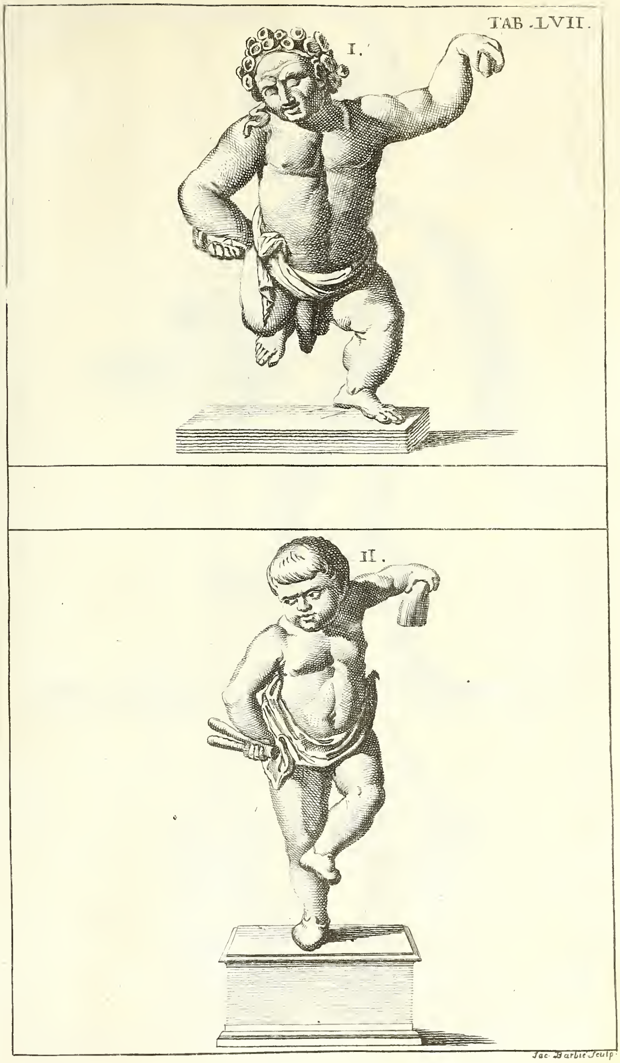

Iac. Barbie Sculp.

PRIAPVS ETRVSCORVM. MVSICVS ET SALTATOR.

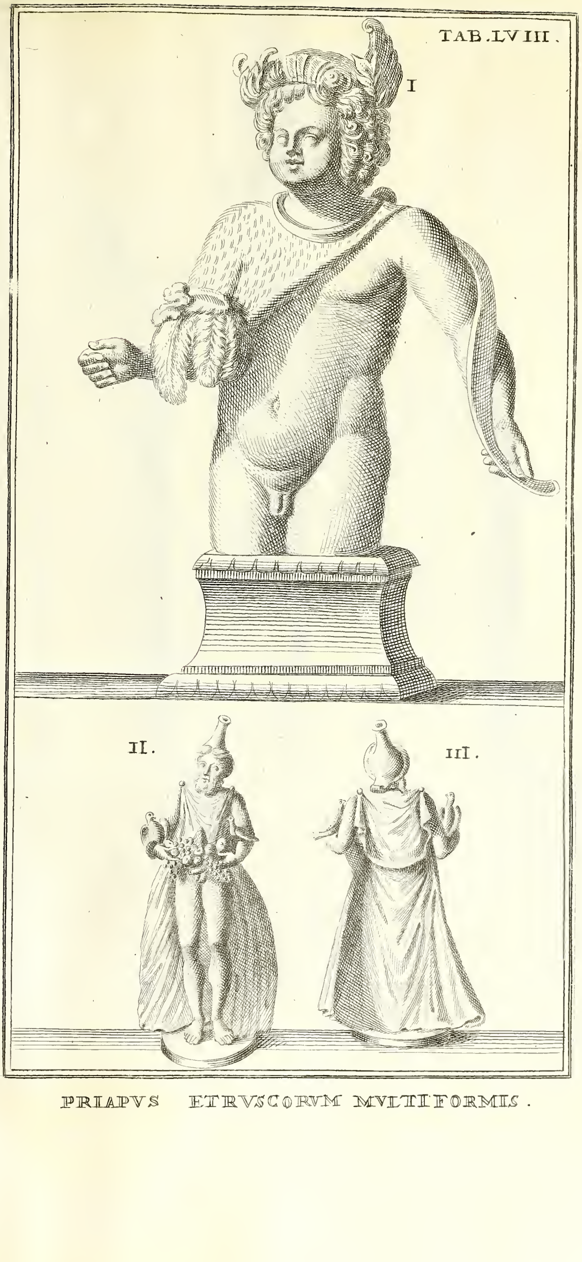

PRIAPVS ETRVSCORVM MVLTIFORMIS.

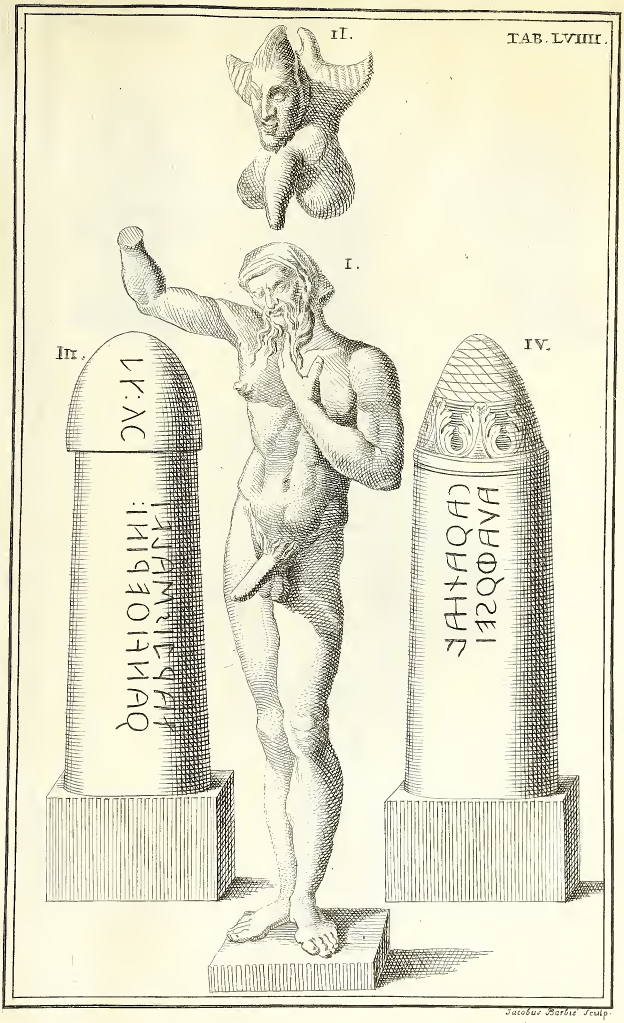

Jacobus Barbié Sculp.

PRIAPVS ETRVSCORVM MVLTIFORMIS.

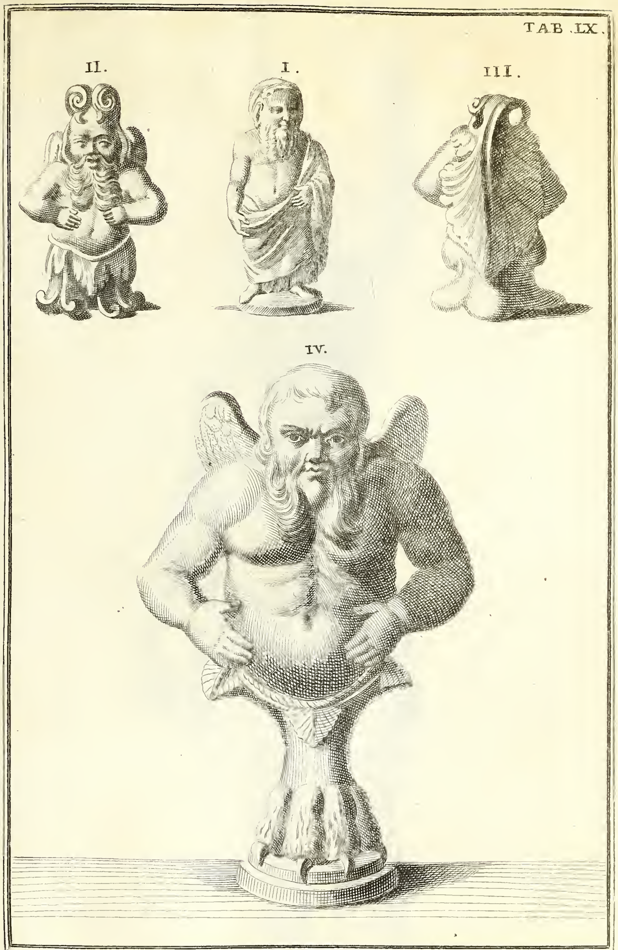

Jos. Menabuoni del. SILENVS ETRVSCVS P. Ant. Pazzi sc.

D. Hieronymo Comiti Bolognettio,
Patricio Bononiensi.

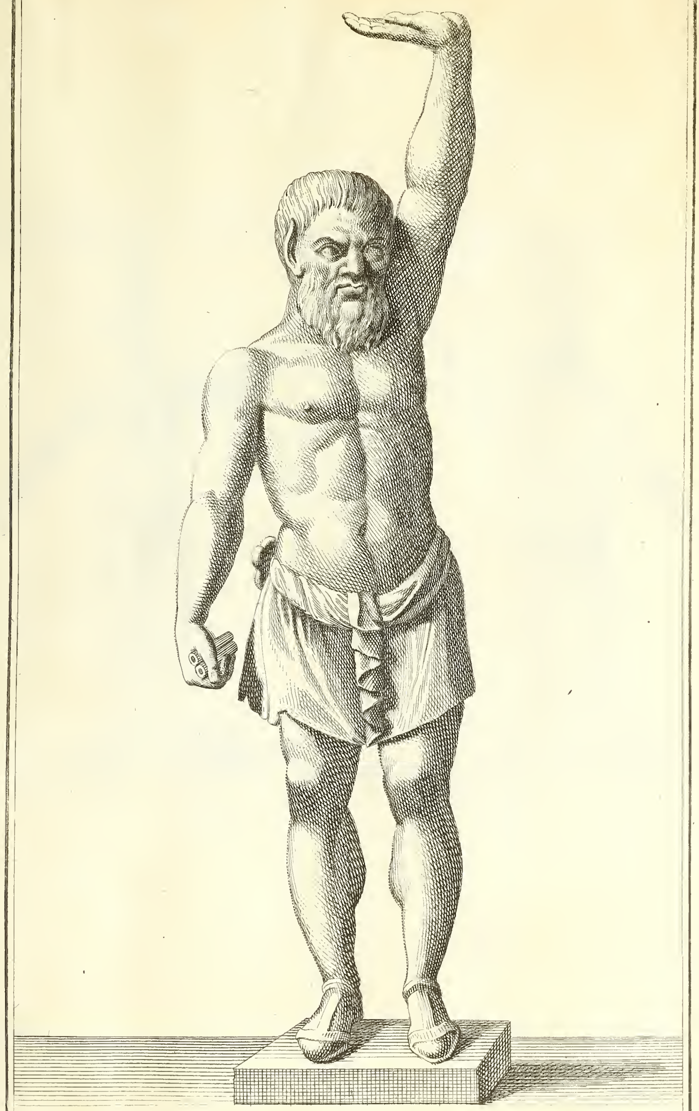

PAN SALTATOR

D. Roberto Capponio March. Equiti et Patric. Flor.

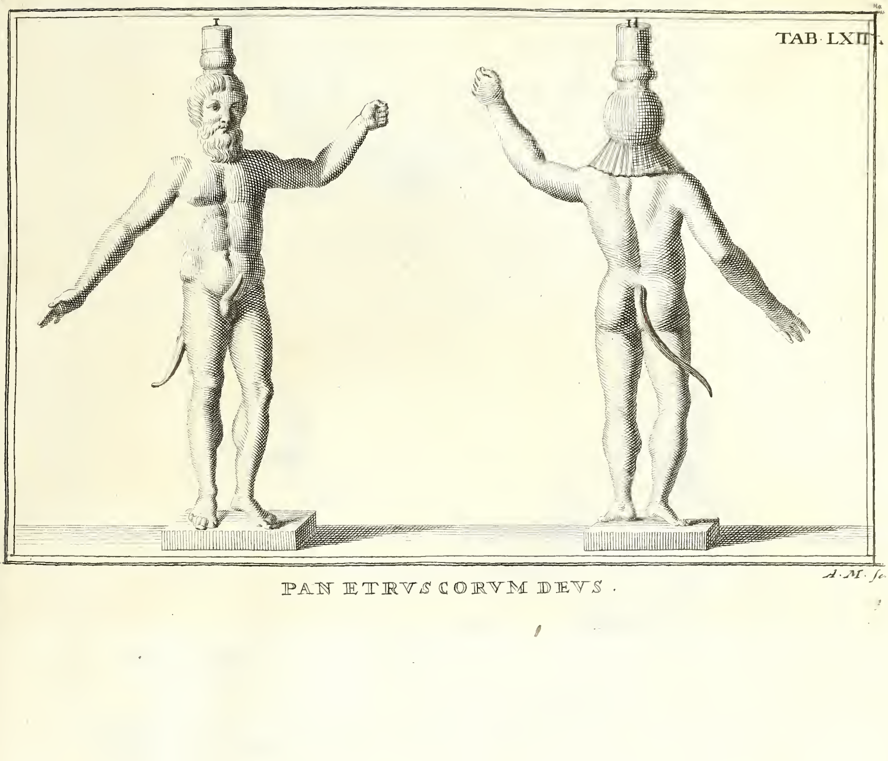

A·M· sc.

PAN ETRVSCORVM DEVS.

VITVMNVS

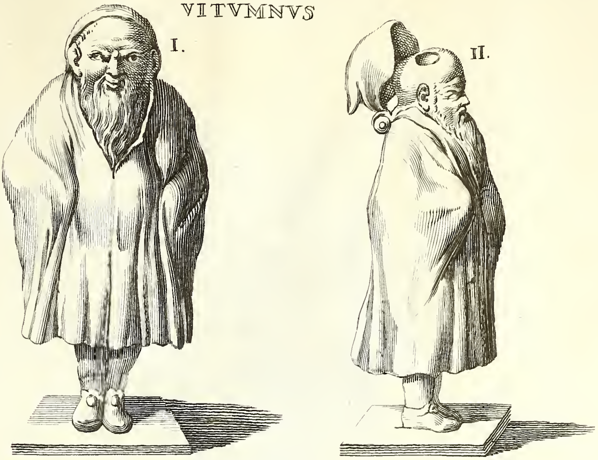

Refer ad Tab. XVIII. *explicatur pag.* 62.

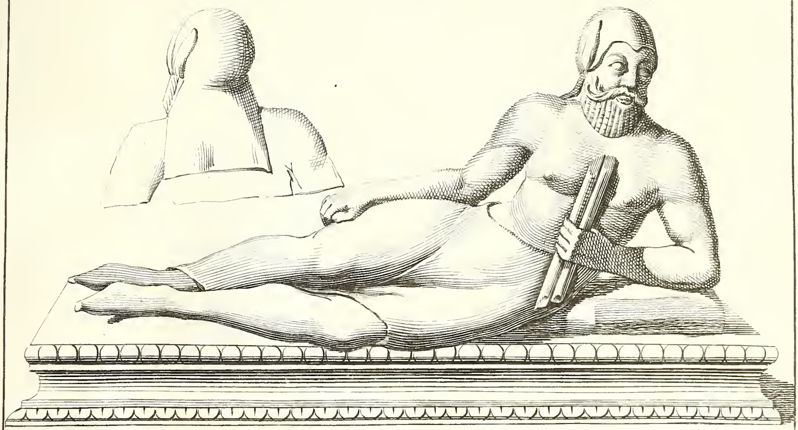

Jac. Barbié Sculp.

PAN ETRVSCVS.

D. Cerchio Dominico de Cerchis Senatori, Equiti et Patricio Flor.

SATYRA ETRVSCA

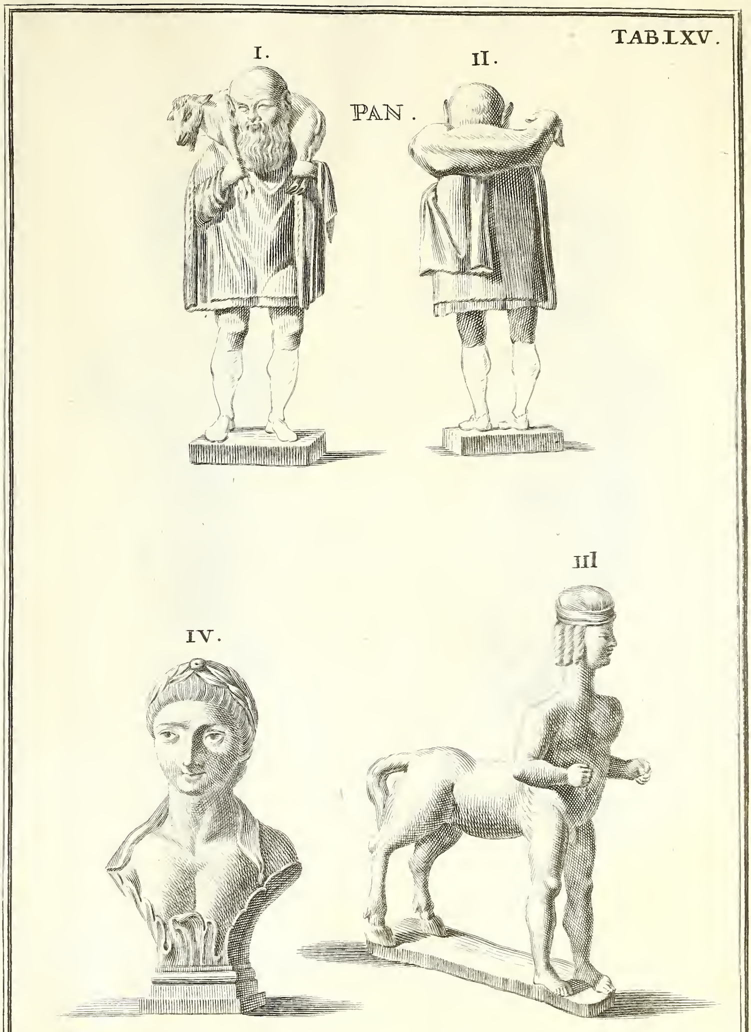

D. Nerio Dragomannio J. C. Senatori
et Patr. Flor.

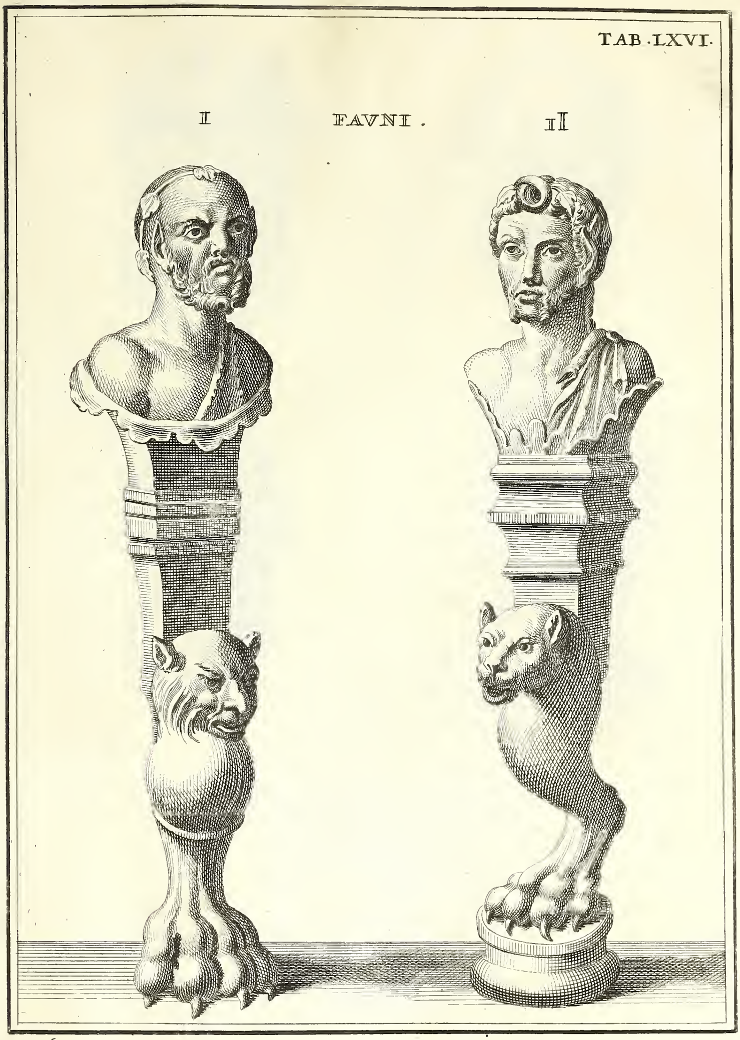

D. Ferdinando Incontrio, Marchioni, Equiti, Patr. Flor.

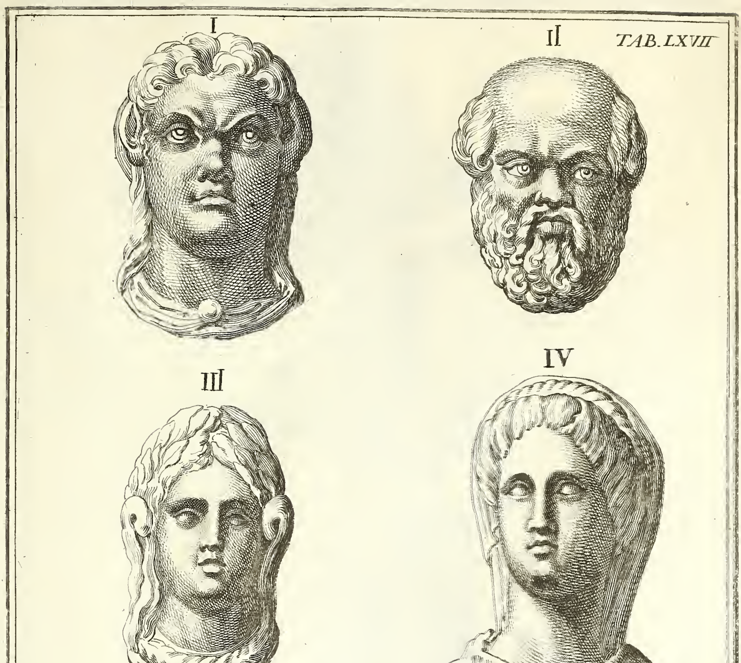

BACCHI ASSECLAE

D. Joanni Sansedonio Equiti Patric. Sen.

Menabuoni del.

CORONIS NYMPHA

Pazzi sculp.

D. Petro D'Orville Jurisconsulto
Amstelaedamensi

TAB. LXVIIII.

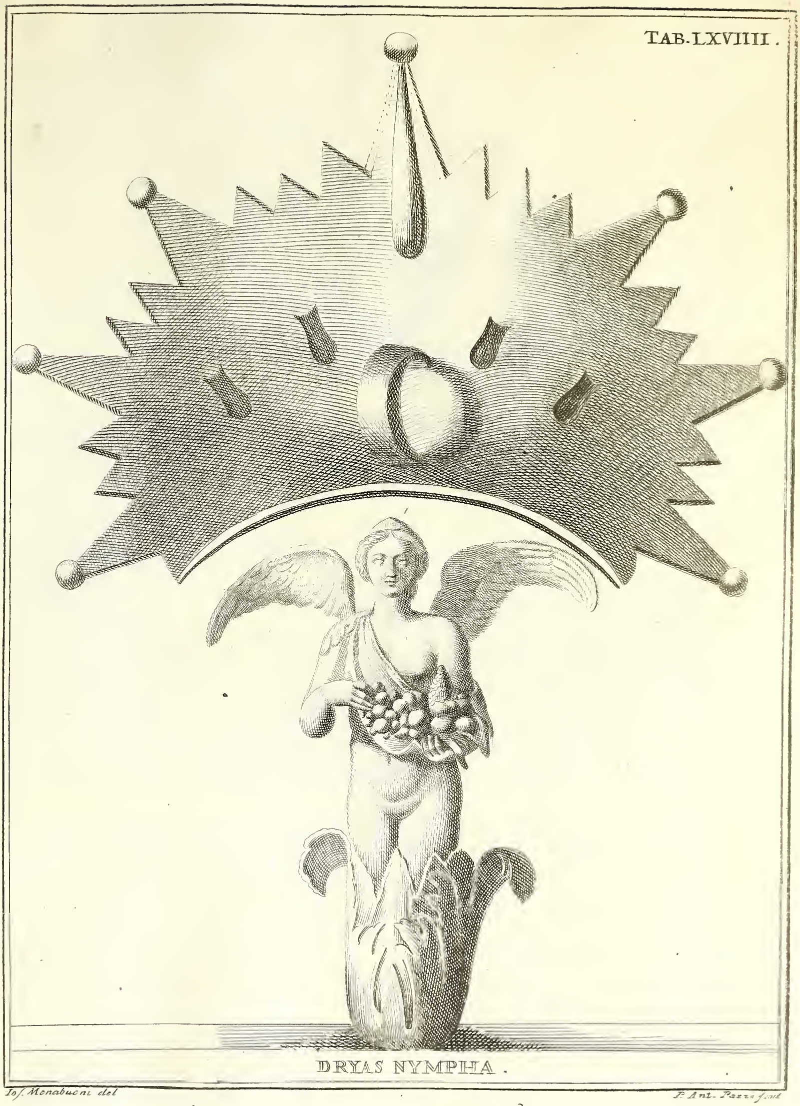

DRYAS NYMPHA.

Ios. Menabuoni del. F. Ant. Pazzi sculp.

D. Caspari Burmanno I.C. Vrbis Traiectinae Senatori etc.

TAB. LXX.

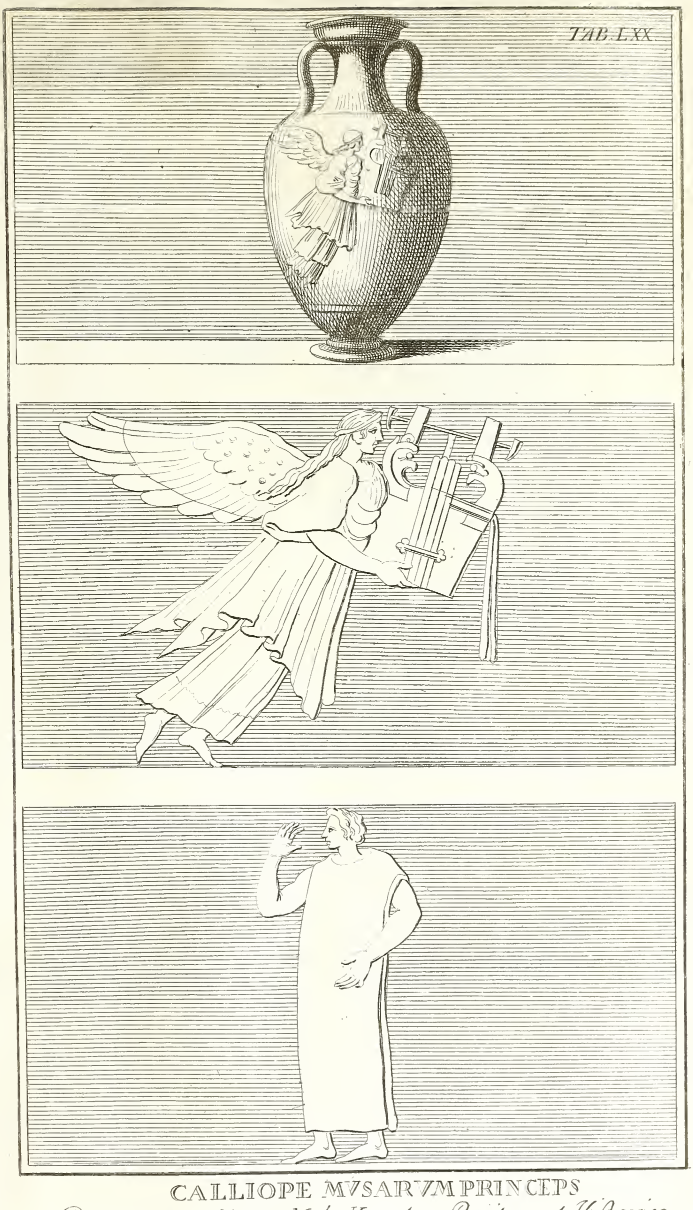

CALLIOPE MVSARVM PRINCEPS

D. Apostolo Zeno Nob. Veneto, Poetae, et Historico Caesaris Aug.

TAB.LXXI.

Iof. Menghuoni del. P. Ant. Pazzi fc.

HERCVLES ETRVSCVS COMPEDITVS

D. Joanni Baptiftae Comiti Cafottio
Eccl. Imprunet. P. Defign.

TAB. LXXII.

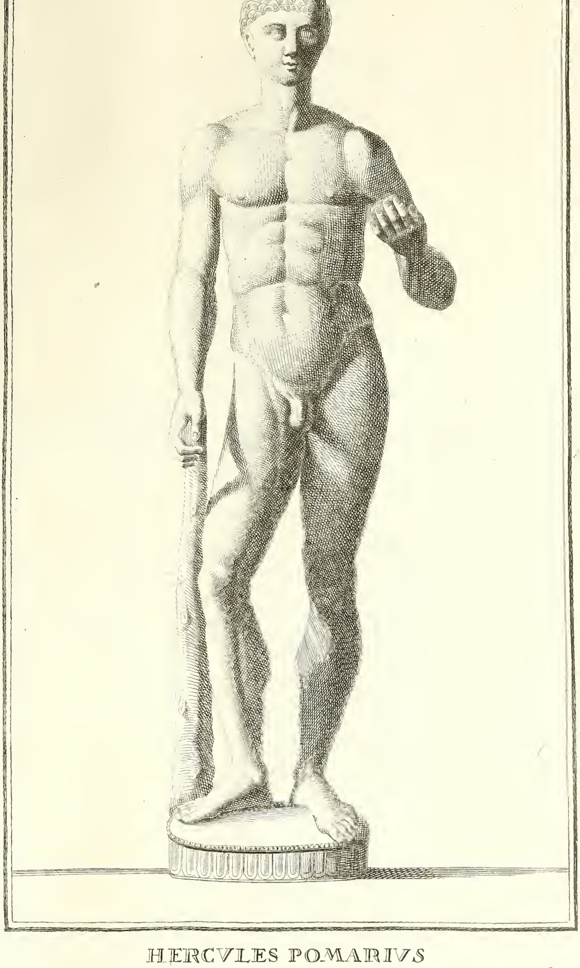

HERCVLES POMARIVS

D. Abb. March. Laurentio de Albizis
Eq. et Patr. Flor.

D. Ascanio Samminiati, Patricio et Senatori Florentino.

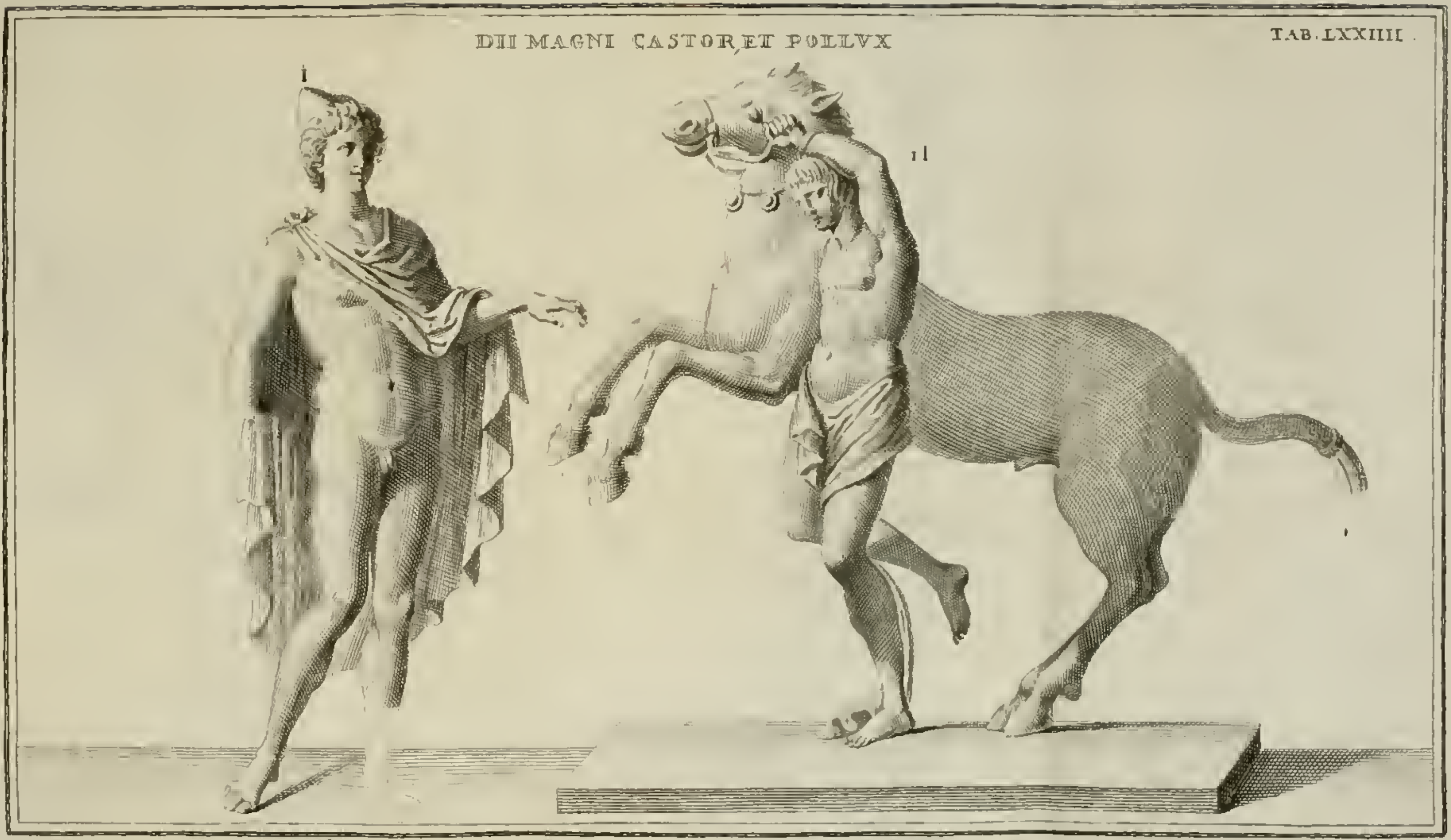

d Menab del. Gregorj sculp.

D. Vincentio Riccardio Senatori Flor. Marchioni, Equiti, regiae Gazae Mag. Duc. Etrur. Praefecto.

I. TAB. LXXV.

NEPTVNVS II. ETRVSCVS.

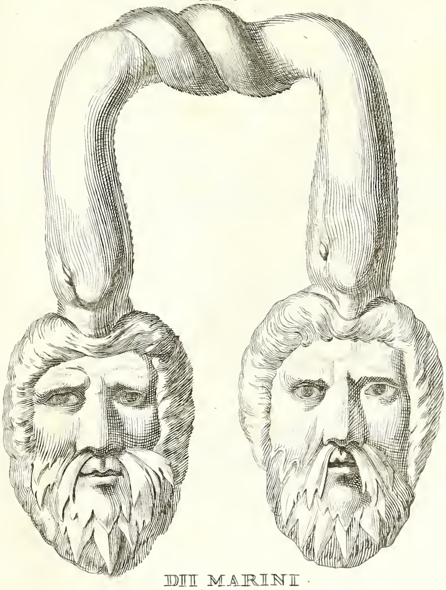

DII MARINI.

.C. S. Sculp.

D. Vincentio Equiti Marzi-Medici, Cubicular. Honor. CLEM. XII.
P.M. et D. Abb. Aloysio Marzi-Medici Eq. Patr. Flor.

TAB. LXXVI

TETHYS

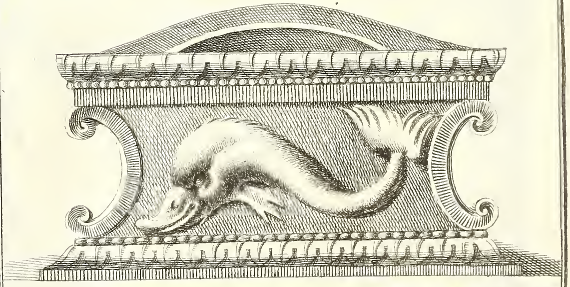

D. D. Tourton et Bour Parisiensibus

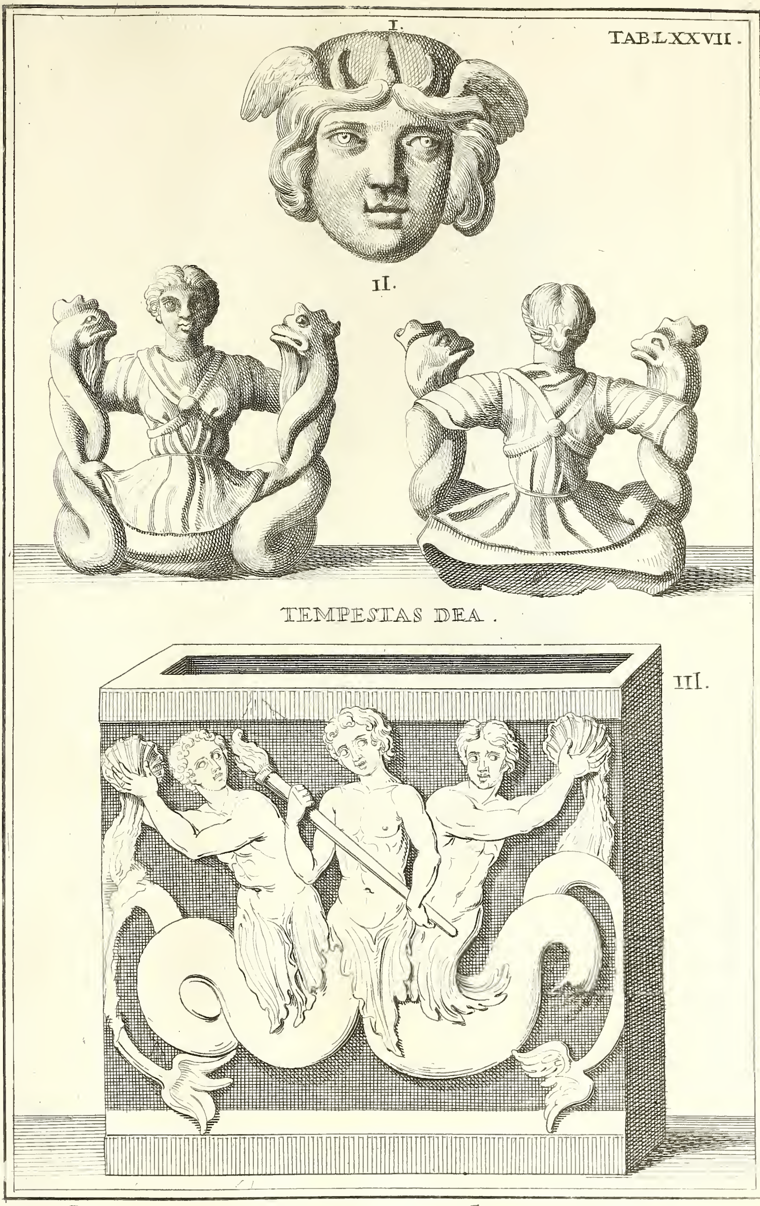

P. D. Gabrieli Scarmaglia, Decano Monach. Casinensium Romae.

TAB. LXXVIII

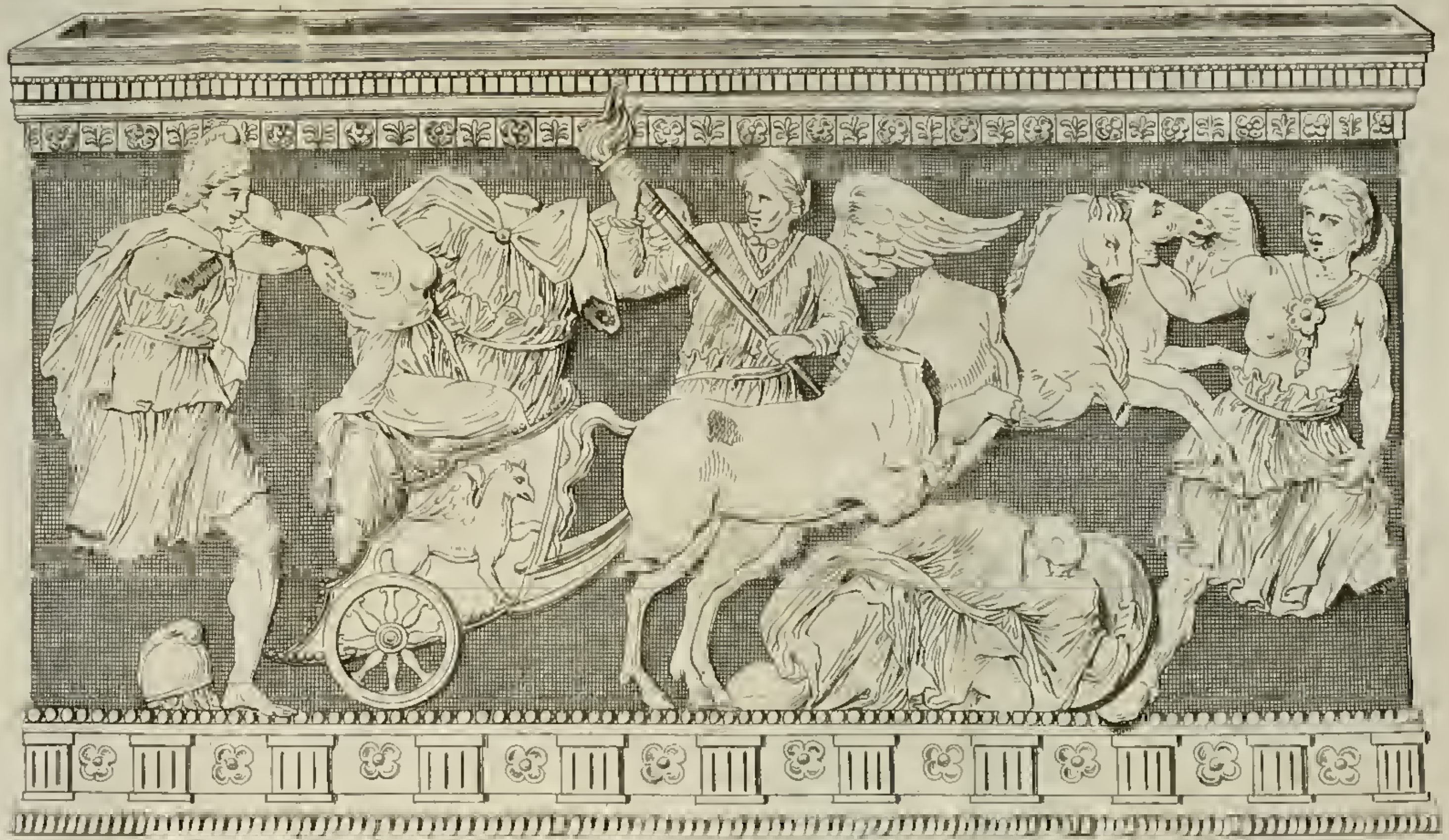

DIS PATER

D. Danieli Moore Anglo

PROSERPINA

D. Io. Vincentio March. Torrigianio, Patric. Flor.

TAB. LXXX

PROSERPINA

D. Carlo Marchioni Torrigianio Patric. Flor.

TAB. LXXXI.

I.

HECATE TVSCORVM DEA.

II.

Ios. Menabuoni del. sc.

GENIVS ANIMAM AD INFEROS DVCENS.

D. Fr. Lucae Torrigiani o Equit. Hierosol.
March. Patric. Flor.

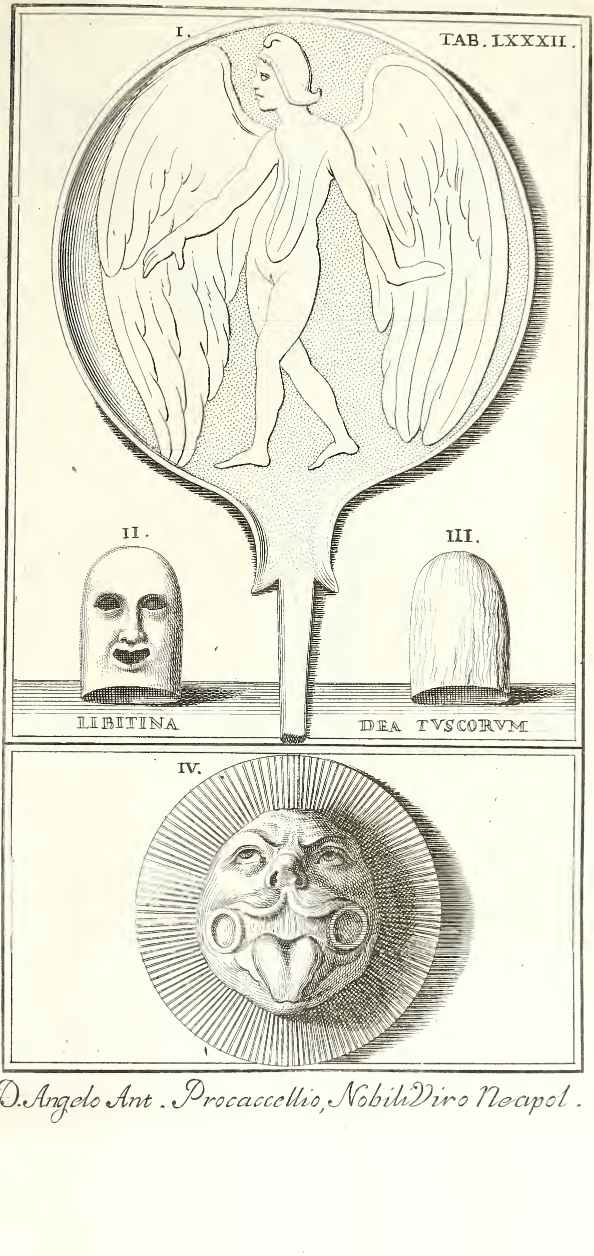

D. Angelo Ant. Procaccellio, Nobili Viro Neapol.

D. Joanni Danieli Olenschlager Patricio Francofurt.

I.

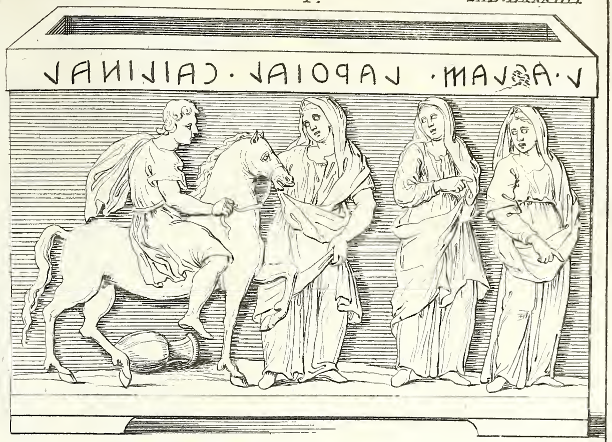

II.

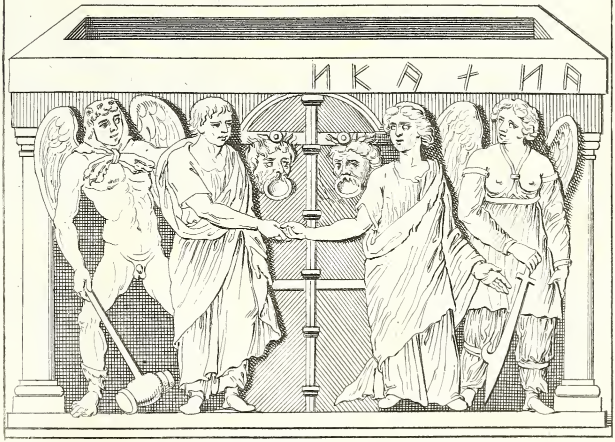

PARCAE. FATA. FVRIAE.

D. Bernardo Paperinio Typographo Florent.

TAB. LXXXV.

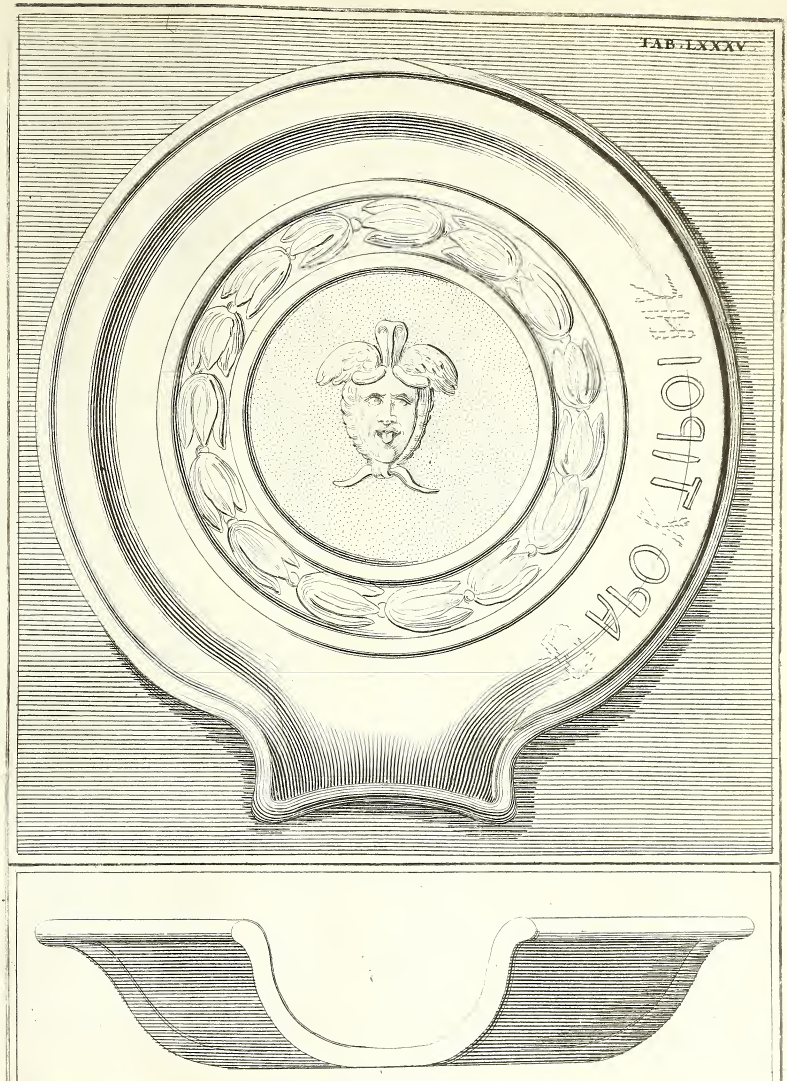

FVRIIS SACRA PATERA FICTILIS

D. Abb. Scipioni Guglielmi, Priori insignis Cathedr. Aesinae,
Patric. Senen. et Aesino.

MINERVA CVM GENIO FECIALI.
D. Alexandro Gregorio Capponio Marchioni, Forerio maiori Pontificio etc.

TAB. LXXXVII.

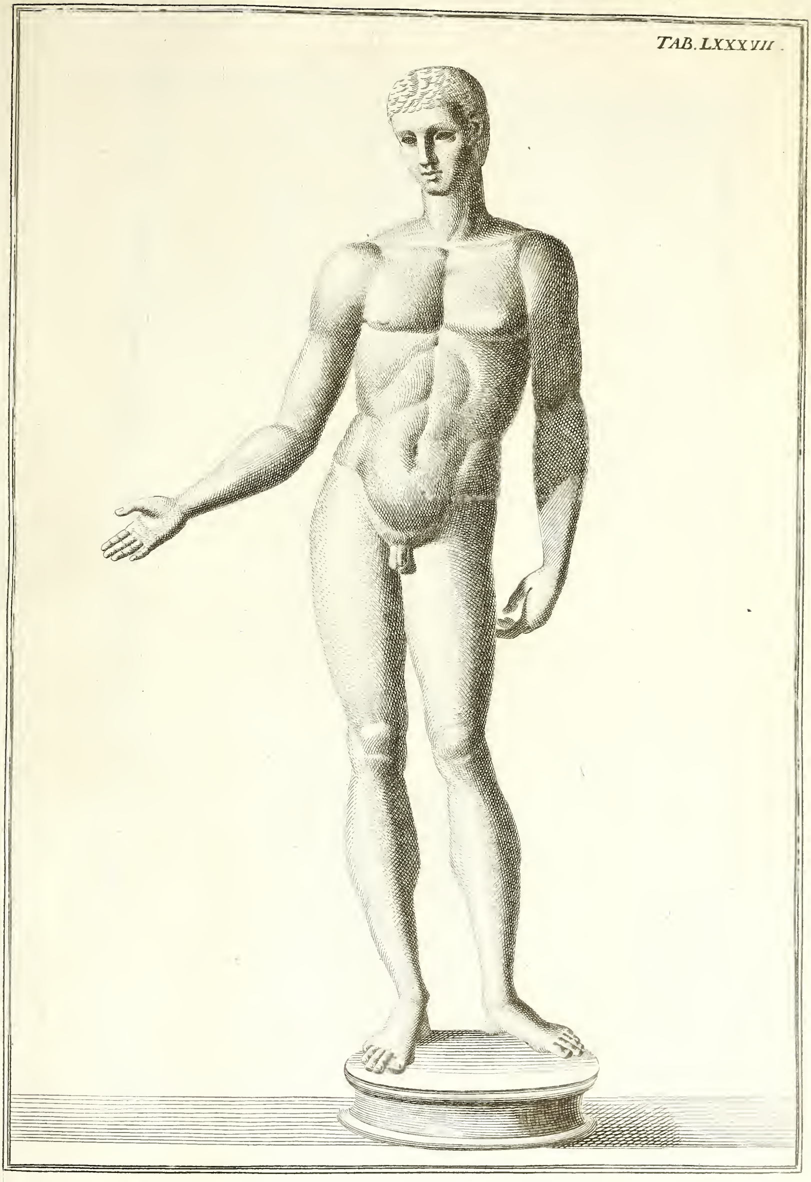

GENIVS PVBLICVS ETRVSCORVM.

D. Duci De Kent in Magna Britannia et c.

Menabuoni del. *Pazzi sc.*

D. Leonardo Bonarrotio Cl. Philippi Senatoris
Filio, Patr. Flor.

TAB. LXXXVIIII.

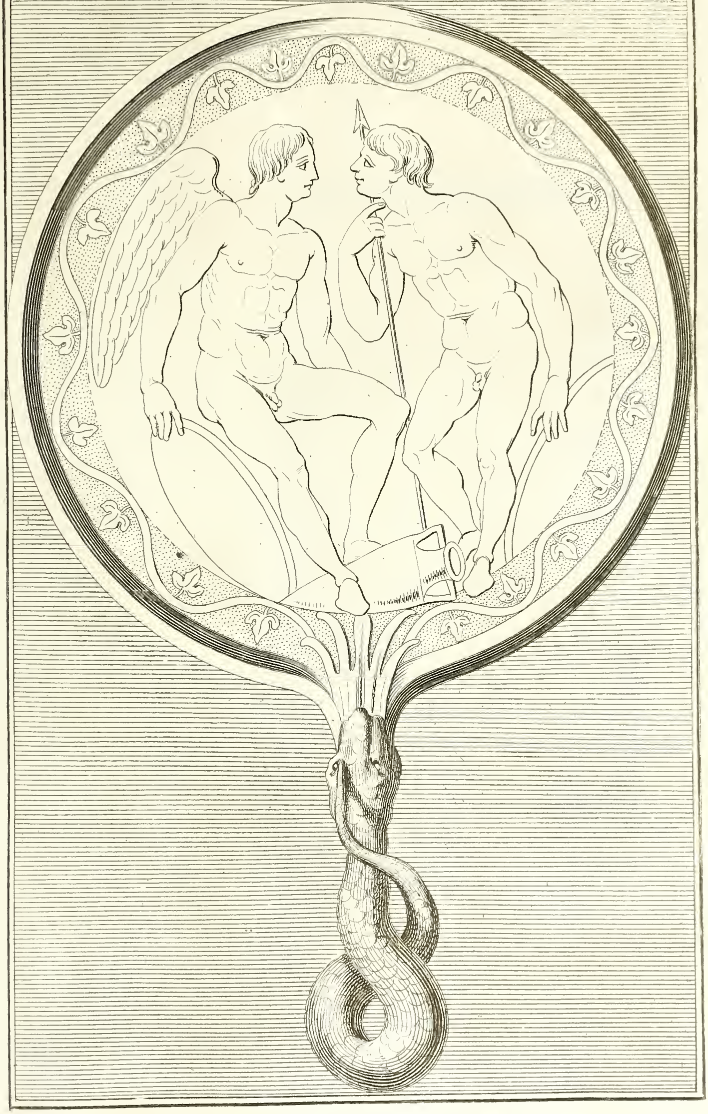

GENII DVO BONVS ET MALVS

D. Ottolino Ottolinio Comiti, et Patric. Veronensi

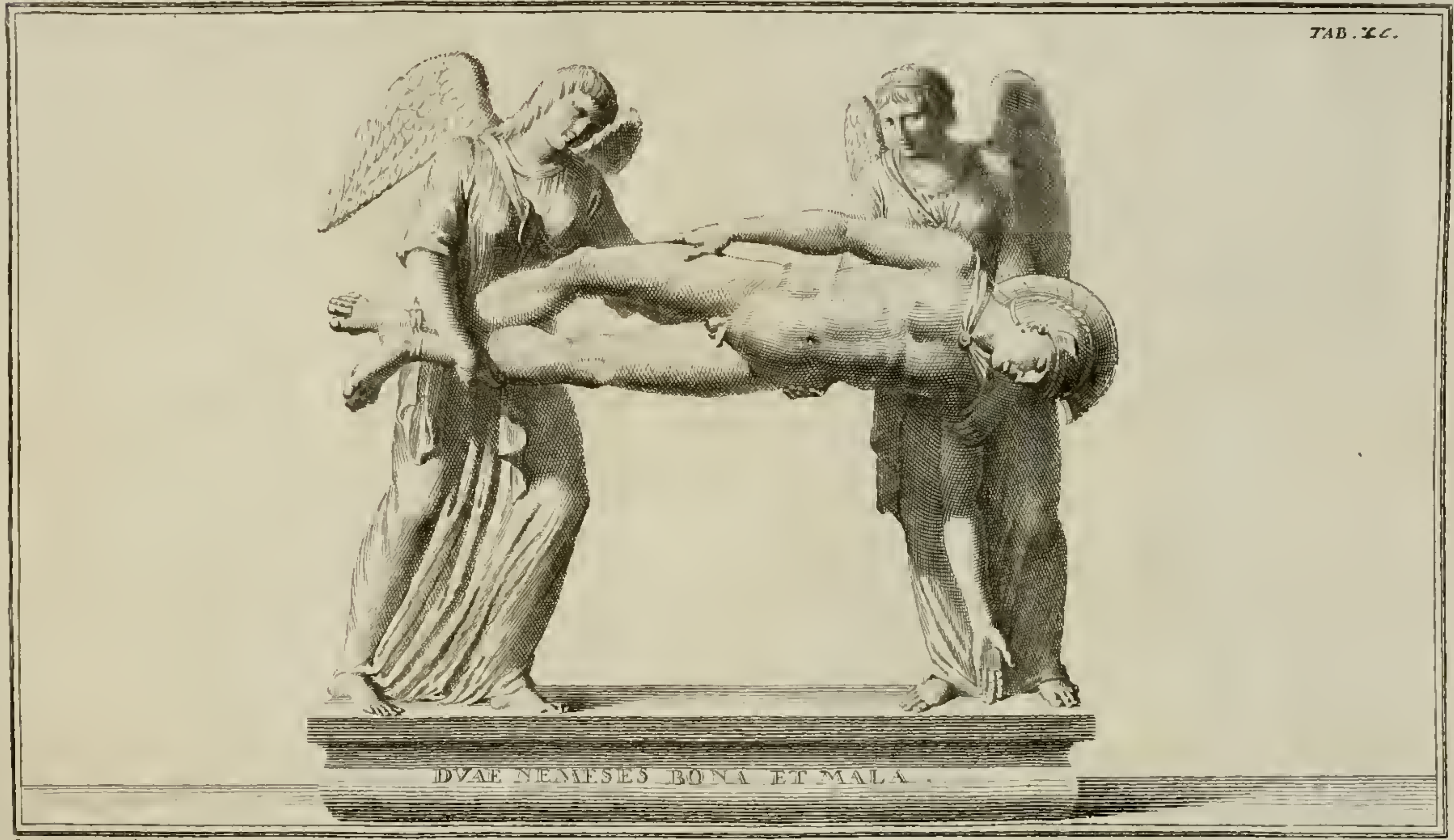

Ios. Menabuoni del.

E. Sculp.

D. Ricardo Comiti de Scarborugh,
Cohortium Praetor. Praef. Praet. &c.

NEMESES DVAE BONA ET MALA

D. Cristiano Gabrieli Fischer Philosopho Regio= montano

GRATIAE VENERIS COMITES.

D. Francisco de Ficoronibus, Socio regiae Acad. Paris. Antiquario Rom.

TAB. XCIII.

Menabuoni del. X. Sculp.

VENVS SPONSA.

D. Nicolao Martellio, Equestris Ordinis D. Stephani Baiulivo, Patricio Flor.

Gregorj sculp.

D. Alexandro Comiti De Marchmont, Vicecom.
de Blasonberrie, Domino Polwarth de Polwarth
&c.

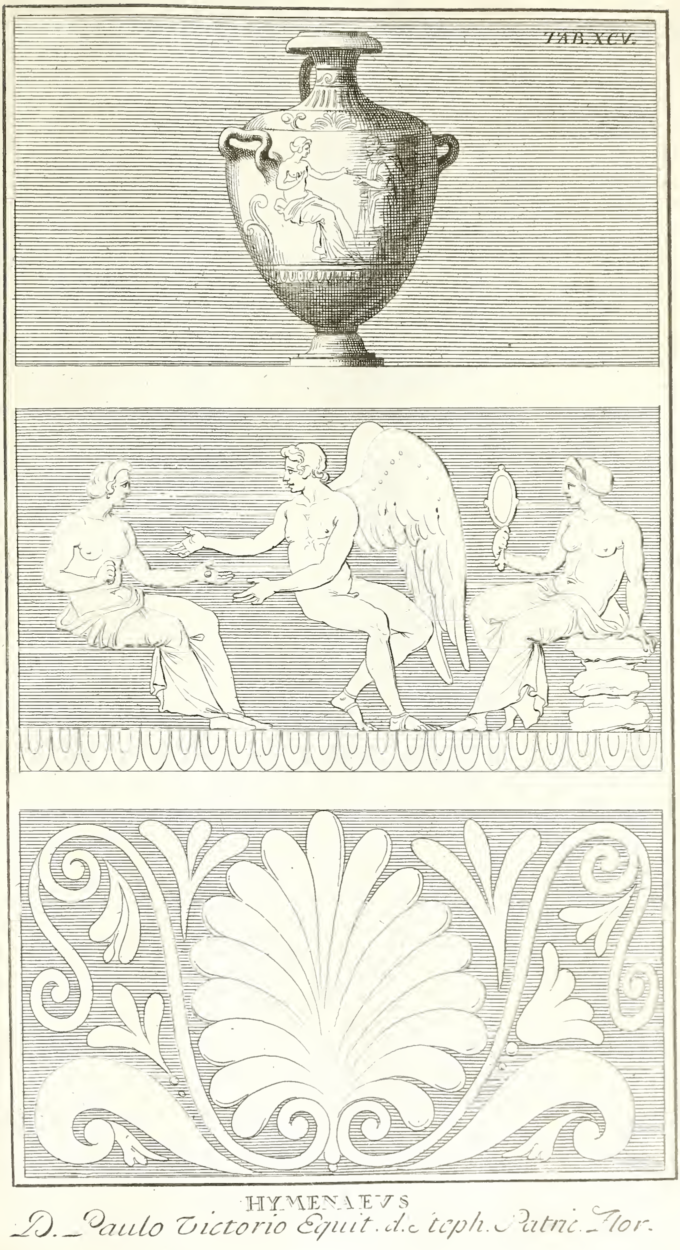

HYMENAEVS

D. Paulo Victorio Equit. d. S. Steph. Patric. Flor.

Ios. Menabuoni del. Ios. Papini sculp.

D. Dominico Zanobinio Civi Florentino.

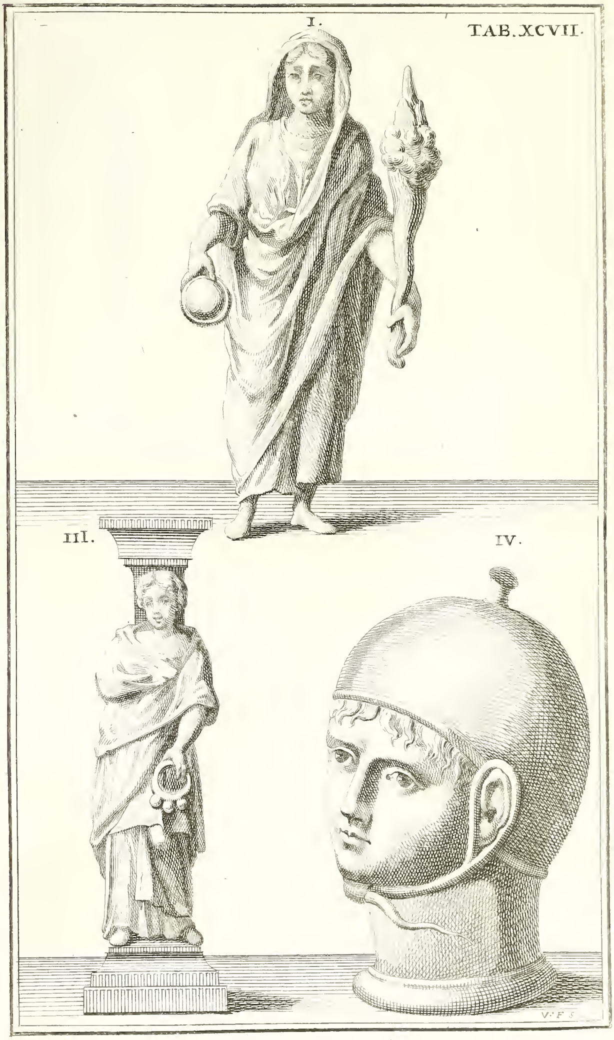

BONVS EVENTVS

D. Vincentio Antinorio Senatori et Patric. Flor.
Priori Equit. D. Stephani

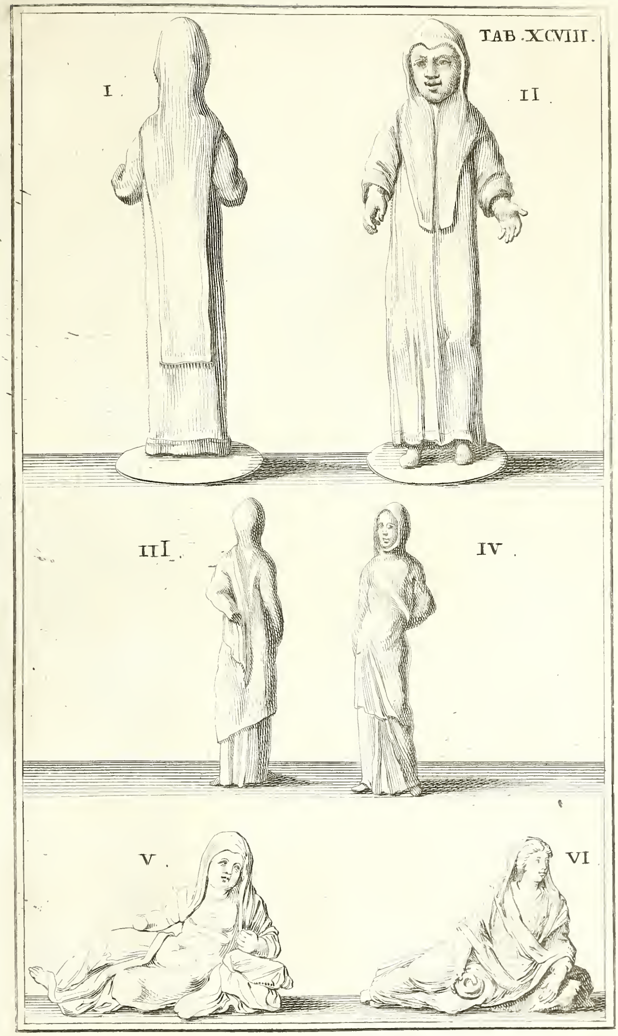

DII ETRVSCORVM IGNOTI

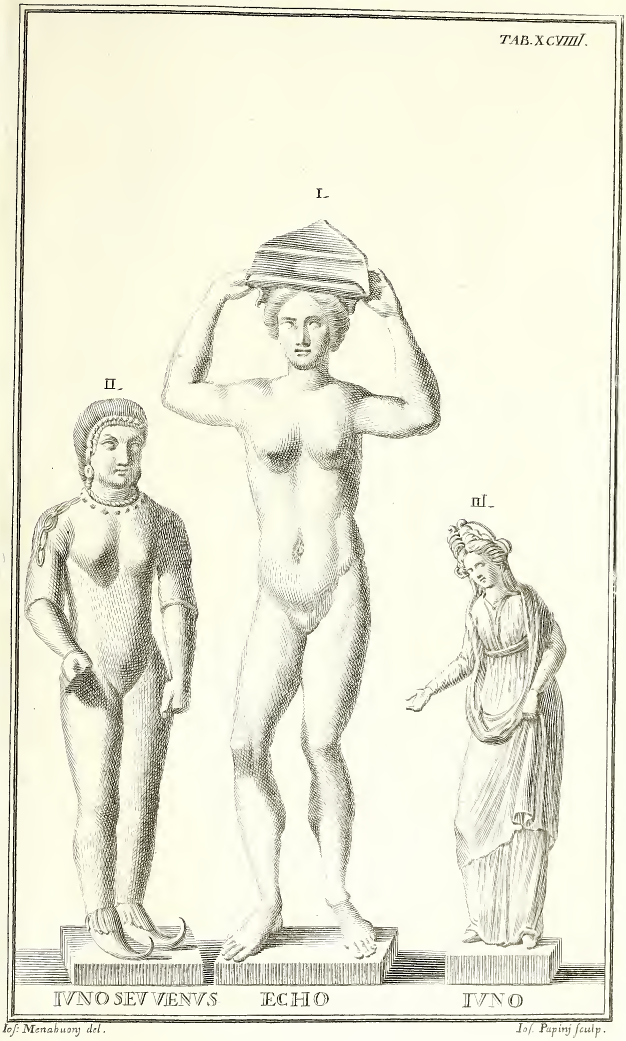

Ios: Menabuoni del. Ios. Papini sculp.

DEAE IGNOTAE ETRVSCORVM.

TAB. C.

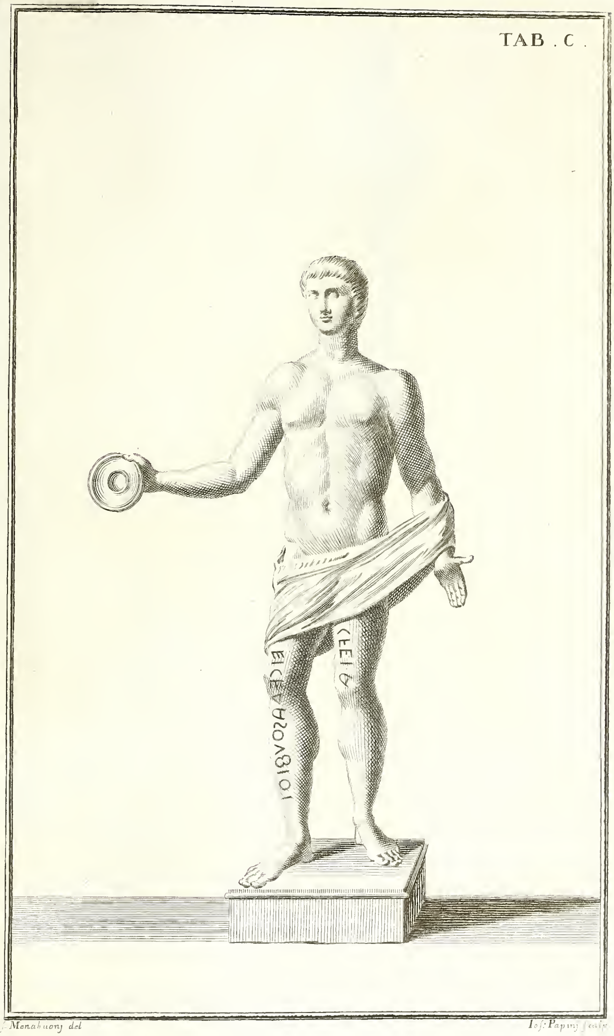

Jos. Menabuonj del *Jos. Papinj sculp.*

DEVS IGNOTVS ETRVSCORVM.

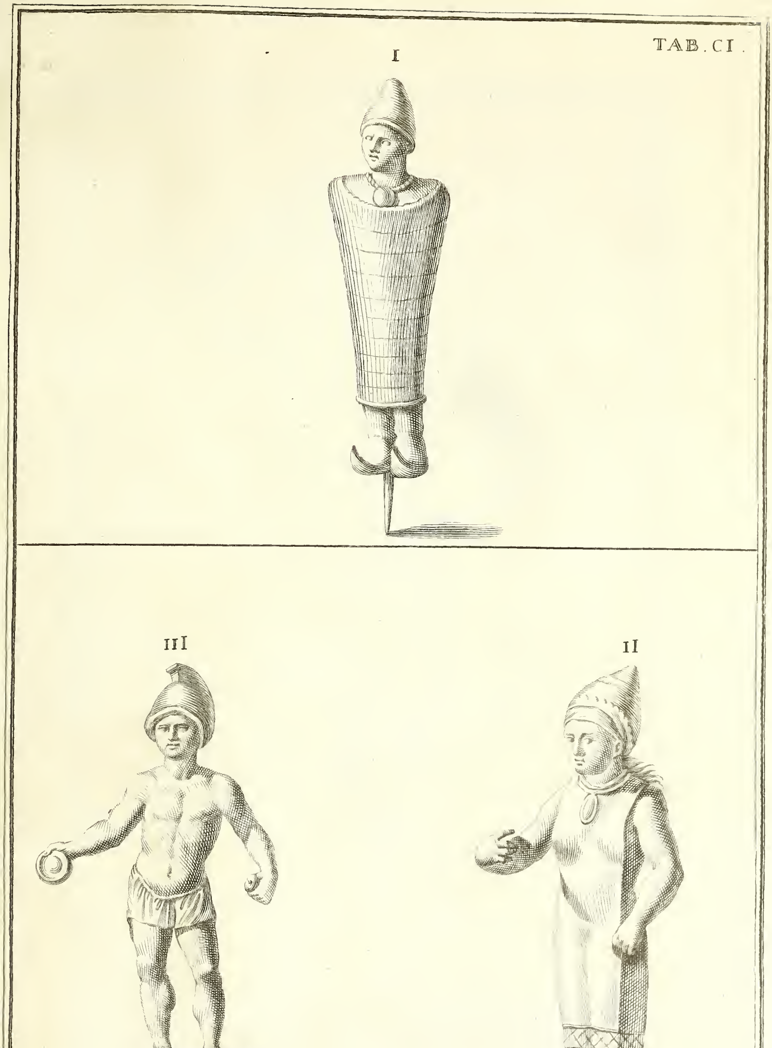

DII PRAESTITES ETRVSCORVM.

D. Abb. Joseph Hermenegildo Marmio, in Acad. Flor. Matheseos Professori.

TAB. CII.

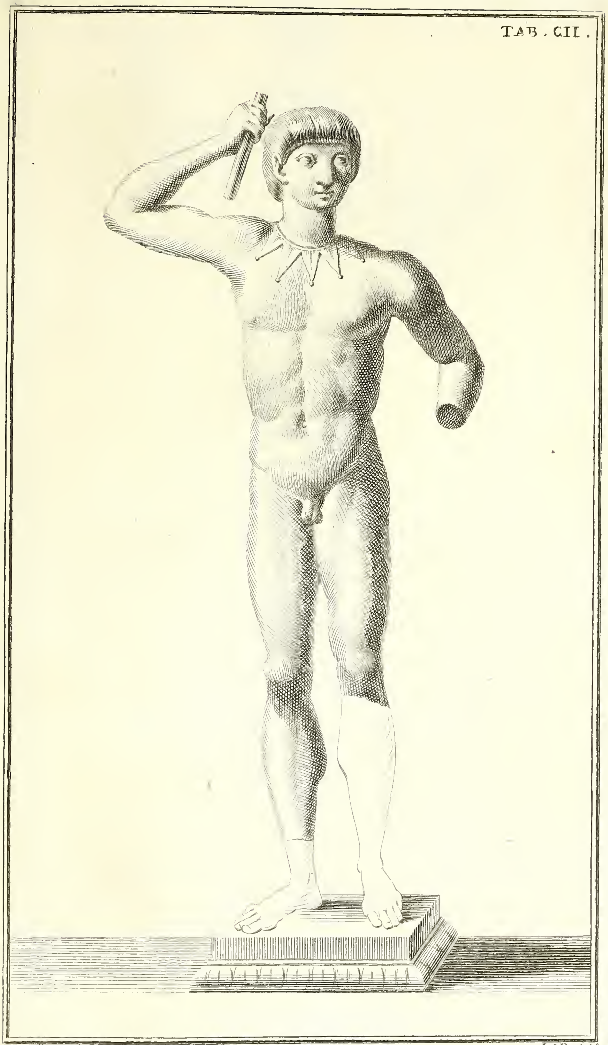

Ios: Menabuonj del. Ios: Papinj Scu.

DEVS AVERRVNCVS ETRVSCORVM ORNATVS TORQVE RADIATO.

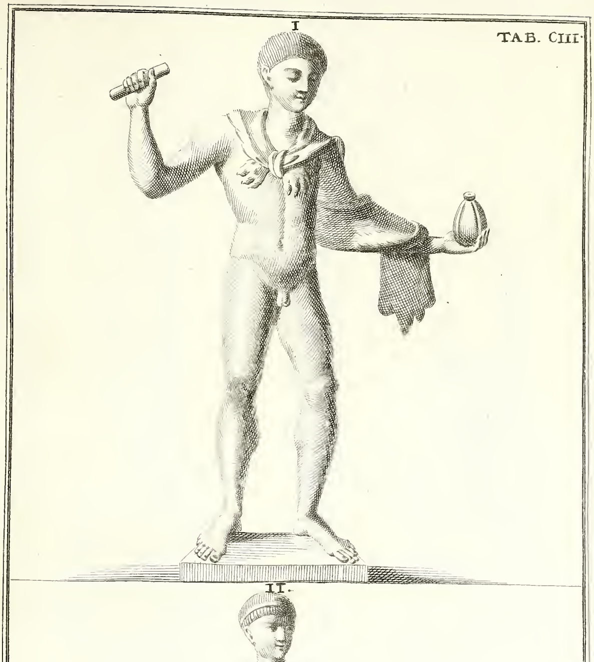

Jos Menabuoni del. *P. Ant Pazzi sc.*

DII PATRII PRAESTITES ETRVSCORVM.

DII INDIGETES

D. D. Praefectis Bibliothecae Roncioniae Pratensi.

TAB · CV.

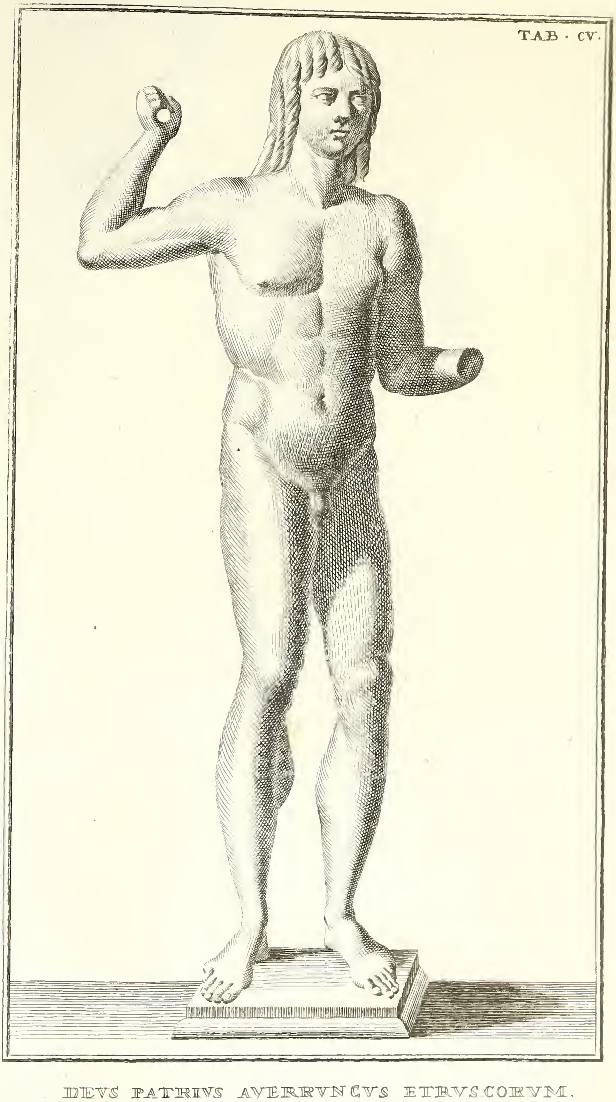

DEVS PATRIVS AVERRVNCVS ETRVSCORVM.

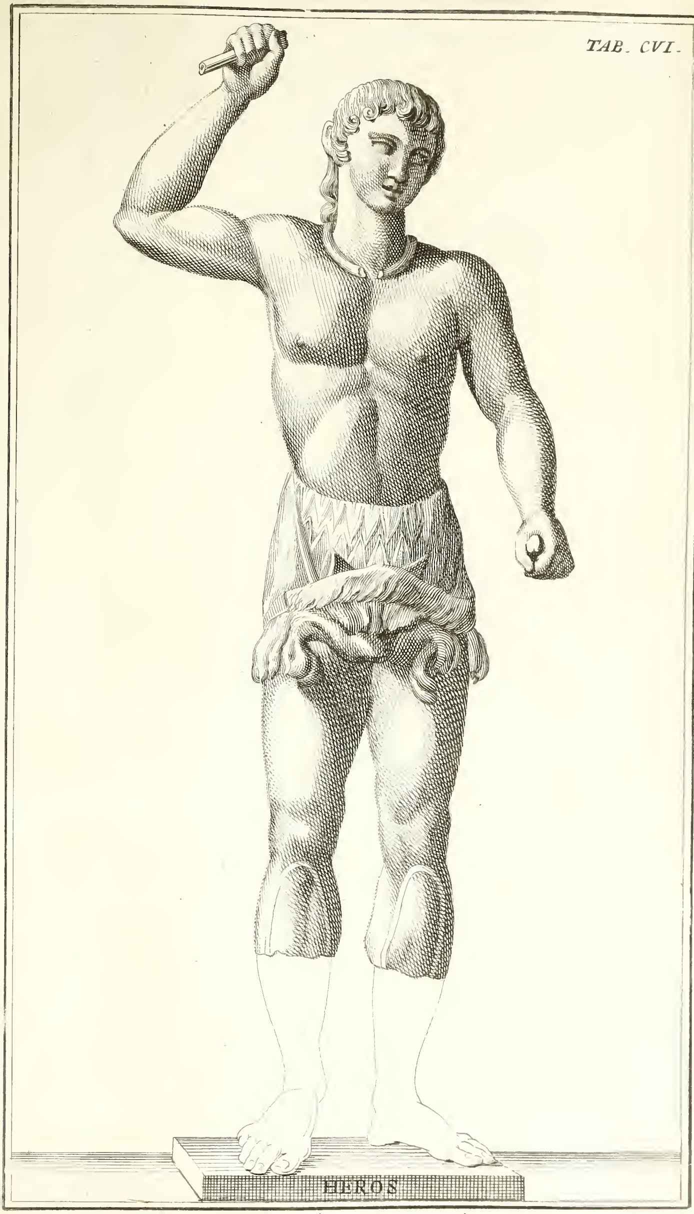

D. Zenobio Paoli Civi Florentino.

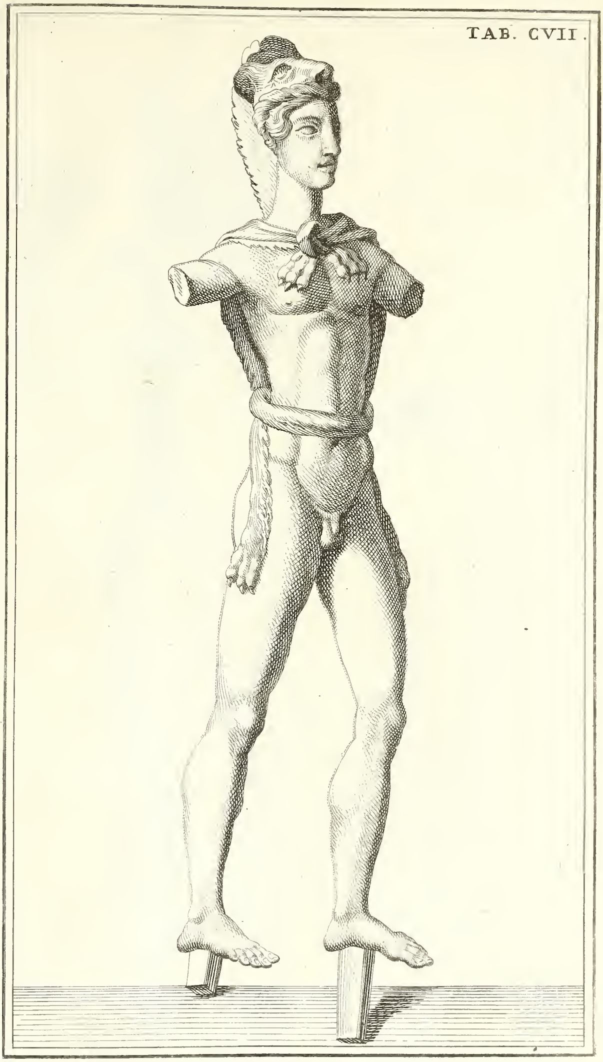

TYRRHENVS HERCVLIS FILIVS.

TAB. CVIII.

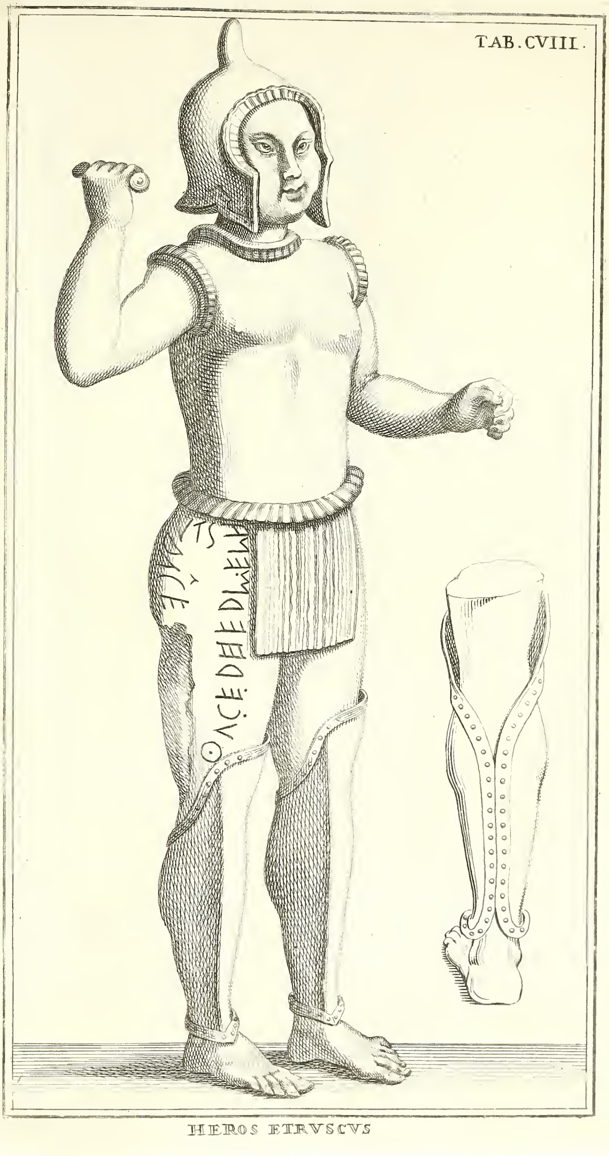

HEROS ETRVSCVS

TAB. CVIIII.

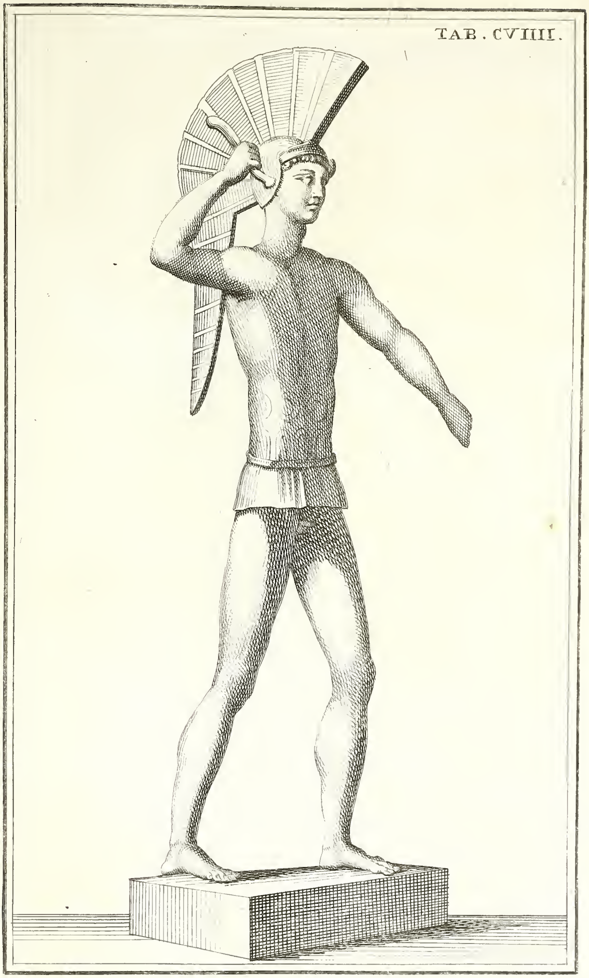

HEROS ETRVSCVS.

TAB . CX .

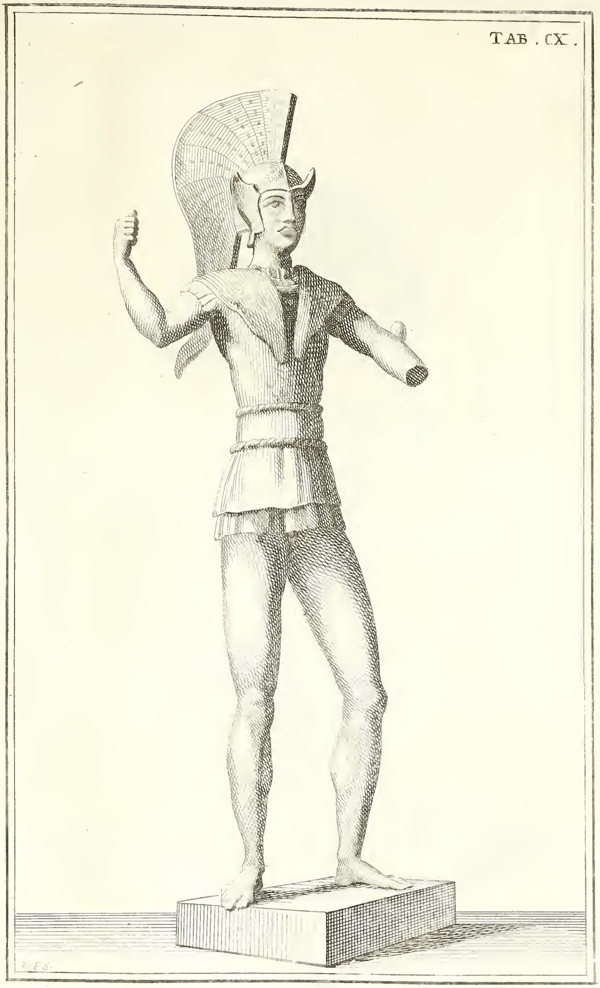

HEROS ETRVSCVS .

TAB . CXI .

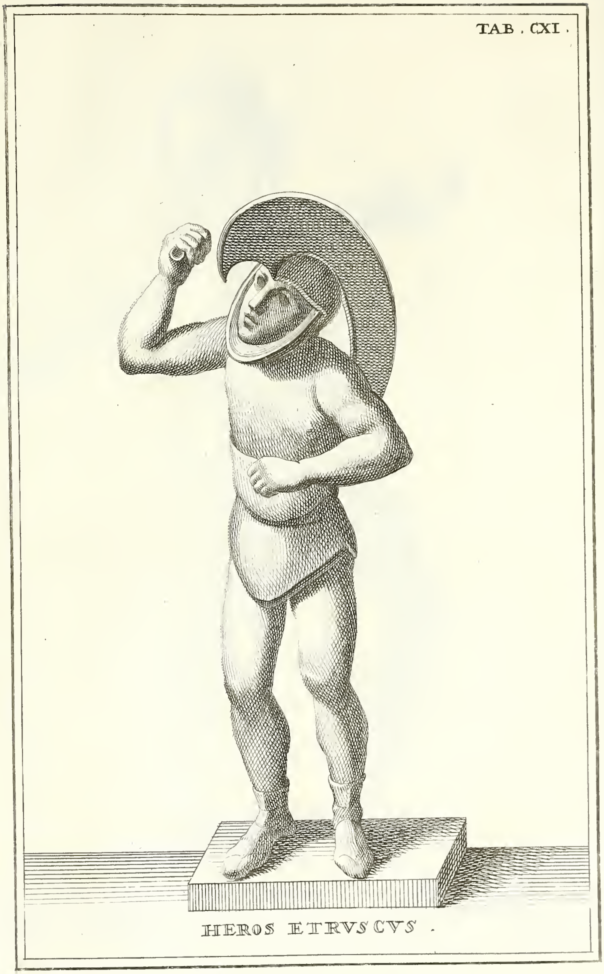

HEROS ETRVSCVS .

R. R. P. P. Ordinis Praedicatorum Coenobii Florentini S. Mariae Nouellae

TAB. CXIII.

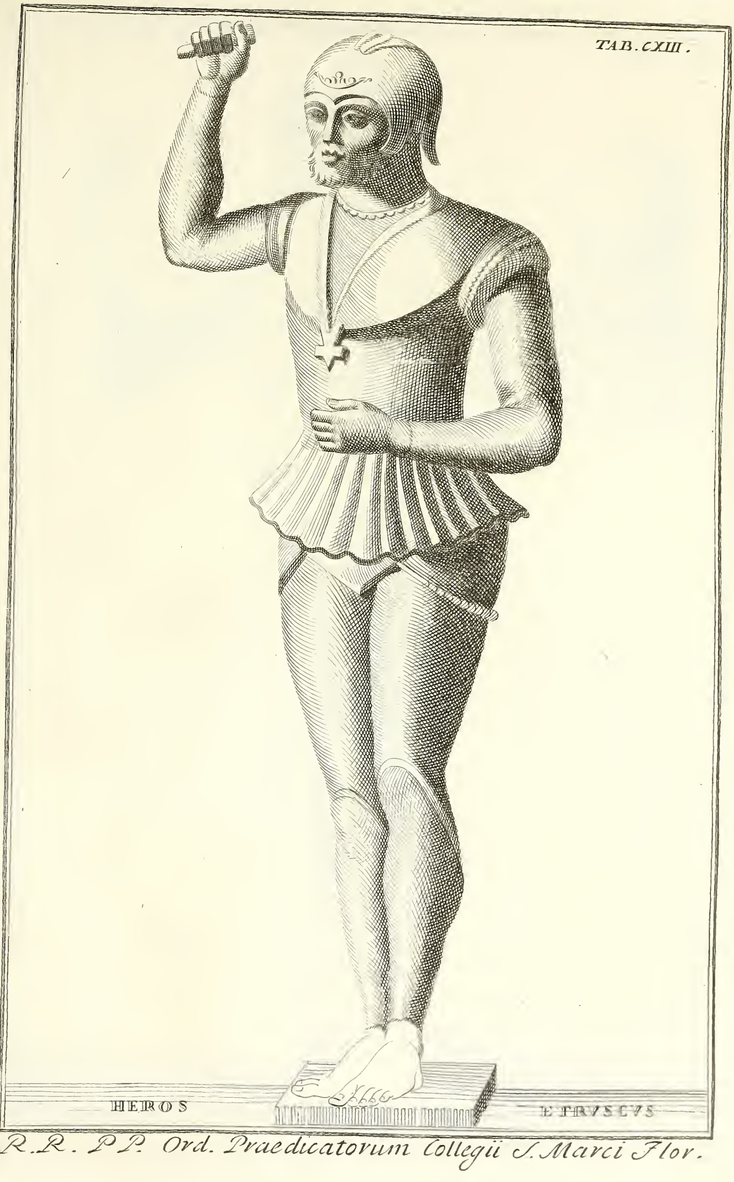

R. R. P. P. Ord. Praedicatorum Collegii S. Marci Flor.

TAB. CXIIII.

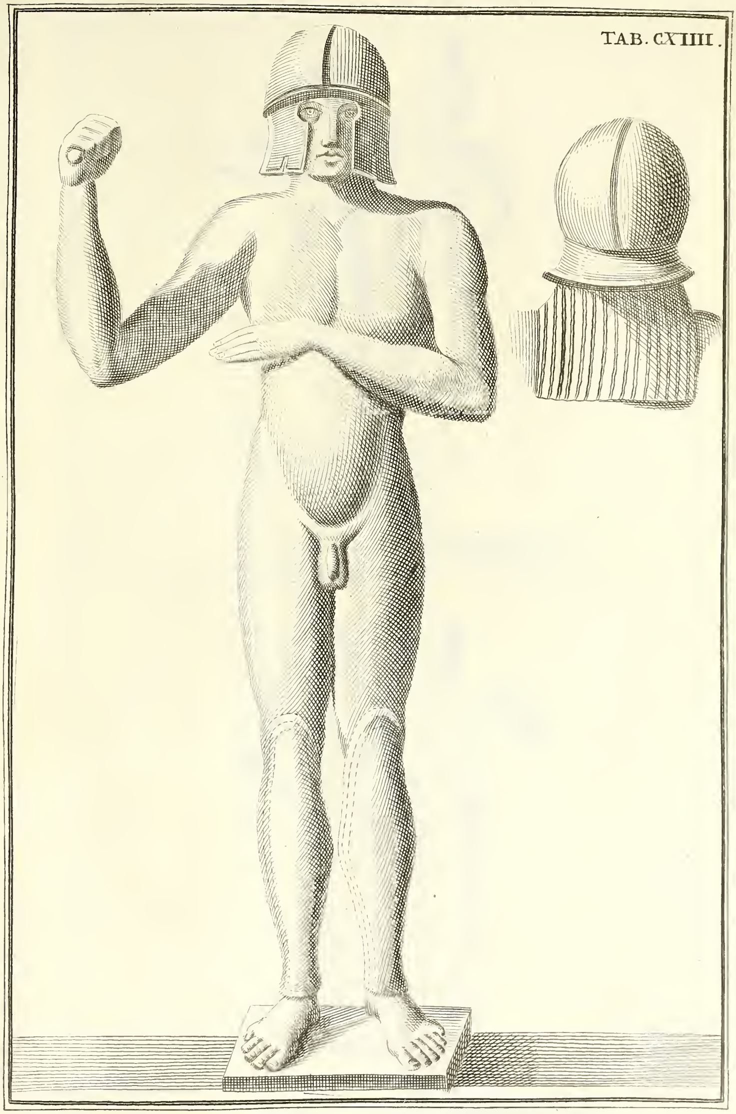

HEROS ETRVSCVS.

TAB. CXV.

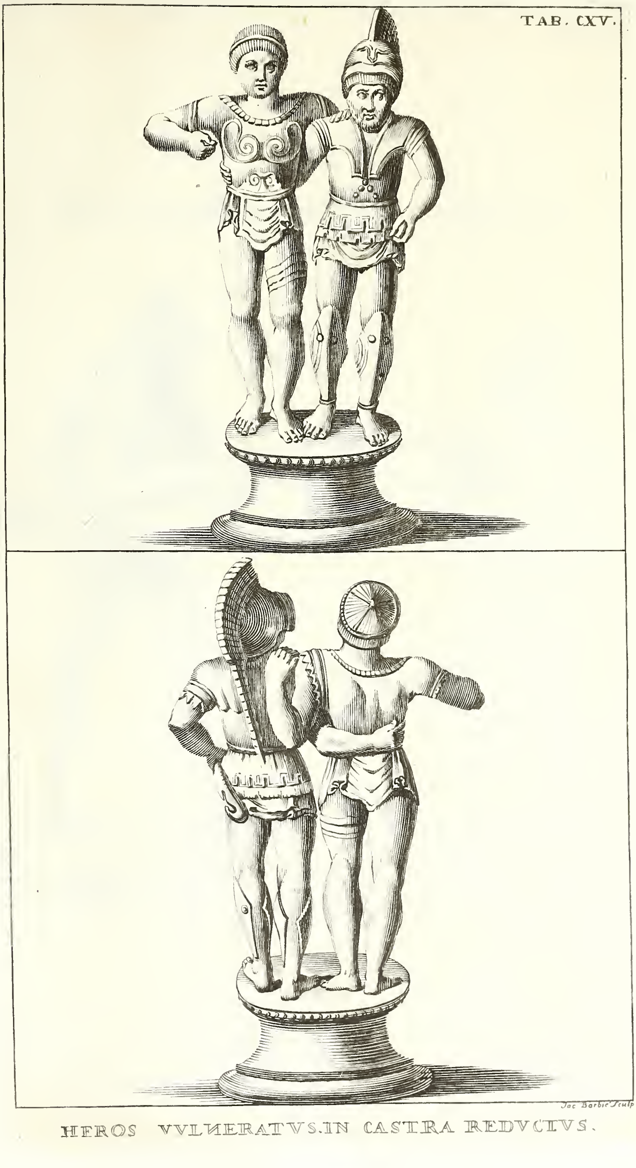

Ioc. Barbie Sculp.

HEROS VVLNERATVS. IN CASTRA REDVCTVS.

TAB. CXVI.

HEROS ETRVSCVS ELATVS A MILITIBVS

V.F.S.

D. Bindaccio Baroni de Ricasolis Praefecto Regiae Cohortis M. D. Etr. Equiti, et Patric. Flor.

TAB.CXVII.

Ios: Menabuoni del. Ios: Papini sculp.

HEROS ETRVSCVS.

TAB. CXVIII.

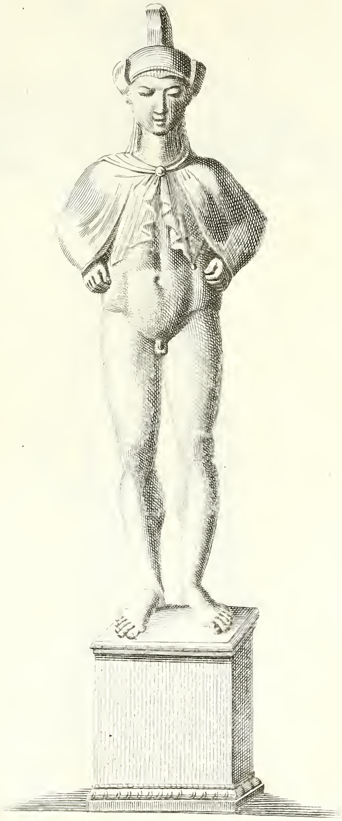

Menabuoni del.

Pazzi sc.

HEROS ETRVSCVS. FORSITAN RHAETVS.

TAB. CXVIIII.

Iac. Barbié Sculp.

HEROS ETRVSCVS FORSITAN AVNVS.

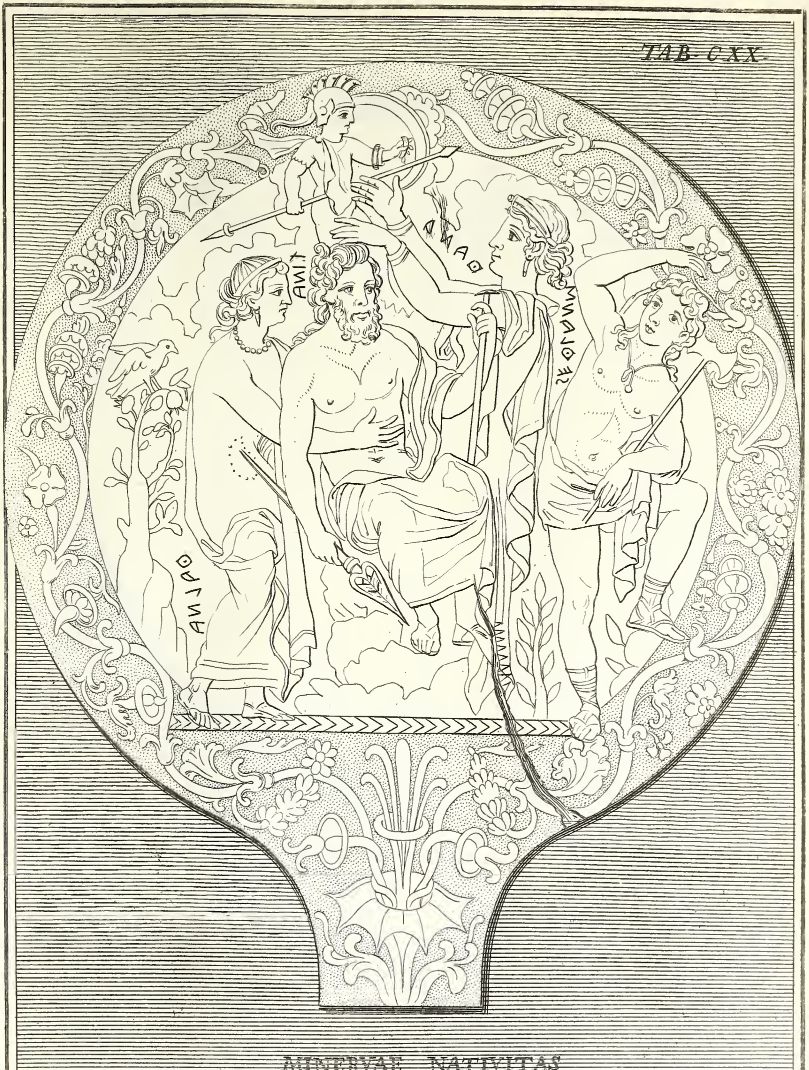

D. Antonio Francisco Marmio Equiti
D. Steph. regio Bibliothec. Mag. Ducis Etr.
Etruscae Ling. Prof. primario.

MINERVA CVM MVSIS

D. Mariae Septimiae Capponiae
Clariss. Sen. F.

I

ACTAEONIS NEX

TAB. CXXII.

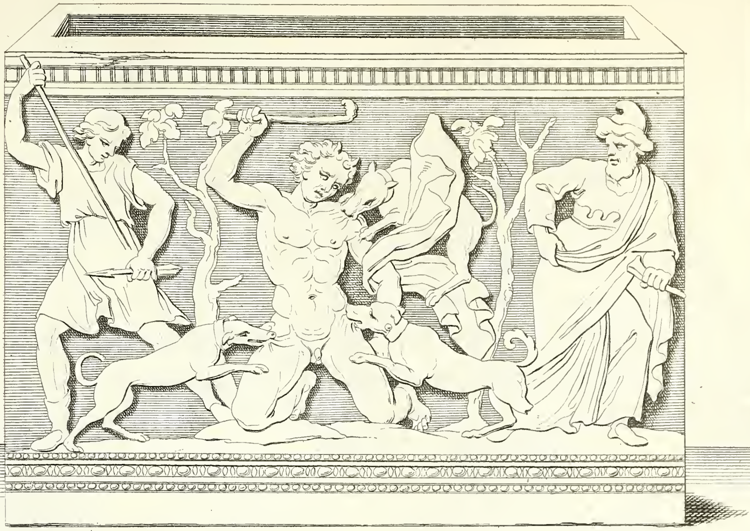

II

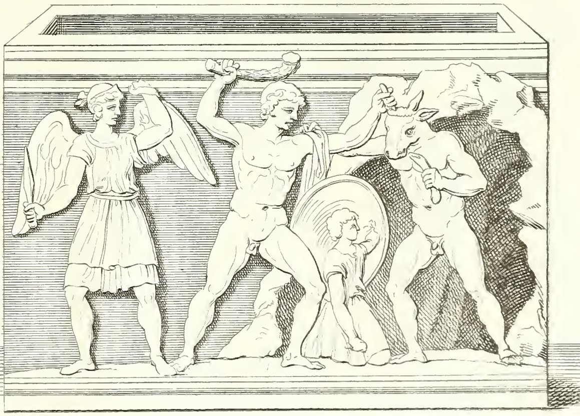

HERCVLIS PVGNA CVM ACHELOO

D. Fulco Marchioni Rinuccinio Eq. et Patr. Flor.

ANDROMEDAE FATVM

TAB. CXXIII.

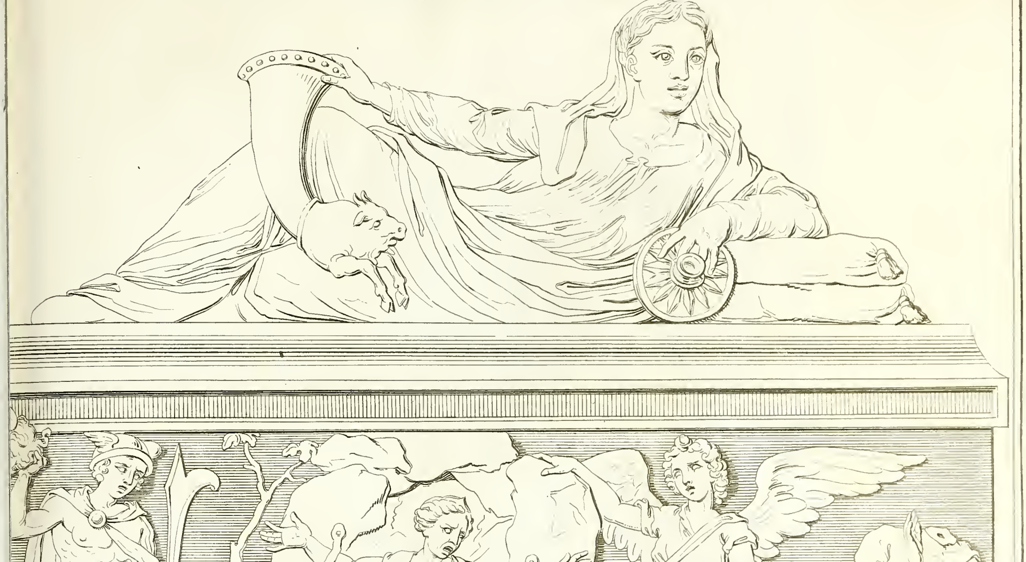

D. Henrico Cannegietero Professori Arenacensi

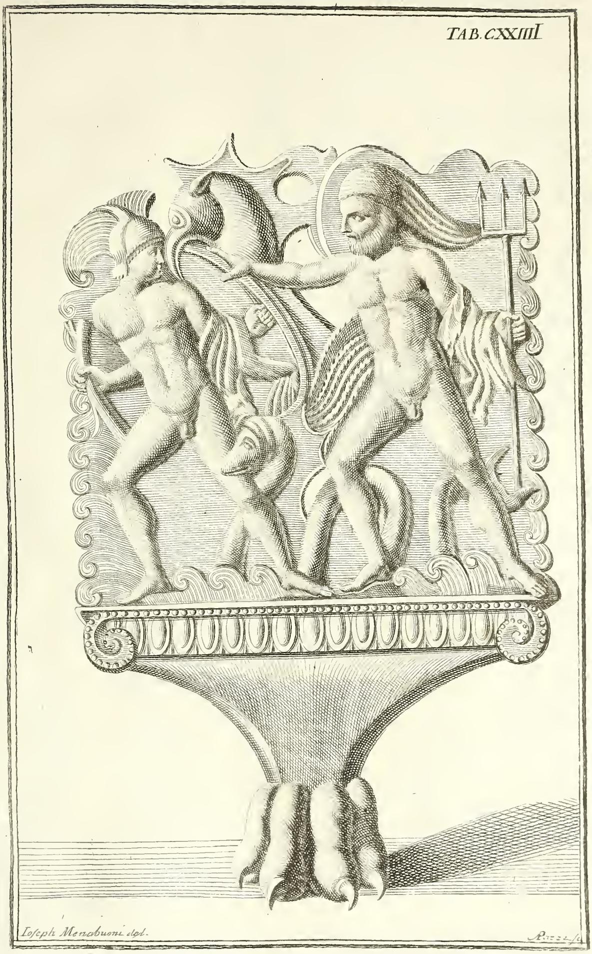

NEPTVNVS LAOMEDONTEM PERSEQVENS.

D. Henr. Iosepho Thomassin Domino de Mazaugues, in Gallo-Prov. Senatu Praes.

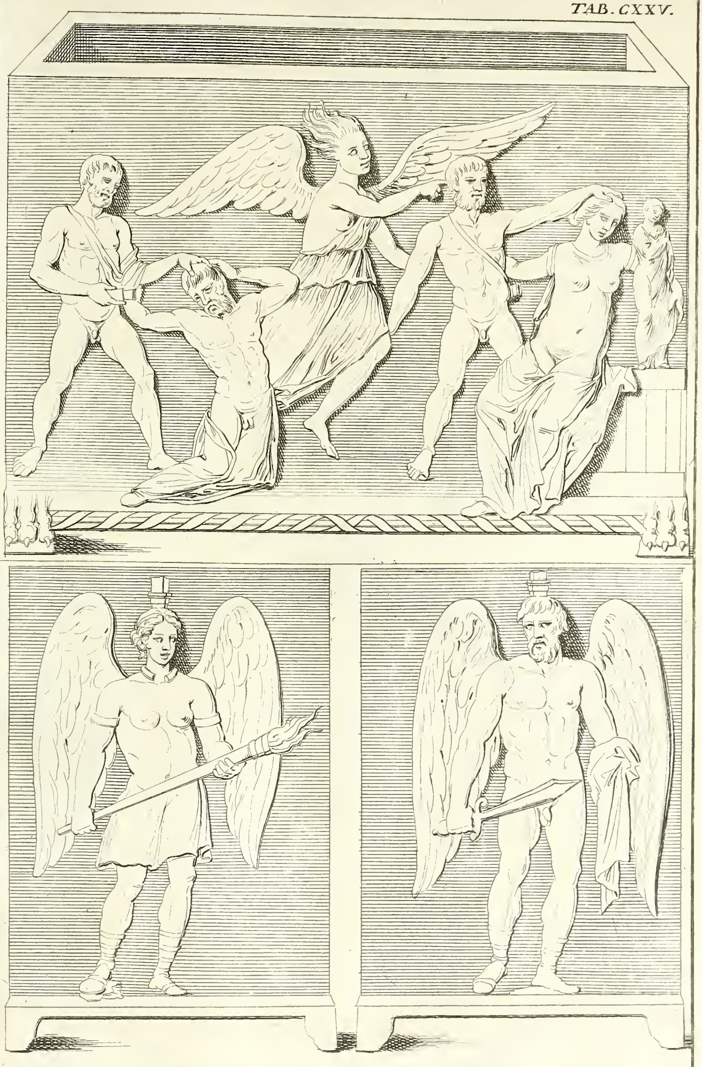

FATA CASSANDRAE ET POLYNICIS.

D. Roberto Zefferinio Comiti, Pat. Flor.

TAB. CXXVI.

I.

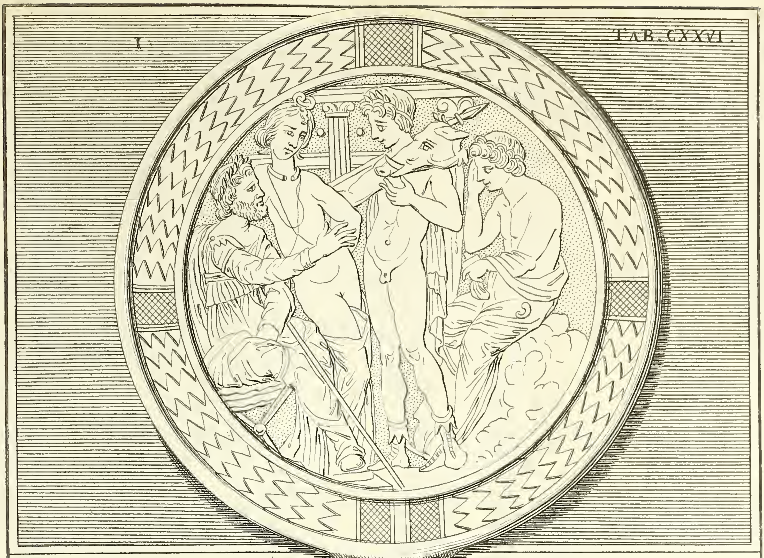

APRI CALYDONII FABVLA.

II.

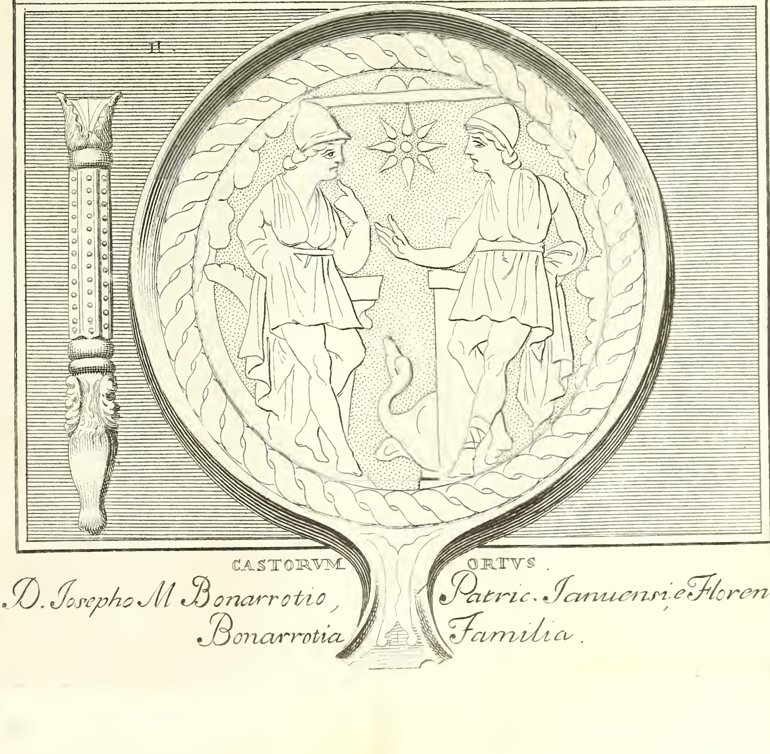

CASTORVM ORTVS.

D. Josepho M. Bonarrotio, Patric. Januensi, e Florent. Bonarrotia Familia.

HELENAE ET MENELAI APOTHEOSIS

TAB. CXXIII.

Domno Michaëli Angelo Corsio, Abbati Olivet. Patricio Floren.

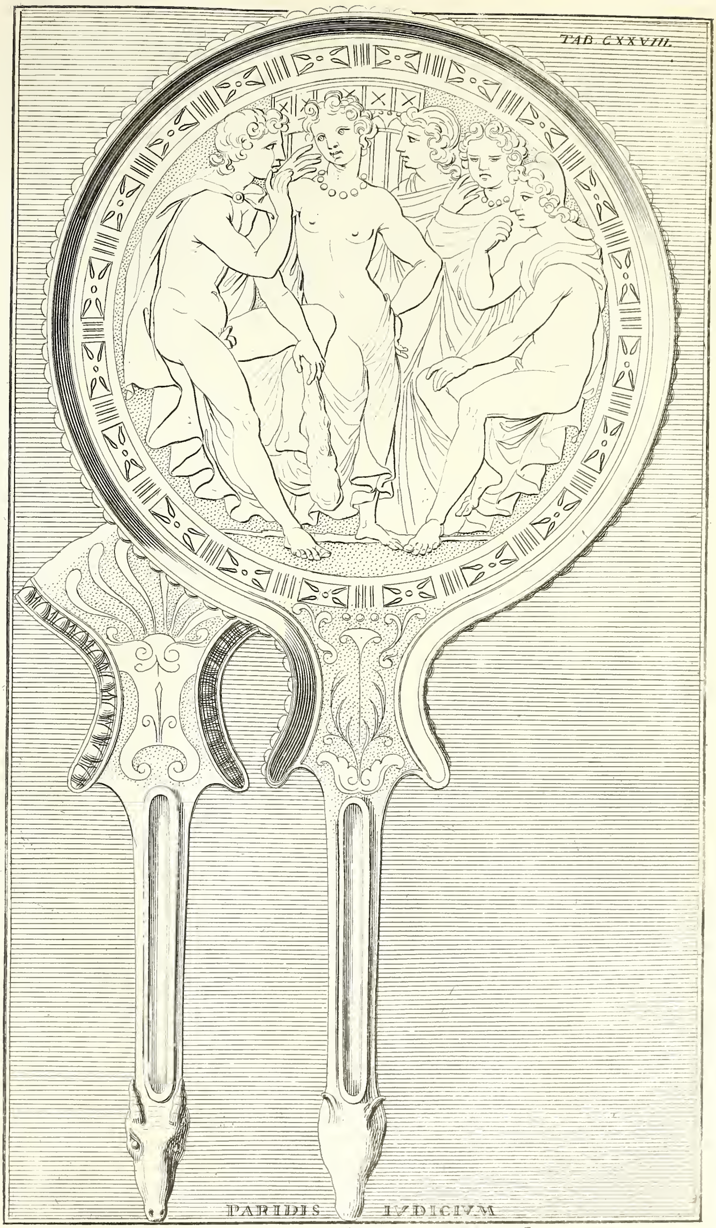

D. Ioanni Stephano Pessagnio Nob. Ianuensi

TAB. CXXVIIII.

PARIDIS IVDICIVM

D. Marco Antonio Scalandronio Eq. Patr. Flor.

D. P. Iacobo Del Monaco Praeposito Presbyt. Oratorii Neapol.

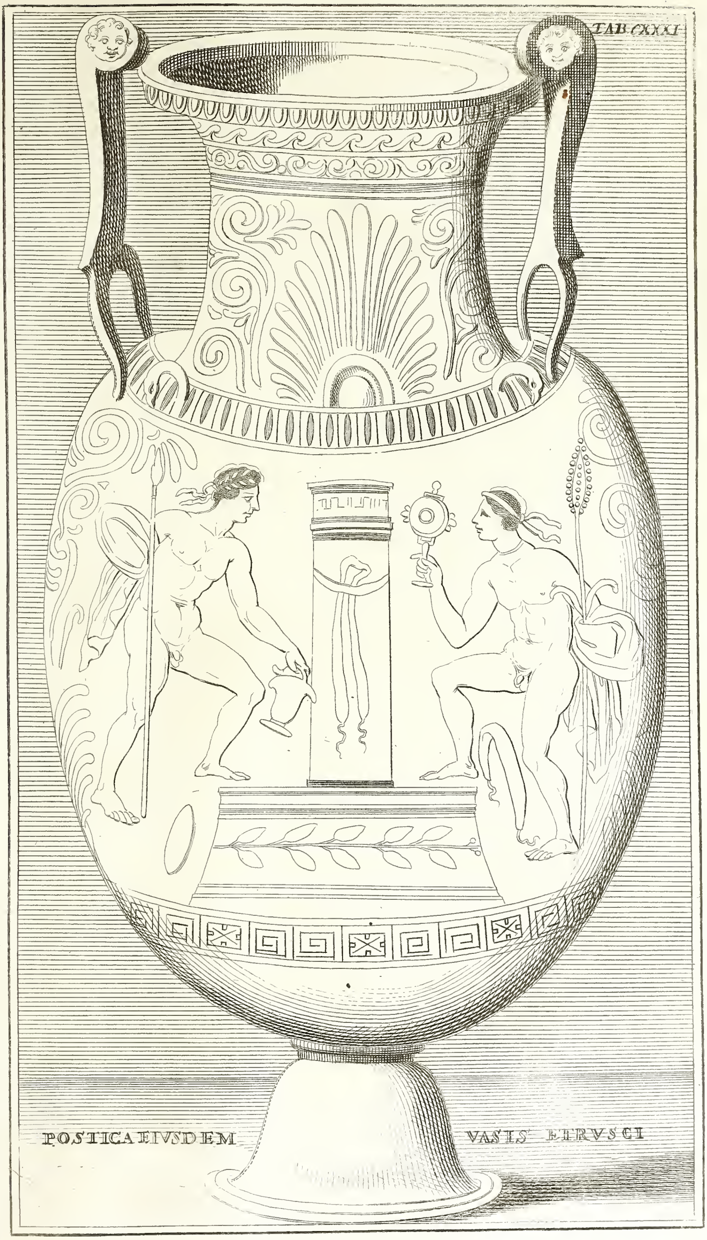

ACHILLIS INFERIAE

TAB. CXXXII.

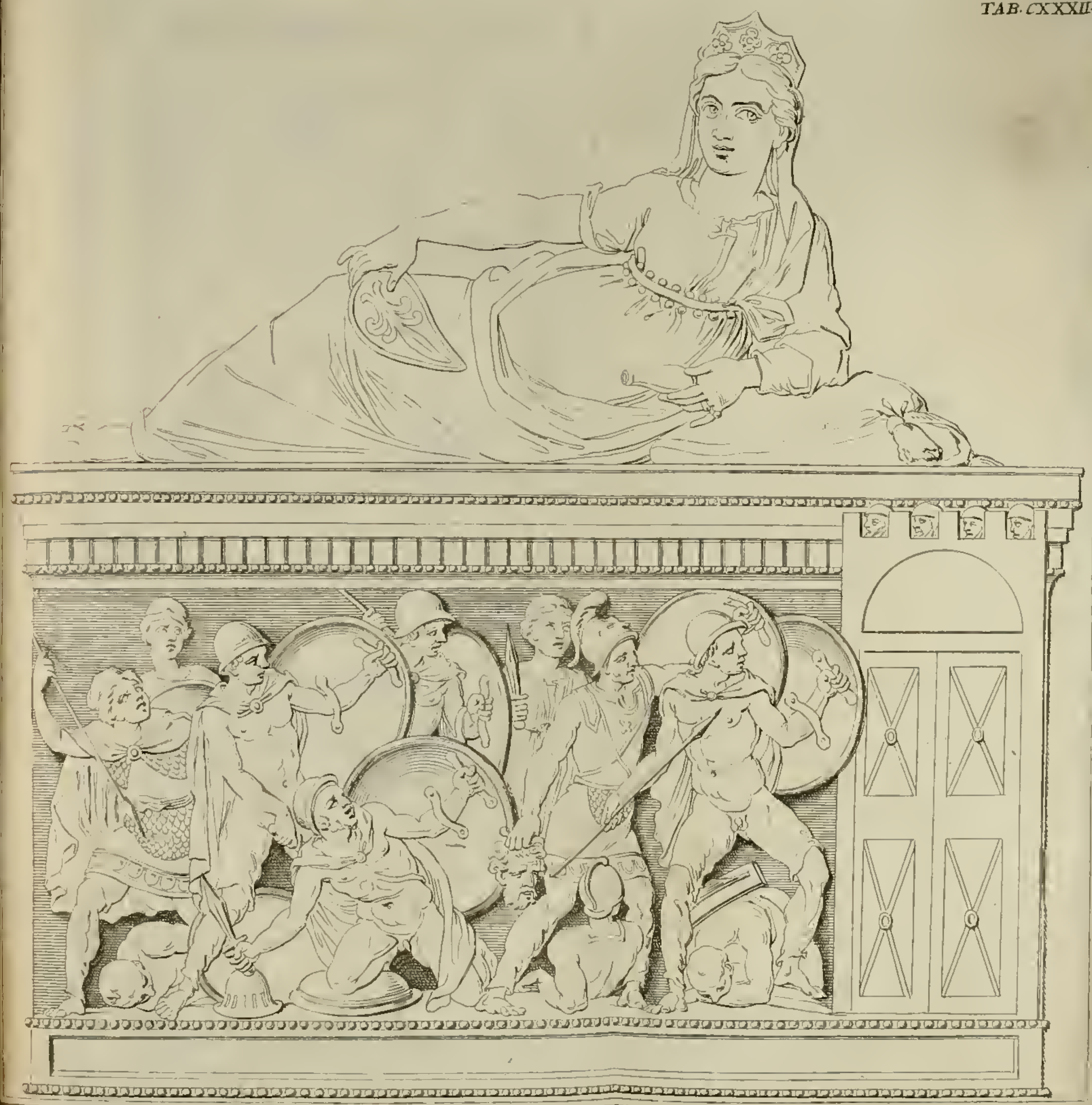

PVGNA GRAECORVM CVM TROIANIS AD PORTAM SCAEAM

D. Abbati Antonio Niccolinio, Marchioni Pontis Sacci, Patric. Florentino

TAB. CXXXIII

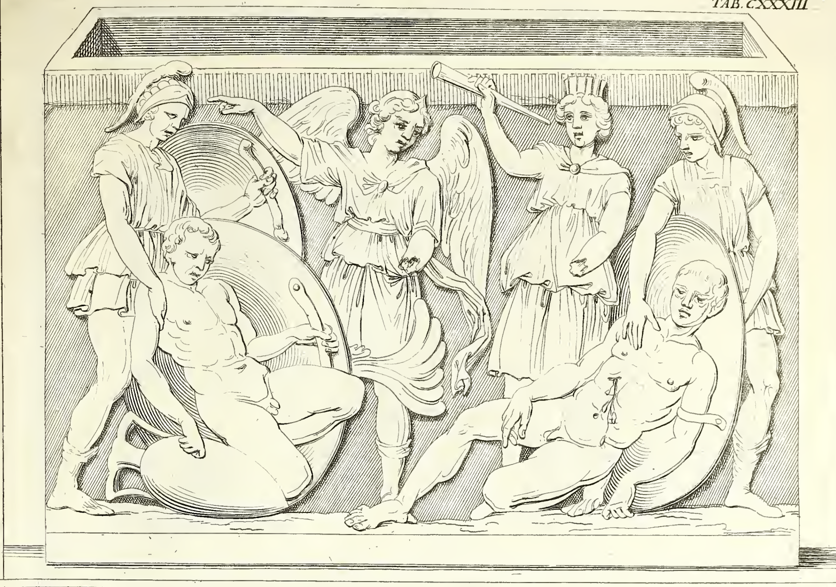

PATROCLI FVNVS·

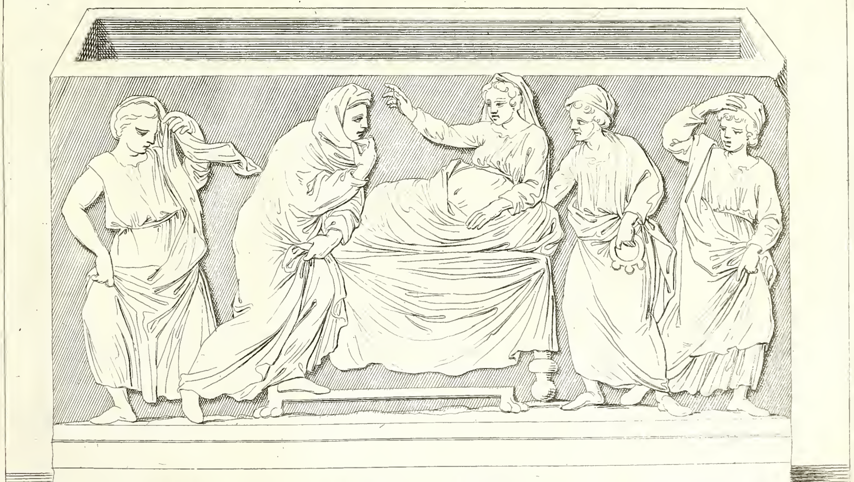

D. Joanni Hieronymo Pazzio
Eq. et Patricio Flor.

PVGNA DE PATROCLI CADAVERE

TAB. CXXXIIII.

I.

II.

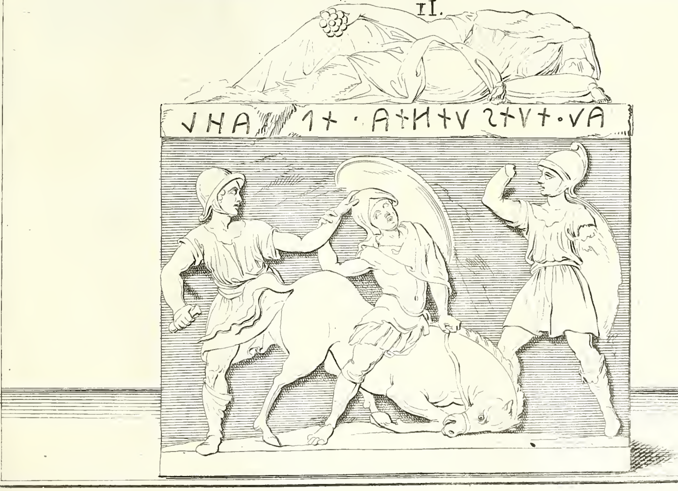

D. Fr. Thomae Canigianio Commendatori Hierosolym. Patricio Flor.

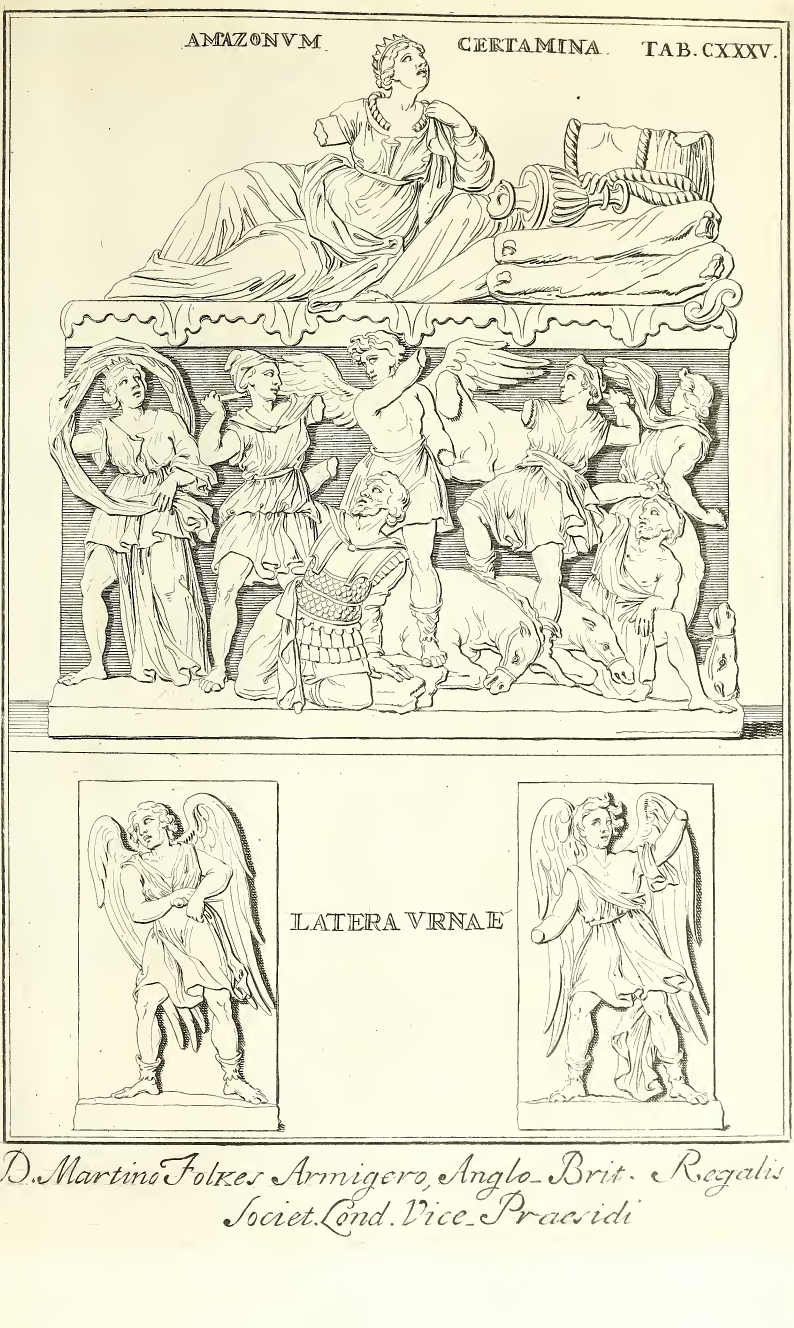

D. Martino Folkes Armigero, Anglo-Brit. Regalis Societ. Lond. Vice-Praesidi

AMAZONVM CERTAMINA TAB. CXXXVI.

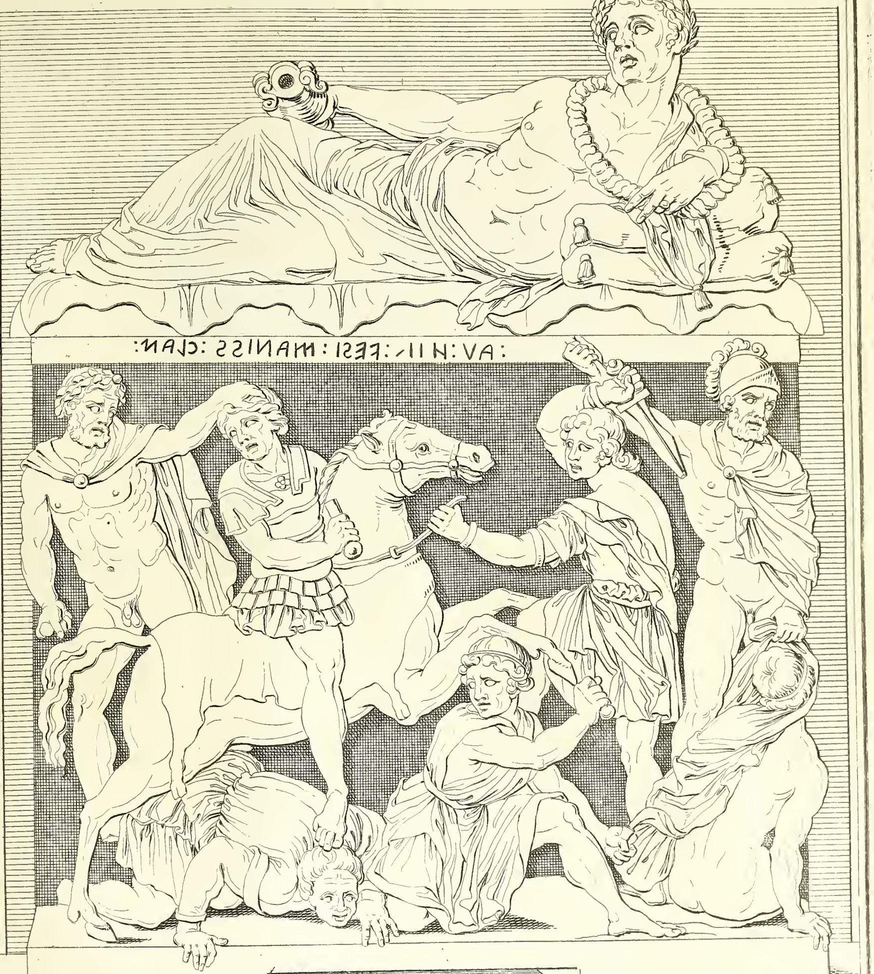

D. Camillo Pandolfinio Senatori Eq. et Patricio Florentino

TAB. CXXXVII.

I

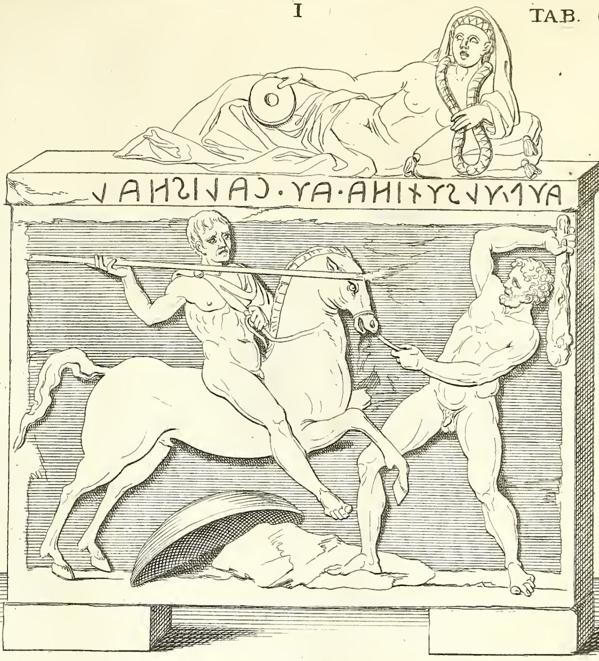

II

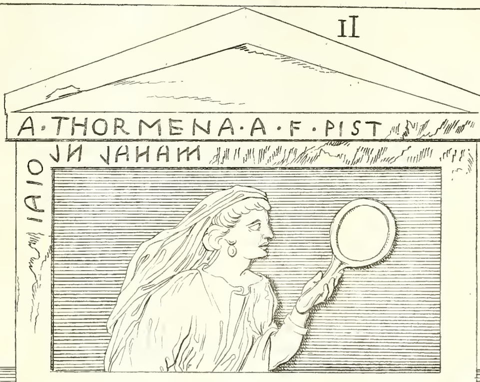

HERCVLES CROTONEM EX IMPRVDENTIA OCCIDENS

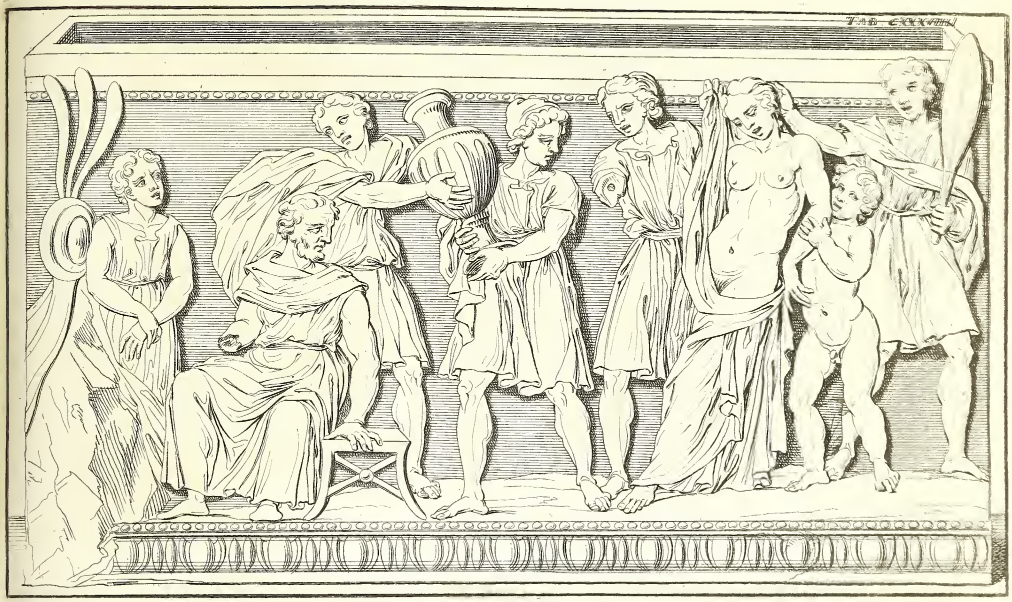

AVGES ET TELEPHI FATA.

D. Gregorio Lambardio Equiti, et Patricio Arretino.

AVGES ET TELEPHI FATVM

TAB. CXXXVIII.

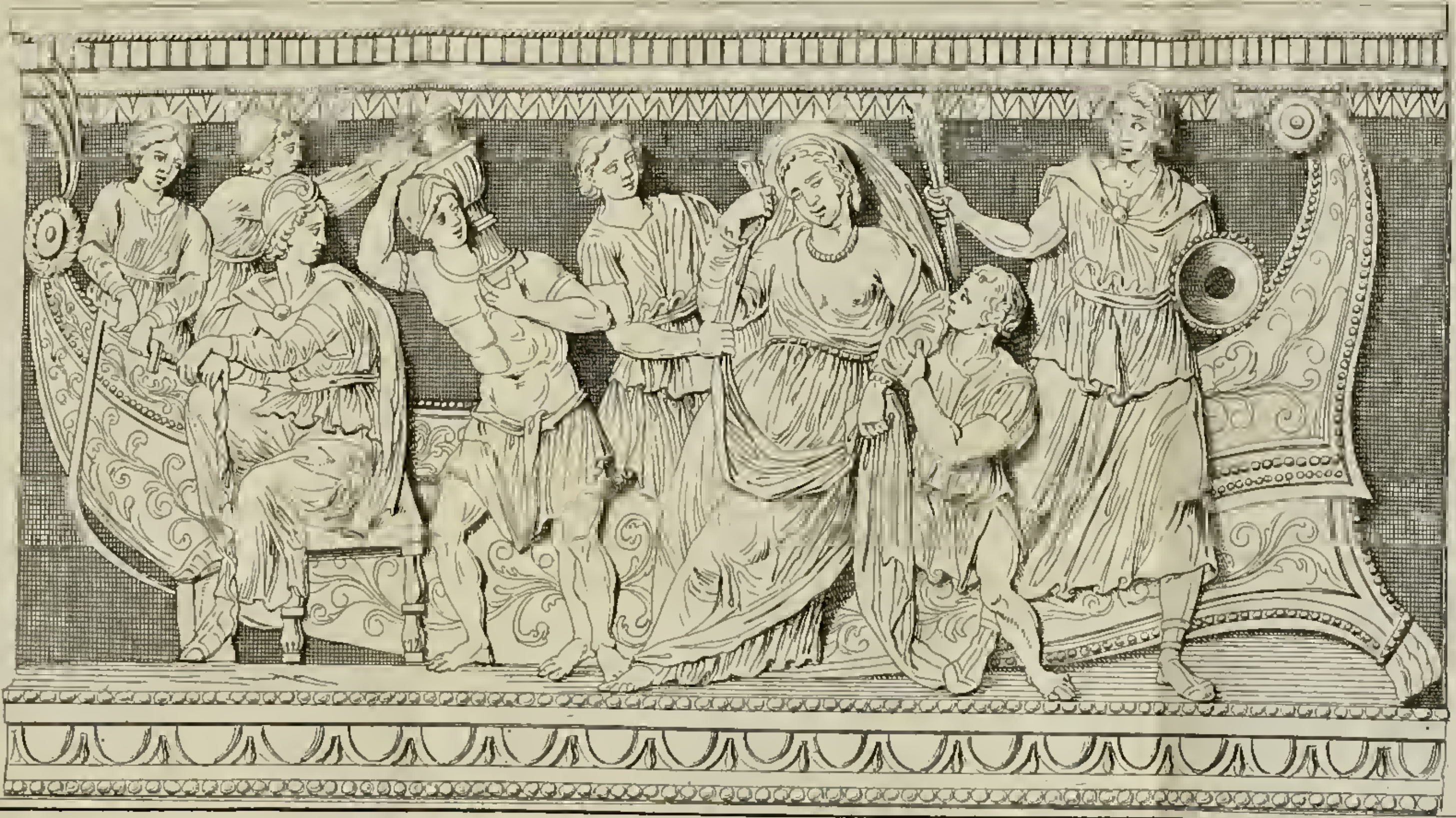

D. Matthaeo Aegyptio I. C. Nob. Viro Neap.

TAB. CXL.

HECVBAE SEV CASSANDRAE FATALE CONNVBIVM

D. Ottauio Ricciardio Patricio Flor.

POLYXENAE FATVM

TAB.CXLI

I

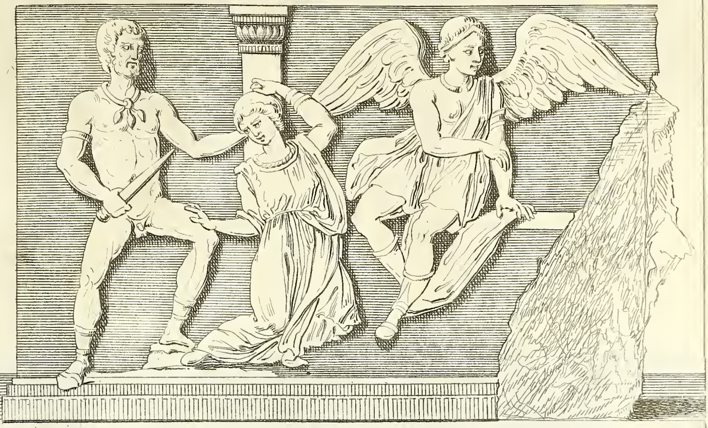

II

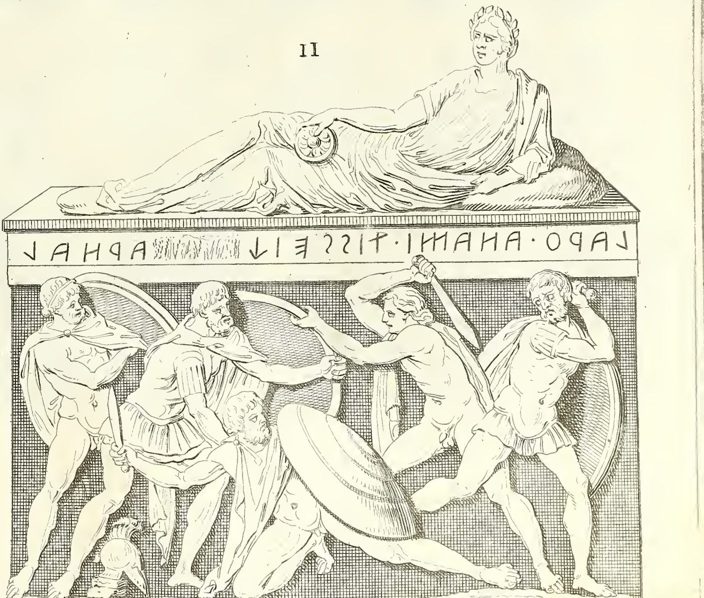

HEROVM PVGNA.

D. Petro Burmanno. J.C. Hist. Eloq. Graec. Linguae, Poës. et Hist. Prof. etc.

TAB. CXLII.

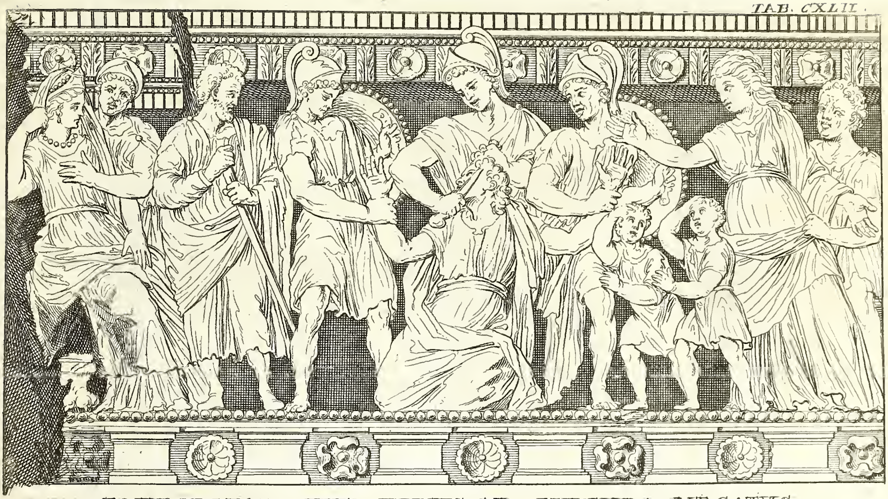

POLYMESTOR CVM FILIIS AB HECVBA NECATVS.

TAB. CXLIII.

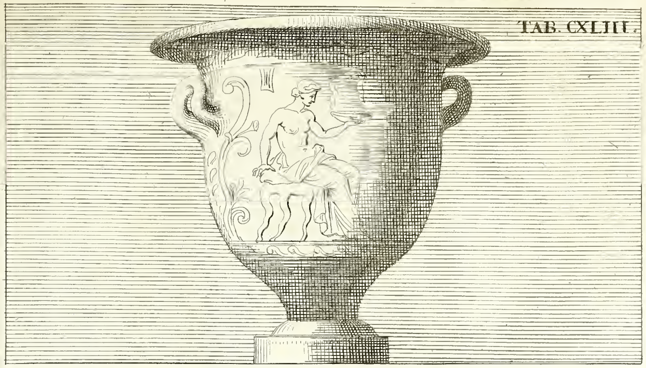

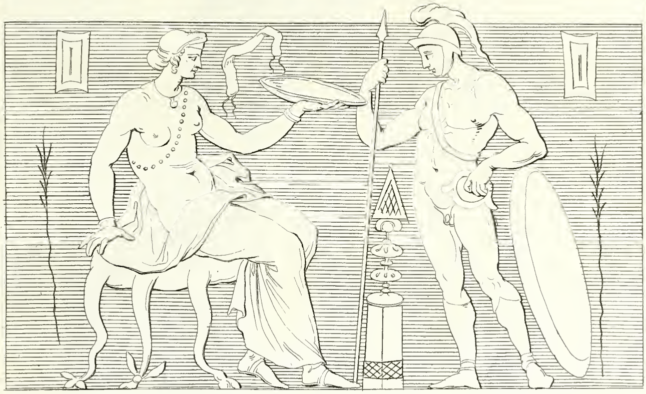

VLYSSES APVD CIRCEN POTVS

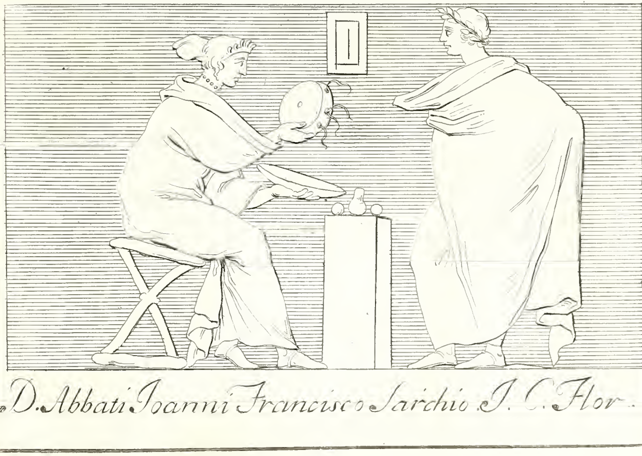

D. Abbati Ioanni Francisco Sarchio I. C. Flor.

TAB. CXLIIII.

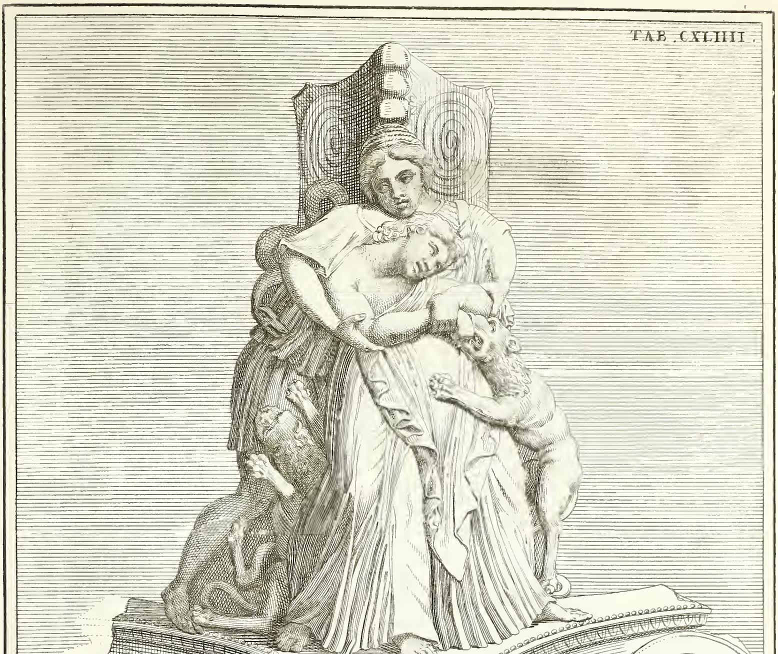

CIRCE VLYSSIS SOCIVM FERIS OBIICIENS.

D. Abbati Dominico Martellio, Patricio Florentino

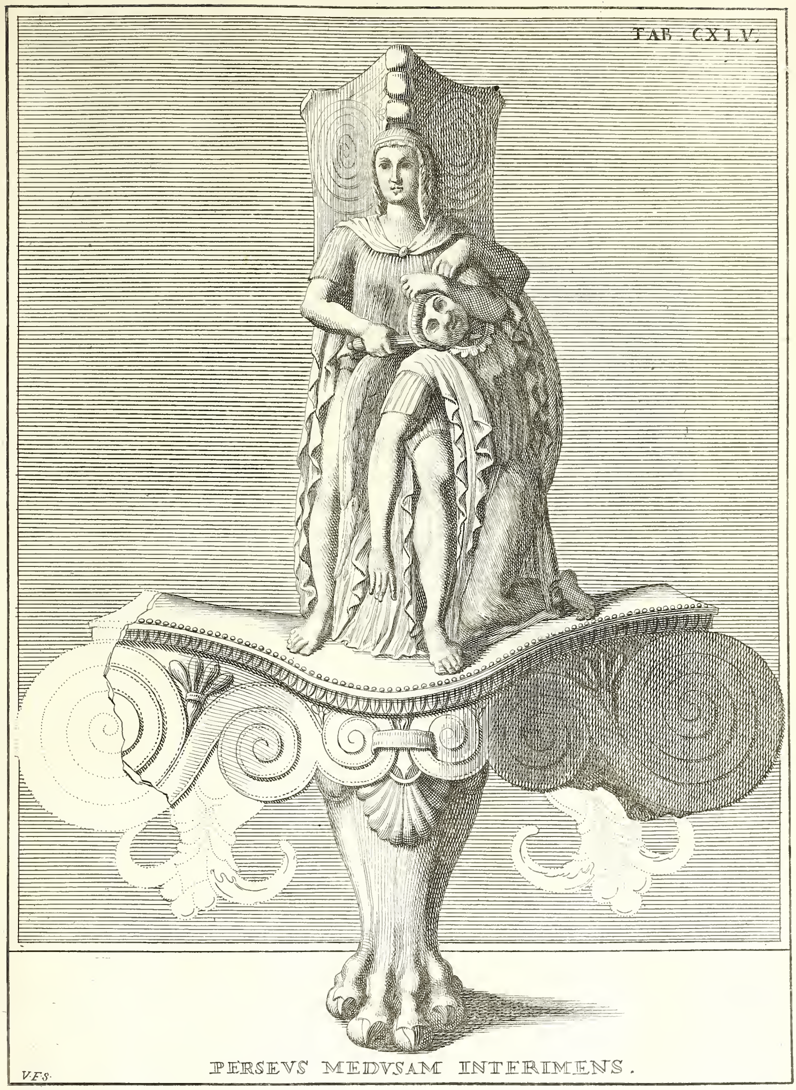

PERSEVS MEDVSAM INTERIMENS.

D. Francisco Frescobaldio, Josephi F. Patricio Florentino.

ELPENORIS FVNVS.

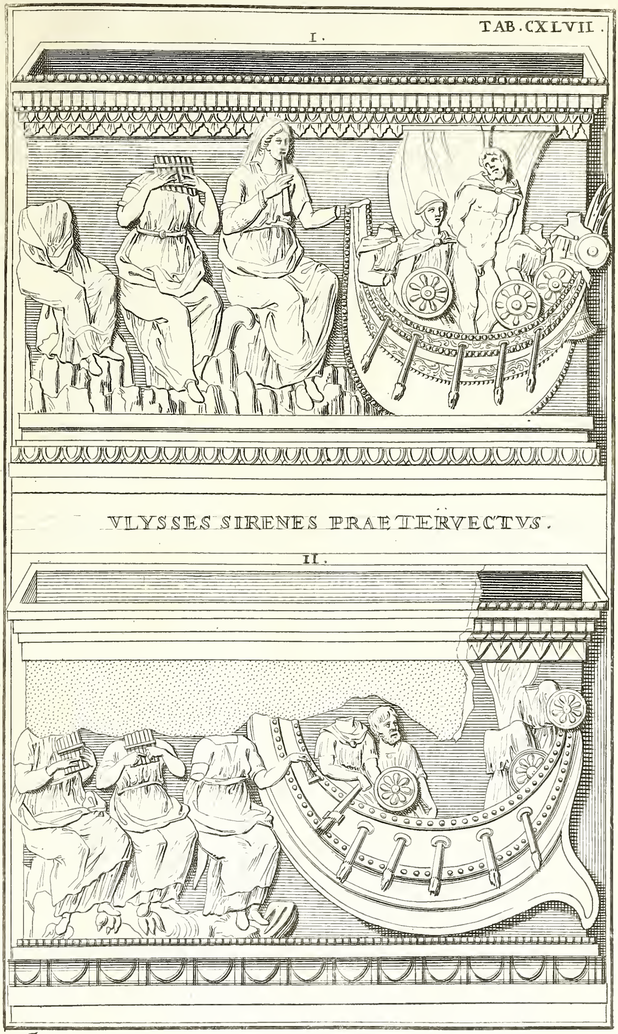

D. Alexandro Josepho Chiappinio ex Ord. Canonic. Reg.
Abbati S. Augustini Placentiae.

I

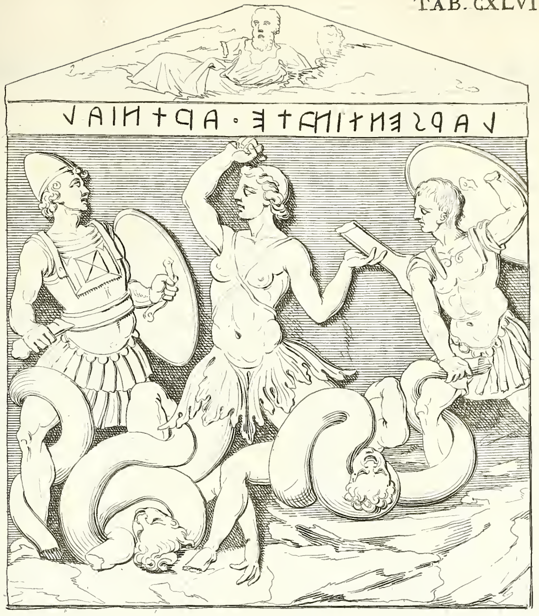

SCYLLA

II

CHARYBDIS

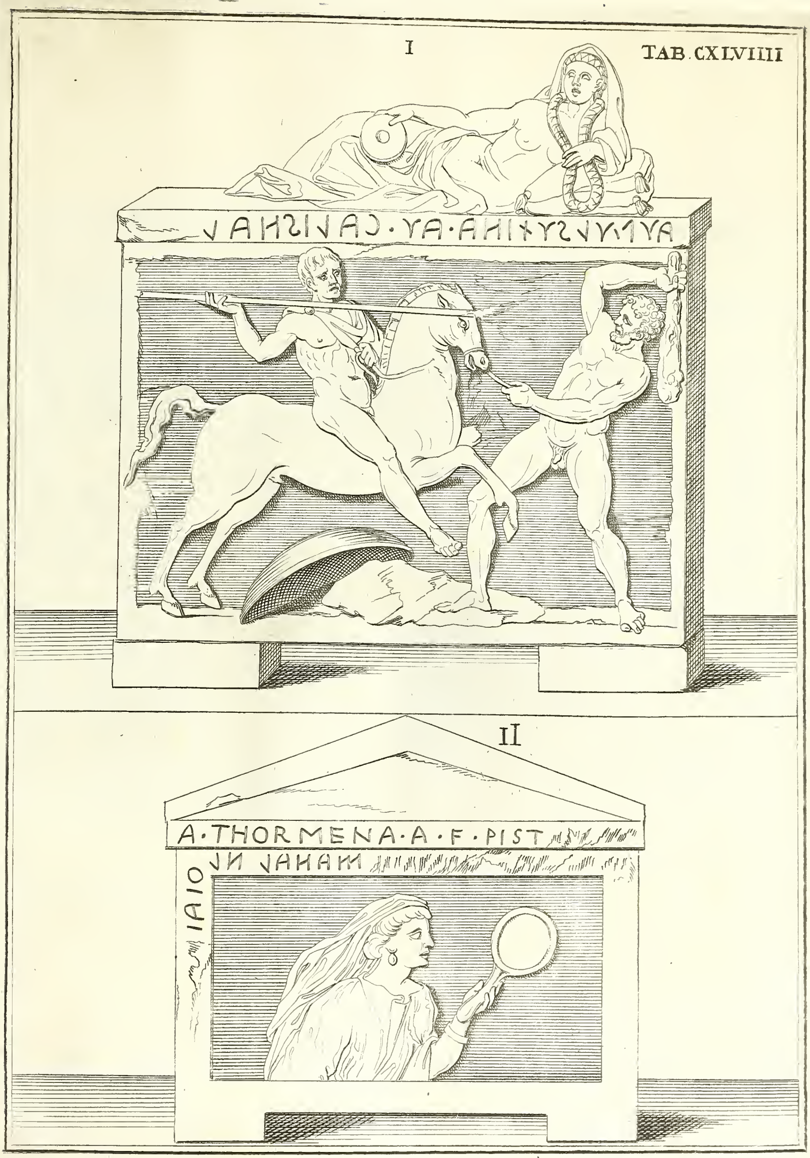

TELEGONVS VLYSSEM PATREM IGNARVS INTERFICIENS.

TAB. CL.

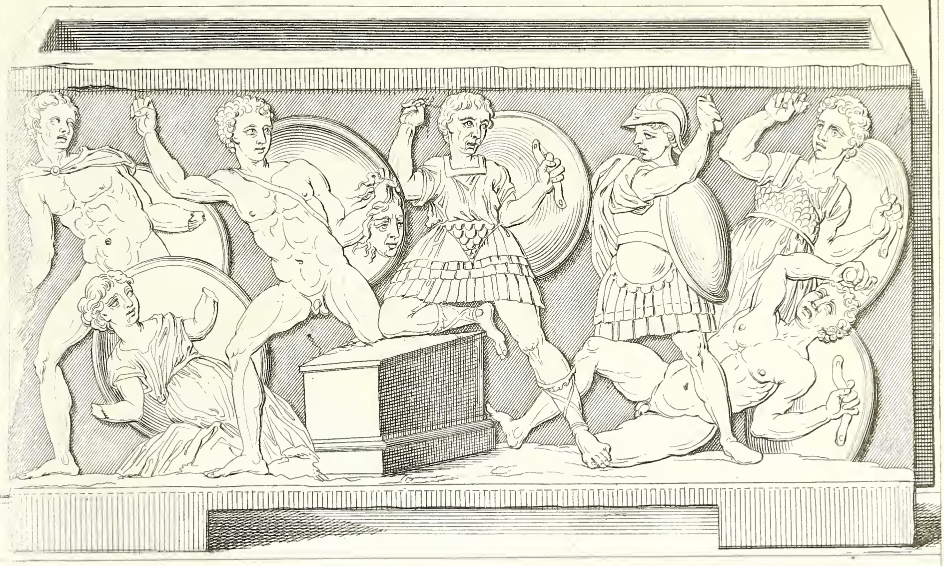

ORESTIS ET PYLADIS EXPIATIO.

D. Michaëli Theophilo Liebentantz Nob. Silesiae.

TAB. CLI

ORESTES ET PYLADES A FVRIIS AGITATI

TAB. CLII.

I.

HIPPOCENTAVRORVM EXITIALIS PVGNA

II.

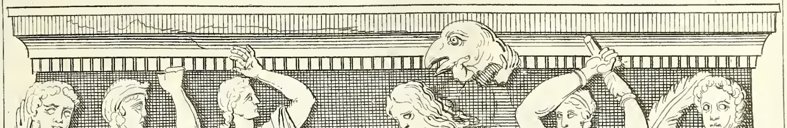

D. Joanni Andreae, Marci Eq. F. Del Rossio, Pat. Flor. Eq.

D. Steph.

TAB. CLIII.

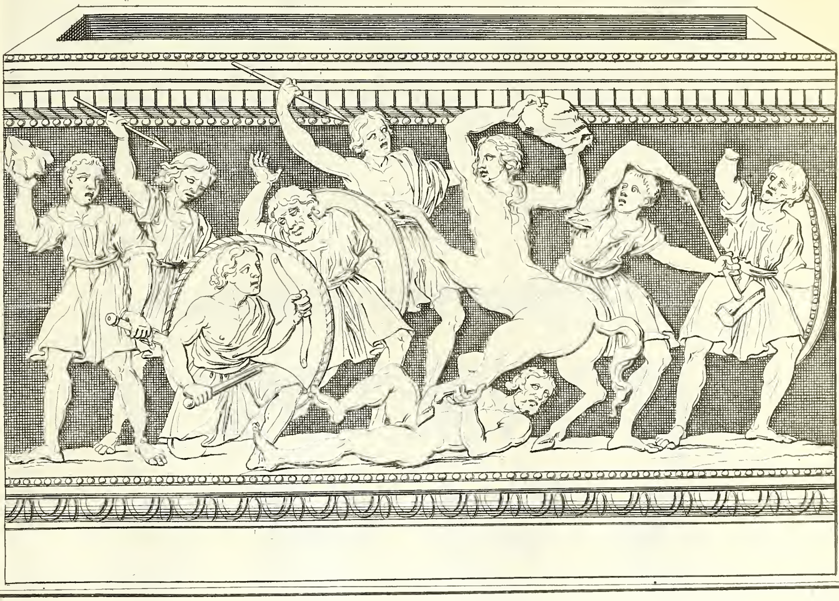

HIPPOCENTARIDIS EXITIALIS PVGNA.

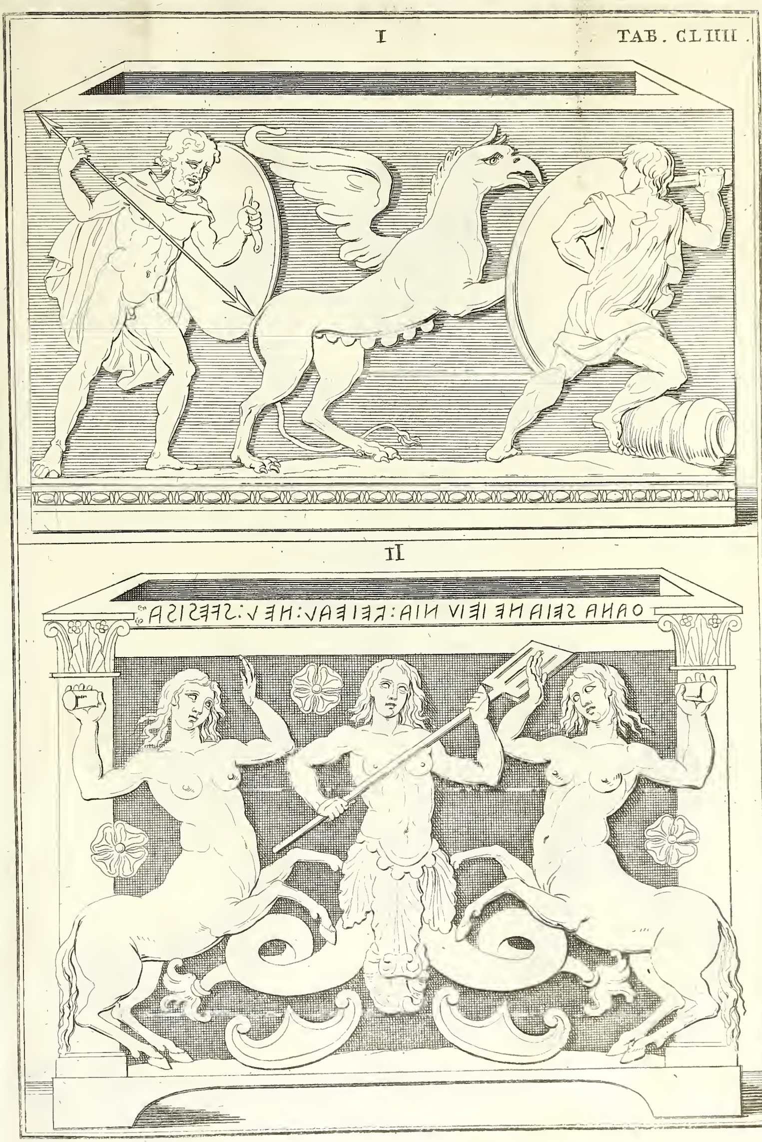

HIPPOCENTAVRIDES SCYLLAE COMITES. SEV TEMPESTATIS DEAE.

TAB. CLV.

I.

II.

CHIMAERA ET GRYPS.

D. Josepho Bianchinio J. V. D. Pratensi.

Jos. Menabuoni del. f.

TAB. CLVI.

I

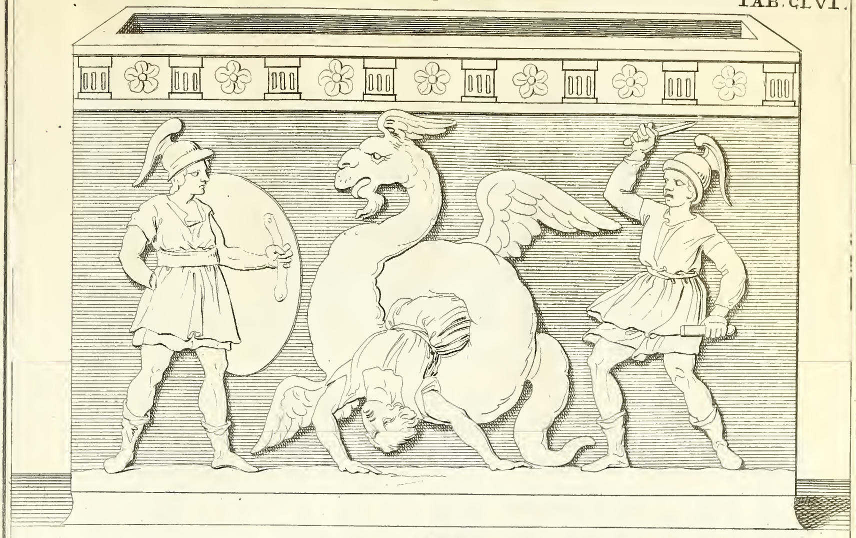

II
DRACO · LEAENA.

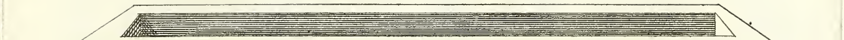

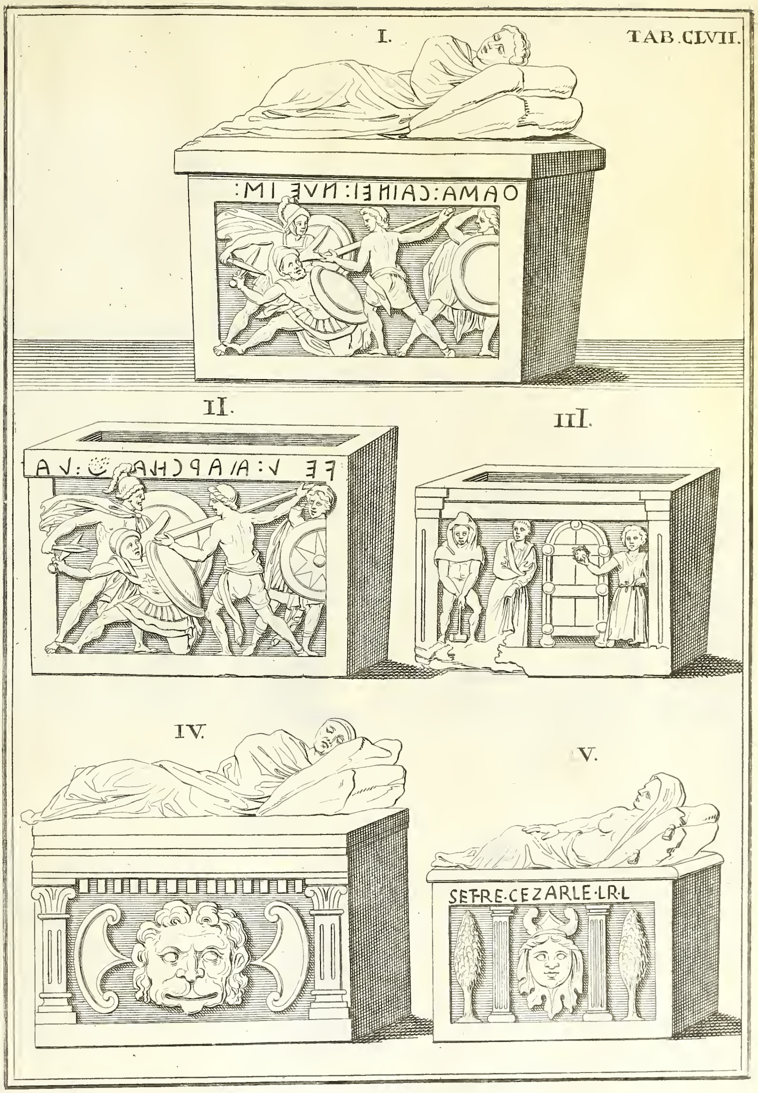

FICTILIA ETRVSCORVM SEPVLCRA

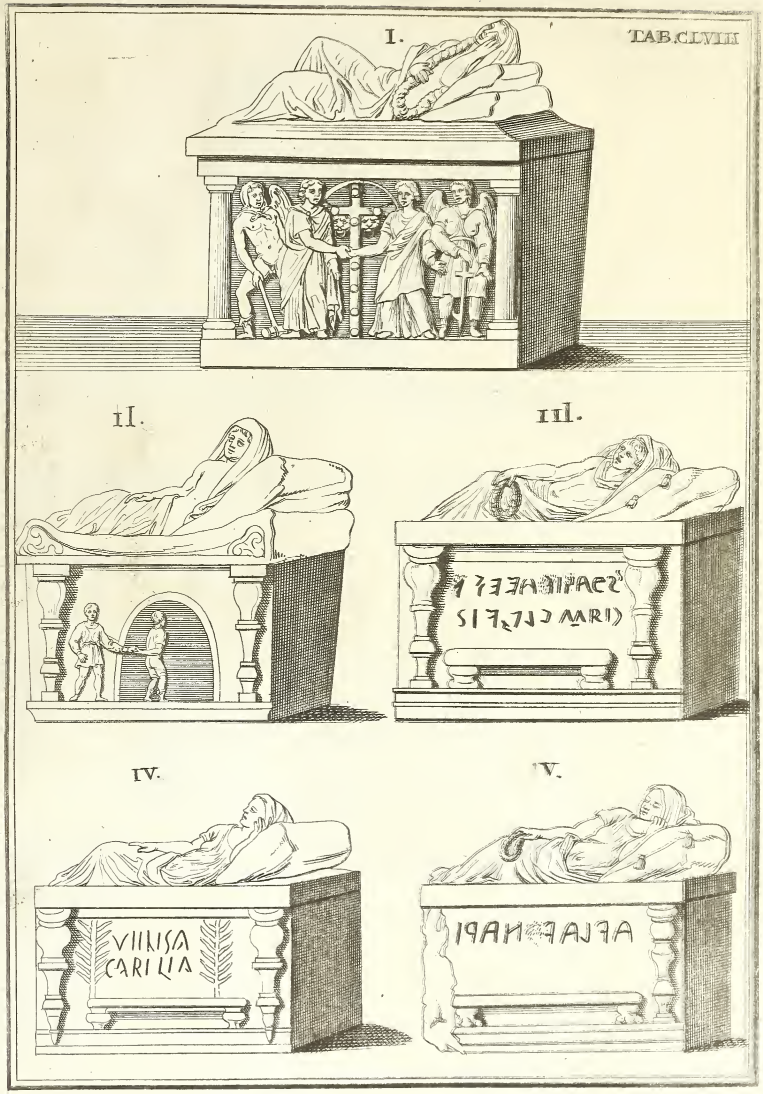

FICTILIA ETRVSCORVM SEPVLCRA.

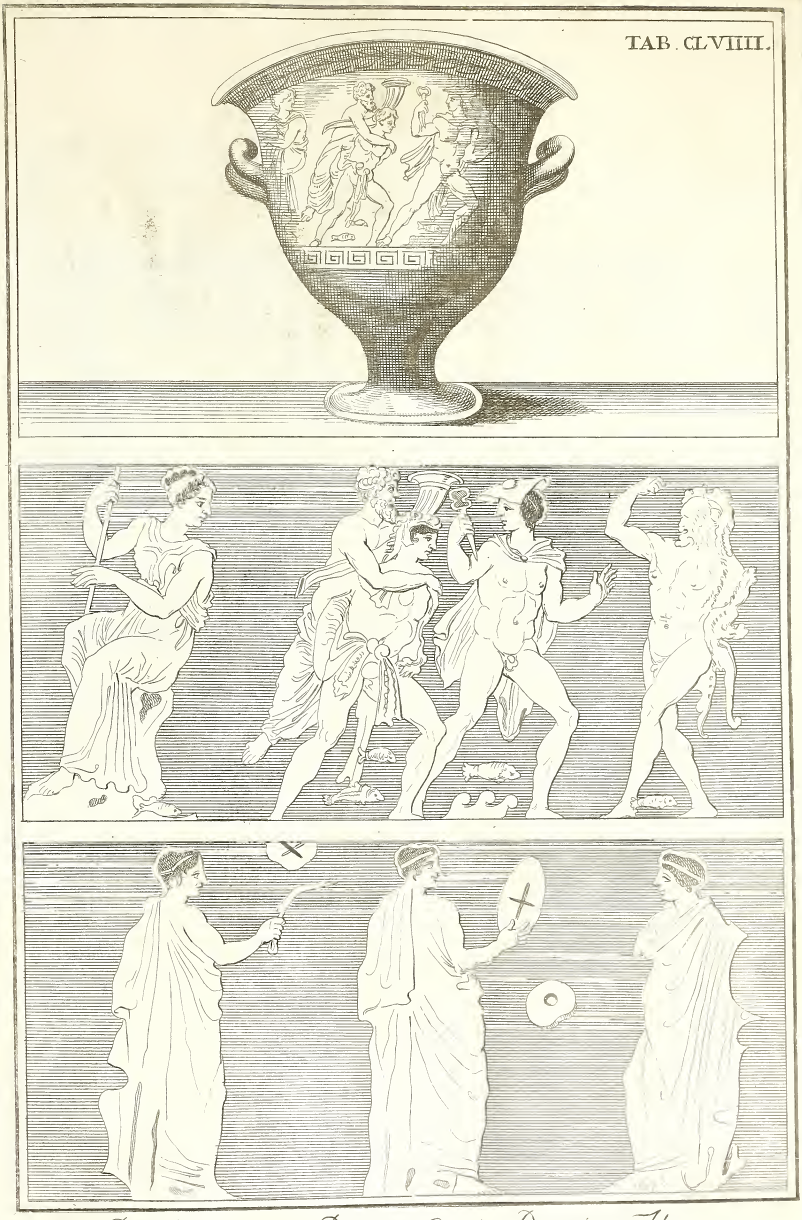

D. Horatio de Bardis Comiti, Patric. Flor.

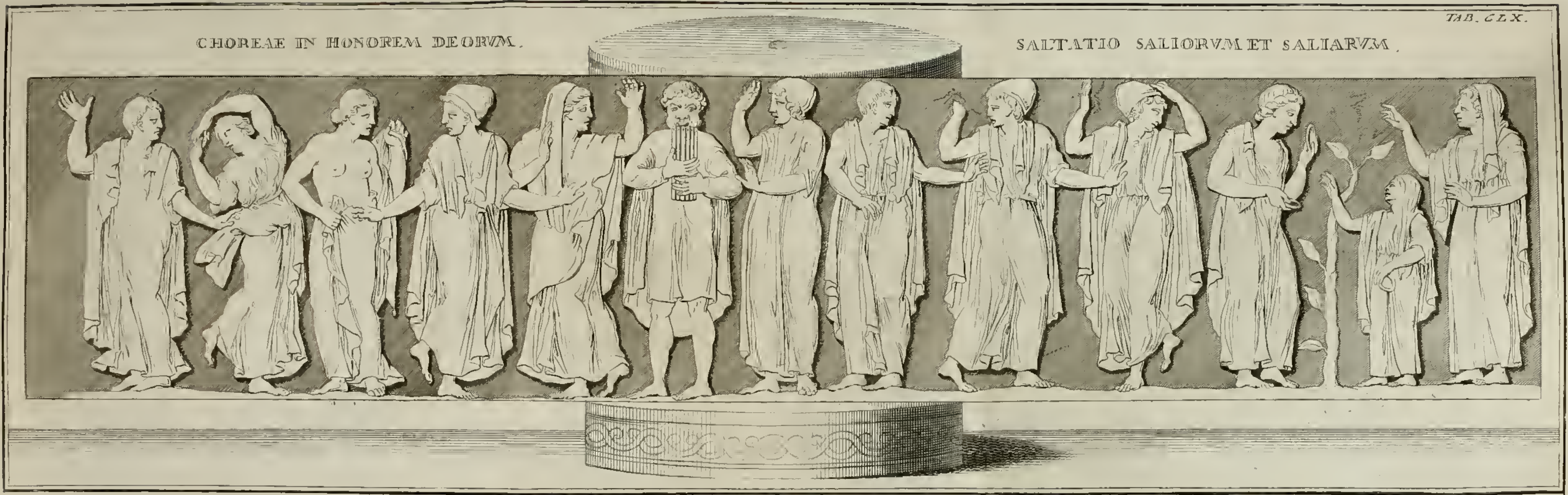

D. Marcello Malaſpina, Marchioni, Senatori et Patric. Flor.,
VIIII. Virûm Magiſtratuſ Hyperſyndico etc.

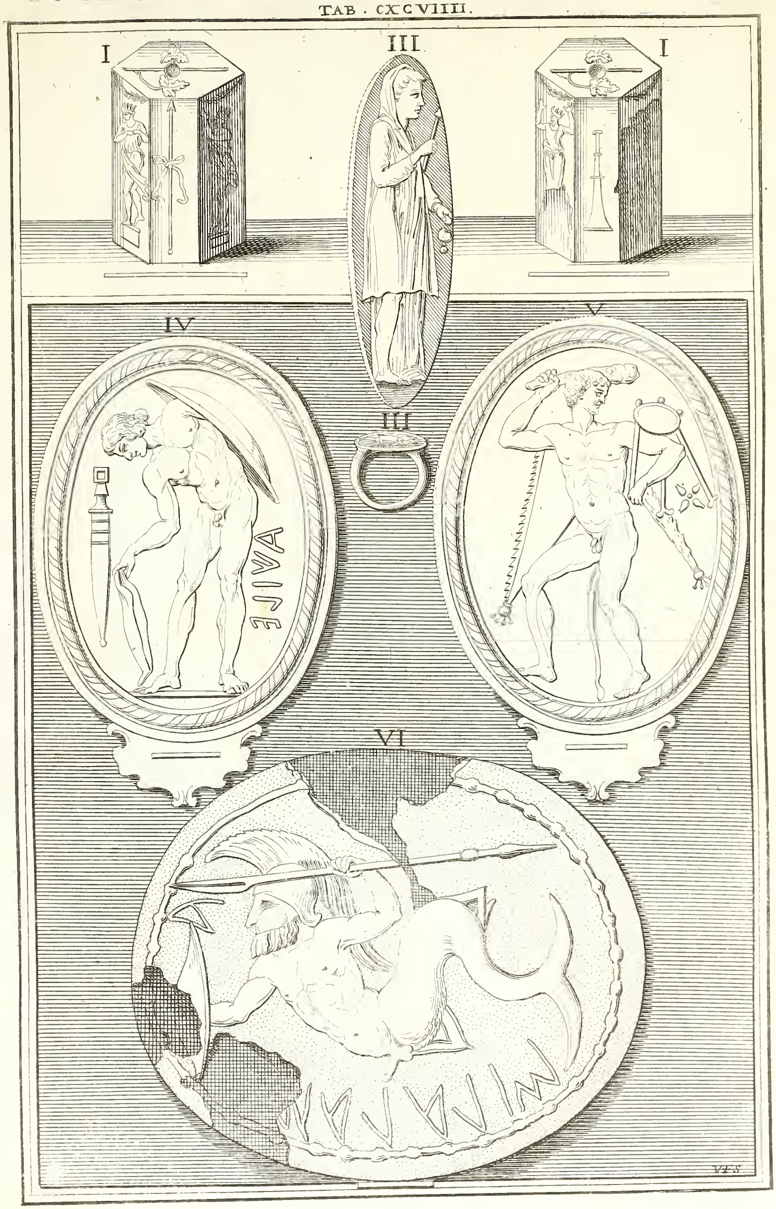

GEMMAE CAELATAE VETERVM ETRVSCORVM.

TAB. CC.

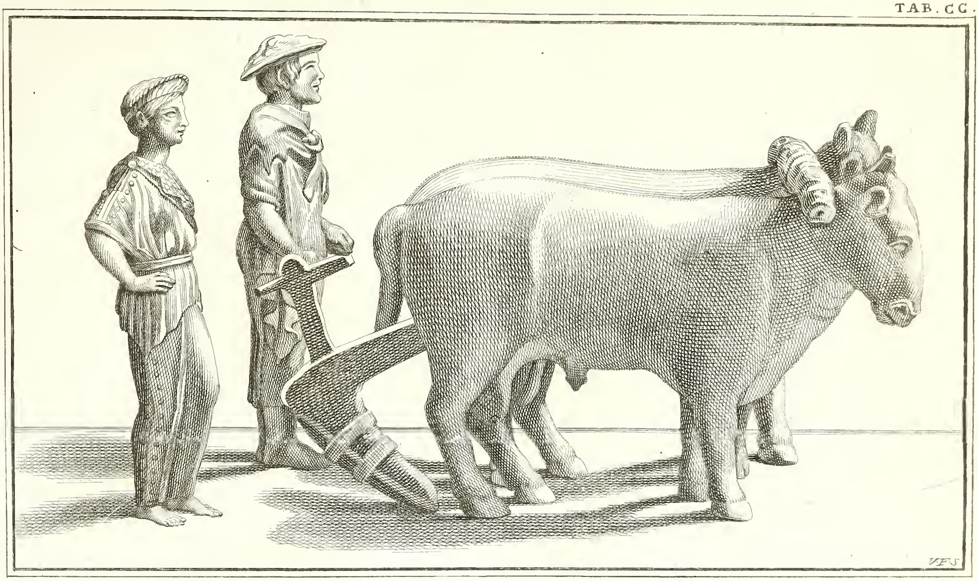

ARATOR ETRVSCVS. ANATHEMA CERERI.

TAB.CLXI.

In Bibl. Vat. alt. unc. VIII. R. P.

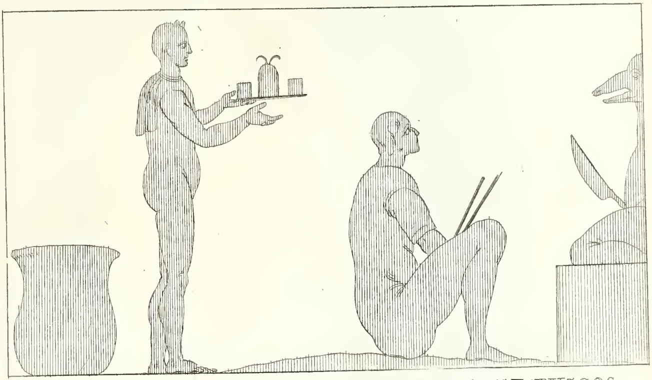

ARBORES DIIS SACRAE APVD AEGYPT. ET TVSCOS.

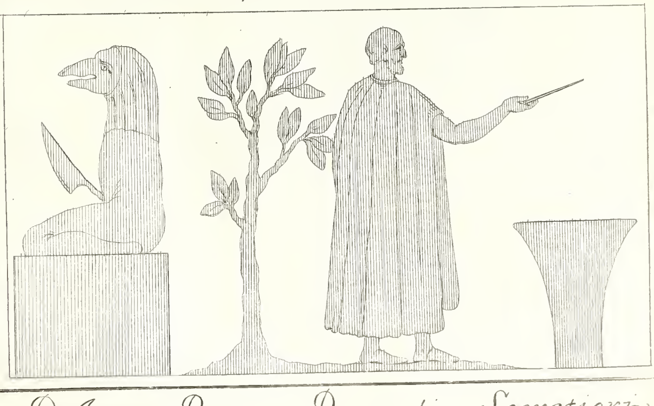

D. Ioanni Bottario Praesuli a Secretiori Sacello Pontificio

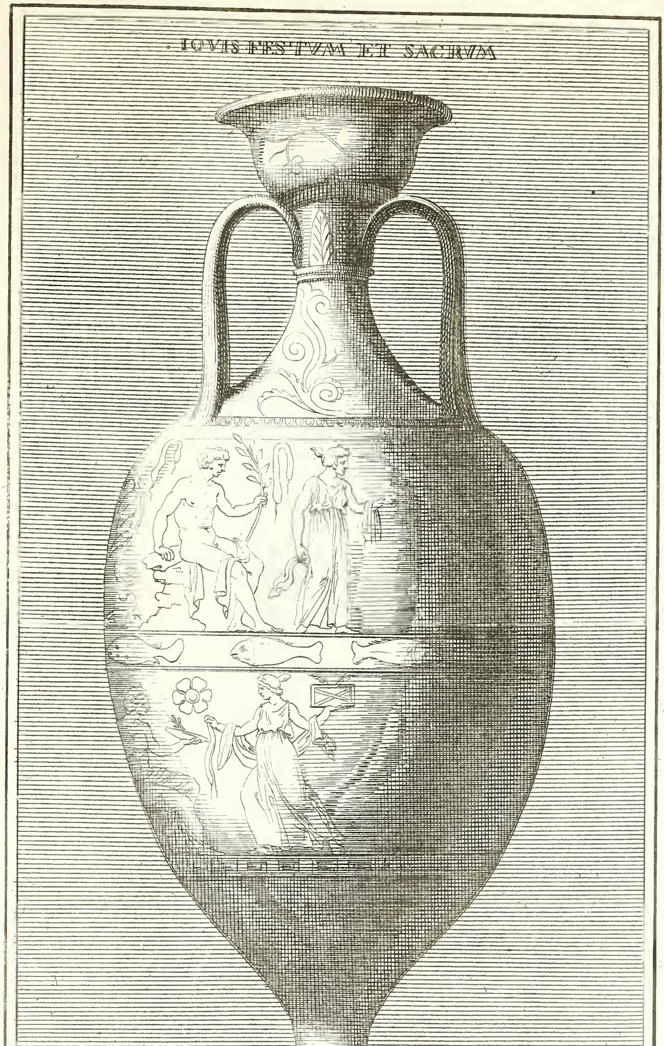

D. P. Roma, Gallo, Generali Ord. P. P.
Minim. Consiliario Regis Sardiniae,
Bibliothecario Universit. Aug. Taurin.

ALTERA FACIES EIUSDEM VASIS ETRUSCI.

ALTERA FACIES EIVSDEM VASIS ETRVSCI.

TAB. CLXV.

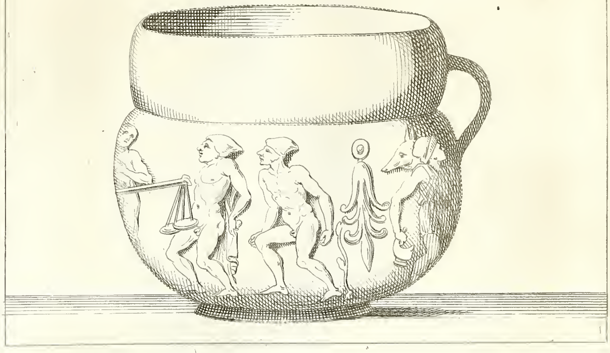

Alt. unc. IV. lat. unc. IV. et s.

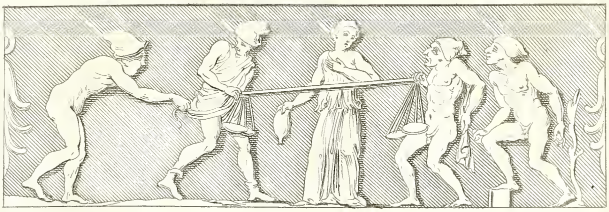

SACRA CEREALIA ET LENAEA

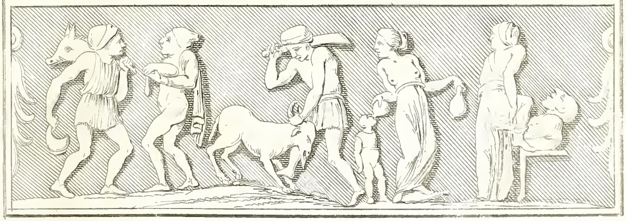

D. Ottavio Bocchio I. C.
Nobili Adriensi.

TAB. CLXVI.

GENII SACRUM

D. Cardolo Mariæ Marchioni Pianettio, Mannellio, Cardolio, Patric. Aesino.

TAB. CLXVII.

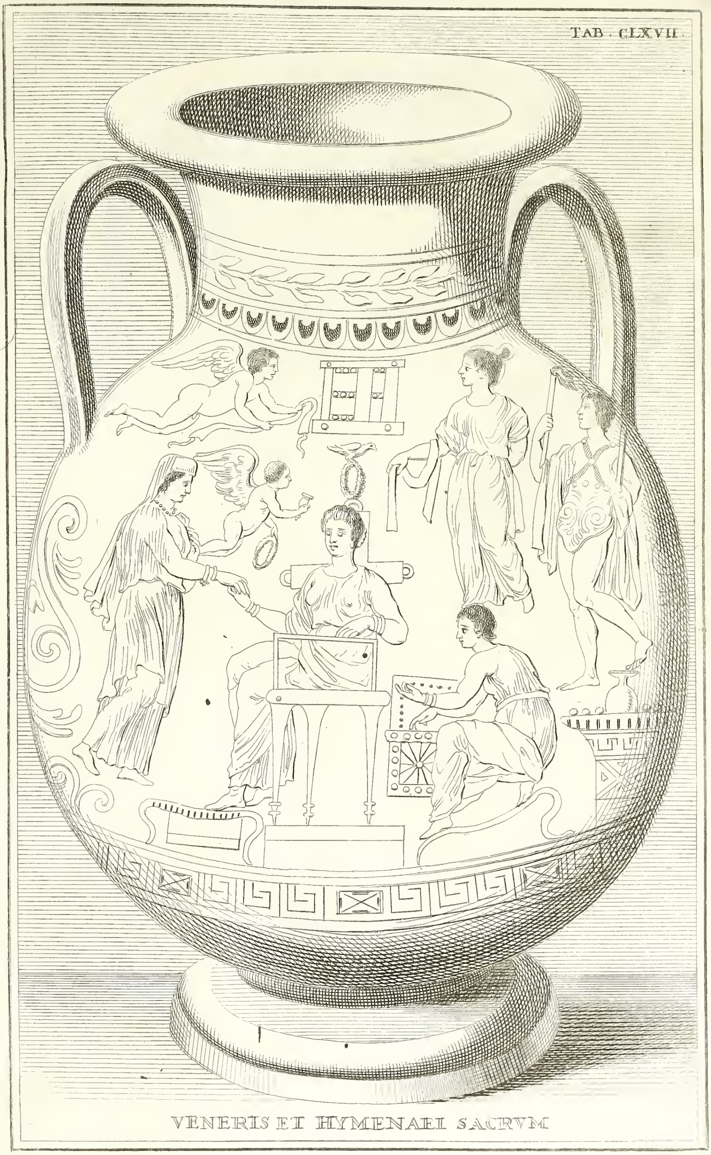

VENERIS ET HYMENAEI SACRVM

D. Balthasari Huidecooper, Praetori in Texeliorum Insulae.

TAB.CLXVIII

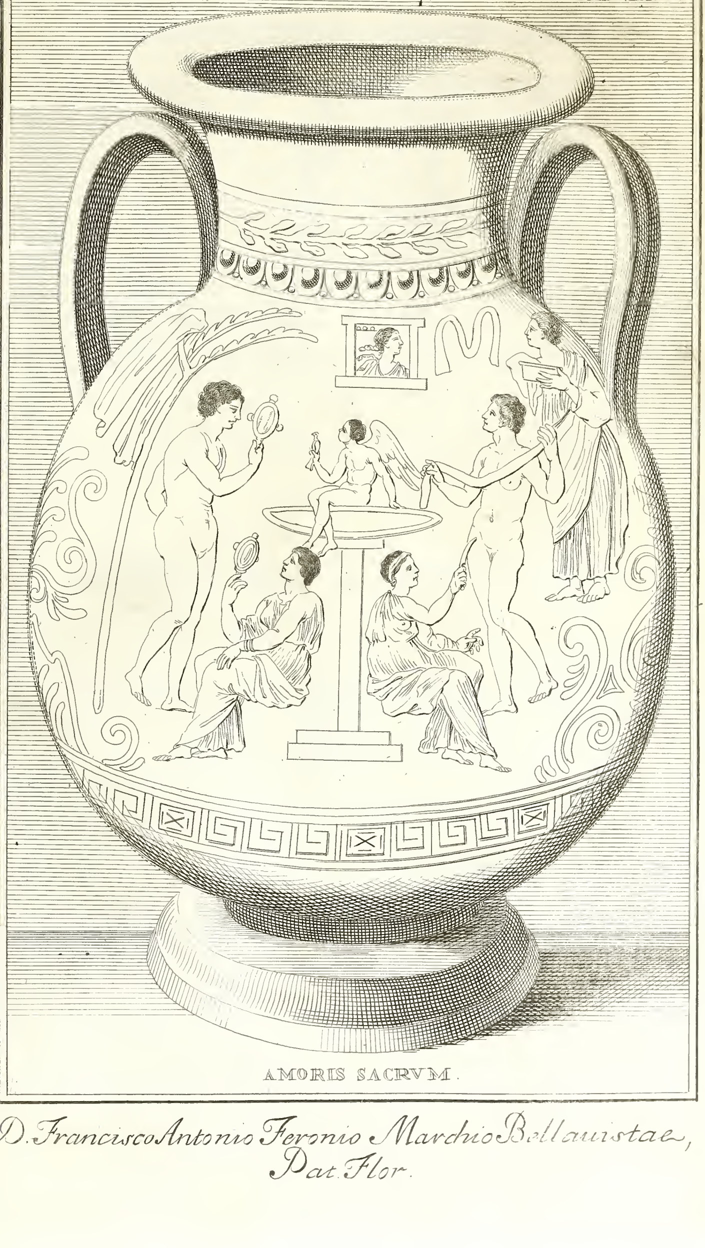

AMORIS SACRVM.

D. Francisco Antonio Feronio Marchio Bellauistae,
Pat. Flor.

TAB. CLXVIIII.

I.

II.

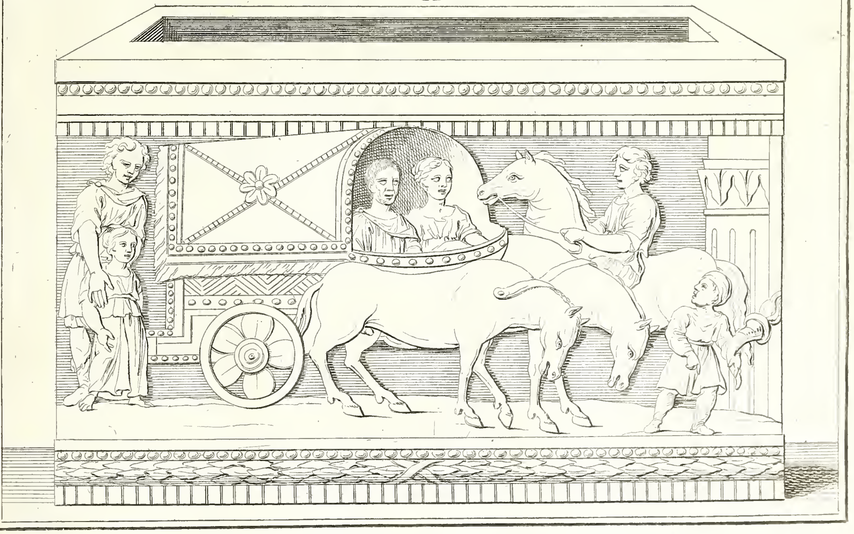

SPONSI CARPENTO AD SACRA DVCTI.

D. Abb. Ottauiano Vgolinio Equiti D. Steph. Patricio Flor.

TAB. CLXX.

SACRIS ETRVRIAE INITIATI

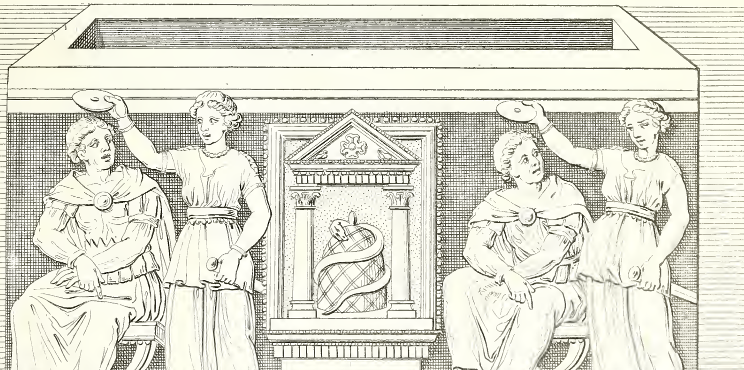

D. Francisco Victorio, Patricio, Equiti Sacri Ord. D. Stephani.

TAB. CLXXI.

I.

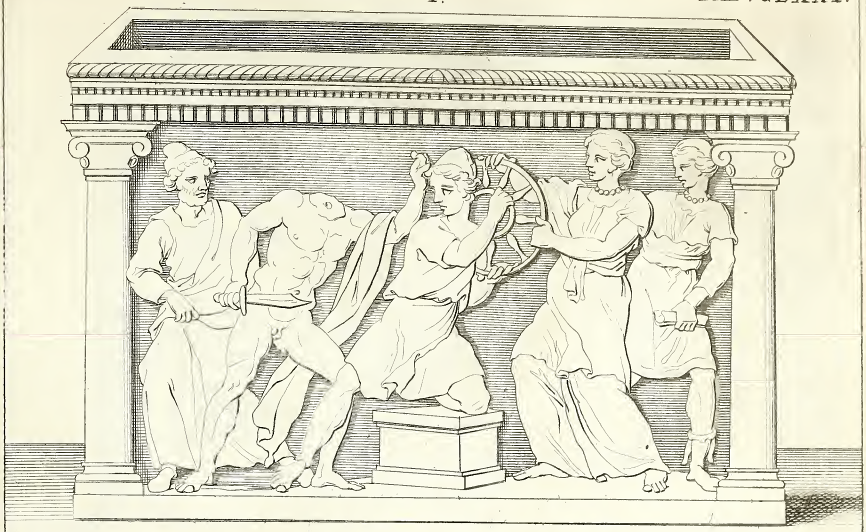

SACRA CABIRIA.

II.

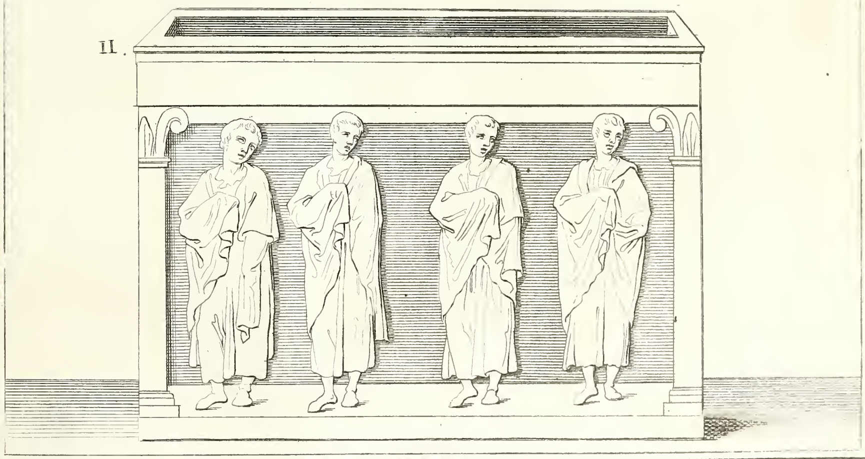

D. Andreae a Verrazzano, Equiti Sacri Ord. D. Steph. Patricio Flor.

I.

II.

SACRA MITHRIACA. SOLEMNIS BAPTISMUS ETRUSCORUM.

D. Iosepho Aueranio I.C. Flor. in Pisano Athenaeo Iuris Ciuilis Profess. Ord.

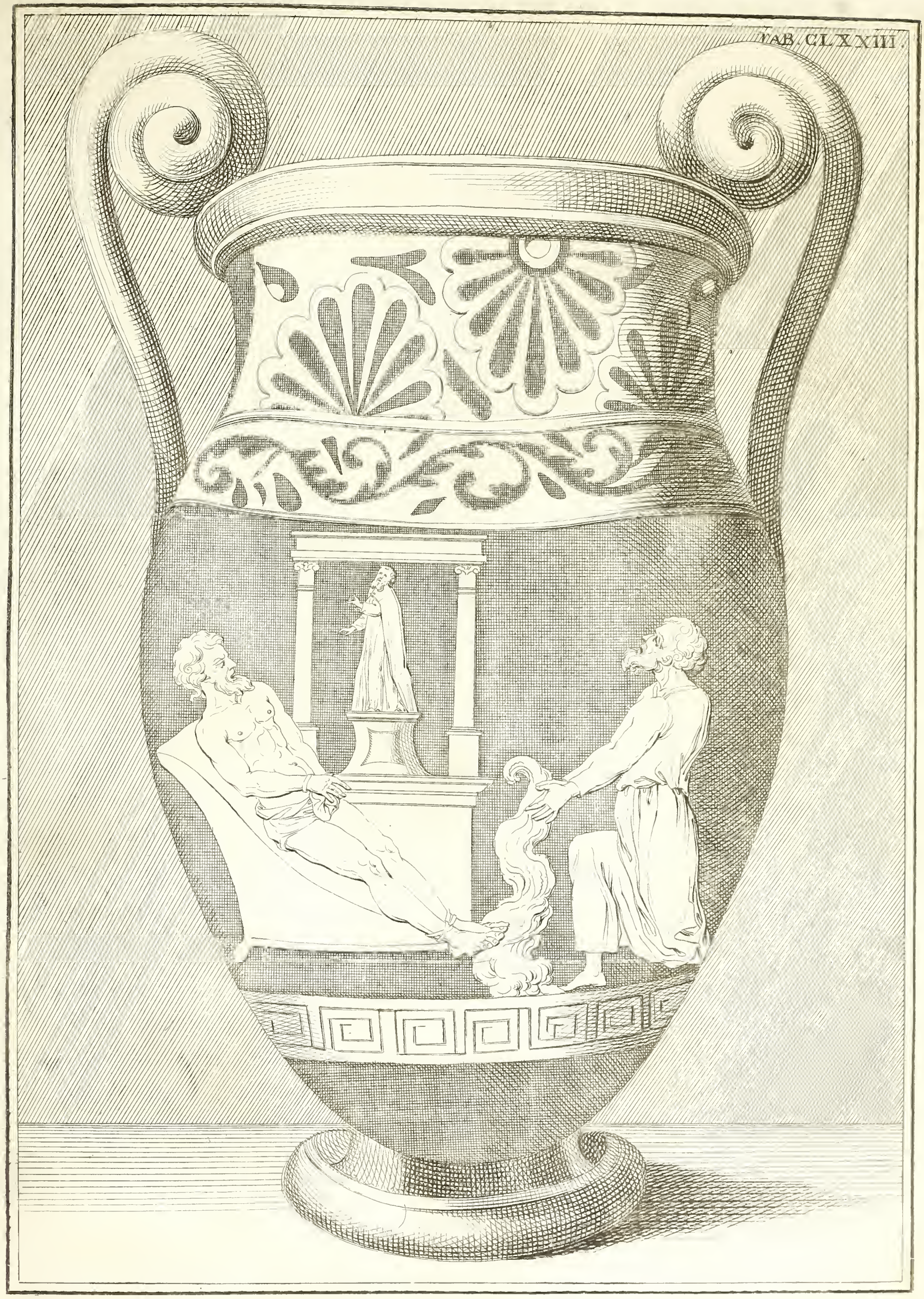

SACRA MITHRIACA IGNE PERACTA.

D. Ioanni Vincentio Capponio
Canonico Florentino.

TAB. CLXXIIII

I.

SACRA MITHRIACA FVSO SANGVINE SVSCEPTA.

II.

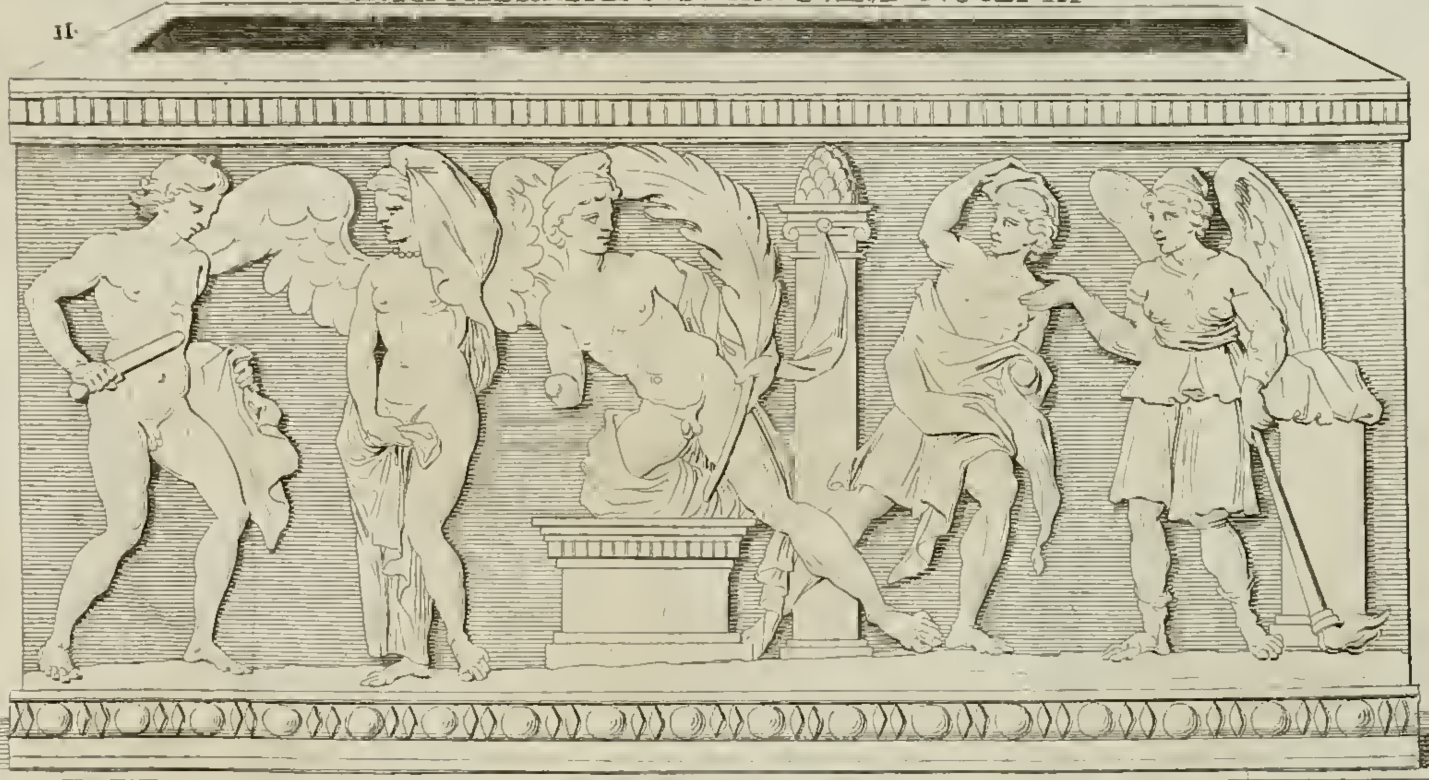

D. Josepho de Seytres, Caumontiis Marchioni etc.

D. Vigilio L. B. de Firmian, Metropol. Salisburg. et Cathedr. Passav. Canonico.

TAB. CLXXVI

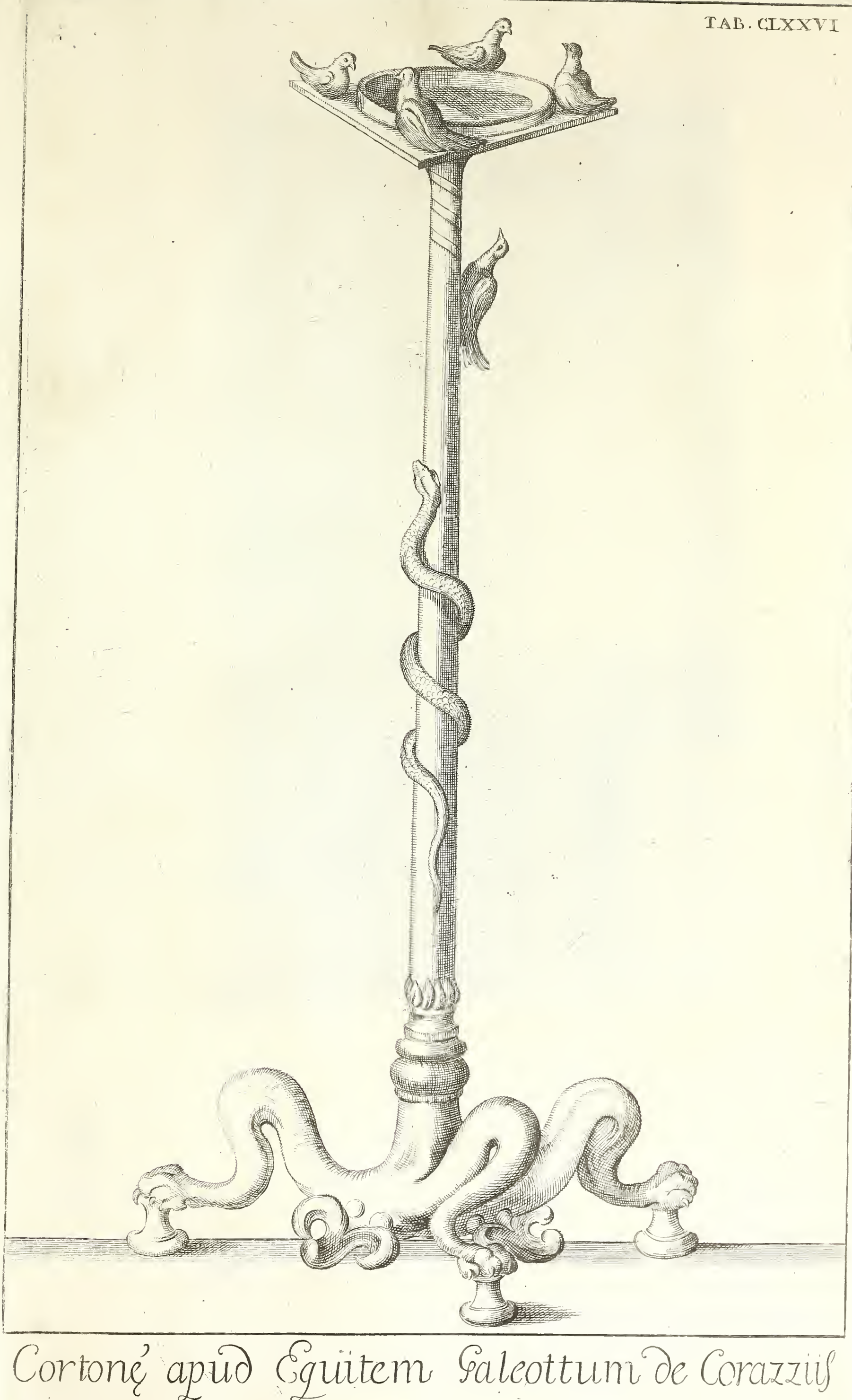

Cortonę apud Equitem Galeottum de Corazziis

Fran.s Fabrucci delin. Joseph Filosi sculp.

Aenea Cassis, Etrusca inscriptione valde insignis, apud antiquas Cannas, nunc Canosa in Apulia, Romani exercitus clade celeberrimas, reperta, olim asservata in Museo Cl. V. Abbatis Petri Andreae Andreinii, nunc in Mediceo

Ioh. Casini del. *Bern. Sgrilli Sculp.*

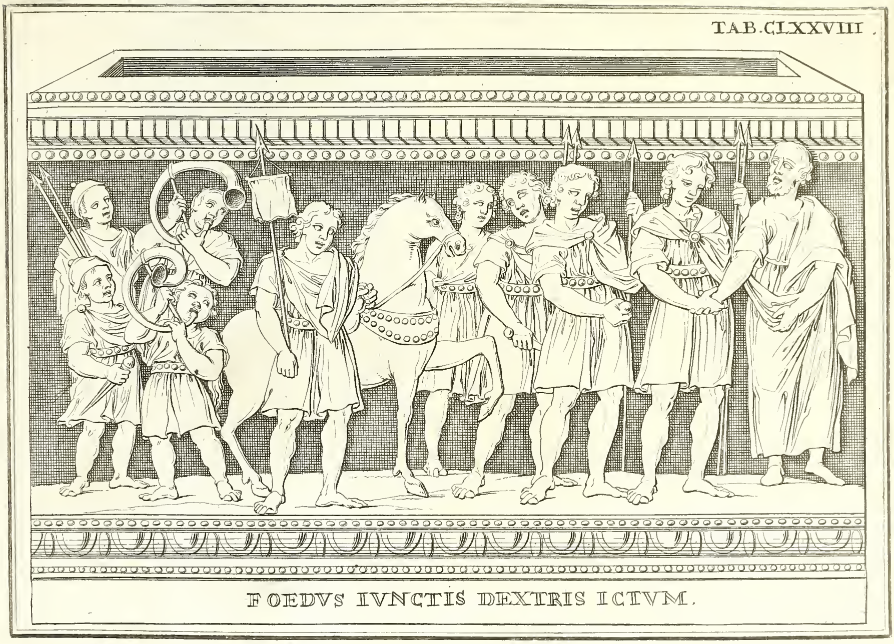

D. Abbati Mario Compagnonio, Patricio Maceratensi

TRIVMPHVS ET OVATIO ETRVSCORVM. TAB. CLXXVIIII.

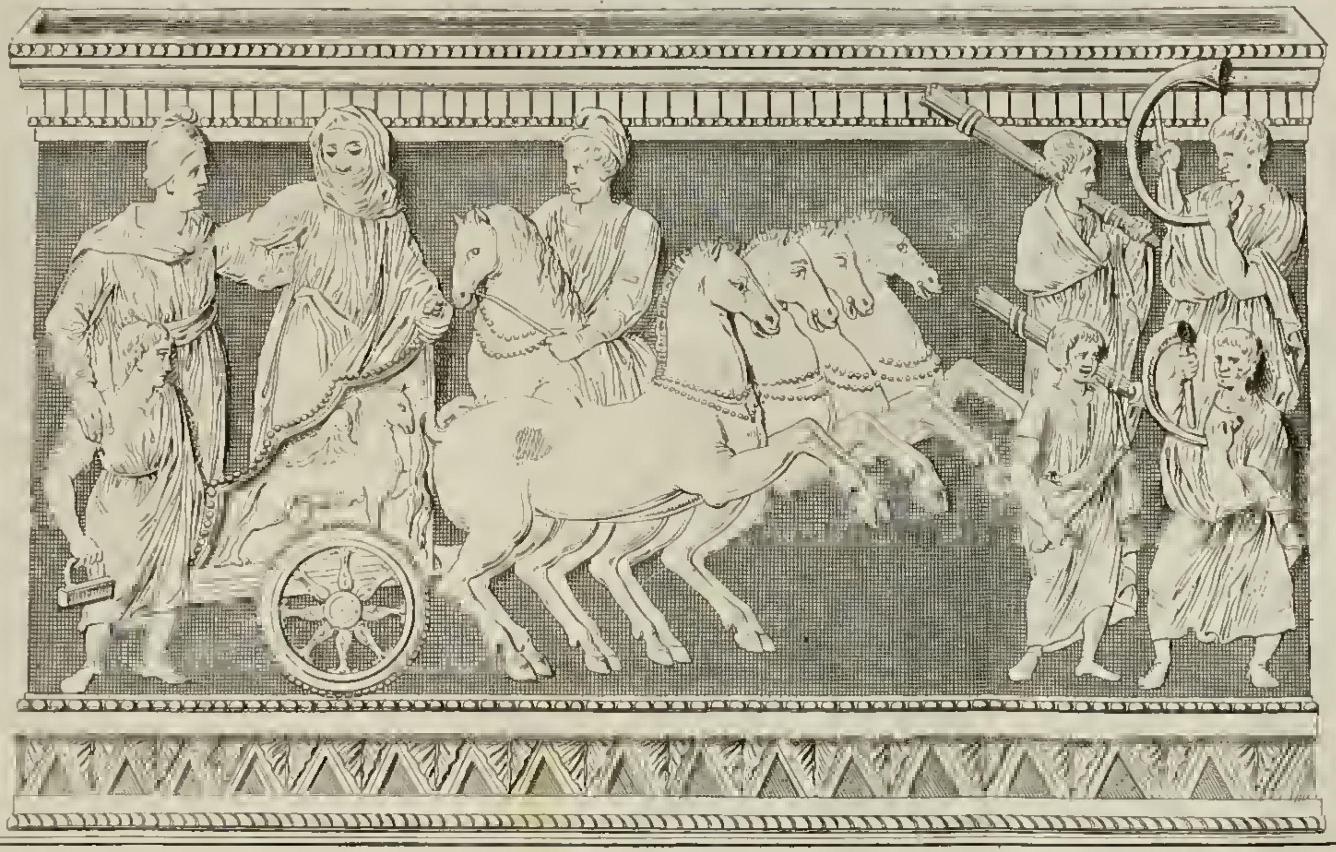

D. Joseph Comiti Arconati Visconti, Patricio Mediolanensi,

LVDI EQVESTRES. TAB. CLXXX.

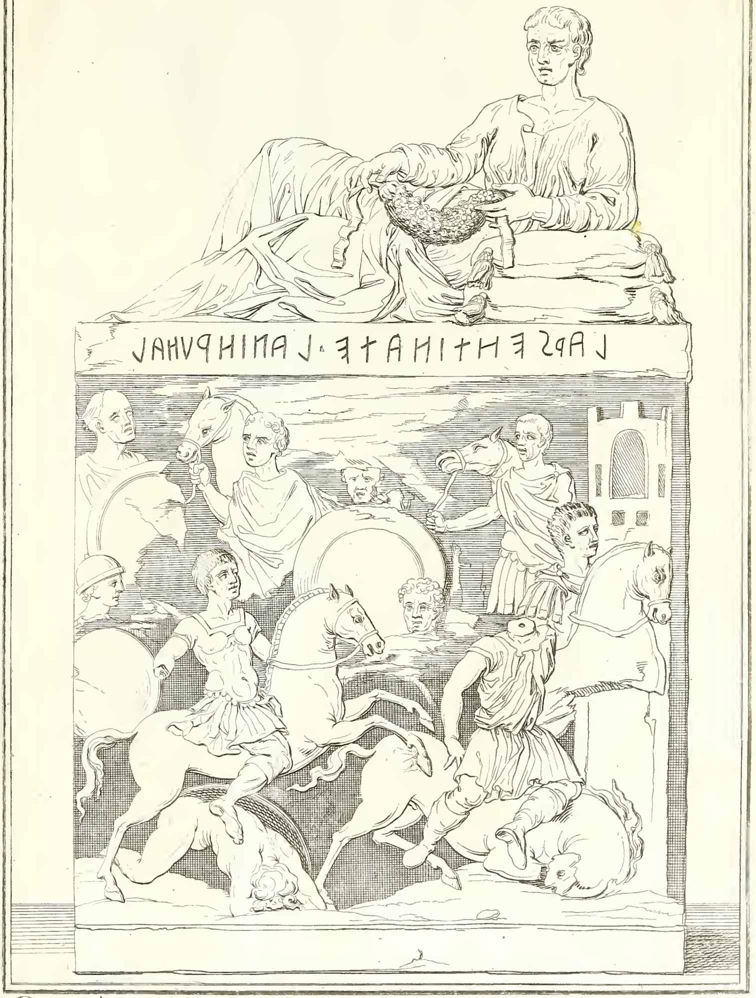

P. D. Joanni Benedicto Miterellio, Camaldul. Ord. Monach. Theol. et Philosoph. Professori.

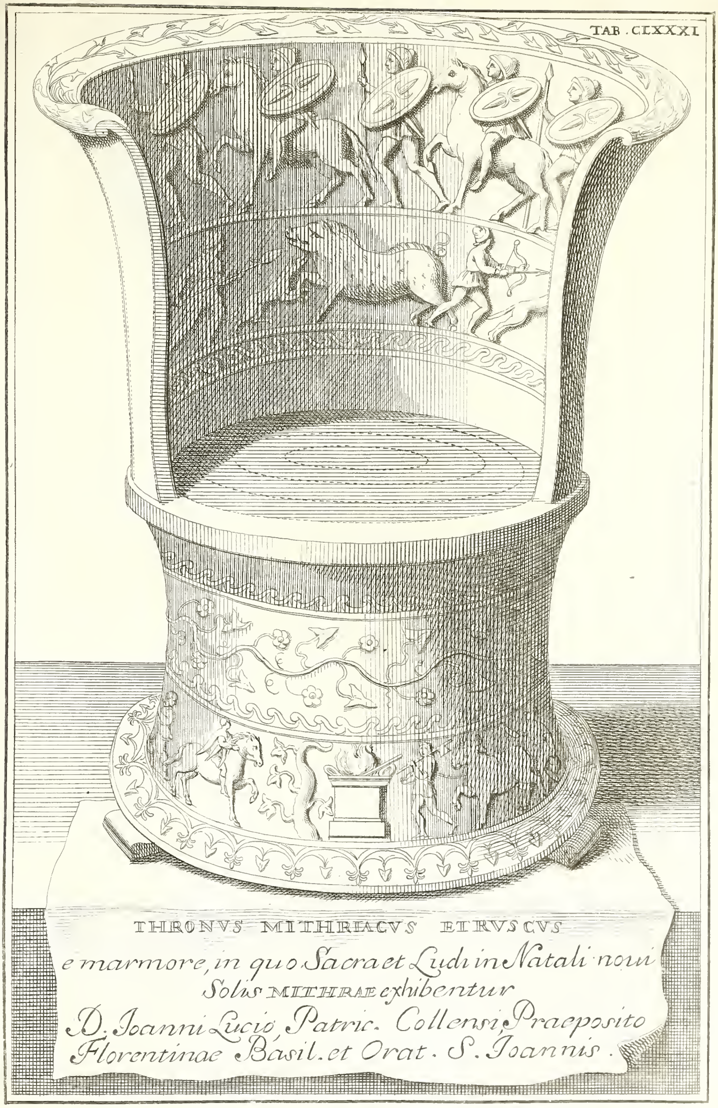

TAB. CLXXXI

THRONVS MITHRIACVS ETRVSCVS

e marmore, in quo Sacra et Ludi in Natali noui Solis MITHRAE *exhibentur*

D. Ioanni Lucio, Patric. Collensi, Praeposito Florentinae Basil. et Orat. S. Ioannis.

TAB. CLXXXII.

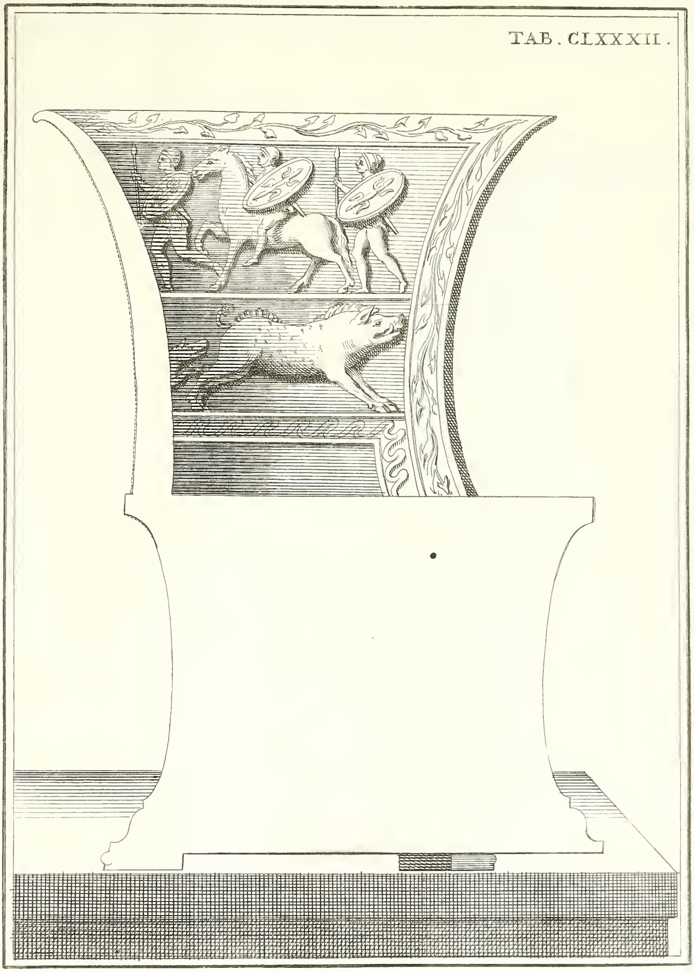

EIVSDEM THRONI MITHRIACI ETRVSCI

PROSPECTVS LAEVI LATERIS SVPERIORIS.

TAB. CLXXXIII.

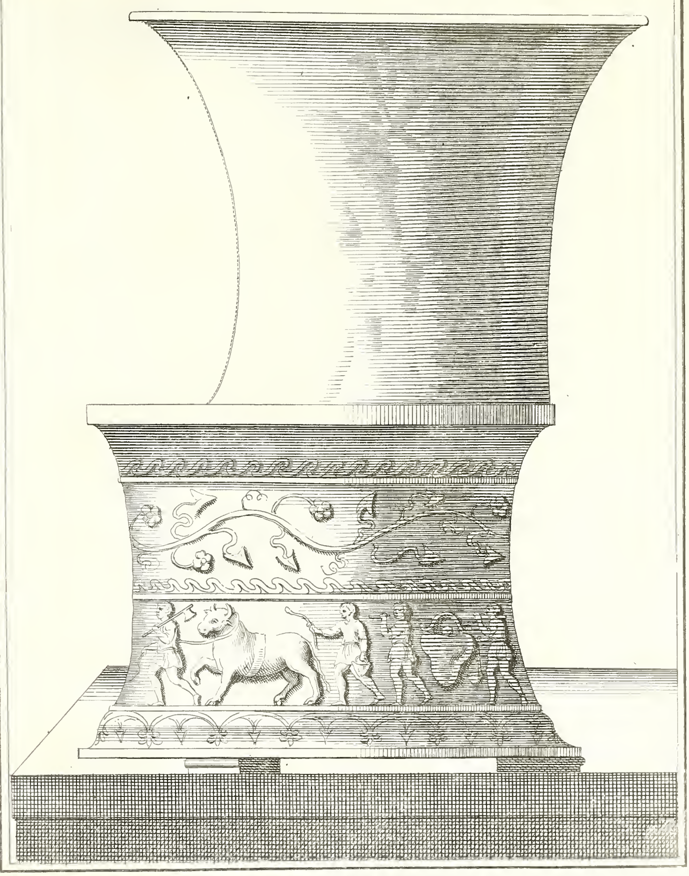

EIVSDEM THRONI MITHRIACI ETRVSCI.

PROSPECTVS LAEVI LATERIS INFERIORIS.

TAB. CLXXXIV.

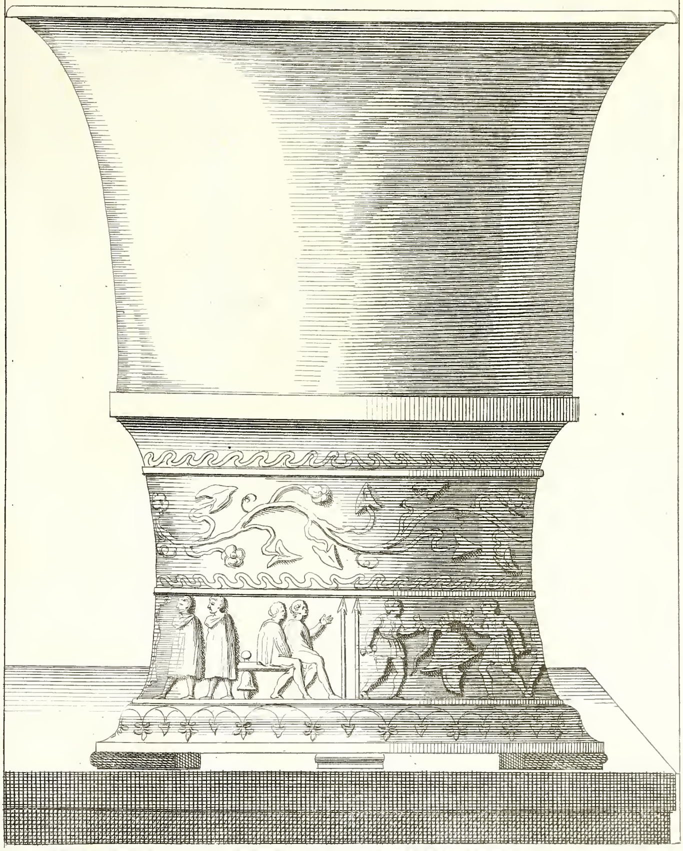

EIVSDEM THRONI MITHRIACI ETRVSCI
PROSPECTVS POSTICAE PARTIS.

TAB. CLXXXV.

OMNIS ANAGLYPHI OPERIS THRONI MITHRIACI ETRVSCI PROSPECTVS.

D. Praeposito Pasinio, Patauino, Professori S. Scripturae et Linguae Hebraicae in regia Vniuers. Aug. Taurin.

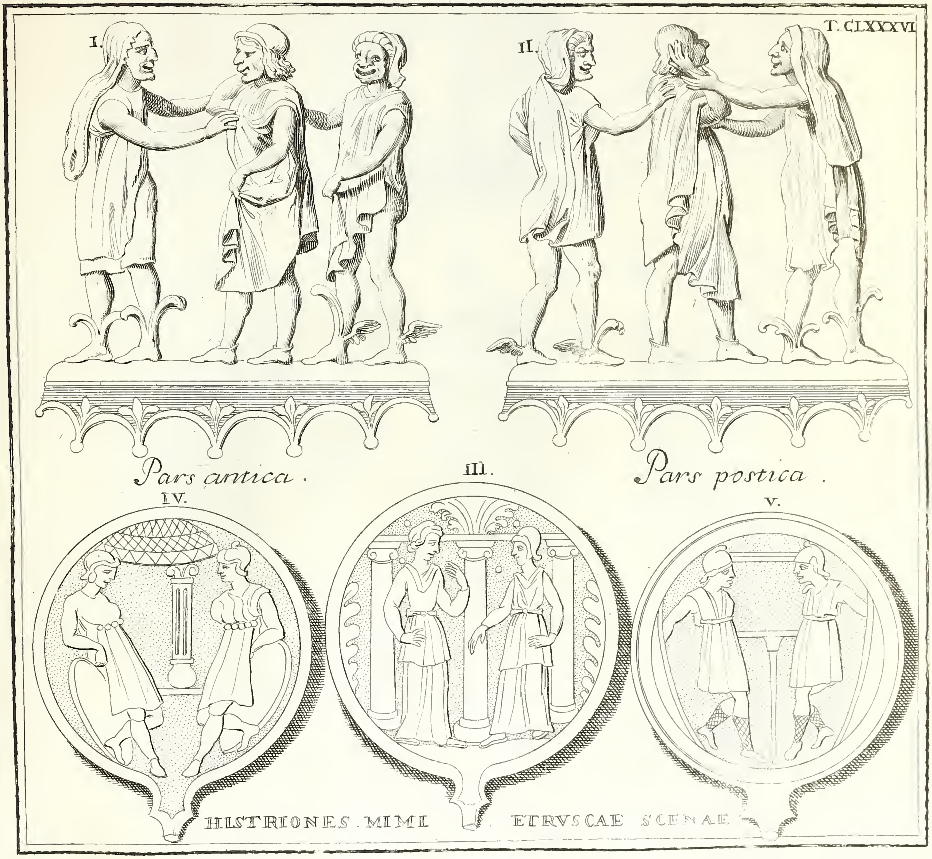

D. Bindo Simoni Peruzzio, Patr. Flor. in patrio Lyceo Etrusc. Litter. Profes. Primario.

In Mus. Barber. alt. ped. I.

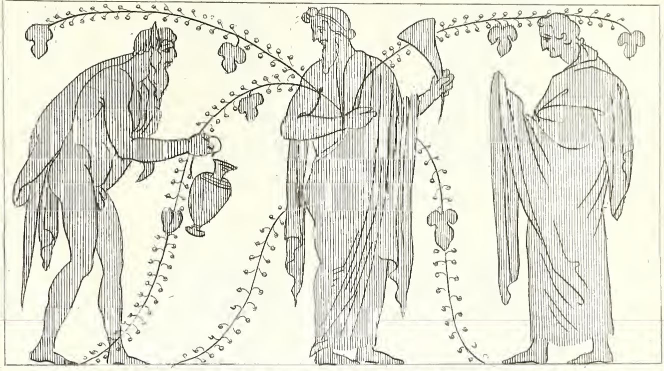

LVDIONES DEORVM PERSONAM GERENTES.

D. Francisco Riccuerio Custodi regiae Villae Castelli et aliarum M.D.E.

TAB. CLXXXVIII.

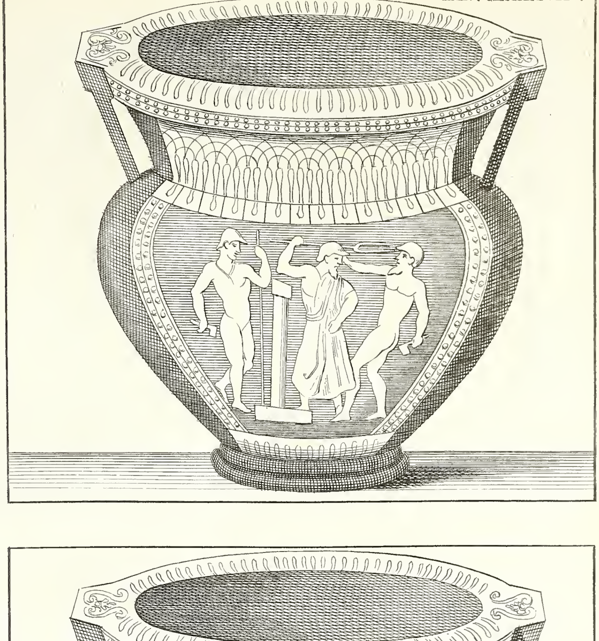

RETIARII ET MYRMILLONIS ETRVSCI PVGNA.

TAB. CLXXXVIIII.

I.

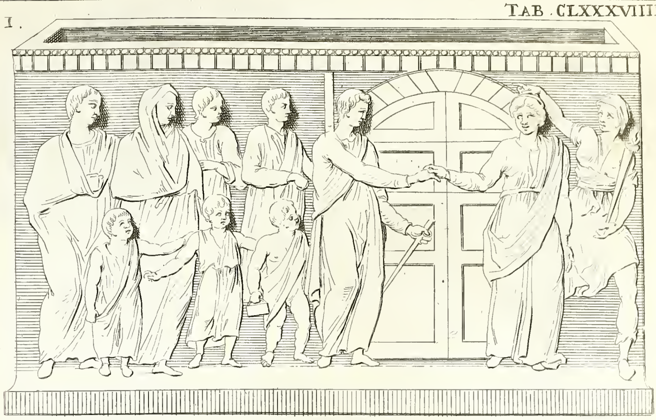

NVPTIAE ETRVSCORVM.

II.

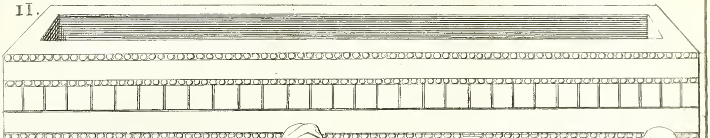

D. Liviæ Fortunatae Ioannis F. Pieriae Sarchiae

TAB.CXC

I

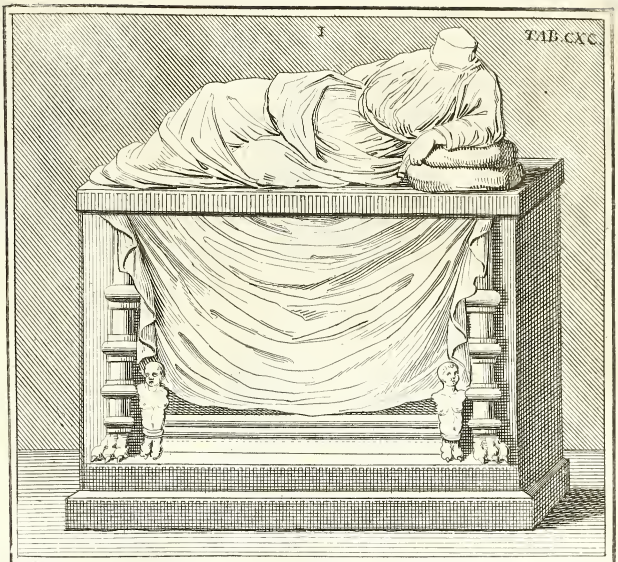

II

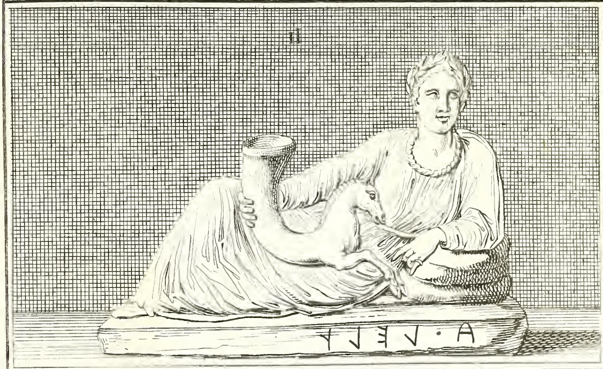

In alia Urna Etrusca, ibidem.

TRICLINIA ETRVSCORVM

III. Huc refer Triclinium Etruscum apud Dempsterum Tab. LXXIX *incuriâ Pictoris omissum.*

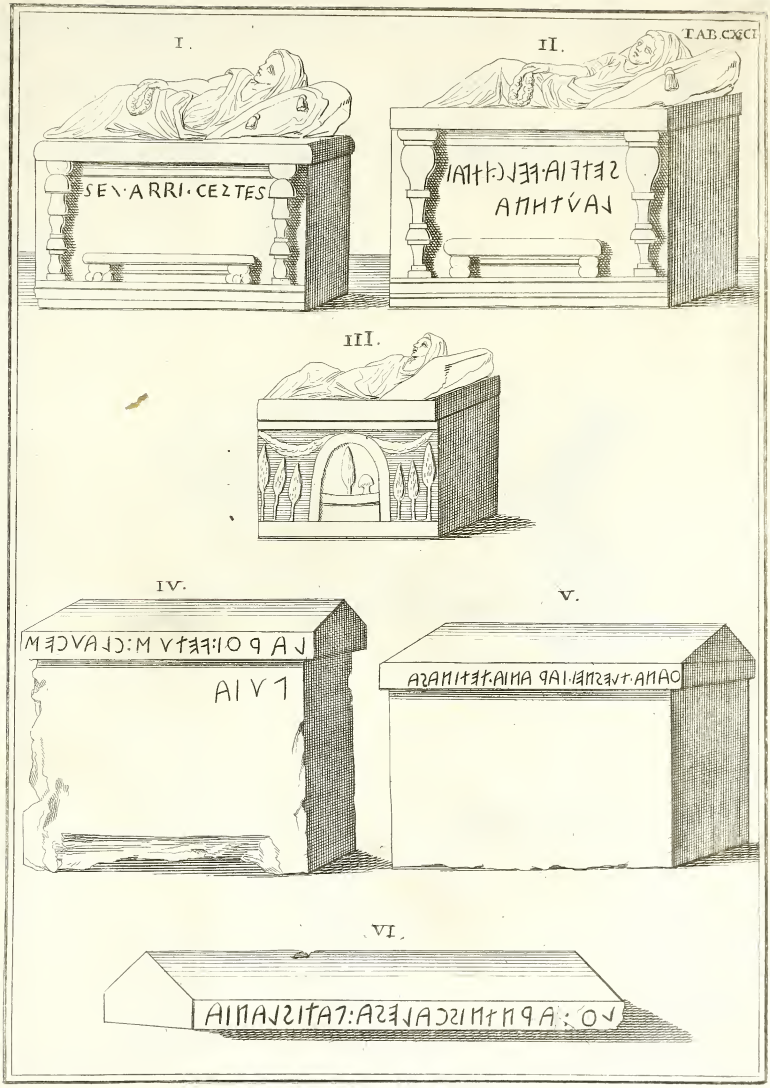

CINERARIA ETRVSCORVM

marmorea et fictilia: exstant in Museo Bucellio Montispolitan.

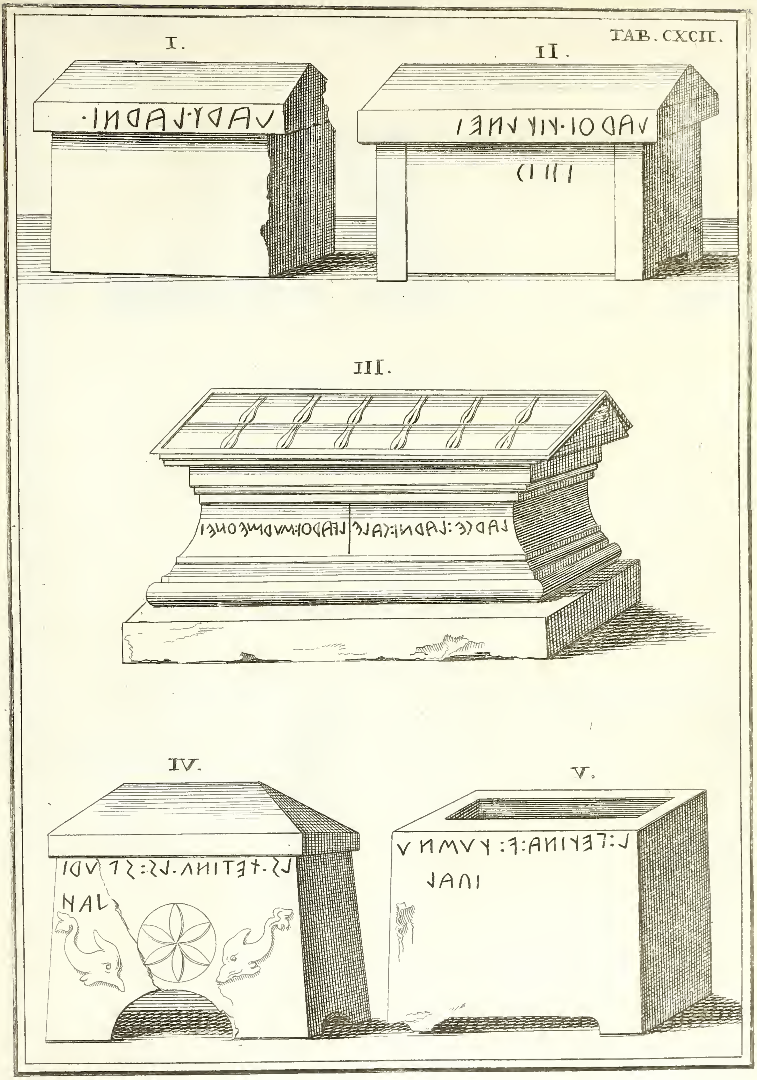

CINERARIA ETRUSCORUM

marmorea exstant in Museo
Bucellio Montispolitian.

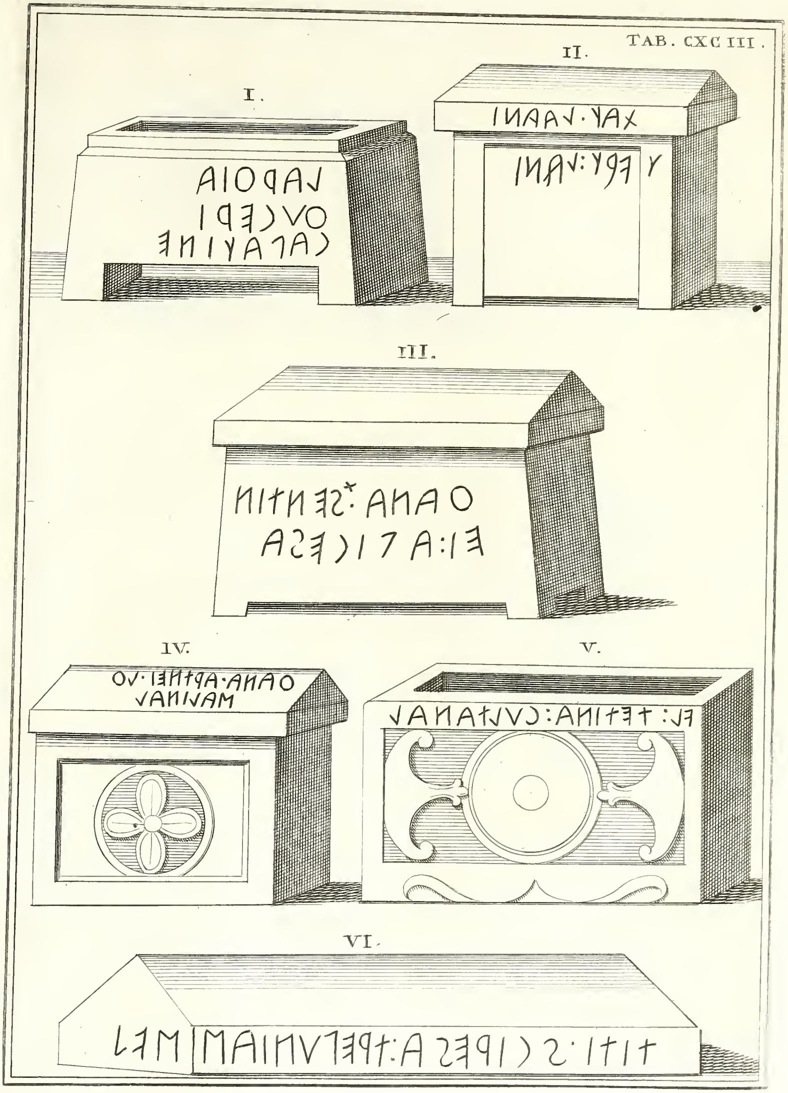

CINERARIA ETRVSCORVM

marmorea extant in Museo
Bucellio Montispolitian.

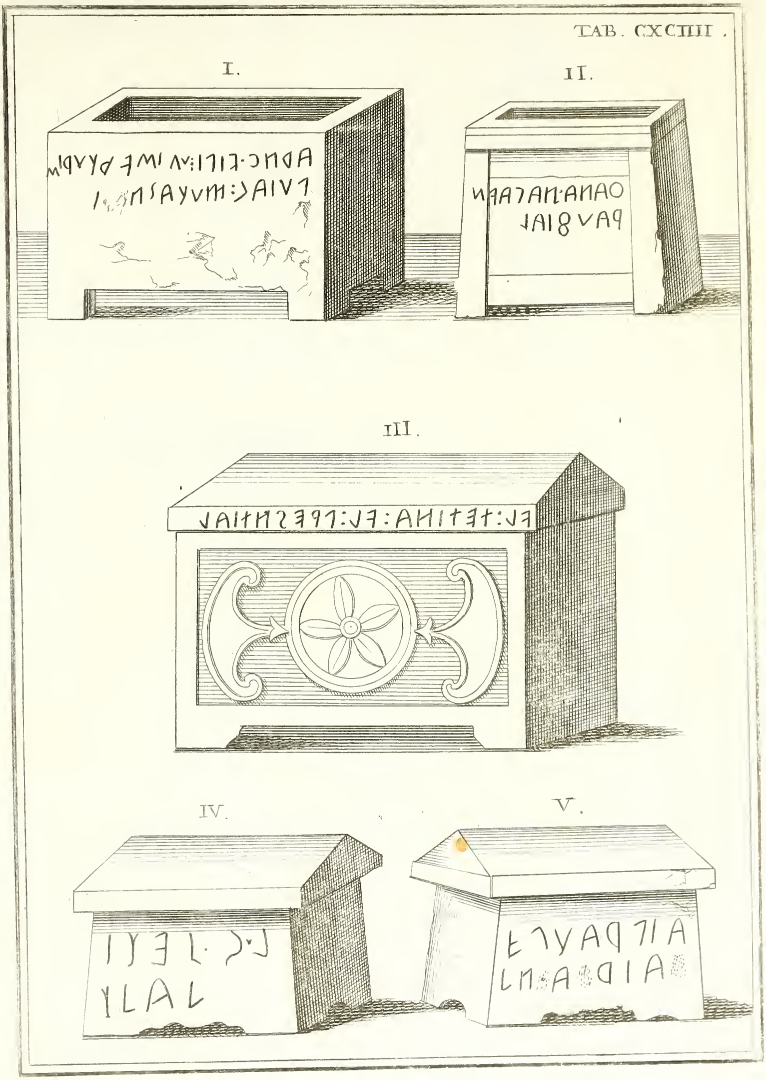

CINERARIA ETRVSCORVM

Marmorea extant in Museo
Bucellio Montispolitian

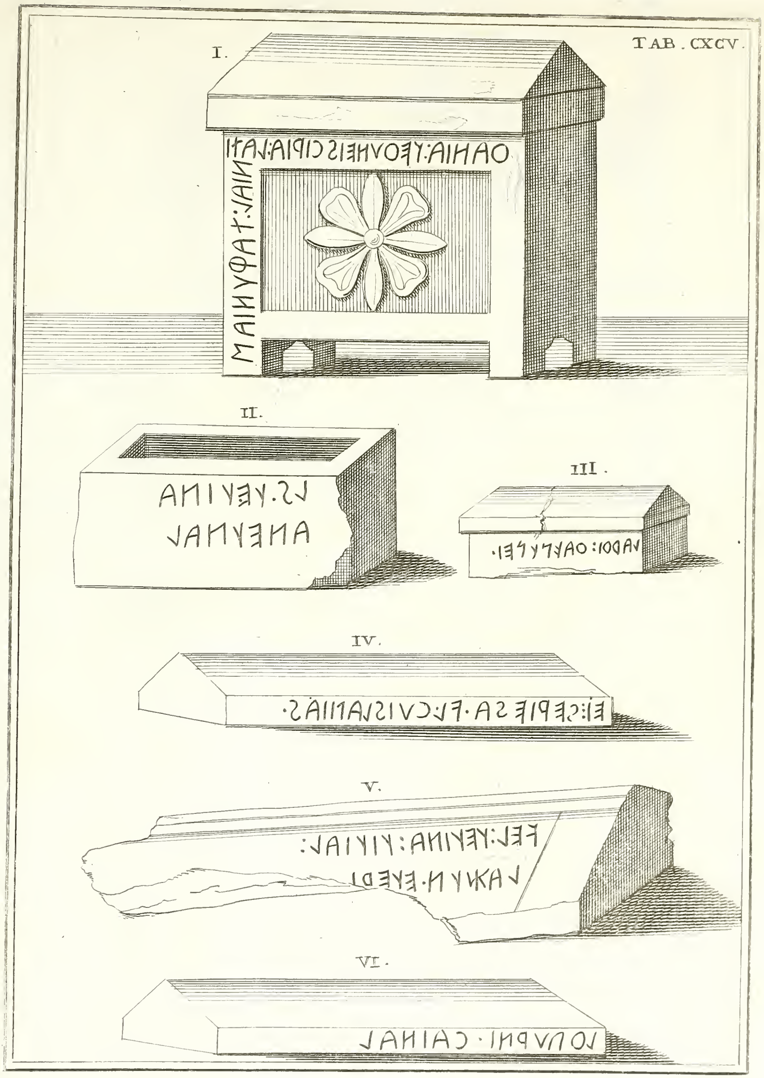

CINERARIA ETRVSCORVM

marmorea, exstant in Museo

Bucellio Montispolitian.

TAB.
CXCVI.
I. EX ÆR.
II.
Æ
III EX ÆR.
IV.
V.
Æ.
VI. EX
AER.
VII Æ.
VIII Æ.
IX.
Æ.
X.
Æ.
XI.
Æ.

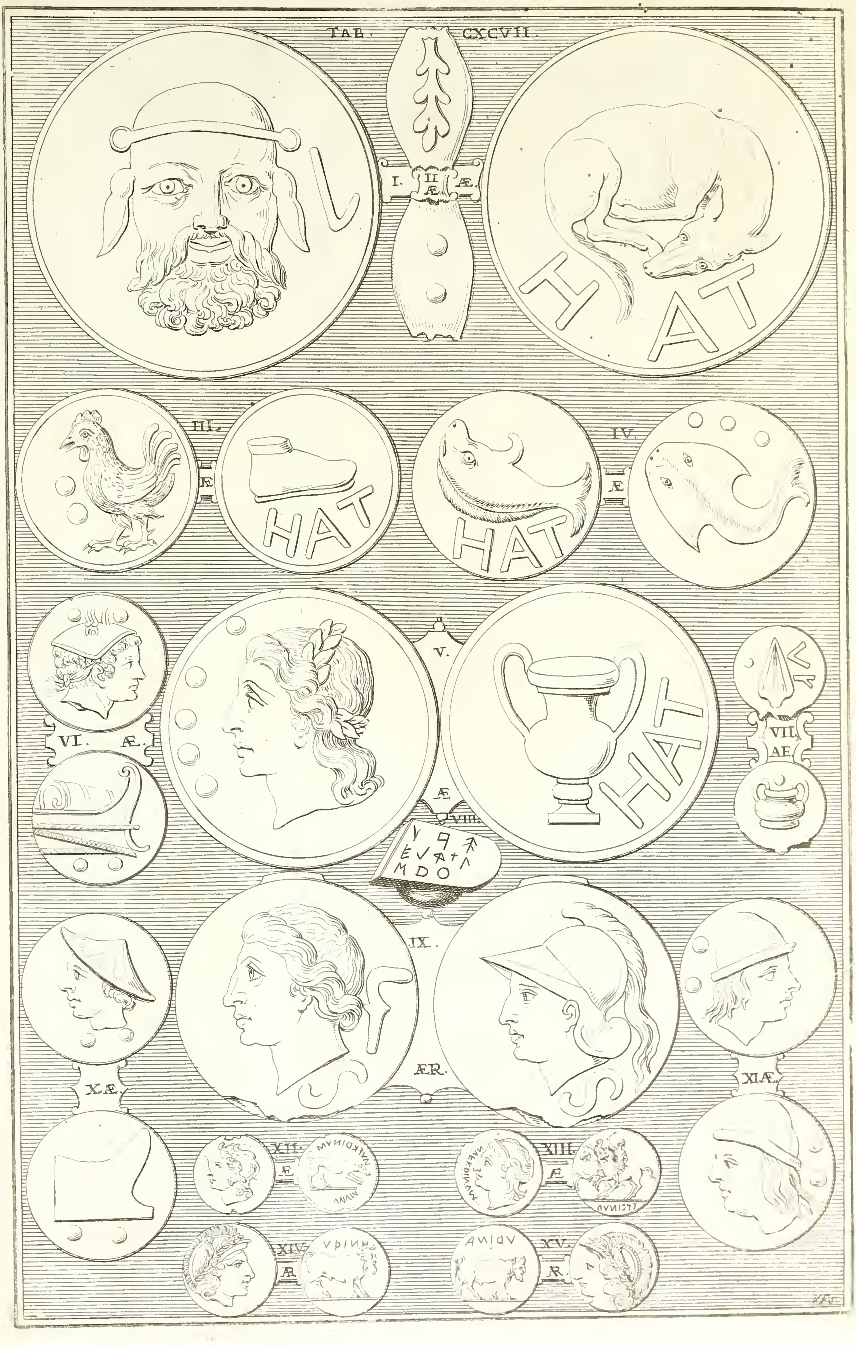
TAB. CXCVII.
I. II Æ. Æ.
HAT
III. Æ
HAT
HAT
IV. Æ
V.
HAT
VI. Æ.
VII AE
Æ
VIII.
IX.
ÆR.
X.Æ.
XI.Æ.
XII. Æ
XIII. Æ
XIV. Æ
XV. Æ.

TAB. CXCVIII.

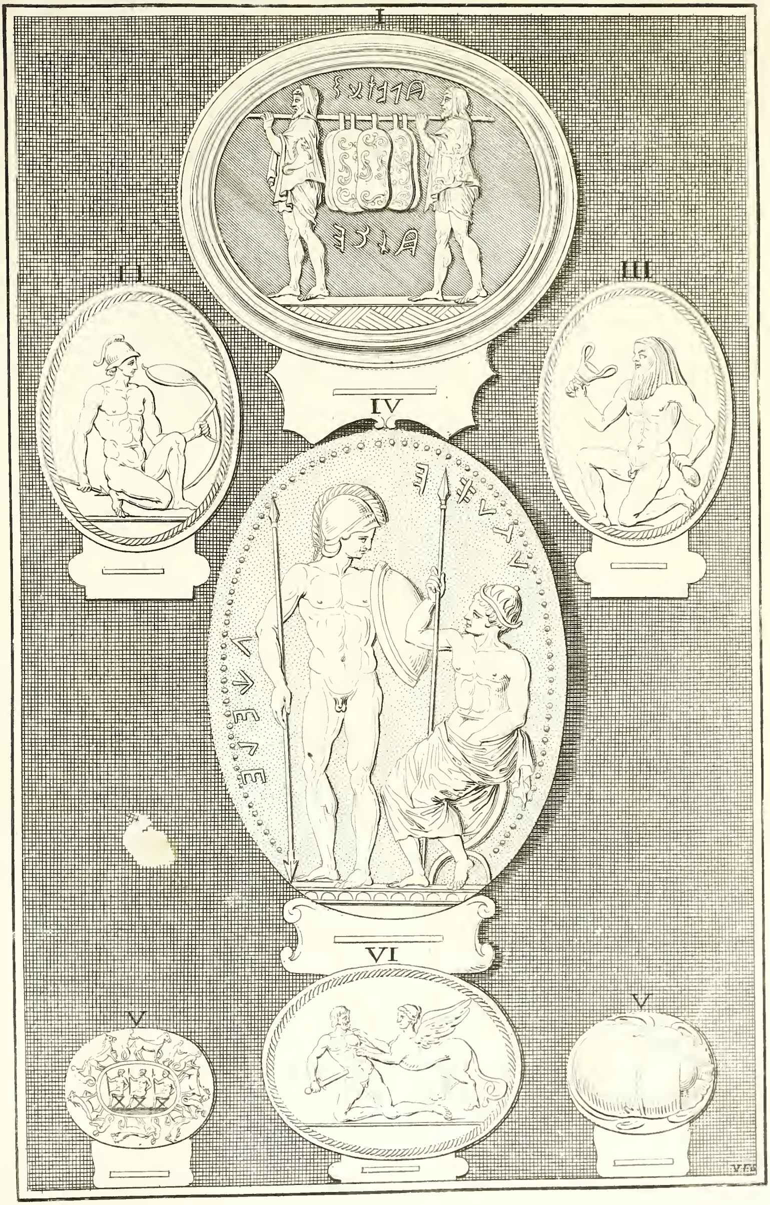

GEMMAE CAELATAE VETERVM ETRVSCORVM

Special
folio 90-B
32591
v.1

THE GETTY CENTER
LIBRARY